

centraal

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de waarnemend statengriffier J.R. Loggen M.Sc.
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[Redacted]

BEL/BOSE

Doorkiesnummer [Redacted]

[Redacted]@noord-holland.nl

111

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

17 DEC. 2015

Geachte leden,

Kenmerk

305888/731408

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u hierbij een afschrift toe van onze brieven aan de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en aan de provincie Utrecht over het in deze regio uit te voeren bestuurskrachtonderzoek.

Uw kenmerk

In april 2014 kwamen de Verkenner Jansen en Te Grotenhuis met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Dit advies bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdemeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. Het bestuurskrachtonderzoek moet inzicht geven op basis waarvan kan worden besloten welke vervolgstappen in de bestuurlijke inrichting van de regio zijn te nemen. Wij willen nu samen met de gemeenten uitvoering gaan geven aan dit onderdeel van het advies van de Verkenner. Tijdens bestuurlijke overleggen met de gemeenten is afgesproken dat GS in december 2015 de opzet, procedure en planning toezenden van het bestuurskrachtonderzoek en dat de gemeenten hierop reageren.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

provinciesecretaris

voorzitter

A. van Craaikamp

J.W. Foy

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Huizen
Postbus 5
1270 AA HUIZEN

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

17 DEC. 2015

Kenmerk
305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdemeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben op 2 december 2015 vervolgens bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!? "over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes.

Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek.

Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdmeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per **1 januari 2019** start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdmeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken. Wij verzoeken u verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek en wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

provinciesecretaris

G.E.A. van Craaikamp

voorzitter

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Blaricum
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

17 DEC. 2015

Kenmerk

305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdmeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben op 2 december 2015 vervolgens bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!? "over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes.

Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek.

Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdmeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per **1 januari 2019** start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdmeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdemeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken. Wij verzoeken u verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek en wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

provinciesecretaris

G.E.A. van Craaikamp

voorzitter

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Laren
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

17 DEC. 2015

Kenmerk
305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdmeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben op 2 december 2015 vervolgens bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes. Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek. Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdemeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per 1 januari 2019 start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdemeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken. Wij verzoeken u verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek en wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

G.E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemnes
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

17 DEC. 2015

Geacht college,

Kenmerk

305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdmeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben op 2 december 2015 vervolgens bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BĒL-gemeenten) over dit onderzoek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmetering voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement. GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes. Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe. De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces. Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek. Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdmeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per 1 januari 2019 start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdmeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdemeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken. Wij verzoeken u verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek en wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

G.E.A. van Grootvamp

voorzitter

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weesp
Postbus 5099
1380 GB WEESP

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer [REDACTED]
[REDACTED]@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

17 DEC. 2015

Geacht college,

Kenmerk

305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdereen bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage. Wij hebben op 2 december 2015 ook bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenner met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenner adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes.

Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek. Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdmeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per **1 januari 2019** start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdmeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken.

Wij verzoeken Hilversum en Wijdmeren verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek.

Tenslotte vragen we u te vermelden wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

G.E.A. van Craikamp

voorzitter

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Gedeputeerde Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer

@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

17 DEC. 2015

Kenmerk

305888/731408

Uw kenmerk

Geacht college,

Wij zenden u hierbij een voorstel over procedure, planning en onderzoeksvragen voor een bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Hierbij is ook de Utrechtse gemeente Eemnes, als deelnemer in de BEL-samenwerking, betrokken. Wij stellen u voor om tijdens en na afronding van het onderzoek overleg met u te voeren. Wij verzoeken u vóór maandag 1 februari 2016 op ons voorstel te reageren.

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdmeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek.

Wij hebben op 2 december 2015 bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek. Daarbij is afgesproken dat wij de gemeenten nog in december 2015 dit voorstel voor het bestuurskrachtonderzoek zouden toezenden.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenner met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenner adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen.

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes.

Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek.

Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdmeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per 1 januari 2019 start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdmeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;

- het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en
  - het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
-
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdemeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe u bij het onderzoek betrokken wil zijn.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
G.E.A. van Oersikamp

voorzitter
J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wijdmeren
Postbus 190
1230 AD LOOSDRECHT

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

██████████
BEL/BOSE

Doorkiesnummer ██████████
██████@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum
17 DEC. 2015

Geacht college,

Kenmerk
305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdmeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage. Wij hebben op 2 december 2015 ook bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenner bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario CV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenner dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes.

Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe.

De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces.

Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek.

Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdemeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per 1 januari 2019 start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdemeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgend globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken.

Wij verzoeken Hilversum en Wijdmeren verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek.

Tenslotte vragen we u te vermelden wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
G.E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Renkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hilversum
Postbus 9900
1201 GM HILVERSUM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer

@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

17 DEC. 2015
305888/731408

Op 19 november 2015 voerden wij met de gemeenten Hilversum, Weesp en Wijdemeren bestuurlijk overleg over het in 2016 te verrichten bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. Een verslag daarvan treft u aan als bijlage. Wij hebben op 2 december 2015 ook bestuurlijk overleg gehad met Huizen en Blaricum, Eemnes en Laren (de BEL-gemeenten) over dit onderzoek.

Uw kenmerk

Wij zenden u hierbij, zoals in het bestuurlijk overleg afgesproken, een voorstel over procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen. Wij verzoeken u daarop vóór maandag 1 februari 2016 te reageren en daarin het gevoel van uw raad inzake het onderzoek te betrekken.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

In april 2014 kwamen de Verkenners met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Over het advies hebben GS overleg met de gemeenten gevoerd, vervolgens op 18 november 2014 een standpunt bepaald en aan de gemeenten toegezonden. In januari 2015 hebben GS het gevraagde advies uitgebracht aan de minister van BZK. Onderdeel daarvan was het uitvoeren van een bestuurskrachtmeting voor de gehele regio, met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren, medio 2016. Dit tijdstip, dat later was dan de Verkenners adviseerden, hadden GS gekozen naar aanleiding van ingediende zienswijzen van Weesp en de provincie Utrecht, omdat de samenwerkingsverbanden in de regio dan voldoende tijd zouden hebben om zich te ontwikkelen. Verder zou de decentralisatie van het sociale domein het beeld minder kunnen verstoren. Tevens werd het tijdstip tijdig geacht voor mogelijke fusie per 2019.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het advies van de Verkenners bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met de BEL), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten van hun adviezen (het scenario GV/3 met een plus) eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting in combinatie met zelfanalyse en visitatie te beoordelen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement. GS besloten op 18 november 2014 in hun standpunt over het advies van de Verkenners dat het eindperspectief voor Weesp en ook voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de bestuurskrachtmeting.

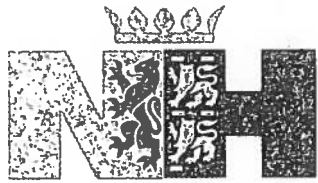
Wij stellen u thans het volgende voor.

1. Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

De opdracht voor het onderzoek wordt in onderling overleg tussen GS en gemeenten bepaald. Er wordt als vervolg op de Verdiepende verkenning op een eenduidige manier de voortgang onderzocht om tot verdere keuzen voor de regio te komen. Er is sprake van één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) met twee trajecten: Hilversum, Weesp en Wijdmeren enerzijds en Huizen en de BEL-gemeenten anderzijds. Wij voeren met GS van de provincie Utrecht overleg over het onderzoek vanwege de betrokkenheid van de gemeente Eemnes. Binnen het traject Hilversum, Weesp en Wijdmeren heeft het onderzoek in Weesp een eigen plaats. Wij lichten dat hieronder nader toe. De opdracht voor het onderzoek wordt verleend aan een onafhankelijk onderzoeksbureau. GS fungeren als formeel opdrachtgever van het bestuurskrachtonderzoek. Voor het onderzoek wordt een begeleidingscommissie ingesteld waarvan de provincie als voorzitter optreedt en de betrokken gemeenten in deelnemen.

Onderzoek Weesp

Weesp neemt haar bestuurskrachtonderzoek zelf ter hand en zal hiervoor ook de formele opdrachtgever zijn. Weesp wil in het onderzoek meerdere opties voor versterking van haar bestuurskracht laten onderzoeken. Ook wil Weesp veel aandacht geven aan het betrekken van de inwoners en ondernemers in het proces. Weesp zal voor het uitvoeren van het bestuurskrachtonderzoek subsidie vragen aan de provincie en tot afstemming komen over het onderzoek. Wij verbinden daaraan de voorwaarden dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in de het regionale bestuurskrachtonderzoek

meeneemt in haar onderzoek en ook dezelfde planning hanteert. Tevens stellen wij als voorwaarde dat de provincie deelneemt in de begeleidingscommissie van het onderzoek van Weesp. Wij achten het essentieel dat de onderzoeksresultaten in dezelfde periode beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdemeren en Hilversum. Dit maakt het mogelijk de resultaten en de conclusies in totaliteit te bezien en te bespreken. We hechten er aan om de resultaten en conclusies van beide onderzoeken in één gemeenschappelijke sessie te kunnen bespreken. Bovendien houdt dit de mogelijkheid open te opteren voor een eventuele fusie per 2019.

2. Planning bestuurskrachtonderzoek

Om de mogelijkheid open te houden van het realiseren van een eventuele fusie per **1 januari 2019** start het onderzoek zo spoedig mogelijk in 2016.

De colleges van B&W van Hilversum en van Wijdemeren hebben expliciet verzocht om het onderzoek zo vroeg mogelijk in 2016 te doen. Weesp wil het onderzoek ook zo vroeg mogelijk laten starten.

Wij stellen voor het onderzoek eerder te laten plaatsvinden dan medio 2016, zoals eerder was voorzien. Willen gemeenten namelijk per 2019 kunnen fuseren dan moeten de betrokken raden uiterlijk in december 2016 een herindelingsontwerp vaststellen. Dit vereist dat de raden medio 2016 over de resultaten van het onderzoek kunnen beschikken.

Dit leidt tot de volgende globale planning.

Planning onderzoek

1. Brief GS aan gemeenten over proces en onderzoeksvragen: december 2015.
2. Reactie van gemeenten: vóór 1 februari 2016.
3. Offertes onderzoek vragen: februari 2016.
4. Opdracht verlenen: eind februari/begin maart 2016.
5. Uitvoeren onderzoek: maart- mei 2016.
6. Behandeling in raden: juni-juli 2016.

3. Onderzoeksvragen

Het onderzoek zou de volgende vragen moeten beantwoorden

1. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - het naar behoren bijdragen aan regionale opgaven;
  - het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
  - het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en

- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
2. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het functioneren van de BEL-samenwerking voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
  4. Wat moet de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek zijn?
Hierbij wordt specifiek gekeken naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de minister dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek. Ook het eindperspectief voor Huizen en de BEL-gemeenten wordt bepaald na de uitkomsten van het onderzoek.

Reactie

Wij verzoeken u om vóór 1 februari 2016 te reageren op ons voorstel en hierbij ook aan te geven hoe uw raad is betrokken.

Wij verzoeken Hilversum en Wijdmeren verder te vermelden welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie voor het onderzoek.

Tenslotte vragen we u te vermelden wie de ambtelijke contactpersoon in uw gemeente is voor het onderzoek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

G.E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Remkes

INGEKOMEN 21 DEC. 2015

Gemeente

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Laren

Eemnesserweg 19
1251 NA Laren
Tel.: 14 035
Fax: 035 - 751 311
info@laren.nl
www.laren.nl

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001DA HAARLEM

4

briefnummer 12769-2015:957751
bijlage(n) -
datum 18 december 2015
inf. bij KCC
afdeling Publiek
telefoonnr. 14 035
uw kenmerk 305888/731408
onderwerp Ontvangstbevestiging

Geachte heer/mevrouw,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief inzake: Verzoek om reactie op Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek 2016.

Uw brief hebben wij ontvangen op 18 december 2015 en geregistreerd onder zaaknummer: 12769-2015

Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

ESL

INGEKOMEN 21 DEC. 2015

Gemeente
Blaricum

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001DA HAARLEM

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

5

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Doorkiesnummer	T 14 035
-	12753-2015:398197	14 035	F 035 - 751 31 01
Uw brief van	Behandeld door	Bijlagen	W www.blaricum.nl
17 december 2015	KCC	-	M info@blaricum.nl

Datum
18 december 2015

Betreft
Ontvangstbevestiging

Geachte heer/mevrouw,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief inzake: verzoek om reactie inzake voorstel bestuurskrachtonderzoek 2016 en toezending verslag BELH 2 december 2015.

Uw brief hebben wij ontvangen op 18 december 2015 en geregistreerd onder zaaknummer: 12753-2015

Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

BEL

INGEKOMEN 21 DEC. 2015

Gemeente
Blaricum

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001DA HAARLEM

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

6

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk
305888/731408

Ons kenmerk
12766-2015:246461

Doorkiesnummer
14 035

T 14 035
F 035 - 751 31 01

Uw brief van
17 december 2015

Behandeld door
KCC

Bijlagen
-

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum

18 december 2015

Betreft

Ontvangstbevestiging

Geachte heer/mevrouw,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief inzake: Verzoek om reactie op Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek 2016.

Uw brief hebben wij ontvangen op 18 december 2015 en geregistreerd onder zaaknummer: 12766-2015

Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

Bezoekadres:

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postadres:

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Telefoon: 14 035
Telefax: 035 - 751 31 01
E-mail: info@eemnes.nl
Website: www.eemnes.nl

Ons kenmerk:
12768-2015:510706

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001DADE HAARLEM

Informatie bij:
KCC

INGEKOMEN 22 DEC. 2015

Doorkiesnummer:
14 035

Uw brief van:
17 december 2015

Bijlage: -

Uw kenmerk:
305888/731408

Onderwerp:
Ontvangstbevestiging

18 december 2015

Geachte heer/mevrouw,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief inzake: Verzoek om reactie op Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek 2016.

Uw brief hebben wij ontvangen op 18 december 2015 en geregistreerd onder zaaknummer: 12768-2015. Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

8

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

INGEKOMEN 23 DEC. 2015

VERZONDEN 22 DEC. 2015

Uw brief van:

17-12-2015

Behandeld door:

[Redacted]

Uw kenmerk:

305888/731408

Telefoonnummer:

[Redacted]

BSN:

Datum:

22 december 2015

Registratienummer:

Z.53145/D.53812

Bijlage(n):

Onderwerp: Reactie op verslag bestuurlijk overleg Hilversum, Weesp en Wijdmeren 19 november 2015

Geacht college,

Op 18 december 2015 hebben wij van u een brief ontvangen over het bestuurskrachtonderzoek. Wij zullen deze brief uitgebreid bespreken met onze gemeenteraad in de raads cyclus van januari. Hiermee zullen we voldoen aan de door provincie gestelde termijnen.

Bij de brief over het bestuurskrachtonderzoek is ook het verslag van het bestuurlijk overleg van de gedeputeerde met de burgemeesters en locoburgemeester van Hilversum, Weesp en Wijdmeren van 19 november 2015 verzonden. Het college wil hier een aantal opmerkingen over maken.

Zo staat aan het begin van het verslag: [Redacted] *heeft de drie gemeenten apart gesproken. Hieruit heeft hij opgemaakt dat alle drie de gemeenten snel met het onderzoek aan de slag willen en eerder dan medio 2016, zoals GS eerder hadden voorzien.* Dit is geen correcte weergave van het gesprek zoals dat heeft plaatsgevonden met de gedeputeerde. In dit gesprek is aangegeven dat de burgemeester in overleg met de gemeenteraad zal bekijken of het onderzoek versnelt kan worden. Daarnaast is een eerder gesprek tussen de burgemeester en de gedeputeerde afgesproken dat het bestuurskrachtonderzoek kon plaatsvinden aan het einde van het derde kwartaal van 2016.

Aan het einde van het verslag concludeert [Redacted] *'dat het inderdaad wenselijk is het onderzoek door één bureau te laten uitvoeren.'* Deze conclusie deelt het college niet. Wij gaan ervan uit dat Weesp de mogelijkheid krijgt zijn eigen onderzoek vorm te geven en uit te voeren.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van de gemeente Weesp,

D.G. van der Sijpe
secretaris, wnd.

B.J. van Bochove,
burgemeester, wnd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM
BEZOEKADRES:
DUDOKPARK 1
TEL.: (035-) 629111

DATUM 26 januari 2016
ONS KENMERK 293813
UW BRIEF VAN 17 december 2015
UW KENMERK [REDACTED]
BEHANDELD [REDACTED]
DOOR [REDACTED]
TELEFOON(035-) 629 2658
BIJLAGEN
BETREFT Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

INGEKOMEN 27 JAN. 2016

Geacht College,

In uw bovengenoemde brief van 17 december 2015 heeft u ons verzocht voor 1 februari 2016 te reageren op het door u uit te voeren bestuurskrachtonderzoek in de Gooi en Vechtstreek. U verzoekt ons een reactie te geven op uw voorstel over de procedure en planning van het onderzoek en de onderzoeksvragen, terwijl u tevens vraagt de gevoelens van de raad inzake het onderzoek in onze reactie te betrekken. Daarnaast verzoekt u ons aan te geven welke bestuurder deelneemt aan de in te stellen begeleidingscommissie en wie de ambtelijke contactpersoon in de gemeente is voor het onderzoek.

Als algemene reactie op uw voorstel merken wij op dat het door u voorgestelde bestuurskrachtonderzoek geheel aansluit bij de visie van de gemeente Hilversum op de bestuurlijke organisatie in de Gooi en Vechtstreek. In de brieven van de gemeenteraad van Hilversum van 12 juni 2013 (kenmerk B/1304388.1) en 3 juni 2015 (kenmerk 246282) hebben wij u onze opvatting aangegeven, dat er - uiteindelijk - één gemeente in de Gooi en Vechtstreek wordt gevormd. Voor de kortere termijn hebben wij aangegeven dat wij aan elke herindeling zullen meewerken die aan het realiseren van dat einddoel bijdraagt, indien wij door één of meer gemeenten dan wel door uw college daartoe worden uitgenodigd. In de brief van 3 juni 2015 hebben we daarbij specifiek aangegeven dat als Wijdemeren en/of Weesp een herindeling zouden wensen vanuit de gedachte van versterking van de Gooi en Vechtstreek, wij daaraan graag zullen meewerken. Tevens hebben wij daarin verwoord dat als één of wellicht meer andere gemeenten zich daar bij willen aansluiten wij dat met enthousiasme tegemoet zullen treden.

Wij stemmen in met de door u aangegeven uitgangspunten van het bestuurskrachtonderzoek. U verbindt aan het onderzoek naar Weesp de voorwaarde dat Weesp dezelfde onderzoeksvragen als in het regionale bestuurskrachtonderzoek meeneemt en dezelfde planning hanteert. Wij onderschrijven dit zowel voor de vragen als voor de planning. Wij delen uw mening dat het essentieel is dat de onderzoeksresultaten van het onderzoek in zoveel mogelijk andere gemeenten in dezelfde periode, volgens planning mei 2016, beschikbaar komen als die van het onderzoek naar Wijdemeren en Hilversum. Wij pleiten er voor dat de provincie Noord-Holland de regie over de bestuurskrachtonderzoeken heeft en houdt, zodat er in de opdracht voor en de uitwerking van dat onderzoek geen tegenstrijdigheid, zowel op korte als op langere termijn, optreedt tussen de afzonderlijke onderzoeken.

Dit mede gezien het feit dat wij van mening zijn dat andere combinaties van samenwerking tussen gemeenten dan de twee door u genoemde (Hilversum-Wijdmeren-Weesp en Huizen-Blaricum-Eemnes-Laren) niet bij voorbaat zijn uitgesloten. Wij verzoeken dan ook om eventuele voordelen van andere dan genoemde combinaties als onderzoeksvraag toe te voegen.

Met de door u aangegeven globale planning kunnen wij instemmen. Wij hechten er aan dat dit proces met voortvarendheid wordt aangepakt.

In de door u geformuleerde onderzoeksvragen 2 en 3 geeft u aan dat het bestuurskrachtonderzoek antwoord moet geven op de vraag of de voorgestelde samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren enerzijds en de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp anderzijds voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken oplevert en of die bijdraagt aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek. Zoals we in de brief van 3 juni 2015 hebben verwoord en hierboven ook hebben aangegeven zijn voor ons andere combinaties van samenwerking tussen gemeenten mogelijk. Wij pleiten er voor dat het onderzoek naast dit perspectief op kortere termijn, ook antwoord moet geven op de vraag of de aangegeven samenwerking tussen de verschillende gemeenten bijdraagt aan het als één regio optreden op de langere termijn.

Bij onderzoeksvraag 4 noemt u dat voor de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek specifiek gekeken wordt naar het eindperspectief voor de gemeente Weesp. In het verlengde van het voorgaande vragen wij u die scope te verbreden, zodat naar het eindperspectief van de regio als geheel gekeken wordt. Dit gezien de belangen op het terrein van o,a, infrastructuur, milieu en economie, in het krachtenveld tussen Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht.

In onze brief van 3 juni 2015 hebben wij aangegeven dat wij in Hilversum, naast "opgeschaalde" gemeenten om de bestuurskracht op regionaal niveau te versterken, hechten aan "afschaling" voor onderwerpen die direct de identiteit van wijken en dorpen aangaan. Op het moment dat samenwerking tussen gemeenten wordt vergroot, danwel dat sprake is van fusie, kan dit alleen succesvol plaatsvinden als tegelijkertijd de uitvoeringskracht en autonomie van buurten wordt versterkt. In ons "ster" programma buurten zijn we volop bezig om de participatie van wijkbewoners te vergroten, de bewoners meer zeggenschap over hun specifieke wijk te geven en de identiteit van de wijken te versterken. In combinatie met de uitvoering van dat programma zullen wij in de periode van februari tot mei 2016, parallel aan het bestuurskrachtonderzoek, gesprekken beleggen met het maatschappelijk veld en het bedrijfsleven en met bewoners van wijken, die deels uit het bestaande netwerk en deels at random uitgenodigd zullen worden. De opbrengst van die gesprekken zullen wij betrekken bij de geplande behandeling van het bestuurskrachtonderzoek in de raad.

Zoals in de inleiding aangegeven sluit het door u voorgestelde bestuurskrachtonderzoek geheel aan bij de visie van de gemeenteraad Hilversum op de bestuurlijke organisatie in de Gooi en Vechtstreek. In de beeldvormende sessie van 9 december jl. hebben wij de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van samenwerken met de gemeente Wijdmeren en is een eerste verkennend gesprek gevoerd over het komende bestuurskrachtonderzoek. Vervolgens hebben wij deze brief ter advisering voorgelegd aan de commissie Economie en Bestuur. De gemeenteraad heeft het college in de vergadering van 14 januari 2016 van die commissie positief geadviseerd.

Tenslotte delen wij u nog mede dat wethouder W. Jaeger (portefeuille regio) deel zal nemen aan de begeleidingscommissie voor het onderzoek. Ambtelijk contactpersoon voor de gemeente Hilversum is [redacted] telefonisch te bereiken onder nr. [redacted] emailadres : [redacted]@hilversum.nl.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Hilversum
De gemeentesecretaris de burgemeester

[redacted]
R.E.M. van Elk (i.s.)

[redacted]
P.I. Broertjes

INGEKOMEN 28 JAN. 2016

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Uw kenmerk:
305888/731408

Behandelend ambtenaar:
[REDACTED]

Uw brief van:
17 december 2015

Doorkiesnummer:
[REDACTED]

Ons kenmerk:
B/31404/160114/JV
Bijlagen

Datum:
26 januari 2016
Verzonden:

VERZONDEN 27 JAN. 2016

Onderwerp: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Geacht college,

In reactie op uw brief als bovengenoemd delen wij u het volgende mede.

Collegedeel

Wij onderschrijven de opzet van het bestuurskrachtonderzoek en gaan ervan uit dat nadere verdieping van de vraagstelling aan de orde komt in de begeleidingscommissie, waarin namens de gemeente Wijdmeren burgemeester Smit zal plaatsnemen. Als ambtelijk contactpersoon voor het bestuurskrachtonderzoek fungeert [REDACTED]

Raadsdeel

Uw brief is besproken in een extra raadscommissievergadering Bestuur & Middelen van 14 januari 2016 en in de raadsvergadering van 21 januari 2016.

Alle partijen in de gemeenteraad onderschrijven dat een bestuurskrachtonderzoek op zichzelf een goede zaak is. Partijen benadrukken dat het niet gaat om expliciet de combinatie Hilversum, Weesp en Wijdmeren, maar dat alle opties in Gooi en Vechtstreek aan de orde moeten komen.

In één van de aangenomen amendementen op deze brief door de raad, is dit laatste punt nog een keer geformuleerd:

“De gemeenteraad wil juist alle opties open houden, het onderzoek moet niet de koppeling aan welke gemeente dan ook als uitgangspunt hebben”.

Voorts achten partijen het van belang dat het onderzoek zich richt op de bestuurskracht van de eigen gemeente. Dat er daarnaast een regionale context is, is evident. De gemeenteraad zal een klankbordgroep vormen die periodiek met de burgemeester overlegt over het uit te voeren onderzoek.

Partijen verschillen van mening over de aspecten tempo, planning, vraagstelling en mate van betrokkenheid van de inwoners. Partijen vinden dat de kwaliteit en breedte van het onderzoek veel belangrijker is dan het tempo en de planning. Een Arhi-procedure opstarten is immers geen uitgemaakte zaak, pas na de meting wil Wijdmeren zich nader oriënteren.

De gemeenteraad heeft de volgende aanvullende vragen voor het onderzoek geformuleerd:

1. Wat zijn de kansen en bedreigingen als Wijdmeren de komende jaren(zeg minimaal 10-15 jaar) zelfstandig blijft?
2. Welke kansen en bedreigingen zijn er om de eigen identiteit van onze dorpen te behouden en de ambities van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties waar te maken?
3. Is het ambtelijk apparaat van de gemeente Wijdmeren sterk genoeg voor de nabije toekomst? Wellicht is het mogelijk de omvang van ons ambtenarencorps te "benchmarken" met gemeenten van een vergelijkbare omvang. Welke nieuwe taken komen op ons af en wat vragen die van onze ambtenaren?
4. Hoe aantrekkelijk is/blijft een kleine gemeente als Wijdmeren voor ambtenaren(ambtelijke kwaliteit en kwantiteit)?
5. Wat is het risico van niet in te vullen uitval van ambtenaren en wat betekent dit voor de behandeling van belangrijke dossiers?
6. Is de financiële positie van Wijdmeren ook op termijn gezond met inachtneming van de relatief lage Algemene Uitkering, de vergrijzing en het te verwachten beroep op de financiële middelen van de Jeugdwet en de WMO? Zijn we ook op termijn in staat om onze dorpskernen financieel en inhoudelijk leefbaar te houden?
7. Wat zijn de te verwachten financiële gevolgen (positief/negatief) voor de gemeente Wijdmeren bij samenwerking/fusie?
8. Wat zijn de specifieke kansen van intensievere samenwerking dan wel fusie met Weesp?
9. Waarom en waarvoor zijn andere partners precies nodig?
10. Wat hebben potentiële partners te bieden?
11. Welke gedeelde belangen zijn er met gemeenten in de omgeving?
12. Welke samenwerkingsvormen zijn mogelijk?
13. Welke schaal is passend?

Collegedeel

De portefeuillehouder, burgemeester Smit, heeft in de commissie Bestuur & Middelen op 14 januari 2016 aangegeven dat het aandacht verdient, het bij sommige partijen aanwezige onbehagen over de mate van het betrekken van de inwoners een plaats te geven. Naast het proces dat inmiddels wordt doorlopen(dorpsavonden, D100 gesprekken, expertmeetings met ondernemers en zorgpartijen en een jeugddebate), stelt het college dan ook voor een enquête te houden onder de bevolking. Deze enquête kan plaatsvinden nadat de resultaten van het bestuurskrachtonderzoek bekend zijn. Door middel van zo'n enquête kunnen een aantal thema's nog nader worden uitgediept. De raad, op 21 januari 2016, onderschrijft op zichzelf het idee van een enquête en wil over de uitwerking nog nader met het college overleggen.

Wij menen dat op deze wijze alle aspecten er zijn om tot een keuze te komen met betrekking tot de toekomst van onze gemeente.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Wijdmeren,
de secretaris de burgemeester

drs. J. Visser

drs. M.E. Smit

Bezoekadres:

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postadres:

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Telefoon: 14 035
Telefax: 035 - 751 31 01
E-mail: info@eemnes.nl
Website: www.eemnes.nl

Ons kenmerk:
1031-2016:047102

Informatie bij:
[REDACTED]

Telefoonnummer:
[REDACTED]

Uw brief van:
17 december 2015

Uw kenmerk:
305888/731408

Onderwerp:
bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Provincie Noord-Holland
College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Bijlage:
-

29 januari 2016

INGEKOMEN - 1 FEB. 2016

VERZONDEN 29 JAN 2016

Geacht college,

In januari 2016 hebben wij, naar aanleiding van uw bovenvermelde brief, door ons ontvangen op 18 december 2015, met de gemeenteraad gesproken over uw verzoek tot deelname aan een bestuurskrachtmeting in de provincie Noord Holland. U geeft aan dat het accent van de bestuurskrachtmeting ligt op het (effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de herinrichting van de Gooi- en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

Dialog met de inwoners

Voor de raad van Eemnes is een toekomst in de regio Gooi- en Vecht een mogelijkheid, maar geen vanzelfsprekendheid. Eemnes ligt in de provincie Utrecht, waar geen druk van bovenaf is op meer schaalvergroting. Tegelijkertijd werkt Eemnes al jaren tevreden en succesvol (conform bestuurskrachtmeting 2011) samen met Blaricum en Laren in de BEL Combinatie. Eemnes wil in 2016 over de toekomst van de gemeente in dialoog gaan met de inwoners. Afhankelijk van de uitkomsten van deze dialoog is een eventuele bestuurskrachtmeting opportuun, maar zeker niet voor die tijd. De raad van Eemnes vindt het bovendien merkwaardig om de verkiezingen van 2018 uit te stellen. Na een dialoog met de inwoners en een eventuele bestuurskrachtmeting vinden wij het logisch om bij de verkiezingen van 2018 de bevolking ook daadwerkelijk te laten kiezen. Dat getuigt van respect voor de inwoners.

Doorontwikkeling BEL Combinatie

Daarnaast is de BEL Combinatie, die voor Eemnes de ambtelijke taken uitvoert, op dit moment gestart met een doorontwikkeling die in ieder geval in 2016 nog de nodige tijd en aandacht vergt. Een onderzoek naar bestuurskracht, zo aan het begin van deze doorontwikkeling en zo kort na die van 2011, trekt een te zware wissel op de zeer efficiënt ingerichte ambtelijke organisatie, die bezig hoort te zijn met het bedienen van inwoners en beleidsvoorbereiding.

Bestuurskrachtmeting

De gemeente Eemnes zal om deze redenen niet participeren in de bestuurskrachtmeting van de provincie Noord Holland. Bovendien verzoeken wij u af te zien van een bestuurskrachtonderzoek voor de HBEL-gemeenten. Getuige de bestuurskrachtmeting van 2011 zijn de BEL gemeenten voldoende bestuurskrachtig. De samenwerking tussen Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren is in 2014/2015 op het terrein van het sociaal domein behoorlijk geïntensiveerd. Daarmee is de samenwerking fors uitgebreid, niet alleen in financieel belang maar ook in dienstverlening aan onze inwoners. Deze samenwerking is in 2015 ook op andere terreinen uitgebreid en zal ook in 2016 nog verder uitgebreid kunnen worden.

Verder willen wij u meegeven dat de raad van Eemnes in meerderheid geen voorstander is van een HBEL-fusie. Een BEL-fusie is volgens de meerderheid in de raad van Eemnes een te onderzoeken optie, maar heeft alleen meerderheid als daarbij een grenscorrectie ten gunste van de provincie Utrecht in beeld is. Het is onze inschatting dat dit niet voor de verkiezingen van 2018 gerealiseerd kan zijn.

Wij hebben deze reactie bestuurlijk afgestemd met Blaricum en Laren.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Eemnes,

E. Ruijzeveld de Winter
secretaris

R. van Bentrem
burgemeester

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

INGEKOMEN - 1 FEB. 2016

VERZONDEN 29 JAN. 2016

Uw brief van:
17 dec. 2015

Uw kenmerk:
305888/731408

BSN:

Registratienummer:
Z.53145/D.54171

Behandeld door:

Telefoonnummer:

Datum:

Bijlage(n):

28 januari 2016

Onderwerp: Reactie gemeenteraad op brief GS over bestuurskrachtonderzoek

Geacht college,

Op 18 december 2015 heeft ons college van u een brief ontvangen over de aanpak en planning van de bestuurskrachtmeting in de Gooi en Vechtstreek. Het college heeft deze brief met de gemeenteraad gedeeld. Deze brief is de reactie van de gemeenteraad op uw brief. Deze brief wordt gesteund door 16 (fracties WSP, PvdA, CDA, VVD, D66 en GroenLinks) van de 17 raadsleden van de gemeente Weesp, één raadslid (fractie Duurzame StadsBelangen) ondersteunt deze brief niet.

Allereerst willen wij opmerken dat heldere afspraken zijn gemaakt tussen de burgemeester en de gedeputeerde. Afgesproken was dat het bestuurskrachtonderzoek in het najaar van 2016 plaats zou vinden. Ook is afgesproken dat in onderling overleg gekomen zou worden tot een heldere opdracht, de keuze van onderzoeksbureaus en het delen van de kosten. Wij zien deze afspraken niet terug in uw brief.

Aanleiding bestuurskrachtonderzoek

Wij hebben duidelijk een ander inzicht over het doel van het bestuurskrachtonderzoek. U schrijft in de brief dat de bestuurskrachtmeting vooral gericht is op het bepalen wat "het effect is van de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement". Van een dergelijke samenwerking, in het geval van Weesp wordt bedoeld op intensieve samenwerking met Hilversum en Wijdemeren, is op dit moment nog niet of nauwelijks sprake. Voor de provincie lijkt dit echter het enige mogelijke scenario. Wij concluderen dat het bestuurskrachtonderzoek voor de provincie alleen bedoeld is om de argumenten op te leveren om tot de door haar gewenste herindelingen te komen.

Weesp daarentegen gaat uit van eigen regie over haar toekomst en wil met een gedegen bestuurskrachtonderzoek reflecteren op haar eigen functioneren. Op basis van de uitkomsten willen wij een toekomstvisie ontwikkelen.

Uitgangspunten bestuurskrachtonderzoek

Postadres:
Postbus 5099 1380 GB Weesp

Bezoekadres:
Nieuwstraat 70a 1381 BD Weesp

Tel (0294) 491 391

E-mail: info@weesp.nl
Website: www.weesp.nl

Wilt u bij beantwoording datum en registratienummer van deze brief vermelden?

Gedeputeerde Staten geven aan dat het bestuurskrachtonderzoek van Weesp een eigen plaats inneemt in het hele proces. Er worden echter wel de nodige voorwaarden verbonden aan deze eigen plaats. Zo moeten dezelfde onderzoeksvragen en planning gehanteerd worden. Wij

verschillen hierover met u van mening, mede gezien het verschil van inzicht over wat het doel zou moeten zijn van het bestuurskrachtonderzoek.

Planning bestuurskrachtonderzoek

In de brief wordt besproken dat Weesp het onderzoek net als Hilversum en Wijdmeren zo vroeg mogelijk wil starten. Dit is niet conform de gemaakte afspraken. Onze burgemeester heeft aangegeven in overleg met de gemeenteraad te bekijken of het onderzoek versneld kan worden. Alle partijen in de raad willen benadrukken dat de kwaliteit, gedegenheid en zorgvuldigheid van het onderzoek belangrijker is dan het tempo en de planning van de provincie. Wij vinden het belangrijk om voldoende tijd te hebben om onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij het onderzoek te betrekken. Binnen het grotere verband wil Weesp u tegemoet komen door de planning van ons oorspronkelijke Plan van Aanpak aan te passen. Het streven wordt om de resultaten in de gemeenteraad van eind september te agenderen

De provincie stelt dat het onderzoek versneld moet worden zodat voor het einde van 2016 een AHRI procedure gestart kan worden voor een fusie tussen Hilversum, Wijdmeren en Weesp. Het bestuurskrachtonderzoek zou medio 2016 gereed moeten zijn om per 1 januari 2019 een fusie te kunnen realiseren. Weesp wil graag meerdere mogelijkheden van samenwerking dan wel fusie onderzoeken. Weesp voelt zich daarom niet gebonden aan de datum 1 januari 2019 voor het realiseren van een eventuele fusie.

Onderzoeksvragen

De vragen die worden voorgesteld hebben wat Weesp betreft een te smalle focus. Wij willen u wijzen op het onderzoek 'Verborgene krachten' van de Radboud Universiteit Nijmegen (2014). Dit onderzoek in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken laat zien dat het niet realistisch is om elke gemeente langs dezelfde meetlat te leggen omdat de omstandigheden voor elke gemeente anders zijn. Wij pleiten dan ook voor een gewogen onderzoek naar de taakzwaarte en hulpbronnen van iedere gemeente. Wij zullen deze inzichten in ieder geval wel meenemen in ons onderzoek. Wij willen een gewogen inzicht in de sterke en verbeterpunten van de gemeente Weesp. Op basis hiervan kunnen wij een visie op onze toekomst ontwikkelen. Hierbij sluiten wij op voorhand geen enkele optie uit.

In de vraagstelling lezen wij dat er wat de provincie betreft maar één optie is voor Weesp: fuseren met Wijdmeren en Hilversum. Deze eenzijdige blik op Hilversum en Wijdmeren is voor de gemeente Weesp te beperkt. Tot op heden heeft Hilversum geen toenaderingspogingen gedaan en niet laten blijken dat zij meerwaarde ziet in een fusie met Weesp. Op dit moment staat nog niet vast dat deze gemeenten voor Weesp de ideale partners zijn. Het is wat ons betreft zeker niet de enige mogelijke optie. Wij zullen daarom meerdere mogelijkheden onderzoeken.

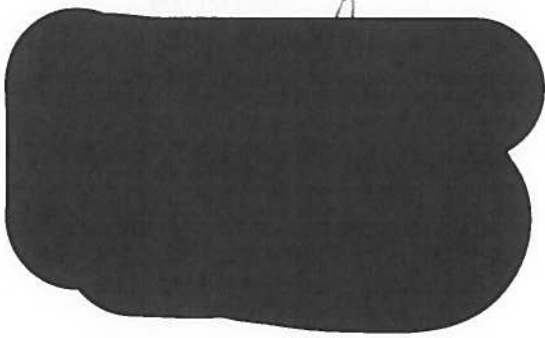
Wat de gemeenteraad van Weesp betreft kan de vraag wat de volgende stap in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek moet zijn, alleen beantwoord worden door een goede bestuurlijke discussie op basis van gedegen en gewogen onderzoeksresultaten.

In een eerder stadium heeft onze burgemeester de gedeputeerde uitgenodigd om met de gemeenteraad in gesprek te gaan over dit onderwerp. Deze uitnodiging staat nog steeds open. Wij gaan graag met u in gesprek om onze visie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

De raad voornoemd,

B.J. van Bo
voorzitter

INZENDING - 1 FEB. 2016

13

Gemeente
Blaricum

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk
305888/731408

Ons kenmerk
992-2016-113880

Doorkiesnummer
[REDACTED]

T (035) 751 32 22
F (035) 751 31 01

Uw brief van
ongedateerd

Behandeld door
[REDACTED]

Bijlagen

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum
27 januari 2016

Betreeft
Bestuurskrachtonderzoek
Gooi en Vechtstreek

VERZONDEN 28 JAN 2016

Geacht college ,

In januari 2016 hebben wij, naar aanleiding van de ongedateerde brief van GS die wij ontvingen op 17 december 2015, met de gemeenteraad gesproken over uw verzoek tot deelname aan een bestuurskrachtmeting in de Regio Gooi&Vechtstreek, inclusief de BEL gemeenten (m.u.v. de gemeente Gooise Meren). U geeft aan dat het accent van de bestuurskrachtmeting ligt op het (effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap zou moeten zijn in de herinrichting van de Regio Gooi & Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

BEL COMBINATIE EN DOORONTWIKKELING

Blaricum werkt inmiddels 8 jaar (sinds 1 januari 2008) zeer intensief samen met Eemnes en Laren in de BEL Combinatie. Deze organisatie, die voor Blaricum de ambtelijke taken uitvoert, is per 1 januari 2016 gestart met een doorontwikkeling die in ieder geval in de eerste helft van het jaar nog de nodige tijd en aandacht vergt. Als pionier op het gebied van ambtelijke fusies in Nederland evalueren we regelmatig of onze organisatie nog voldoet aan onze verwachtingen en of op basis van die evaluatie aanpassingen nodig zijn.

Doel van de huidige doorontwikkeling is de organisatie beter met de gemeenten en besturen te verbinden en vice versa, focus aan te brengen in de uitvoering van taken en daarbij het ambitie niveau aan te passen aan realistische (financiële) uitgangspunten; daarnaast willen we onderzoeken wat een regie organisatie in dat kader voor ons kan betekenen. Kenmerk van de cultuur van de organisatie die ons voor ogen staat is een flexibele organisatie die zich aanpast aan veranderende omstandigheden en gericht is op co-creatie met derden.

SAMENWERKING HBEL

De samenwerking tussen Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren is in 2014/2015 op het terrein van het sociaal domein behoorlijk geïntensiveerd en uitgebreid. We staan daarin samen sterker, niet alleen financieel maar zeker ook wat betreft de gezamenlijke dienstverlening aan onze inwoners. Inhoudelijk zijn er, buiten de intensivering van de HBEL samenwerking binnen het sociaal domein, helaas nog weinig vorderingen gemaakt op het samenwerkingsdossier. De oorzaak daarvan lijkt mede te liggen in het feit dat hetgeen daarover in het verleden formeel is uitgesproken richting de Provincie NH op dit moment te weinig en te wisselend draagvlak geniet bij de vier gemeentebesturen. Het zou ons voorstel zijn op korte termijn toch te bezien of de intensivering van de HBEL samenwerking nieuw elan kan krijgen, een externe procesbegeleider, zoals indertijd bij de totstandkoming van de BEL Combinatie is ingezet, zou daar wat ons betreft goede diensten in kunnen bewijzen.

BESTUURSKRACHTMETING

Als wij kijken naar de onderzoeksvragen voor de Bestuurskrachtmeter (BKM) die de Provincie NH voor ogen staan, dan zien wij een grote overeenkomst met de BKM die de BEL gemeenten in 2011 gehouden hebben en waar Blaricum, Eemnes en Laren met een ruime voldoende op gescoord hebben. Onderdeel van die BKM was ook het aandeel van Blaricum in de Regionale samenwerking binnen de Regio Gooi- en Vechtstreek, waar we als Blaricum nog steeds een actieve bijdrage aan leveren. Ook in de Benchmark waarstaatjegemeente.nl scoren we gemiddeld een 7.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De gemeente Blaricum vindt een bestuurskrachtmeter thans niet noodzakelijk. Getuige de resultaten van de bestuurskrachtmeter van 2011 zijn de BEL gemeenten voldoende bestuurskrachtig, er zijn geen aanwijzingen dat de onderzoeksvragen zoals ze zijn geformuleerd een ander beeld zullen opleveren. De ambtelijke en bestuurlijke energie die nodig is voor een BKM stellen wij liever ten dienste van de doorontwikkeling van onze organisatie en daarmee van onze inwoners.

Wij verzoeken u dus af te zien van een bestuurskrachtonderzoek voor de HBEL-gemeenten. Wel willen we graag binnen de HBEL gemeenten in gesprek gaan over het aantrekken van een procesbegeleider, die nieuw elan kan brengen met betrekking tot het proces van intensivering van de samenwerking binnen de HBEL gemeenten.

Wij zullen deze reactie bestuurlijk afstemmen/hebben deze reactie bestuurlijk afgestemd met Huizen, Eemnes en Laren.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

Secretaris

mw. J.N. de Zwart-Bloch
burgemeester

INGEKOMEN - 2 FEB. 2016

Provincie Noord-Holland
T.a.v. Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Onderwerp:

Uw brief van :

Nummer : Z.002695

Ons kenmerk : bajz/rvz

Toestel nr

Huizen : - 1 FEB. 2016

Uw kenmerk :

Bijlagen :

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geacht college,

Bij brief van 17 december 2015 heeft u ons geïnformeerd over uw voornemen om op korte termijn een bestuurskrachtonderzoek te doen houden en ons gevraagd voor 1 februari a.s. te reageren op uw voorstel voor de uitvoering daarvan (uitgangspunten, onderzoeksvragen, planning). Mede namens de gemeenteraad van Huizen (het betreffende bijgevoegde raadsvoorstel is behandeld in een extra raadsvergadering op 28 januari jl.) berichten wij u daarover als volgt.

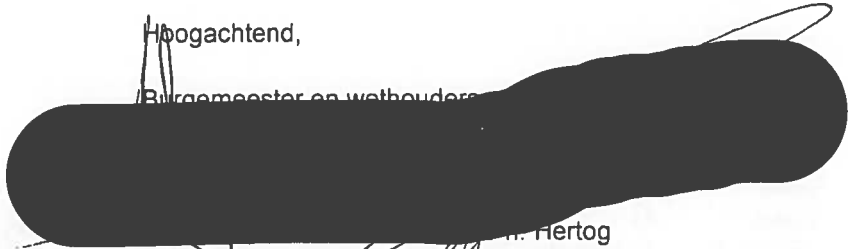
Wij kunnen instemmen met het houden van een bestuurskrachtonderzoek, maar verzoeken u daarbij de volgende punten mee te nemen:

1. Als gevolg van met name de voorgestelde onderzoeksvragen 2 en 3 wordt nadrukkelijk bezien of de samenwerking tussen de genoemde gemeenten voldoende bestuurskracht oplevert. Wij vinden het van belang dat in de offertes wordt gevraagd naar een toetsingskader hieromtrent, zodat de te benaderen marktpartijen kunnen aangeven op basis van welke methodiek beoordeeld zal worden of die bestuurskracht voldoende of onvoldoende is.
2. Wij verzoeken u een onderzoeksvraag toe te voegen, gericht op een alternatieve versterking van de bestuurskracht (alternatief ten opzichte van fusie(s)) specifiek voor ons deel van de regio (Huizen en BEL-gemeenten). Die onderzoeksvraag zou moeten luiden: Indien de huidige samenwerking tussen Huizen en de BEL-gemeenten dan wel de BEL-samenwerking zelf onvoldoende bestuurskracht oplevert, welke optimalisering daarvan kan dan plaatsvinden kijkend naar de volgende variant: het Groningen-Ten Boer-model, uitgewerkt voor Huizen-BEL-gemeenten. Deze variant (door ons gemakshalve als onderzoeksvraag 3a genoemd) gaat uit van een ander model dan het huidige BEL-model en voorziet in een soort centrumgemeenteconstructie waarbij Huizen de ambtelijke ondersteuning verzorgt voor de genoemde gemeenten. Deze variant zou een alternatief voor fusie(s) kunnen zijn omdat blijktens het verslag van het bestuurlijk overleg d.d. 2 december jl. de gemeente Eemnes niets voelt voor een fusie Huizen / BEL. Indien het bestuurskrachtonderzoek echter zou uitwijzen dat de BEL-samenwerking onvoldoende bestuurskracht oplevert, en uw college een fusie van alleen de BEL-gemeenten onderling ook onvoldoende zou vinden, is het gerechtvaardigd om te onderzoeken of deze variant dan kan voorzien in versterking van de bestuurskracht in ons deel van de regio, met behoud van een zelfstandig Huizen.

Voor de gemeente Huizen zal de burgemeester deelnemen aan de in te stellen begeleidingscommissie, als ambtelijk contactpersoon zal de gemeentesecretaris optreden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders

gemeentesecretaris   n. Hertog
burgemeester

INGEKOMEN 09 FEB. 2016

16

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 MD Haarlem

DATUM 2 februari 2016
NUMMER 817C0C70
UW BRIEF VAN 17 december 2015
UW NUMMER 305888/731408
BIJLAGE geen

TEAM BIN
REFERENTIE [REDACTED]
DOORKIESNUMMER [REDACTED]
E-MAILADRES [REDACTED]
ONDERWERP Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Geacht college,

Uw college heeft in de brief van 18 december 2015 een voorstel gedaan over de procedure, de planning en de onderzoeksvragen voor een bestuurskrachtonderzoek voor de Gooi en Vechtstreek. Eemnes is hierbij via de BEL-samenwerking betrokken. In deze brief reageren wij op uw voorstel.

Bestuurskrachtonderzoek

In onze reactie van 23 september 2014 op het advies 'Gooi en Vechtstreek: regio met een plus?' van de Verkenners hebben wij gemeld dat wij goede ervaringen hebben met een bestuurskrachtonderzoek. Een bestuurskrachtonderzoek kan waardevolle informatie verschaffen over het duurzaam versterken van gemeenten. Wij kunnen ons dan ook in principe vinden in het uitvoeren van een bestuurskrachtonderzoek.

Tijdstip en planning

Over het tijdstip van een bestuurskrachtsonderzoek hebben wij eerder gepleit om dit onderzoek niet eind 2015/begin 2016 uit te voeren zoals de Verkenners voorstelden, maar medio 2017. De implementatie van de decentralisaties in het sociale domein per 1-1-2015 geven dan een realistischer beeld in het onderzoek. Overigens blijkt dat de BEL-H-gemeenten nog volop bezig zijn met het nader vorm geven van hun verdiepende samenwerking. Het onderzoek nu uitvoeren geeft het samenwerkingsverband onvoldoende tijd om zich te ontwikkelen en daarmee een scheef beeld van de potentiële kracht van deze samenwerking.

Uw college stelt voor medio 2016 in casu in februari 2016 één onderzoek voor de hele regio (m.u.v. Gooise Meren) te starten met twee trajecten: Hilversum-Weesp en Wijdmeren, en Huizen en de BEL-gemeenten. Door nu te starten wordt de mogelijkheid open gehouden om te opteren voor een eventuele fusie per 2019. Wij merken op dat de optie van fusie enkel speelt in het traject Hilversum-Wijdmeren-Weesp en niet aan de oostkant van de BEL-H-gemeenten. De noodzaak om nu in de hele regio met een bestuurskrachtmeting te starten ontbreekt derhalve. Tegen de achtergrond van het vorenstaande pleiten wij er nogmaals voor om medio 2017 het onderzoek voor de BEL-H-gemeenten uit te voeren. Dat geeft tevens Eemnes de ruimte om eerst de dialoog met haar inwoners over het perspectief voor Eemnes uit te voeren in de eerste helft van 2016. In verband hiermee heeft Eemnes besloten nu niet deel te nemen aan het onderzoek en wij kunnen ons daarin

vinden. Het zou jammer zijn als het bestuurskrachtonderzoek geen volledig beeld geeft van de BEL-H-samenwerking.

Onderzoeksopzet

De onderzoeksvragen zijn herkenbaar. Er is aandacht voor de verschillende aspecten van de bestuurskracht van de gemeenten en daarnaast worden vragen gesteld over bijdrage van de samenwerking aan regionale ontwikkelingen. Vraag vier over het eindperspectief van de gemeenten vinden wij overigens prematuur. De uitkomst van het onderzoek is nog onbekend en meerdere opties voor de toekomst zijn dan mogelijk. Van een eindperspectief kan geen sprake zijn, eerder van een (gedragen) toekomstperspectief.

Vervoltraject

Wij verzoeken u, na ontvangst van alle reacties op uw voorstel voor het bestuurskrachtonderzoek, ons te informeren over het vervoltraject en de planning. Wij gaan overleggen met Eemnes over hun dialoogtraject en zullen u over hun planning informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter

Secretaris,

INGEKOMEN - 2 MAART 2016

Gemeente

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Laren

Eemneserweg 19
1251 NA Laren
Tel: 14 035
Fax: 035 - 751 31 01
info@laren.nl
www.laren.nl

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-
Holland
Postbus 3007
1200 AB HAARLEM

17

briefnummer 12769-2015:678974
bijlage(n)
datum 25 februari 2016
inf. bij ██████████ VERZONDEN 25 FEB 2016
afdeling Gemeentesecretaris
telefoonnr. ██████████
uw kenmerk --
onderwerp Reactie op brief bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Geacht college,

In de raadsvergadering van 24 februari 2016 hebben wij, naar aanleiding van de brief van GS die wij ontvingen op 17 december 2015 en uw bezoek van 17 februari 2016, met de gemeenteraad gesproken over uw verzoek tot deelname aan een bestuurskrachtmeting in de Regio Gooi & Vechtstreek.

U geeft in uw brief aan dat het accent van de bestuurskrachtmeting ligt op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag waar de kwetsbaarheden zich bevinden in de bestaande inrichting van de Regio Gooi & Vechtstreek met het oog op de strategische vraagstukken en ambities die zich voordoen en de dienstverlening aan de inwoners. In het gesprek van 17 februari 2016 heeft u ons gevraagd aanvullende criteria in te brengen die wij van belang achten voor het vaststellen van de bestuurskracht van de gemeente Laren. Wij maken graag van deze uitnodiging gebruik en zullen spoedig beginnen met het opstellen van deze criteria.

Uit uw brief maken wij op dat het (proces van) bestuurskrachtonderzoek uitdrukkelijk vooraf gaat aan nog te trekken conclusies over eventuele vervolgstappen. In het gesprek met de raad heeft u aangegeven dat vrijheidsgraden en keuzemogelijkheden aanwezig blijven. Daar zal te zijner tijd ook met college en raad over gesproken worden. Belangrijke kanttekening daarbij is dat de huidige coalitie zich verbonden heeft aan een akkoord waarin de zelfstandigheid van Laren is vastgelegd.

BEL COMBINATIE (EN DOORONTWIKKELING)

Laren werkt inmiddels 8 jaar (sinds 1 januari 2008) zeer intensief samen met Eemnes en Blaricum in de BEL Combinatie. Deze organisatie, die voor Blaricum, Eemnes en Laren de ambtelijke taken uitvoert, is per 1 januari 2016 gestart met een doorontwikkeling om de organisatie te versterken. Voor Laren is voor nu en in de toekomst de eenheid van de BEL, in welke vorm dan ook, leidend.

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

BEL

SAMENWERKING HBEL

De samenwerking tussen Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren is in 2014 en 2015 op het terrein van het sociaal domein geïntensiveerd en uitgebreid. We staan daarin samen sterker, niet alleen financieel maar zeker ook wat de gezamenlijke dienstverlening aan onze inwoners betreft. Op het gebied van samenwerking bij het aanbesteden van de accountantsdiensten en mogelijke gezamenlijke financiële dienstverlening door de gemeenten zijn de gesprekken reeds gestart.

BESTUURSKRACHTMETING

In de reactie van de gemeente Blaricum aan U is reeds verwezen naar de eerdere bestuurskrachtmeting in de BEL, en de benchmark die wij tweejaarlijks uitvoeren via waarstaatjegemeente.nl. Dat leidt bij ons echter niet tot dezelfde conclusie als bij onze burens. Wij denken dat een bestuurskrachtmeting kan bijdragen aan de discussie over de toekomst van Laren, maar stellen wel dat het bestuurskrachtonderzoek in alle objectiviteit moet plaatsvinden, tussen de gemeenten vergelijkbaar zou moeten zijn, en dat niet op voorhand er voornemens over eventuele herindeling aan mogen worden verbonden.

De gemeente Laren kan dus aan een bestuurskrachtonderzoek zijn medewerking verlenen maar wij verbinden daaraan wel de volgende procedurele aandachtspunten:

- Het bestuurskrachtonderzoek is een objectief onderzoek verricht door een onafhankelijke partij en vindt plaats in samenspraak met (van) de gemeente Laren.
- De uitkomsten van het onderzoek worden met het College en de Raad van Laren gedeeld en besproken voordat er conclusies worden getrokken..
- Met het College en de Raad zal, indien de resultaten van het bestuurskrachtonderzoek daar aanleiding toe geven, nader overleg plaats vinden over wenselijkheid en inhoud van een eventueel vervolgtraject.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De gemeente Laren kan onder de genoemde aandachtspunten instemmen met een bestuurskrachtmeting. Wij vernemen graag op welke wijze en op welke termijn wij de bestuurskrachtcriteria kunnen inbrengen en overleg over de aanpak kunnen voeren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

secretaris

drs. E.J. Roest
burgemeester

RAADSBESLUIT

2016/15

De raad van de gemeente Laren;

gelezen voorstel 2016/14 d.d. 18 februari 2016 van burgemeester en wethouders;

BESLUIT:

in te stemmen met de concept-reactie aan Gedeputeerde Staten inzake het bestuurskrachtonderzoek.

Vastgesteld door de raad in zijn openbare vergadering van 24 februari 2016.

griffier

drs. E.J. Roest
voorzitter

INGEKOMEN 22 MAART 2016

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. de gedeputeerde, de heer J.Chr. van der Hoek
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Uw kenmerk:

Uw brief van:

Ons kenmerk:

Datum:

B/32136/160311/JV

21 maart 2016

Behandelend ambtenaar:

Doorkiesnummer:

Bijlagen

Verzonden:

Onderwerp: bestuurskrachtmeting

VERZONDEN 21 MAART 2015

Geachte heer van der Hoek,

In vervolg op ons overleg met de burgemeesters van de Gooi en Vechtstreek d.d. 9 maart jl. deel ik u mede dat ik op 10 maart jl. een overleg heb gevoerd met de fractievoorzitters in de gemeenteraad van Wijdmeren.

Het standpunt van onze gemeenteraad is u reeds bekend.

Uit het overleg is naar voren gekomen dat de dat de gemeenteraad unaniem hecht aan beantwoording van de 13 vragen die zijn opgenomen in ons raadsbesluit van 21 januari jl. Hierbij is er uiteraard enige overlap met de onderzoeksvragen.

Naast de verschillen van opvatting over onze bestuurlijke toekomst is er eerder consensus bereikt over de inzet van een bestuurskrachtmeting. Hierbij waren de 13 vragen wel essentieel. Wij gaan ervan uit dat het bureau dat de bestuurskrachtmeting gaat uitvoeren deze vragen ook kan beantwoorden.

Het overleg heb ik als constructief ervaren. Hiervoor dank.

Met vriendelijke groet,

De burgemeester van Wijdmeren,

drs. M.E. Smit

Provincie Noord-Holland
T.a.v. de heer Van der Hoek
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

19

briefnummer 12769-2015:978999
bijlage(n) --
datum 1 april 2016
inf. bij [REDACTED]
afdeling Bestuur
telefoonnr. [REDACTED]
uw kenmerk
onderwerp Bestuurskrachtmeting

INGEKOMEN - 1 APR. 2016

VERZONDEN 31 MRT 2016

Geachte heer van der Hoek,

Tijdens het overleg van 9 maart jl. met de betrokken burgemeesters zijn de onderzoeksvragen besproken ten behoeve van de bestuurskrachtmeting. Wij constateren dat het tijdpad, zoals is weergegeven in de brief van 17 december, is uitgelopen maar willen u graag aangeven dat, voor het uitvoeren van de bestuurskrachtmeting, in Laren het in bovengenoemde brief aangegeven tijdpad leidend is.

Bij het beoordelen van het verzoek van de provincie tot medewerking hebben wij het volgende overwogen:

- Een bestuurskrachtmeting van de gemeente gaat over de huidige kracht van de gemeente
- De onderzoeksvragen leiden tot een state of the art (uitkomsten) waaruit blijkt hoe we er als gemeente voor staan
- Uit deze state of the art is het mogelijk om vervolgens conclusies te trekken.

Wij hebben in de brief aangegeven deze conclusies allereerst graag zelf in discussie met raad en college te brengen, waarbij wij uitgaan van de volgende scenario's

- Ofwel de uitkomst is dusdanig dat de zelfstandigheid geborgd kan blijven
- Ofwel de uitkomst wijst duidelijk een ander richting op, zodat verdere intensieve samenwerking nader moet worden onderzocht
- dan wel stappen moeten worden gezet richting schaalvergroting en fusie.

Wij zouden het onderzoek niet op voorhand willen belasten met eventuele gevolgtrekkingen. Burgemeester Elbert Roest heeft naar aanleiding van het afsprakenlijstje dan ook om die reden in zijn mail dd. 18 maart 2016 aan u aangegeven, dat de oorspronkelijke vragenlijst voor Laren het uitgangspunt zou moeten zijn van de bestuurskrachtmeting en dat de geel gearceerde aanvullende vragen voor Laren niet het uitgangspunt vormen.

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

Bij de oorspronkelijke vragen moet overigens worden opgemerkt dat deze teveel een geografische richting aangeven, waardoor andere, mogelijke aantrekkelijker, opties lijken te worden uitgesloten (BEL, Hilversum, Gooische Meren), hetgeen een vrije blik op de eventuele noodzakelijke stappen bij schaalvergroting of samenwerking zou kunnen belemmeren. Wel menen wij dat enkele onderwerpen wel degelijk deel uit zouden dienen te maken van de set vragen, waarbij in het bijzonder de kwaliteit van de democratische legitimatie onderzocht zou moeten worden.

Laren ziet zichzelf als een beheergemeente. Laren pleit voor een objectieve toetsing naar de daarbij horende maatstaven, waarbij wij menen dat een bestuurskrachtmeting de verschillende voor- en nadelen van zelfstandigheid tegenover een fusie zal moeten kwalificeren en kwantificeren.

Bovenstaande leidt tot ons tot de volgende set vragen die wij graag beantwoord zouden willen zien. Wij hebben de 0-vraag uit de aanvullende vragenlijst daaraan wel toegevoegd. Deze is vermeld onder vraag 1. Vragen 2 tot en met 4 maken, behoudens het cursieve deel, onderdeel uit van de oorspronkelijke vragenset uit de brief van 17 december 2015. Vragen 5 tot en met 7 zijn toevoegingen.

1. Het onderzoeksbureau beschrijft het toetsingskader dat dit onderzoek hanteert voor de beoordeling van de bestuurskracht van de gemeente.
2. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:
  - o het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
  - o het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren
  - o het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en
  - o het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.
  - o *het organiseren van de dienstverlening voor inwoners*
  - o *het stellen van eisen ten behoeve van bovenstaande taken aan de ambtelijke organisatie en het bestuur van de gemeente. En wat zijn dan de sterkten en zwakten van ambtelijke organisatie en bestuur?*
3. Levert de samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?
4. Levert de BEL-combinatie voldoende bestuurskracht op voor de gemeente zelf en voor de regio als geheel?

5. Hoe belangrijk is onze zelfstandigheid?
  - a. Wat is de toegevoegde waarde van het lokale bestuur van burgemeester, wethouders en gemeenteraad voor de inwoners op de huidige schaal? Hoe ervaren de inwoners van Laren een “bestuur dicht bij de inwoners”, en wat is daarbij vooral belangrijk? Welke problemen verwachten inwoners bij “bestuur op afstand”?
  - b. Heeft het college en de gemeenteraad voldoende invloed en controle op de Gemeenschappelijke Regelingen waaraan Laren deelneemt?
  - c. In hoeverre heeft de gemeenteraad voldoende zeggenschap over haar begroting? En is zij in staat om door het maken van keuzes aan de inkomens- en uitgavenkant om haar begroting langjarig in evenwicht te houden?
  - d. Wat wordt door u gezien als essentiële kenmerken van een zelfstandige gemeente?
6. Wat is de bestuurlijke kwaliteit van Laren in vergelijking tot de verwachte bestuurskwaliteit van bijvoorbeeld een gefuseerde BEL-gemeente?
7. Wat is de waarde -rationeel en emotioneel - van de volgende stellingen:
  - a. In Laren bepalen we liever zelf wat er gebeurt op het terrein van bestemmingsplannen, evenementen, winkeltijden, museum, zwembad, Brinkhuis, e.d.
  - b. De beperkte opgave voor Laren rechtvaardigt een effectiever en efficiënter bestuur, in navolging op de ambtelijke fusie.

Deze brief is opgesteld na goed beraad tussen college en raad, en door de laatste akkoord bevonden in zijn vergadering van 30 maart 2016.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders

drs. E.J. Roest
Burgemeester

G. Kolhorn
Secretaris

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemnes
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk

305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Blaricum
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

██████████
BEL/BOSE

Doorkiesnummer ██████████
██████████@noord-holland.nl

112

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

NH0001

www.noord-holland.nl

NH0001

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A large black rectangular redaction box covers the names and titles of the officials mentioned in the previous block.

waarnemend provinciesecretaris

voorzitter

H.J. Scharman

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wijdmeren
Postbus 190
1230 AD LOOSDRECHT

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Weesp
Postbus 5099
1380 GB WEESP

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het eigen bestuurskrachtonderzoek van Weesp en het rapport "Het resultaat telt" resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Laren
Postbus 71
3755 ZH EEMNES

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Huizen
Postbus 5
1270 AA HUIZEN

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Scharman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Gedeputeerde Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk

305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan de vijf betreffende gemeenten en de gemeenten Weesp, Gooise Meren en Eemnes gemaïld om het aan de gemeenteraden beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voorraadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. De raadsleden van de gemeente Eemnes zijn hiervoor dus ook uitgenodigd.

Vervolgprocedure

Het is thans aan de gemeenteraden om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van hun gemeente en van de regio Gooi

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

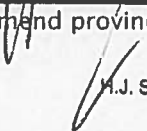
en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij zijn ook benieuwd naar uw reactie op dit rapport en verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 uw schriftelijke zienswijze toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten en uw college.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gooise Meren
Postbus 6000
1400 HA BUSSUM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer [REDACTED]
[REDACTED]@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum
14 SEP. 2016

Geacht college,

Kenmerk
305888/851155

Onderzoeksbureau Deloitte heeft op 29 augustus 2016 het rapport "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." volgens planning opgeleverd. De begeleidingscommissie, onder voorzitterschap van de gedeputeerde Bestuur en met bestuurlijke vertegenwoordigers van de genoemde gemeenten, besloot het rapport op 29 augustus 2016 openbaar te maken. Het rapport is dan ook diezelfde dag aan u gemaild om het aan uw raad beschikbaar te kunnen stellen. Het rapport is ook op de provinciale website geplaatst.

Uw kenmerk

De begeleidingscommissie heeft voor haar vergaderingen ook de burgemeesters van Eemnes, Gooise Meren en Weesp uitgenodigd. Ze hebben daar positief op gereageerd en hebben deelgenomen aan de besprekingen.

Informatiebijeenkomst 19 september a.s.

De begeleidingscommissie heeft Deloitte opdracht gegeven een informatiebijeenkomst voor raadsleden van de acht gemeenten te organiseren om het rapport toe te lichten. Deze bijeenkomst vindt plaats op 19 september 2016 om 20 uur in Van der Valk hotel Witte Bergen, Rijksweg 2 in Eemnes. Wij hebben de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolgprocedure

Het is thans aan uw raad om een standpunt over het rapport resp. de bestuurlijke toekomst van uw gemeente en van de regio Gooi en Vechtstreek te bepalen. De begeleidingscommissie heeft zich gebaseerd op de planning zoals opgenomen in onze brief van 30 maart 2016 met

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

kenmerk 305888/769189, maar is daarbij uitgegaan van behandeling van het rapport in de raden in oktober 2016 in plaats van september 2016. Wij verzoeken u daarom ons uiterlijk 14 november 2016 de schriftelijke zienswijze van uw raad toe te zenden.

In december 2016 kan vervolgens eventueel bestuurlijk overleg plaatsvinden over de zienswijzen van de raden.

Wij zullen eind januari/begin februari 2017 ons standpunt bepalen over de conclusies en aanbevelingen van het rapport "Het resultaat telt", van het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en de ingediende zienswijzen van de gemeenten.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

J.W. Remkes

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer
@noord-holland.nl

111

Betreft: bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

14 SEP. 2016

Geachte leden,

Kenmerk

305888/851155

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u een afschrift toe van onze brieven aan de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, de gemeente Eemnes en aan de provincie Utrecht over het in deze regio uitgevoerde bestuurskrachtonderzoek en de vervolprocedure voor besluitvorming daarover.

Uw kenmerk

Wij hebben u bij brief van 30 maart 2016 met kenmerk 305888/769189 geïnformeerd over de opzet, procedure en planning van het bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

waarnemend provinciesecretaris
H.J. Schartman

voorzitter
J.W. Remkes

Bijlage(n)

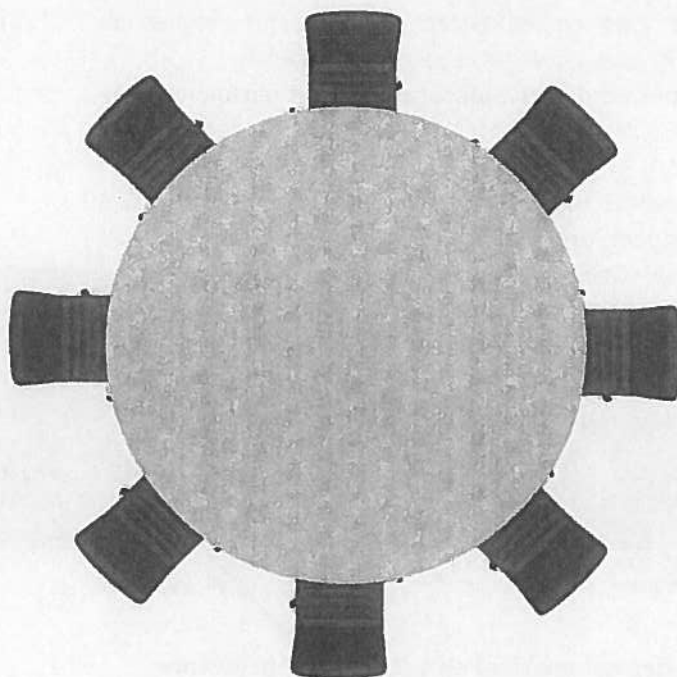
- Brieven GS aan gemeenten Gooi en Vechtstreek, gemeente Eemnes en provincie Utrecht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Het resultaat telt

Bestuurskrachtonderzoek Regio Gooi en Vechtstreek
Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeeren

1. Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de achtergrond van ons onderzoek, de onderzoeksdoelstelling en bevat de leeswijzer voor deze rapportage.

1.1 Achtergrond

De regio Gooi en Vechtstreek bestaat uit zeven gemeenten: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. In deze regio wordt al verscheidene jaren gesproken over bestuurskrachtversterking en de bestuurlijke indeling van de regio. De heer Winsemius heeft in april 2013 in opdracht van de regio een adviesrapport over de samenwerking in de regio opgeleverd. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland (hierna: GS) hebben in diezelfde periode van de Minister van Binnenlandse zaken (hierna: de Minister) de opdracht gekregen om te adviseren over de bestuurlijke toekomst van Muiden en Weesp op de korte termijn, ingebed in een lange termijn visie voor de hele regio Gooi en Vechtstreek. Hiertoe zijn GS een traject gestart om in samenspraak met de regio tot het gevraagde advies te komen. GS hebben op 5 november 2013 het definitieve advies aan de Minister, inclusief een reactie op de zienswijzen van gemeenten op het conceptadvies, vastgesteld.

Op verzoek van de betreffende gemeenten zijn GS op dat moment tevens een herindelingsprocedure gestart om een fusie van Bussum, Muiden en Naarden te realiseren. GS hebben in dezelfde procedure ook de grenscorrectie tussen Muiden en Weesp meegenomen. Door de Bloemendalerpolder in zijn geheel bij Weesp onder te brengen, wordt de nieuw te bouwen woonwijk een ongedeelde wijk. Uiteindelijk heeft deze procedure geleid tot de nieuwe gemeente Gooise Meren die op 1 januari 2016 is ontstaan. Tevens is de grenscorrectie in de Bloemendalerpolder per 1 januari 2016 in werking getreden.

In april 2014 kwamen de Verkenners Jansen en Te Grotenhuis in opdracht van GS met hun advies "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek. Dit advies bevatte de richting voor bestuurlijke bundeling in drie blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdmeren en mogelijk Hilversum, en Huizen met Blaricum, Eemnes en Laren), het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en het advies om de tussenresultaten eind 2015- begin 2016 via een bestuurskrachtmeting te beoordelen.

GS hebben de adviezen van de Verkenners grotendeels overgenomen. In januari 2015 hebben GS hun adviesproject over de bestuurlijke toekomst van de Gooi en Vechtstreek op middellange termijn – als aanvulling op het GS advies van 5 november 2013 – aan de Minister gezonden. Daarin geven GS aan dat zij medio 2016 een bestuurskrachtmeting willen laten uitvoeren (met uitzondering van de nieuwe gemeente Gooise Meren). GS hebben in april 2016 aan Deloitte opdracht gegeven voor het lokale en regionale bestuurskrachtonderzoek (exclusief gemeente Weesp) waarvan deze rapportage verslag doet.

1.2 Onderzoeksdoelstelling

De bestuurskrachtmeting moet inzicht geven op basis waarvan kan worden besloten welke vervolgstappen in de bestuurlijke inrichting van de regio zijn te nemen. In de Gooi en Vechtstreek gaat de bestuurskrachtmeting niet strikt om de vraag of en hoe de betreffende gemeente in staat is zelfstandig haar wettelijke taken uit te voeren. Het accent ligt daarnaast op (het effect van) de samenwerking tussen gemeenten en het beantwoorden van de vraag wat de volgende stap moet zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek met het oog op regionaal optreden en maatschappelijk rendement.

De scope van het onderzoek betreft de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren en de samenwerking tussen de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. De andere gemeenten in de regio, te weten Weesp, Gooise Meren en Eemnes, zijn geen onderwerp van onderzoek. Wel zijn deze gemeenten bij het onderzoeksproces betrokken.

1.3 Leeswijzer

Deze rapportage bestaat uit vier delen. Het eerste deel, de hoofdstukken 2 en 3 bevatten achtergrondinformatie over het gehanteerde referentiekader voor bestuurskracht en de aanpak van het onderzoek. Het tweede deel, de hoofdstukken 4 tot en met 8, bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van de lokale bestuurskrachtmetingen bij de vijf gemeenten. Het derde deel betreft hoofdstuk 9 en bevat de bevindingen inzake de regionale bestuurskracht. De hoofdstukken 10 tot en met 12 vormen het vierde en laatste deel van deze rapportage. Deze hoofdstukken bevatten de integratie van onze bevindingen op lokaal en regionaal niveau, de mogelijkheden ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek, onze conclusies en ten slotte onze aanbevelingen.

De diverse bijlagen geven achtergrondinformatie over de door ons geraadpleegde personen en databronnen.

1.4 Ten slotte

Graag zeggen wij dank aan allen die aan dit onderzoek hebben willen meewerken, zowel de betrokken gemeenten als de maatschappelijke organisaties. Ook zeggen wij graag dank aan de constructieve bijdragen en participatie van de begeleidingscommissie, waarin alle betrokken gemeenten, alsmede de provincie Noord-Holland, waren vertegenwoordigd. Daarbij zijn wij ons ten volle bewust van de maatschappelijke en bestuurlijke gevoeligheid van discussies over schaal en functioneren van het lokaal bestuur.

Met deze rapportage hopen wij niet alleen aan onze opdracht te hebben voldaan maar ook een goede bijdrage te kunnen leveren aan een bestuurskrachtiger opereren van de lokale overheden in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben dit onderzoek met groot enthousiasme uitgevoerd en danken onze opdrachtgevers voor het in ons gestelde vertrouwen.

Auteurs
Frank ten Have
Marco Pot
Marisa Kes
Dirk Louter (Code Samen)
Mike Loman
Ruben Hof
Marthe Stortelder

29 augustus 2016

2. Referentiekader lokale en regionale bestuurskracht

Wij beschouwen bestuurskracht als het vermogen om resultaten te halen. Resultaten die corresponderen met ambities en opgaven die het bestuur zich heeft gesteld. Kort gezegd: bestuurskracht is "kunnen doen wat je wilt". De bestuurskracht heeft een lokale en regionale dimensie. Beide zijn door ons onderzocht. De lokale en regionale bestuurskracht kunnen niet los van elkaar worden gezien, ze beïnvloeden elkaar.

Lokale bestuurskracht

De resultaten van de individuele gemeenten in de periode van ongeveer 2014 tot heden ten opzichte van de lokale opgaven en ambities vormen de basis voor de beoordeling van de lokale bestuurskracht. Hierbij is gekeken naar drie rollen van de gemeente: bestuurder, dienstverlener en partner. Vanuit de gedachte dat bestuurskracht duurzaam moet zijn hebben wij daarnaast gekeken naar de gemeente als organisatie. Daarbij zijn de aanwezige financiële en organisatorische randvoorwaarden voor het boeken van resultaten getoetst.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden vanuit drie perspectieven: het zelfbeeld van de colleges van B&W, het omgevingsbeeld en ons professioneel beeld.

Regionale bestuurskracht

Dit onderzoek bouwt voor wat betreft de regionale bestuurskracht voort op eerdere onderzoeken van de heer Winsemius en de "verkenner" Jansen/Te Grotenhuis. In deze onderzoeken is een opgavenprofiel voor de regio geformuleerd. Door ons is getoetst of deze eerder gestelde opgaven (2013/2014) gedeeld worden in de regio. Vervolgens is onderzocht in welke mate de regio vanaf de periode 2013-2014 tot heden tot resultaten is gekomen op deze opgaven. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van de noodzakelijke randvoorwaarden om tot resultaat te kunnen komen.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden vanuit 3 perspectieven: het eigen perspectief van de regio (zelfbeeld), het perspectief van klanten en samenwerkingspartners (omgevingsbeeld) en het perspectief van ons, als onafhankelijk deskundige (professioneel beeld).

Samenhang lokale en regionale bestuurskracht

De gemeenten zijn samen de eigenaren van het bestuurlijk systeem in de regio. Zij acteren dan ook op meerdere niveaus op lokale en regionale schaal. Gemeenten moeten dan ook in staat zijn op beide niveaus resultaten te behalen. Dat kunnen ze niet alleen, daarbij hebben gemeenten elkaar nodig.

Op basis van de bevindingen inzake de lokale en regionale bestuurskracht komt een geïntegreerd beeld en oordeel tot stand over de mate waarin de gemeenten én de regio de zelf gestelde doelen en resultaten weten te bereiken. Daarbij zijn de redenen en voorwaarden waardoor resultaten wel of niet gehaald worden, van belang. De conclusies die ten aanzien van bovenstaande punten worden getrokken vormen vervolgens de basis voor de beoordeling van de diverse varianten voor versterking van de bestuurskracht in de regio en onze adviezen daarover.

3. Verantwoording onderzoeksanpak

Onze bevindingen en conclusies over de bestuurskracht zijn tot stand gekomen op basis van onderzoeken naar het zelfbeeld, het omgevingsbeeld en ons professioneel beeld op lokaal en regionaal niveau. Gedurende het onderzoek heeft op verschillende momenten afstemming plaatsgevonden met de begeleidingscommissie over de aanpak, voortgang en resultaten van het onderzoek.

Onderzoek naar het zelfbeeld

Het zelfbeeld van de colleges van burgemeester en wethouders over de prestaties van de vijf individuele gemeenten op lokaal en regionaal niveau is tot stand gekomen op basis van ingevulde vragenlijsten over opgaven, resultaten en randvoorwaarden. Dit zelfbeeld is aangevuld naar aanleiding van de gesprekken die wij per gemeente met de colleges van burgemeester en wethouders hebben gevoerd.

In aanvulling op het bovenstaande is het zelfbeeld over de prestaties op regionaal niveau daarnaast tot stand gekomen door de gesprekken die zijn gevoerd met vertegenwoordigers van de colleges van Gooise Meren, Weesp en Eemnes, met ambtelijke vertegenwoordigers van de Regio Gooi en Vechtstreek en met enkele voorzitters van portefeuillehoudersoverleggen in de regio.

Onderzoek naar het omgevingsbeeld

Voor de formulering van het omgevingsbeeld over de prestaties van de gemeenten en de regio zijn gesprekken gevoerd met maatschappelijke en bestuurlijke partners van de gemeenten op lokaal en regionaal niveau, waarbij is getracht met betrekking tot de regionale bestuurskracht in ieder geval die personen die ook door Jansen/Te Grotenhuis zijn geïnterviewd, opnieuw te spreken. Dat is ook, op 1 persoon na, gelukt.

Op lokaal niveau zijn rondetafelgesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties per gemeente (voorzover zij in de gelegenheid waren te komen). De lijsten van te interviewen maatschappelijke organisaties zijn door de gemeenten aangedragen.

De lijst met alle geïnterviewden is opgenomen in bijlage 6.

Onderzoek naar het professioneel beeld

Voor de formulering van het professioneel beeld over de prestaties van de regio en de aanwezigheid van de daarvoor nodige randvoorwaarden, hebben we de ontvangen informatie van de gemeenten en andere organisaties geanalyseerd en gebruik gemaakt van open data bronnen. Onderdeel van onze analyse is het vergelijken van data met referentiegemeenten. Per gemeente zijn telkens vijf referentiegemeenten geselecteerd (zie bijlage 1). Voor een verdieping en toetsing van onze bevindingen uit de desk research en de data analyse zijn op twee momenten interviews gehouden met de gemeentesecretarissen (of hun plaatsvervanger) van de vijf gemeenten.

Daarnaast hebben we ten behoeve van het onderzoek naar de regionale bestuurskracht ingezoomd op twee actuele regionale dossiers, te weten het dossier Regionale Woonvisie en het onderzoek Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT-onderzoek).

Onderzoeksproces

Het onderzoek is begin mei gestart met de uitvraag van informatie bij de vijf gemeenten. Op 1 juni heeft een kick off bijeenkomst plaatsgevonden met de begeleidingscommissie. Deze commissie bestaat uit de verantwoordelijk gedeputeerde van de provincie Noord-Holland en vertegenwoordigers namens de colleges van de vijf deelnemende gemeenten. De burgemeesters van de gemeenten Weesp, Gooise Meren en Eemnes zijn vanaf eind juni aangesloten bij de begeleidingscommissie.

Tijdens de kick off zijn de onderzoeksanpak, de planning, de vragenlijsten en de deelnemers aan de rondetafelgesprekken vastgesteld.

Op 29 juni hebben is een werkconferentie gehouden met de begeleidingscommissie. Tijdens de conferentie zijn de eerste resultaten van ons onderzoek en onze beelden over mogelijke interventies besproken en getoetst. Aan de hand van de opbrengst van de werkconferentie hebben wij de zelfbeelden en professionele beelden aangevuld en aangescherpt.

In juli en augustus is onze rapportage tot stand gekomen. Onze bevindingen inzake de lokale bestuurskracht hebben wij met de gemeentesecretarissen (of hun plaatsvervanger) van de vijf gemeenten besproken. De input uit deze gesprekken is door ons verwerkt in de concept-rapportage welke op 19 augustus aan de begeleidingscommissie is verstrekt en op 22 augustus met de begeleidingscommissie is besproken. Op basis van mondelinge en schriftelijke reacties hebben wij de rapportage vervolgens kunnen afronden. Op 29 augustus 2016 is onze eindrapportage opgeleverd.

4. Gemeente Blaricum

4.1 Algemene schets

Wonen, natuur en recreatie zijn de belangrijkste functies van Blaricum

Blaricum is van oorsprong een agrarisch dorp dat zich de afgelopen 100 jaar heeft ontwikkeld tot een forensendorp met veel mooie villa's. Het dorp wordt omgeven door natuur en water. Wonen, natuur en recreatie, gericht op de eigen bevolking, zijn dan ook de belangrijkste functies binnen de gemeente.

Gemeente Blaricum groeit de komende decennia en krijgt tevens te maken met een flinke vergroening en vergrijzing van de bevolking

De gemeente Blaricum kent een inwonersaantal van 9.622. Tot 2040 groeit de bevolking met ca. 3.000 inwoners. Daarbij is sprake van een stijging in aantallen van alle leeftijdscategoriën, maar de procentuele samenstelling wijzigt wel. Het aandeel personen van 0-19 jaar stijgt van 22% van de totale bevolking naar 24% in 2040. De categorie 20-64 jaar neemt in deze periode af met ruim 6 procent tot 48% van de bevolking. De bevolkingscategorie 65 jaar en ouder groeit van 23% van de totale bevolking naar bijna 28% in 2040 (bijlage 2).

Aantal inwoners	
2016	2040
9.622	12.600

De gemeente Blaricum kent een goede sociale structuur, het economisch kapitaal is beperkt

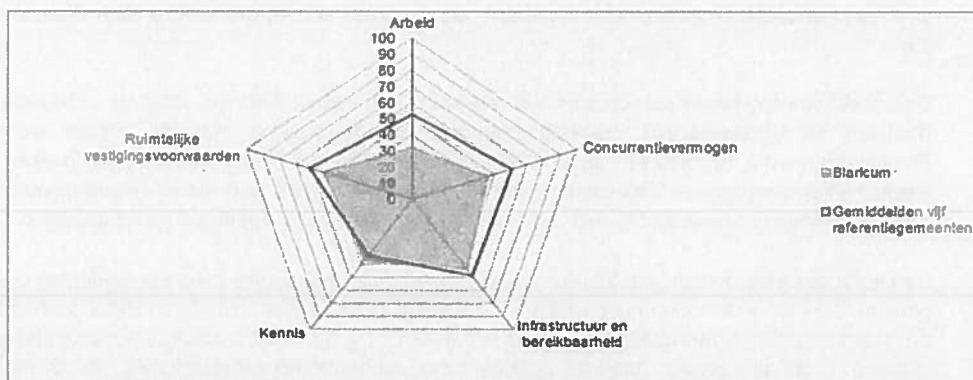
De sociale structuur van een gemeente wordt bepaald aan de hand van door het Ministerie van Binnenlandse Zaken vastgestelde criteria. Hierin wegen uitkeringsontvangers, huishoudens met een laag inkomen, minderheden en bijstandontvangers mee. Blaricum en de referentiegemeenten scoren op het gebied van de sociale structuur goed.

Het gemiddelde inkomen van de inwoners van Blaricum (€ 50.100) is ten opzichte van de referentiegemeenten (gemiddeld € 39.580) hoog. Het aantal uitkeringen ligt lager. In de gemeente Blaricum heeft 4,1% van de bevolking een uitkering, bij de referentiegemeenten is dit gemiddeld 4,9%. Ook het aantal huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Blaricum ligt met 900 huishoudens lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten (940). Wat betreft het aantal banen scoort de gemeente Blaricum met 3.390 lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten: 3.878. Bovenstaande cijfers bevestigen de goede sociale structuur in combinatie met het beeld van een forensengemeente.

Aantal banen	
Gemeente Blaricum	Referentiegemeenten
3.390	3.878

Het relatief beperkte aantal arbeidsplaatsen komt ook naar voren in onderstaand diagram, welke een beeld geeft van het economisch kapitaal in een gemeente. Het economisch kapitaal is een indicator van de aanwezigheid van de (randvoorwaarden voor) economische bedrijvigheid en werkgelegenheid. Het economisch kapitaal bestaat uit een aantal samenhangende aspecten, welke in de diagram in vergelijking met de referentiegemeenten zijn weergegeven. In bijlage 3 zijn deze aspecten nader toegelicht.

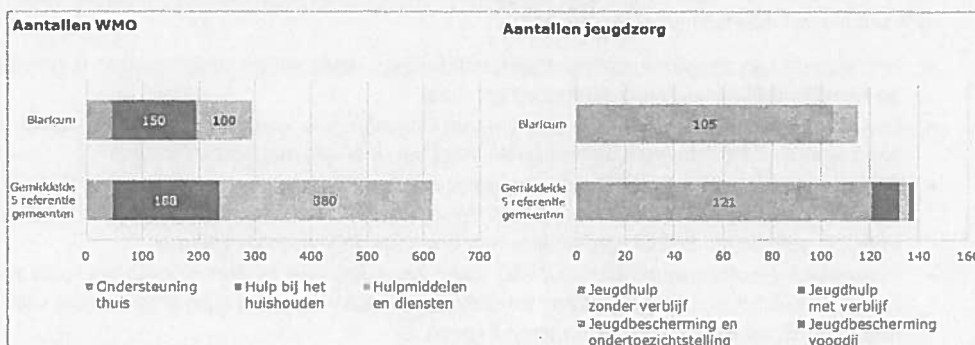
Het economisch kapitaal van de gemeente is relatief beperkt. In vergelijking met de referentiegemeenten valt met name het grote verschil bij het aspect arbeid op, wat o.a. samenhangt met het beperkte aantal arbeidsplaatsen en de vergrijzing van de bevolking.

Bron: nationale monitor duurzaamheid 2015

Op het gebied van Wmo en jeugdzorg zijn de opgaven relatief beperkt

In onderstaande grafieken is het beroep op de voorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vergeleken met de referentiemeenten (cijfers 2015). Op de meeste onderdelen liggen de aantallen in Blaricum lager dan in de referentiemeenten.

Bron: CBS (2015)

Wat betreft WMO valt op dat de gemeente Blaricum op alle aspecten minder voorzieningen verstrekt dan de referentiemeenten, vooral op het gebied van hulpmiddelen en diensten. De aantallen bij jeugd liggen over het algemeen lager dan de referentiemeenten. Dit kan een indicatie zijn dat de opgave van de gemeente op het gebied van jeugd minder groot is. Alleen de categorie jeugdbescherming en onder toezichtstelling ligt iets hoger dan bij de referentiemeenten.

De ambtelijke organisatie is ondergebracht in de BEL Combinatie

In 2008 is samen met de gemeenten Blaricum en Eemnes de BEL Combinatie opgericht na een fusie van de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten.

4.2 Gemeente als bestuurder

Bij de gemeente als bestuurder gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente een duidelijke visie en heldere ambities ten aanzien van de lokale opgaven voor ogen heeft en in staat is deze daadwerkelijk te realiseren.

Zelfbeeld van college van burgemeester en wethouders

De gemeente Blaricum is vooral een beheergemeente. Uitvoering van de wettelijke taken is belangrijk en daarnaast zijn nog enkele lokale ambities geformuleerd. Het dorps karakter en het nauwe contact met de bevolking zijn voor het college waardevolle kenmerken van Blaricum. Deze moeten worden behouden en de onderlinge verbondenheid tussen de inwoners moet verder worden versterkt. De inzet van de lokale bevolking is belangrijk, vooral bij de totstandkoming van evenementen.

De belangrijkste lokale opgaven/ambities op de korte en middellange termijn zijn het actualiseren van diverse beleidsdocumenten (bestemmingsplannen, een nieuwe centrumvisie voor het Oude Dorp, een nieuw gemeentelijk verkeer- en vervoerplan, het omzetten van de bestemming van een

deel van het bedrijventerrein, het ontwikkelen en uitwerken van de plannen rondom Blaricum aan Zee.

Daarnaast wordt gewerkt aan de concrete uitvoering van enkele plannen, zoals de ontsluiting van Blaricum op (hoogwaardig) openbaar vervoer, de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk Blaricummeermeent, het plaatsen van een geluidswal langs de A27, herontwikkeling van locaties voor kleinschalige woningbouw (brandweergarage, tuincentrum Calis), een nieuw (winkel)centrum en sociale woningbouw in de Bijvanck en uitvoering van het nieuwe openbare verlichtingsplan.

De vooraf gestelde doelen voor 2014 en 2015 zijn gehaald. Belangrijke concrete resultaten over de periode 2014 tot heden zijn onder andere de transities in het sociaal domein (in HBEL verband), er zijn stappen gezet in de digitalisering van de dienstverlening en er zijn beleidsdocumenten tot stand gekomen (nota geluidbeleid, integraal veiligheidsplan en handavingsbeleidsplan). Ook is resultaat geboekt ten aanzien van de woningbouw en het bedrijvenpark in Blaricummeermeent.

Omgevingsbeeld

Voor het omgevingsbeeld zijn gesprekken gevoerd met de volgende instellingen: Kunst en cultuur Blaricum, WMO Raad, Oranjevereniging Blaricum en Historische Kring Blaricum.

Ten aanzien van de opgaven van de gemeenten wordt vanuit de omgeving met name aandacht gevraagd voor onderstaande onderwerpen:

- Het 'eigene' van de gemeente moet behouden blijven. Men wil het 'klein' houden (bijvoorbeeld de Kermis) in Blaricum, het is geen toeristendorp.
- De bereikbaarheid van en naar Utrecht vanuit Blaricum. Die wordt als slecht beoordeeld. Men heeft echter niet het idee dat de gemeente Blaricum daar iets aan kan veranderen.
- De kwaliteit van het onderhoud van het openbaar gebied. Aangegeven wordt dat het lastig is een aanspreekpunt bij de BEL Combinatie te vinden die zich daarvoor verantwoordelijk voelt. Sowiezo wordt de afstand tot de BEL-organisatie door de omgeving als groot ervaren.
- In sommige gevallen wordt aan de WMO Raad gevraagd mee te denken over het op te stellen beleid. Dat wordt als positief ervaren, de stukken die daarvoor nodig zijn komen echter vaak laat waardoor de tijd om effectief te reageren beperkt is.
- De belastingen worden hoog gevonden, net als de leges en de kosten van vergunningen.

Professioneel beeld

Gemeente Blaricum heeft de doelstellingen uit het collegeakkoord deels vertaald naar de jaarbegrotingen. In het jaarverslag 2015 wordt over de voortgang van de meeste van de doelen uit de begroting gerapporteerd. Uit een analyse van de begrotingen 2015 en 2016, het jaarverslag 2015 en de rapportage Tussenstand Collegeprogramma per 1 mei 2016 komt naar voren dat het college concrete resultaten heeft geboekt ten aanzien van de lokale ambities. De ambities zijn in overeenstemming met het beeld van een beheergemeente. De belangrijkste resultaten die blijken uit de genoemde documenten zijn:

- Eind 2014 gestart met de herontwikkeling van het winkelcentrum in de Bijvanck. De winkels zijn begin februari 2016 gereed, de appartementen zijn op 22 februari 2016 gereed gemeld. Het openbare gebied zal medio 2016 klaar zijn;
- Onderzoeken naar varianten voor de verbetering van het openbaar vervoer. Uit de tussenstand per 1 mei 2016 van het Collegeprogramma volgt dat er diverse aanvullende onderzoeken hebben plaatsgevonden en dat het plan bij de Raad ligt voor besluitvorming.
- Opstart sociaal domein
- Handavingsbeleid 2015-2018 vastgesteld.
- Bomenbeheerplan afgerond.
- Blaricum aan zee: de plannen zijn voorgelegd aan Provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Gesproken wordt over de recreatie functie van Blaricum aan zee in relatie tot de natuurwaarden ter plaatse.

De gemeente richt zich in haar ambities, naast bovengenoemde resultaten, nadrukkelijk op de (traditionele) lokale activiteiten die aansluiten bij het dorpse karakter, zoals het faciliteren van de jaarlijkse kermis. Bij deze activiteiten speelt de inzet van de inwoners een belangrijke rol.

4.3 Gemeente als dienstverlener

Bij de rol van de gemeente als dienstverlener gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om de normen voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Recent zijn servicenormen ontwikkeld ten aanzien van de dienstverlening. De gemeente voldoet 100% aan de wettelijke normen, incl. de digitale dienstverlening. De inwoners van Blaricum houden van dorps, kleinschaligheid en laagdrempeligheid. Het streven is om de dienstverlening daar zo maximaal mogelijk op aan te laten sluiten.

Omgevingsbeeld

Vanuit de omgeving wordt aangegeven dat men tevreden is over de website en de vergunningverlening. Positief is men over het proactief communiceren vanuit de BEL Combinatie dat een vergunning tijdig moet worden aangevraagd.

Als aandachtspunten inzake de dienstverlening worden genoemd:

- de afhandeling van klachten per e-mail, hier wordt door de gemeente slecht op gereageerd;
- voor bewoners die nog nooit in aanraking zijn geweest met zorg, is het onduidelijk waar men terecht kan met vragen; bij de eigen gemeente, bij de BEL Combinatie of bij de gemeente Huizen;
- de uitleg van de regels omtrent de vergunningen moet beter. Soms is niet duidelijk of een activiteit vergunningsplichtig is of niet;
- helderheid over het subsidiebeleid. Lang niet altijd is duidelijk waarvoor wel of niet subsidie wordt verstrekt.

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Blaricum ten opzichte van inwoners van gemeenten kleiner dan 25.000 inwoners gemiddeld tevreden zijn over de dienstverlening door de gemeente.

Algehele dienstverlening waardering (0-10)		Blaricum 6,8	<25.000 inwoners 6,7
2014			
Ontevreden over dienstverlening		Blaricum 11 %	<25.000 inwoners 13 %
Communicatie en voorlichting waardering (0-10)		Blaricum 6,7	<25.000 inwoners 6,6
Directe dienstverlening			
Aanvragen of voorstellen gemakkelijk % (helemaal) mee eens	Blaricum 71	<25.000 inwoners 77	
Afhandelingstijd acceptabel % (helemaal) mee eens	Blaricum 71	<25.000 inwoners 71	
Medewerker voldoende deskundig % (helemaal) mee eens	Blaricum 72	<25.000 inwoners 72	
Voldoende communicatie over verloop afhandeling % (helemaal) mee eens	Blaricum 66	<25.000 inwoners 64	
Gemeente gebruikt heldere taal % (helemaal) mee eens	Blaricum 63	<25.000 inwoners 63	
Aangenaam verassen % (helemaal) mee eens	Blaricum 43	<25.000 inwoners 40	
Digitale dienstverlening waardering (0-10)	Blaricum 6,6	<25.000 inwoners 6,6	

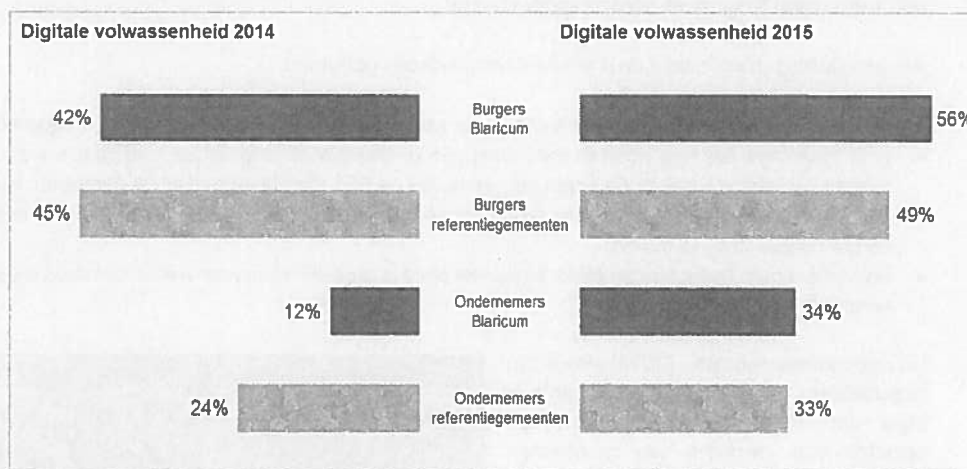
Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Digitale dienstverlening

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt van het college. De digitalisering van diensten is voor alle gemeenten de komende periode een opgave. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

In 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. In bijlage 4 wordt het begrip digitale volwassenheid nader toegelicht. In de onderstaande grafiek is de score van de gemeente Blaricum opgenomen.

Bron: meting aanbod digitale dienstverlening 2015

De gemeente Blaricum is ten opzichte van 2014 in 2015 vooruit gegaan qua digitalisering, zowel op het gebied van burgers als ondernemers.

Gezien de doelstelling om in 2017 100% digitale dienstverlening aan te bieden dient er vooral op het gebied van ondernemers een slag te worden gemaakt. De gemeente Blaricum scoort op beide onderwerpen iets boven het gemiddelde van de referentiegemeenten. Andere gemeenten zijn dus iets minder ver met de digitale dienstverlening. Van alle onderzochte gemeenten (393) staat Blaricum in 2015 op plaats 301 (2014: 396) en bevindt zich daarmee in de onderste regionen.

Ter illustratie: een score van ongeveer 66% houdt in dat de gemeente veel producten aanbiedt waarbij er minimaal de mogelijkheid is om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web-formulier. Een score van 33% betekent o.a. dat er nog geprint moet worden.

Een flinke groei richting 2017 is noodzakelijk, met name ten aanzien van de digitale dienstverlening aan ondernemers. De gemeente Blaricum is zich bewust van het feit dat de dienstverlening via het digitale kanaal nog niet optimaal is ingericht en stelt in haar nieuwe visie dienstverlening (in BEL-verband) o.a. het aspect digitalisering centraal. Uitgangspunt is dat alle diensten en producten in de toekomst digitaal te vinden en aan te vragen zijn. Ook moet het overgrote deel van de vragen digitaal worden afgehandeld.

Servicenormen voor dienstverlening

Vanaf 2010 wordt door de BEL Combinatie ingezet op het werken met servicenormen voor dienstverlening. De normen voor dienstverlening zijn tot stand gekomen door ervaring en door middel van enquêtes onder cliënten. In de praktijk bleek meting van de gestelde normen niet goed mogelijk vanwege het ontbreken van de juiste software en omdat de normen op onderdelen niet meetbaar of praktisch bruikbaar waren. Daarnaast is binnen de BEL Combinatie gezocht naar de juiste

verantwoordelijkheidsverdeling inzake de dienstverlening¹. Ook heeft het Klant Contact Centrum lange tijd een te lage bezetting gehad waardoor de ontwikkeling van de dienstverlening werd vertraagd.

Vanaf 1 januari 2016 is een nieuwe visie op dienstverlening door de BEL Combinatie in werking getreden, waarbij tevens een nieuwe set van servicenormen is ontwikkeld. Het werken met servicenormen heeft daardoor een impuls gekregen. De verwachting is dat medio 2016 de eerste meetresultaten bekend worden. Uit de cijfers van Waarstaatjegemeente.nl (2014) blijkt in ieder geval dat de inwoners bovengemiddeld tevreden zijn.

4.4 Gemeente als partner

Bij de rol van de gemeente als partner gaat het om de effectiviteit van de gemeente bij de samenwerking met omliggende gemeenten, verbonden partijen en bedrijven, instellingen en inwoners.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De wijze waarop wordt samengewerkt met andere gemeenten hangt af van het onderwerp. Er zijn verschillende samenwerkingsconstructies, waaronder negen verbonden partijen. Dat is veel. Over de samenwerkingsvormen worden vanuit de raad legitimatievragen gesteld en vragen over nut en noodzaak van de samenwerking.

In de regio is sprake van bestuurlijke drukte. Er vinden veel vergaderingen plaats en veelal moeten de collegeleden zichzelf voorbereiden, omdat de ambtelijke ondersteuning niet toereikend is. De inbreng van de gemeente Blaricum in de regio is daardoor te vaak afhankelijk van de inzet en betrokkenheid van de individuele bestuurders.

Samenwerking op lokaal niveau

In Blaricum wordt veel georganiseerd door vrijwilligers. Dat is een belangrijk kenmerk van Blaricum. De kleinschaligheid en het dorpse karakter dragen hier aan bij en het behoud daarvan is voor Blaricum belangrijk. De collegeleden zorgen ervoor dat ze goed zichtbaar en bereikbaar zijn en stimuleren en faciliteren op deze manier de initiatieven vanuit de bevolking.

Omgevingsbeeld

Vanuit de omgeving is men over het algemeen tevreden over de samenwerking met de gemeente. Het directe contact met de burgemeester en wethouders vindt men prettig. Op die manier kan snel zaken worden gedaan. Dit aspect wordt ten aanzien van de BEL Combinatie wel eens gemist. Het zou in dit kader prettig zijn als er binnen de organisatie één aanspreekpunt zou zijn die de situatie in Blaricum goed kent en weet wat er speelt. Nu weten ambtenaren vaak niet waar bepaalde straten liggen of gebouwen staan. Dat maakt de samenwerking lastig.

De vrijwilligers voelen zich zeer gewaardeerd door de gemeente Blaricum. Ieder jaar wordt een vrijwilligersavond georganiseerd en worden in diverse categorieën de vrijwilligers van het jaar gekozen.

---

¹ Bron: Beleidsvisie Dienstverlening van de BEL Combinatie (2016)

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Blaricum ten opzichte van inwoners van gemeenten kleiner dan 25.000 inwoners gemiddeld tevreden zijn over de gemeente als partner.

Vetrouwen in het bestuur 27% Blaricum 27% <25.000 inwoners	Alle inspanningen voor inwoners 6,7 Blaricum 6,6 <25.000 inwoners
Samenwerking met inwoners 6,1 Blaricum 6,1 <25.000 inwoners	Conformiteit gemeentelijke 6,7 Blaricum 6,6 <25.000 inwoners
Ruimte voor initiatieven 31% Blaricum 34% <25.000 inwoners	Meedoen inw. aan maatschappij 6,5 Blaricum 6,5 <25.000 inwoners

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De gemeente Blaricum werkt in verschillende verbonden partijen samen met andere gemeenten en provincies. In onderstaande tabel zijn de verbonden partijen en samenwerkingspartners weergegeven, inclusief de jaarbijdrage per verbonden partij.

	Jaarlijkse bijdrage (2016)	Hilvoren	Huizen	Linna	Wijkmeent	Amoro	Albasterrijn	Doortak	Espeyde	Geelste Maron	Leijestad	Maat	Provi. Flev	Provi. Vel	Urk	Woupe	Zegveld
GR werkorganisatie BEL	5 455 000		✓						✓								
Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	59 946	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Regio Gooi en Vechtstreek	1.181.000	✓	✓	✓	✓				✓							✓	✓
Veilighedsregio Gooi en Vechtstreek	648 905	✓	✓	✓	✓				✓							✓	✓
Gooiergraht en Vijzelgemaal Eemmeer	0		✓														
Stichting Gooisch Natuurreservaat	63 250	✓	✓	✓		✓			✓				✓				
Werkvoorzieningschap Tomingroep	1.771 972	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓						✓	✓
Gemeenschappelijke regeling uitvoering sociale zaken	808 598		✓	✓					✓								
Gemeenschappelijk orgaan volwassenen educatie	PM		✓	✓					✓								
Totaal	9.988.671																

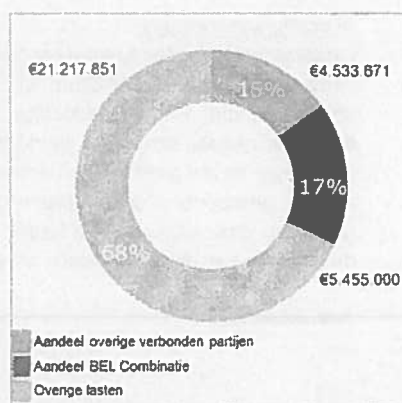
Bron: Begroting 2016

Gemeente Blaricum werkt met 16 verschillende medeoverheden samen in 9 verbonden partijen. Bij alle verbonden partijen is ook de gemeente Laren betrokken. In 7 van de 9 partijen wordt samengewerkt met Huizen. De door het college ervaren bestuurlijke drukte blijkt ook uit de tabel. In 5 van de 9 verbonden partijen participeren 6 overheden of meer.

Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente minder rechtstreekse bestuurlijke invloed dan wanneer zij niet zou samenwerken. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'.

In de naastgelegen diagram is een financieel beeld geschetst van het 'loslaten'. De bijdragen 2016 aan de verbonden partijen (€ 9,9 miljoen) zijn afgezet tegen de omvang van de begroting 2016 (lasten). Voor de gemeente Blaricum betreft 32% van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen. Een groot deel (€ 5,5 miljoen) van deze bijdrage is voor de BEL Combinatie (17% van de begroting.).

Gemeente Blaricum heeft met de BEL Combinatie een andere relatie dan met overige verbonden partijen. De BEL Combinatie staat dicht bij de gemeente. De directe zeggenschap over deze verbonden partij is dan ook sterker dan bij andere verbonden partijen het geval is. Dit betreft met name het aspect beleidsvorming.

Bron: begroting 2016

In de governance van de BEL Combinatie is geregeld dat de deelnemende gemeenten eigen beleidsaccenten kunnen leggen (couleur locale). Voor de uitvoering daarvan is capaciteit beschikbaar of kan op verzoek van de gemeente capaciteit worden aangetrokken. De verminderde zeggenschap ten opzichte van een reguliere ambtelijke organisatie betreft voornamelijk de gedeelde zeggenschap over de bedrijfsvoering.

4.5 Gemeente als organisatie

Bij de gemeente als organisatie gaat het om de vraag in hoeverre de financiële en organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn voor het realiseren van de opgaven.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Organisatie

Net als in veel andere gemeenten is er op onderdelen sprake van een 'dunne' ambtelijke organisatie door bezuinigingen, maar ook door ziekte, verlof of nieuw in te vullen vacatures na vertrek van een medewerker bij de gemeente en bij de BEL Combinatie. Het gevolg hiervan is dat de snelheid van handelen wordt beperkt door de beperkte ambtelijke capaciteit. De output van de organisatie is onder aan de streep voldoende, maar het is merkbaar dat de organisatie moeite heeft alle ballen in de lucht te houden.

Recent hebben de BEL-gemeenten extra middelen beschikbaar gesteld voor een noodzakelijke extra impuls aan de organisatie. Er wordt veel aandacht besteed aan verbeterpunten als houding en gedrag van medewerkers, het belang van het gezamenlijk realiseren van resultaten en het ontwikkelen van politiek-bestuurlijke sensitiviteit en gevoel voor de 'couleur locale'. Ook wordt gewerkt aan het dicht bij elkaar brengen van gemeenten en werkorganisatie door een andere wijze van aansturing (directiestructuur). Het college is zich bewust van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie, maar denkt dat een verdere doorontwikkeling voldoende zal zijn om de gemeente Blaricum te ondersteunen.

Als er meer middelen zouden zijn, dan zou dit goed gebruikt kunnen worden om kwetsbare eenpersoons functies te versterken en extra investeringen in de organisatie te doen.

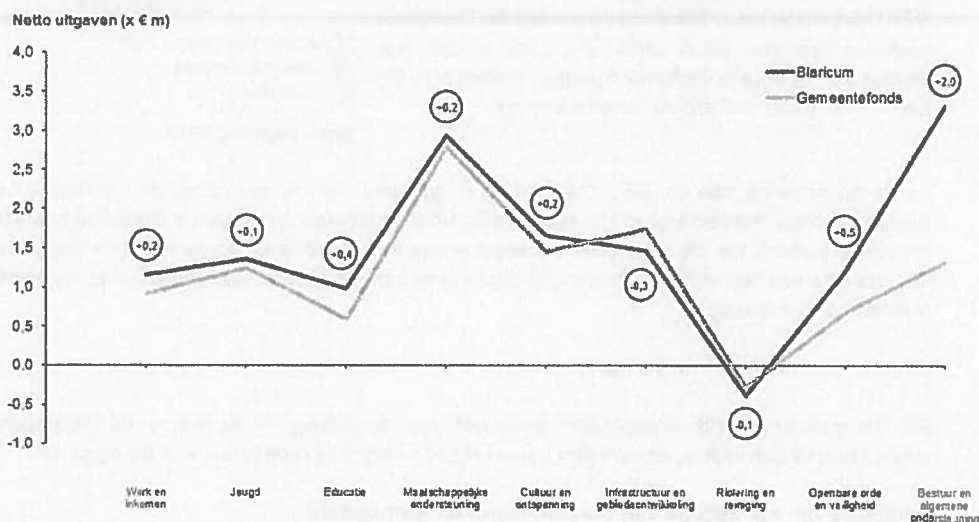
Professioneel beeld

Financiële randvoorwaarden

Het kunnen realiseren van de gemeentelijke opgaven hangt in belangrijke mate samen met de beschikbaarheid van financiële middelen. Hieronder is een analyse opgenomen van a) de besteding en de herkomst van de middelen op basis van cijfers van het ministerie van BZK (begroting 2016) en b) de financiële positie van de gemeente aan de hand van de BBV-kengetallen (begroting 2016).

Allocatie van middelen

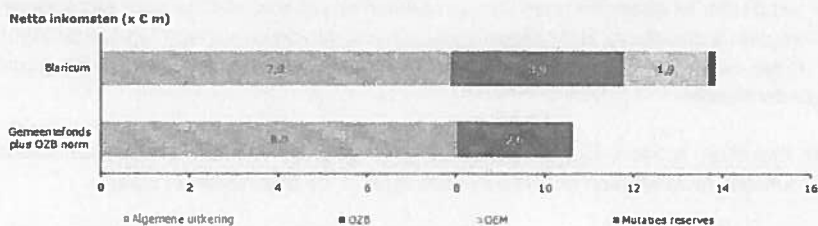
Onderstaande grafiek geeft weer hoe de netto-uitgaven (lasten minus baten) van de gemeente zich verhouden tot de inkomsten uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds is ingedeeld naar beleidsclusters. Per beleidscluster ontvangt de gemeente Blaricum een bedrag. Dit bedrag is enerzijds gebaseerd op de demografische, sociale en fysieke kenmerken van de gemeente en anderzijds op het gemiddelde bestedingspatroon van gemeenten. De bedragen per cluster zijn geen richtlijn, gemeente Blaricum beslist zelf aan welke taken zij de beschikbare middelen koppelt. Wel geeft een verschillenanalyse tussen het gemeentefonds en de uitgaven van de gemeente inzicht in de allocatie van de beschikbare middelen en daarmee een indicatie van de accenten van het beleid.

Bron: begrotingsanalyse rijksoverheid 2016

In vergelijking met de beleidsclusters van het gemeentefonds geeft de gemeente Blaricum vooral minder geld uit aan infrastructuur en gebiedsontwikkeling. Meer geld wordt vooral uitgegeven aan de beleidsclusters educatie, openbare orde en veiligheid en bestuur en algemene ondersteuning. Per saldo zijn de netto-uitgaven van de gemeente Blaricum € 3,1 miljoen hoger dan de bijdrage uit het gemeentefonds.

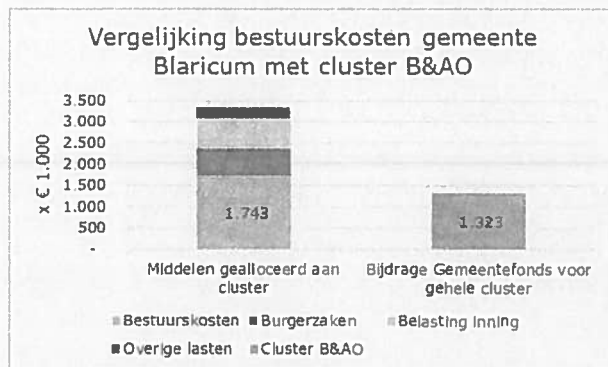
De hogere uitgaven ten opzichte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden gedekt door middel van eigen inkomstenbronnen. De extra inkomsten die de gemeente hiermee genereert bedragen eveneens € 3,2 miljoen. De gemeente Blaricum dekt de hogere uitgaven ten opzichte van de algemene uitkering voornamelijk door hogere OZB-inkomsten (€ 1,3 miljoen) en overige eigen middelen (€ 1,9 miljoen). In onderstaand figuur is dit weergegeven.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK) en begroting 2016

De grootste afwijking in uitgaven ten opzichte van de beleidsclusters van het gemeentefonds is op het cluster bestuur en algemene ondersteuning (B&AO). Dit cluster is relevant voor het thema bestuurskracht, omdat het een indicator is van de kosten van het bestuurlijk systeem. De gemeente Blaricum geeft binnen dit cluster € 2 miljoen meer uit dan de bijdrage uit het gemeentefonds. Uit nadere analyse blijkt dat deze hogere uitgaven voor een belangrijk deel betrekking hebben op extra

bestuurskosten². In onderstaande grafiek is het aandeel bestuurskosten binnen het cluster weergegeven en zijn de aan bestuurskosten gealloceerde middelen afgezet tegen het bedrag dat via het gemeentefonds voor het gehele cluster B&AO wordt ontvangen. Andere onderdelen van het cluster zijn: burgerzaken, belasting inning en overig³.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK) en eigen bewerking

In de grafiek is zichtbaar dat er meer middelen worden gealloceerd aan bestuurskosten⁴ (€ 1,7 miljoen) dan de totale omvang van de bijdrage uit het gemeentefonds voor het gehele cluster (€ 1,3 miljoen).

Samenvattend: van de extra in de begroting beschikbare middelen van € 3,1 miljoen is een aanzienlijk deel gealloceerd aan het cluster B&AO (€ 2 miljoen) en daarbinnen aan extra bestuurskosten. De extra middelen in de begroting worden daarnaast vooral gealloceerd aan educatie en openbare orde en veiligheid. Dat betekent dat voor andere beleidsclusters minder middelen beschikbaar zijn. In Blaricum betreft dit het cluster infrastructuur en gebiedsontwikkeling.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Blaricum hebben wij geanalyseerd aan de hand van de financiële kengetallen zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is bepaald dat gemeenten een basisset van zes financiële kengetallen⁵ moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel hebben wij de kengetallen van de gemeente Blaricum vergeleken met de referentiegemeenten en de normering voor het risiconiveau per kengetal zoals die in het kader van het financieel toezicht wordt gehanteerd door de provincie.

Kengetal	Begroting 2016 Blaricum	Gemeentefonds gealloceerd aan Blaricum	Minimale norm	Gemeentefonds gealloceerd aan Blaricum	Maximale norm
Netto schuldquote	74%	52%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59%	105%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	31%	27%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	0,53%	0,92%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	105%	5%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	162%	109%	<95%	95-105%	>105%

Bron: begroting 2016

² Bestuurskosten betreffen de volgende onderdelen van de begroting: de functies bestuursorganen (001), bestuursondersteuning voor het college van B&W (002), bestuurlijke samenwerking (005) en bestuursondersteuning voor de raad en rekenkamer (006)

³ o.a. saldi kostenplaatsen en de post onvoorzijene uitgave

⁴ Deze bevinding is overigens in lijn met eerdere studies die hebben aangetoond dat uitgaven bestuurskosten bij gemeenten met een kleine omvang relatief hoog zijn:

http://www.dnb.nl/en/binaries/ESB%204%20juni%202015%20-%20optimale%20schaal%20gemeenten%20-%2020344-347_BIKKER_tcm47-324255.pdf

⁵ De definities van de kengetallen zijn in bijlage 5 toegeelicht.

De gemeente Blaricum valt bij de helft van de kengetallen in de categorie *minst risicovol*. Dit zijn de netto schuldquote (2x) en de structurele exploitatie ruimte. Dit wil zeggen dat de gemeente respectievelijk relatief weinig schulden heeft en dat de begroting sluitend is.

Er is 1 kengetal dat *gemiddeld risicovol* is. Dit is de solvabiliteit. Het solvabiliteitsratio is een indicator voor de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. Het percentage van 31% geeft aan dat de gemeente Blaricum een gemiddeld risico loopt in termen van financiële weerbaarheid. Er is sprake van een relatief hoge schuld ten opzichte van het eigen vermogen (de reserves). De referentiegemeenten presteren met 27% minder goed dan Blaricum, maar vallen in dezelfde risicocategorie.

De grondexploitatie en de belastingcapaciteit vallen in de categorie *meest risicovol*. Wat betreft de grondexploitatie geeft dit kengetal aan dat de financiële omvang van de grondposities ten opzichte van de totale baten erg hoog is. Hiermee loopt de gemeente Blaricum een financieel risico, omdat de waarde van de gronden moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het betreft nieuwbouwlocatie de Blaricummeermeent. Om de risico's te beheersen heeft de gemeente Blaricum een projectcontroller en een projectbureau ingehuurd.

Het kengetal van de belastingcapaciteit geeft weer dat de woonlasten hoog zijn, ook in vergelijking met de referentiegemeenten. In onderstaande tabel zijn de woonlasten voor een meerpersoons huishouden gespecificeerd.

	Blaricum	Referentiegemeenten
Woonlasten meerpersoonshuishouden	1.215	824
OZB	699	336
Afvalstoffenheffing: tarief mph	302	234
Rioolheffing: tarief mph	214	254
Gemiddelde woningwaarde 2015	524.000	269.600
OZB: tarief woningen	0,13153	0,12218
OZB: tarief niet woningen	0,36157	0,23644

Bron: Coelo Atlas, CBS en websites gemeenten

Op de ranglijst van Coelo is Blaricum één van de duurste gemeenten. Dit komt tot uitdrukking in plaats 396, waarbij de minst dure gemeente van Nederland op plaats 1 staat. De referentiegemeenten kennen gemiddeld aanzienlijk lagere woonlasten. De hoge woonlasten komen voort uit de OZB. De hoge OZB wordt enerzijds bepaald door de hoge gemiddelde WOZ-waarde van woningen en bovengemiddelde OZB-tarieven (in vergelijking met de referentiegemeenten), maar hangt ook samen met het uitgavenniveau van de gemeente, aangezien de OZB een algemeen dekkingsmiddel is.

Organisatorische randvoorwaarden

De belangrijkste doelstellingen van de BEL Combinatie zijn de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en het verminderen van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie. Uit het onderzoek komt naar voren dat deze doelstellingen onder druk staan. Dat komt vooral voort uit de bezuinigingen die in 2012 en 2013 zijn doorgevoerd. In totaal is € 1,1 miljoen op de organisatie bezuinigd.

Uit de interviews en documenten komt naar voren dat de organisatie op onderdelen door met name bezuinigingen en lastig in te vullen vacatures een te magere bezetting heeft en dat dit effect heeft op de kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning aan de colleges. Delen van de organisatie die te maken hebben (gehad) met deze situatie zijn Financiën, Klant Contact Centrum, Openbare Werken en Verkeer en Vervoer.

Op diverse fronten wordt in de organisatie geïnvesteerd om de kwetsbaarheid te verminderen, de organisatie en de dienstverlening te verbeteren en de aansturing van de BEL Combinatie vanuit de drie gemeentem te verbeteren. Onder de noemer 'doorontwikkeling BEL organisatie' lopen diverse initiatieven. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld. Ook in het jaarverslag 2015 van de BEL

Combinatie komt naar voren dat de verbetering van de bedrijfsvoering de volle aandacht heeft. Voorbeelden van de initiatieven zijn:

- Het strategisch personeelsbeleid waarmee een kwaliteitsimpuls voor medewerkers wordt beoogd;
- Investeren in ICT en digitale dienstverlening met het oog op kwaliteitsverbetering en het beheersbaar houden van de toenemende ICT kosten. In dit kader is een CIO aangesteld;
- Overgang van de beleidsregisseurs van de drie gemeenten naar de BEL Combinatie met als doelstelling de stroomlijning van de bestuursadvisering;
- De kwaliteitsverbetering door uitbreiding op strategische formatie. Deze operatie is in 2013 en 2014 ingezet in combinatie met de bezuinigingen, maar nog niet geheel gerealiseerd.

De toegestane formatie van de BEL Combinatie is in 2015 door de beoogde uitbreiding van de strategische formatie toegenomen van 169 naar 174 fte⁶. Uit de jaarstukken 2015 blijkt een relatief hoog aandeel inhuur: meer dan 20% van de formatie. Dit komt enerzijds voort uit (moeilijk vervulbare) vacature ruimte. Daarnaast wordt binnen de BEL Combinatie op onderdelen gewerkt met langduriger flexibele inzet, omdat tijdelijk specifieke expertise nodig is en/of omdat de gevraagde competenties niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt. De hierboven genoemde CIO is daar een voorbeeld van.

4.6 Conclusie lokale bestuurskracht

Uit het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Blaricum per saldo voldoende is. De gemeente bereikt als beheergemeente resultaat en de inwoners zijn tevreden. De woonlasten zijn echter hoog, evenals de bestuurskosten. Deze constatering is opvallend gezien het feit dat de gemeente zich profileert als beheergemeente. De gemeente moet de zeggenschap over een belangrijk deel van de begroting delen met samenwerkingspartners. Daarbij moet worden aangetekend dat hieronder ook de BEL Combinatie valt. Ten opzichte van andere verbonden partijen is daar de invloed van de gemeente op het beleid relatief groot. De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de governance een blijvend aandachtspunt is. Het zelfbeeld van de gemeente is positief, waarbij de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en het ambtelijk construct wordt onderschreven.

De gemeente Blaricum laat zien dat zij in staat is de lokale ambities van een beheergemeente in uitvoering te nemen en te realiseren. Het behoud van het dorps karakter en de kwaliteit van de voorzieningen in het dorp staat in de gemeente centraal. Het voorzieningenniveau is voornamelijk gericht op de lokale bevolking. Daarbij wordt in belangrijke mate gesteund op de samenleving die als vrijwilliger bijdraagt aan de lokale voorzieningen en evenementen. Dit vraagt om korte lijnen tussen gemeente en samenleving en laagdrempeligheid van het gemeentebestuur. Het college speelt hier naar tevredenheid van de bevolking op in, de tevredenheid van de bewoners over de gemeente als bestuurder en partner is in de gemeente Blaricum gemiddeld.

Over de dienstverlening zijn de bewoners van de gemeente gemiddeld tevreden. Desondanks is de ontwikkeling van de digitale dienstverlening aan bewoners en met name ondernemers een belangrijk aandachtspunt. Met het oog op de vereisten per 2017 scoort de gemeente laag. De gemeente bevindt zich in de lagere regionen ten opzichte van de Nederlandse gemeenten. Inmiddels is de verdere kwaliteitsverbetering op dit gebied vanuit de BEL Combinatie in gang gezet. Een ander aandachtspunt voor de dienstverlening is de afstand tot de BEL-organisatie die wordt ervaren.

De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken door de bezuinigingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Dit blijkt uit het zelfbeeld van de colleges en het professioneel beeld. Er wordt nu weer geïnvesteerd in de organisatie, waarbij uitbreiding van de strategische formatie, kwaliteitsverbetering van medewerkers en processen en aansturing vanuit de drie BEL-gemeenten belangrijke speerpunten zijn. De resultaten van deze investeringen hebben wij in het kader van dit onderzoek niet kunnen meten. Wel zijn wij van mening dat de uitgezette lijnen een positieve bijdrage leveren aan de

⁶ Uit de personeelsmonitor van A+O fonds (2015) blijkt dat de norm voor een gemeentelijke organisatie die werkt voor ca. 30.000 inwoners 183 fte is. Er moet bij de vergelijking van de formatie wel rekening worden gehouden met het feit dat de uitvoering van het sociaal domein bij gemeente Huizen is belegd.

ontwikkeling van de BEL Combinatie. Desondanks zijn wij van mening dat de kwetsbaarheid van de organisatie een blijvend aandachtspunt is. Risicofactoren zijn de (regie)vraagstukken die voortkomen uit de samenwerkingsverbanden, nieuwe ontwikkelingen die stapelen op bestaande ontwikkelingen (nieuwe Omgevingswet) en de ontwikkeling van het rijksbeleid ten aanzien van het gemeentefonds.

In financiële zin vertoont de gemeente op dit moment geen grote risicogebieden. Een attentiepunt is dat een substantieel deel van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen betreft (BEL Combinatie 17%, overige verbonden partijen 15% van de begroting). Dit deel van de begroting is door de gemeente Blaricum slechts beperkt beïnvloedbaar, omdat de zeggenschap op de kosten, en het beleid, met anderen moet worden gedeeld. Voor de deelname in de BEL Combinatie betreft de verminderde zeggenschap vooral de bedrijfsvoering.

De gemeente heeft hoge woonlasten in combinatie met hoge bestuurskosten. De woonlasten behoren tot de hoogste van Nederland. Door extra OZB-opbrengsten (€ 1,3 miljoen) en de inzet van overige eigen middelen heeft de gemeente € 3,1 miljoen extra te besteden. € 2 miljoen hiervan wordt gealloceerd aan extra kosten voor bestuur en algemene ondersteuning, waaronder bestuurskosten.

5. Gemeente Hilversum

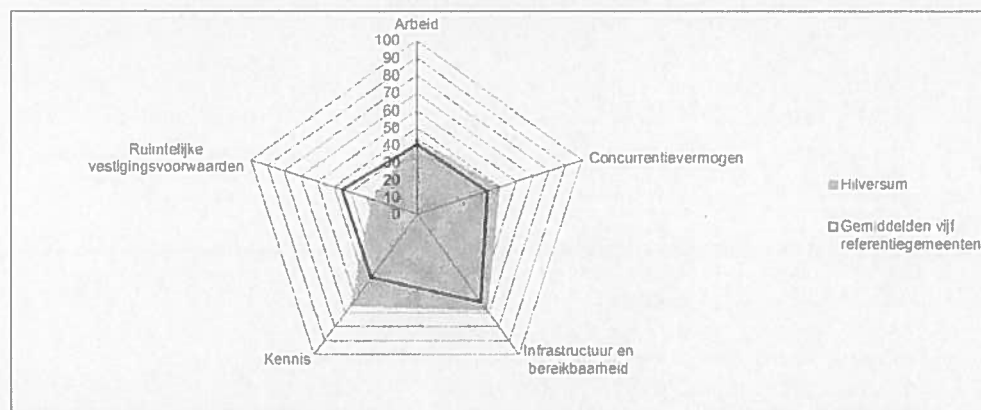
5.1 Algemene schets

Media is niet alleen belangrijk voor het imago van Hilversum, maar ook voor de werkgelegenheid

De gemeente Hilversum staat bekend als creatieve multimediastad. Het belangrijkste kenmerk hiervan is het Mediapark dat een productie-, opslag-, bewerkings- en transfercentrum is voor nieuwe en traditionele media. Deze sector voorziet in een groot deel van de werkgelegenheid. Hilversum kent een relatief groot aantal banen: 45.900, daar waar de referentiegemeenten gemiddeld uitkomen op ongeveer 40.000 banen.

Aantal banen	
Gemeente Hilversum	Referentie-gemeenten
45 900	40 000

Onderstaande diagram geeft een beeld van het economisch kapitaal in een gemeente. Het economisch kapitaal is een indicator van de aanwezigheid van de (randvoorwaarden voor) economische bedrijvigheid en werkgelegenheid. Het economisch kapitaal bestaat uit een aantal samenhangende aspecten, welke in de diagram in vergelijking met de referentiegemeenten zijn weergegeven. In bijlage 3 zijn deze aspecten nader toegelicht.

Bron: nationale monitor duurzaamheid 2015

Met name op het aspect kennis scoort Hilversum hoog (o.a. creatieve industrie en high tech vormen voor Hilversum een belangrijk economisch kapitaal). Op het aspect ruimtelijke vestigingsvoorwaarden loopt de gemeente achter. Uit de jaarstukken van de gemeente Hilversum blijkt dat er sprake is van een afname van het aantal bedrijven als gevolg van faillissement, vertrek uit Hilversum en de economische crisis.

Gemeente Hilversum groeit de komende decennia en krijgt tevens te maken met een flinke vergrijzing van de bevolking

De gemeente Hilversum kent een inwonersaantal van 87.830, tot 2040 groeit de bevolking met ruim 5.000 inwoners. Daarbij is sprake van een lichte stijging van het aantal personen van 0-19 jaar. In 2012 was dit 22,4 % van de totale bevolking en in 2040 23%. De categorie 20-64 jaar neemt in deze periode af met 7% tot ruim 52% van de bevolking. De bevolkingscategorie 65 jaar en ouder groeit van ruim 18% van de totale bevolking naar bijna 25% in 2040 (bijlage 2).

Aantal inwoners	
2016	2040
87.830	93.200

De gemeente Hilversum kent een matige sociale structuur

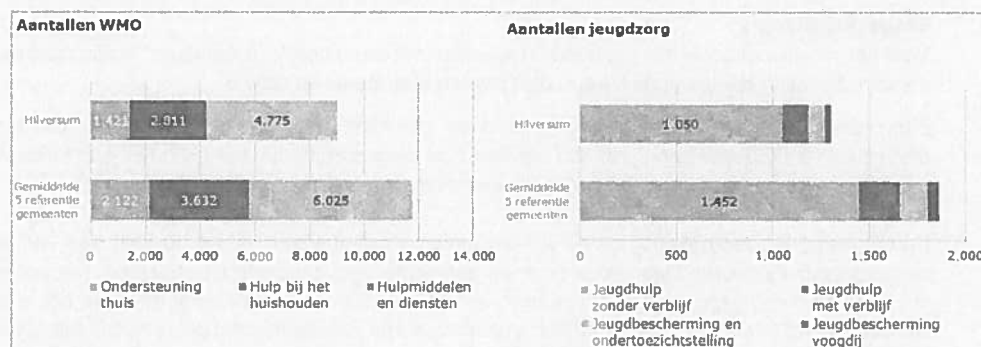
De sociale structuur van een gemeente wordt bepaald aan de hand van door het Ministerie van Binnenlandse Zaken vastgestelde criteria. Hierin wegen uitkeringsontvangers, huishoudens met een

laag inkomen, minderheden en bijstandontvangers mee. Hilversum en de referentiegemeenten scoren op het gebied van de sociale structuur matig.

Wat opvalt ten opzichte van de referentiegemeenten is dat het aantal mensen dat een uitkering ontvangt, in Hilversum beduidend lager ligt dan het gemiddelde. In Hilversum is dit aantal 6.114, terwijl het gemiddelde van de referentiegemeenten 7.922 is. Het aantal huishoudens met een laag inkomen in Hilversum ligt met 13.400 huishoudens wel iets hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten (12.880). Daar staat tegenover dat het gemiddelde inkomen in Hilversum hoger ligt: € 35.100 ten opzichte van een gemiddelde van € 32.580 bij de referentiegemeenten.

Op het gebied van Wmo en jeugdzorg zijn de opgaven relatief beperkt

In onderstaande grafieken is het beroep op de voorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vergeleken met de referentiegemeenten (cijfers 2015). Op alle onderdelen liggen de aantallen in Hilversum lager dan in de referentiegemeenten.

Bron: CBS (2015)

5.2 Gemeente als bestuurder

Bij de gemeente als bestuurder gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente een duidelijke visie en heldere ambities ten aanzien van de lokale opgaven voor ogen heeft en in staat is deze daadwerkelijk te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Het college geeft aan dat de lokale opgave bestaat uit het voortdurend vinden van evenwicht tussen de politieke ambities, een houdbare begroting en een slanke en wendbare gemeentelijke organisatie, om responsief te kunnen zijn op maatschappelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen. Dat wordt gedaan in een tijdgewricht waarin allerlei maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een nieuw evenwicht in de verhouding tussen overheid en samenleving.

De 'grote opgaven' zijn vertaald in vijf 'ster' programma's. Dit zijn de politieke prioriteiten. In deze vijf programma's werkt het college met mensen en middelen aan:

1. de nieuwe zorgtaken;
2. het centrum;
3. mediastad;
4. wonen;
5. buurten.

Daarnaast zijn er op alle beleidsterreinen nog specifieke en korte-termijn opgaven, zoals onderwijshuisvesting, toekomstbestendige bedrijventerreinen, hervorming van het cultuurbeleid (vraaggericht), aanpak hoge parkeerdruk in buurten en veiligheid.

Voor de jaren 2014 en 2015 zijn de gestelde doelen nagenoeg allemaal gehaald. De instrumenten hiervoor zijn aanwezig. De programmabegroting is zeer actueel en daaruit blijkt wat inwoners, instellingen en ondernemers van Hilversum mogen verwachten. De Structuurvisie Hilversum 2030 wordt voor de nieuwe beleidsnota's als uitgangspunt gehanteerd.

Concrete resultaten die behaald zijn in de periode 2014 tot heden zijn ondermeer diverse beleidsdocumenten, de transities in het sociaal domein, de oprichting van de Stichting Centrum Hilversum, het Stadsfonds, de herinrichting van pleinen, verbetering van de uitstraling van panden door het instellen van een gevelfonds en uitbreiding van het aantal monumenten, transformatie van de voormalige Eurobioscoop, investeringen in cultuur, aanpak van winkelleegstand en transformatie van kantoren naar woningen, planvorming gericht op het fors verbeteren van de autobereikbaarheid van het centrum, oprichting van de Hilversum Media Campus, realisatie van interactieve beeldschermen op het stationsplein, realiseren van de nieuwe woonwijk Anna's Hoeve, grootschalige binnenstedelijke transformatie op het voormalige Lucentterrein, ondersteuning van maatschappelijke duurzaamheidsinitiatieven en de nieuwe structuur met wijkcoördinatoren.

Het programma Havenkwartier en het programma Kerkelanden zullen worden gerealiseerd. Beide programma's zijn gericht op herstructurering van werklocaties met accenten op aanpak van leegstand, verbetering van infrastructuur, duurzaamheid en beveiliging.

Omgevingsbeeld

Voor het omgevingsbeeld zijn gesprekken gevoerd met de volgende instellingen: Adviesraad sociaal domein, Stichting Hilversumse Meent, BV Hilversum en Beeld en Geluid.

Een mooi resultaat van het afgelopen jaar is de oprichting van het Stadsfonds. De ondernemers dragen via de OZB een bedrag af aan het fonds en de gemeente betaalt ook mee. Het fonds wordt beheerd door een Stichting. Diverse initiatieven worden vanuit het Stadsfonds bekostigd.

De omgeving is goed bekend met de vijf sterpunten. Positief aspect is dat 'buurten' één van de vijf sterprogramma's betreft. Daar wordt door de gemeente veel aandacht aan besteed. Het college is voortdurend bezig geweest met het vormen van beleid en nu is de uitvoering daarvan ook gestart. Het initiatief ligt bij de buurt, dat wordt lastig gevonden. Het is daarom goed dat er nu buurtgesprekken vanuit de gemeente worden georganiseerd om een start te maken.

Aandachtspunten vanuit de omgeving zijn:

- Ten aanzien van het sterprogramma 'Mediastad' is de gemeente gestart met het programmeren van culturele evenementen en het formuleren van de rol van de stad naar buiten toe. Het college zou krachtiger moeten doorpakken. Het gaat daarbij om branding van de stad, het goed positioneren van leuke activiteiten en evenementen.
- Binnen het sociaal domein is er op onderdelen sprake van een discrepantie tussen beleid en uitvoering. Als voorbeeld wordt genoemd dat bij de intake bij de Voedselbank het beleid in de praktijk anders uitpakt dan de bedoeling is. Van het college wordt verwacht dat het in dit soort situaties regie neemt om de naleving van het beleid daadwerkelijk te realiseren.

Professioneel beeld

Naast het beeld van het college over de prestaties van de gemeente als bestuurder hebben wij een analyse gemaakt van het collegeprogramma in combinatie met de begrotingen 2015 en 2016 en de jaarrekening 2015. De gemeente Hilversum heeft een duidelijke relatie gelegd tussen het collegeprogramma en de begroting. Veel beleidsaccenten komen terug in de begroting en de verantwoording. Uit de analyse blijkt dat de beleidsaccenten die zijn gelegd ook zijn gerealiseerd, danwel in uitvoering zijn.

Enkele voorbeelden van doelen die gerealiseerd zijn of gerealiseerd gaan worden, zijn:

- Nieuwe verordening in het kader van de Participatiewet;
- Toename aantal brede scholen met minimaal vier, elk jaar één;
- Realisatie van het Stadsfonds (gemeentebreed Ondernemersfonds);
- De Centrumvisie is vastgesteld;
- Instellen van een Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit;
- Vorderingen ten aanzien van inwonersparticipatie.

5.3 Gemeente als dienstverlener

Bij de rol van de gemeente als dienstverlener gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om de normen voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

De organisatie is in staat om diensten op een adequaat niveau te leveren. In benchmarks komt de dienstverlening als zeer behoorlijk naar voren (waarstaatjegemeente.nl). De organisatie is in staat om aanbevelingen – bijvoorbeeld van de accountant bij de jaarrekening, of adviezen van de rekenkamer – op te pakken. Nazorgonderzoeken van de rekenkamer tonen aan dat er vervolgens voortgang wordt geboekt.

Omgevingsbeeld

Vanuit de omgeving is er een aantal kritische aandachtspunten voor de gemeente:

- Het gemeenteloket is snel gevonden, maar na het indienen van een aanvraag worden regelmatig problemen ervaren. De behandeling van een standaard bouw aanvraag duurt bijvoorbeeld te lang. Het beeld is dat er sprake is van een te grote werkdruk bij de gemeente.
- Vanuit de omgeving wordt aangegeven dat zij veel wisselingen in het ambtelijk apparaat ervaren zonder dat goede overdracht plaatsvindt. Dit wordt geweten aan reorganisaties en de uitwisseling van ambtenaren met de regio organisatie. Kennis over dossiers verdwijnt en informatie moet opnieuw worden gedeeld. Daardoor gaat het tempo van de dienstverlening omlaag.

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op de website Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Hilversum ten opzichte van inwoners van gemeenten tussen de 50.000 en 100.000 inwoners iets meer dan gemiddeld tevreden zijn over de dienstverlening door de gemeente.

Algehele dienstverlening waardering (0-10)		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	6,7	6,7
2014				
Ontevreden over dienstverlening		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	12 %	19 %
Communicatie en voorlichting waardering (0-10)		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	6,6	6,6
Directe dienstverlening				
Aanvragen of voorleggen gemakkelijk % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	85	79
Afhandelingstijd acceptabel % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	74	74
Medewerker voldoende deskundig % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	81	77
Voldoende communicatie over verkoop afhandeling % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	73	67
Gemeente gebruikt heldere taal % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	59	60
Aangenaam verassen % (telkens) mee eens		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	49	43
Digitale dienstverlening waardering (0-10)		Hilversum 50.000 - 100.000 inwoners	6,8	6,8

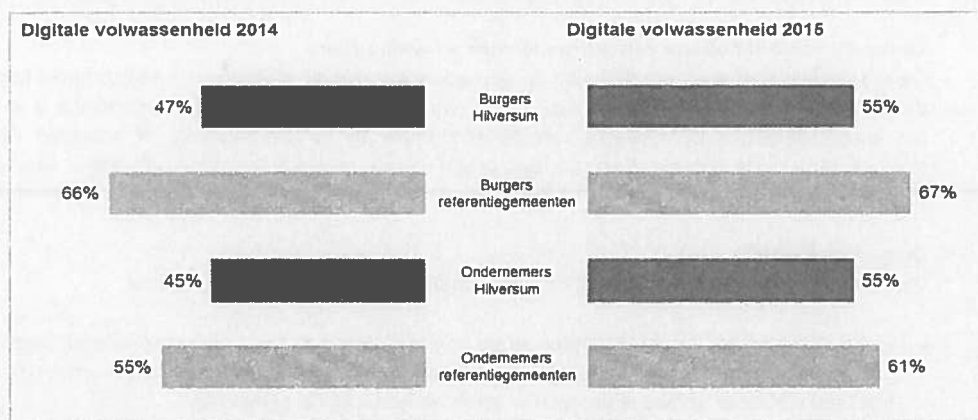
Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Digitale dienstverlening

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt van het college. De digitalisering van diensten is voor alle gemeenten de komende periode een opgave. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

In 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. In bijlage 4 wordt het begrip digitale volwassenheid nader toegelicht. In de onderstaande grafiek is de score van de gemeente Hilversum opgenomen.

Bron: meting aanbod digitale dienstverlening 2015

De gemeente Hilversum heeft ten opzichte van 2014 een lichte groei doorgemaakt. Voor zowel de producten voor burgers als de producten voor ondernemers.

Aangezien de doelstelling is om meer te digitaliseren zal er op beide gebieden nog een slag gemaakt moeten worden. De gemeente Hilversum scoort daarnaast op beide onderwerpen iets onder het gemiddelde van de referentiegemeenten. Andere gemeenten zijn dus iets verder met de digitale dienstverlening. Ten aanzien van het digitaal werken (factureren en post) staat de gemeente Hilversum wel in de top 10 van de gemeenten. Van alle onderzochte gemeenten (393) staat Hilversum in 2015 op de 208^e plaats (2014:279) en bevindt zich daarmee in de middenmoot.

Ter illustratie: een score van ongeveer 66% houdt in dat de gemeente veel producten aanbiedt waarbij er minimaal de mogelijkheid is om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web-formulier. Een score van 33% betekent o.a. dat er nog geprint moet worden.

Service normen voor dienstverlening

Dienstverlening binnen de gemeente Hilversum is vastgelegd in programma 16: dienstverlening en een aantal kaderstellende beleidsnota's. De 'visie op dienstverlening' is de basis voor de servicenormen en voor programma 16. De gemeente heeft hierbij focus gelegd op het versterken van de digitale dienstverlening omdat deze vorm van dienstverlening laagdrempeliger is en de services daarnaast veel efficiënter verlopen waardoor servicenormen nog vaker behaald zullen worden. Uit het onderdeel Digitalisering blijkt dat de gemeente Hilversum nog achter loopt op de referentiegemeenten.

De dienstverlening is centraal belegd in de organisatie bij het klantcontactcentrum. Dit is de hoofdingang voor inwoners, bezoekers en bedrijf. Het kan de meeste vragen direct beantwoorden zonder door te verbinden en treedt in toenemende mate op als regisseur in de processen rondom dienstverlening.

De gemeente Hilversum monitort of zij de gestelde servicenormen haalt, waarbij onderscheid gemaakt wordt in product, starttijd, eindtijd, aantallen, etc. De gemeente heeft tevens een aantal van deze servicenormen opgenomen in haar jaarstukken 2015. Ze ontbreken echter (nog) in de begroting 2016.

In de jaarstukken 2015 wordt onderscheid gemaakt tussen kengetallen die als achtergrondinformatie dienen (aantal bezoekers website, aantal klantcontacten loket) en indicatoren waar op wordt gestuurd en gemonitord (wachttijden telefoon, wachttijden loket, digitale aanvragen).

De wachttijden aan de telefoon zijn gemiddeld gezien lager dan de gestelde norm (1 minuut 40 seconden vs. 0 minuut 30 seconden). De wachttijden aan het loket zijn gemiddeld gezien hoger dan de gestelde norm (9 minuten vs. 9 minuten 51 seconden).

5.4 Gemeente als partner

Bij de rol van de gemeente als partner gaat het om de effectiviteit van de gemeente bij de samenwerking met omliggende gemeenten, verbonden partijen en bedrijven, instellingen en inwoners.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

Samenwerking (of opschaling) met andere gemeenten is een 'must', zowel vanuit efficiency als vanuit de gedachten van markten. Veel thema's spelen in alle gemeenten, de lokale invulling verschilt slechts marginaal; dienstverlening en faciliteiten kunnen goedkoper worden uitgevoerd in grotere volumes, met als goed voorbeeld de resultaten van de (regionale) aanbestedingen in het sociaal domein. De arbeidsmarkt, zorgmarkt, woonmarkt, detailhandel, toerisme zijn in aard en omvang regionale markten, waarin inwoners, bezoekers, bedrijven, instellingen zich vaak niet laten weerhouden door 'toevallige' gemeentegrenzen.

Het college van Hilversum geeft aan dat nadrukkelijk wordt gezocht naar partners in de regio en daarbuiten. Voor de economische ambities in de MRA en Utrecht, voor bereikbaarheid, voor wonen en bijvoorbeeld jeugdzorg in de regio. De gemeente biedt de kennis en kunde van de organisatie aan (bijvoorbeeld bij de planvorming voor het Hoogwaardig Openbaar Vervoer); soms vanuit de rol als centrumgemeente, vaak vanuit de ambitie om van de regio iets te maken.

In gevallen van belangenbehartiging vindt het college het soms lastig om de regio te vertegenwoordigen als ze enerzijds niet door de regio als vertegenwoordiger worden gezien en anderzijds door de gesprekspartner als een 'te kleine gesprekspartner' wordt ervaren.

Overigens heeft het college bij de rol als centrumgemeente een ambivalent gevoel. Het college voelt de verantwoordelijkheid om als centrumgemeente op te treden, maar tegelijkertijd merken zij dat als zij acteren op die verantwoordelijkheid, dat soms door andere gemeenten wordt ervaren als 'Hilversum wil domineren'. Dat belemmert vervolgens de samenwerking. Het gevolg is dat het college nu mogelijk te omzichtig (met de 'hand op de rem') handelt. Voor de ontwikkeling van ambities in resultaten zien ze met genoegen de vele intenties in de regio, maar tegelijk onvoldoende vermogen om de slag naar resultaten te maken. Daarvoor is een slagvaardiger en houdbaar model nodig.

Samenwerking op lokaal niveau

Het college geeft aan dat in het algemeen geldt dat in elk van de vijf sterprogramma's de samenwerking met partijen in het veld (bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties) fors is geïntensiveerd. De veranderende samenleving (en de verhouding tot de overheid) betekent dat de organisatie voortdurend in staat van transitie is en zal blijven. De stippen op de horizon zijn een zelfredzame samenleving en een hoogwaardige organisatie.

Omgevingsbeeld

Er is waardering voor de rol van de burgemeester en wethouders, bestuurders worden toegankelijk, energiek en daadkrachtig gevonden. Het concept wijkwethouders werkt prima. De afstand van de inwoners tot het college moet klein blijven. In dat kader is het jammer dat het overleg met de wethouder Economische Zaken over het economisch klimaat en om informatie uit te wisselen er niet meer is.

Belangenorganisaties worden voldoende in de gelegenheid gesteld om ervaringen en meningen te delen met de gemeente. Daar wordt ook om gevraagd door de gemeente, bijvoorbeeld tijdens informele bijeenkomsten. Dat wordt door de omgeving gewaardeerd. De samenwerking op het gebied van het sociaal domein gaat in dit kader goed. De adviesraden worden reeds bij de beleidsontwikkeling betrokken, wel zouden relevante stukken eerder toegezonden mogen worden.

Dat er buurtcoördinatoren zijn aangesteld wordt als positief ervaren. Het werkt fijn om het integrale werken vanuit de gemeente te verbinden naar het wijkniveau.

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op de website Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Hilversum ten opzichte van inwoners van gemeenten tussen de 50.000-100.000 inwoners net iets meer dan gemiddeld tevreden zijn over de gemeente als partner.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De gemeente heeft zich in deze collegeperiode meer naar buiten gericht. Het motto is "wat goed is voor de regio, is goed voor Hilversum". Wat opvalt is dat diverse buurgemeenten de samenwerking met Hilversum positiever kwalificeren dan in voorgaande rapportages over het bestuurlijk systeem in de regio het geval was.

Hilversum werkt in verschillende verbonden partijen samen met andere gemeenten en provincies. In onderstaande tabel zijn de verbonden partijen en samenwerkingspartners weergegeven, inclusief de jaarbijdrage per verbonden partij.

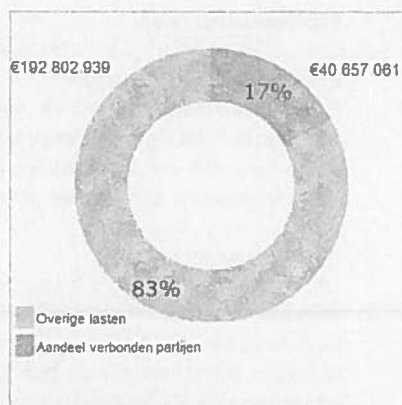
	Jaarlijkse bijdrage (2016)	Blaricum	Hilzen	Laren	Wijdemeren	Almere	Amsterdam	Dordrecht	Enschede	Gooise Meren	Lelystad	NOF	Prov. Flevoland	Prov. NH	UK	Wierp	Zwijndrecht
Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	224.000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Werkvoorzieningsschap Tomingroep	7.592.152	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek	162.000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	6.722.909	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Stichting Gooisch Natuurreservaat	575.000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Regio Gooi en Vechtstreek	25.381.000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Totaal	40.657.061																

Bron: begroting 2016

De gemeente Hilversum werkt met 16 verschillende medeoverheden samen in 6 verbonden partijen. Bij alle verbonden partijen zijn ook de gemeente Blaricum, Laren en Huizen betrokken. De door het college ervaren bestuurlijke drukte blijkt ook uit de tabel. In elke verbonden partij participeren 6 overheden of meer.

Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente minder rechtstreekse bestuurlijke invloed dan wanneer zij niet zou samenwerken. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'.

In de naastgelegen diagram is een financieel beeld geschetst van het 'loslaten'. De bijdragen 2016 aan de verbonden partijen (€ 40,6 miljoen) zijn afgezet tegen de omvang van de begroting 2016 (lasten). Voor de gemeente Hilversum betreft 17% van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen.

Bron: begroting 2016

5.5 Gemeente als organisatie

Bij de gemeente als organisatie gaat het om de vraag in hoeverre de financiële en organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn voor het realiseren van de opgaven.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Financiën

In financiële zin is een houdbare, sluitende begroting, uitgangspunt, met gematigde woonlasten voor inwoners. Substantiële kortingen door het Rijk in het sociaal domein moeten worden opgevangen, alsmede moet gezorgd worden voor een reële (op lange termijn betaalbare) schuldenpositie en voor financiële ruimte voor politieke prioriteiten. In de afgelopen jaren zijn de begrotingen met een begrotingsoverschot en positieve rekeningresultaten gerealiseerd. Daarbij zijn diverse bezuinigingsrondes gerealiseerd en is de dienstverlening op peil gebleven. Het aantal en de omvang van de risico's is substantieel gereduceerd. De omvang van de schulden is afgenomen. De financiën zijn duurzaam op orde gebracht.

Organisatie

Vanuit de huidige organisatie is de gemeente in staat tijdelijk bij te springen met kennis en capaciteit als andere gemeenten daarom vragen. Recent is assistentie verleend aan Wijdmeren en Muiden. Dat gaat ten koste van het tempo waarin de lokale opgaven kunnen worden gerealiseerd en de dienstverlening, maar het college vindt goed nabuurschap evenwel belangrijker. Het 'structureel incidenteel' bijspringen bij buurgemeenten is in de optiek van het college echter geen houdbaar model, ook al omdat de eigen inwoners tekort wordt gedaan. Voorts werkt de mindere slagkracht in regionale samenwerkingsverbanden en het vraagstuk van politieke legitimatie in niemands voordeel.

De programmabegroting 2016 is qua opzet en indeling fors gemoderniseerd. Een beter toegankelijk en leesbaar document voor inwoners en instellingen, met meer scherpte in de grote opgaven/politieke prioriteiten en een duidelijker relatie tussen doelen, activiteiten en middelen. Door een inhaalslag behoort de gemeente Hilversum inmiddels tot de top 10 van digitale gemeenten.

Met als 'vlaggenschip' de nieuwe begroting zijn de P&C producten en beleidskaders voldoende actueel en van voldoende kwaliteit. De begroting is uitvoerbaar door de organisatie, o.m. door het invoeren van programmatisch en projectmatig werken. Een ontwikkelpunt is het goed inregelen van nieuwe sturingsformatie in de vorm van bestuurs- en managementrapportages, die volgt op de nieuwe begroting. De verantwoordelijkheden en mandaten voor bestuursorganen en organisatie zijn afdoende geregeld. Bestuur en organisatie hebben gezamenlijk voldoende slagkracht, die politiek gelegitimeerd is. In regionale samenwerkingsverbanden merkt het college dat die slagkracht minder groot is. Een terugkerend vraagstuk daarbij is politieke legitimatie. Dat belemmert soms het tempo om lokale opgaven tot resultaat te brengen.

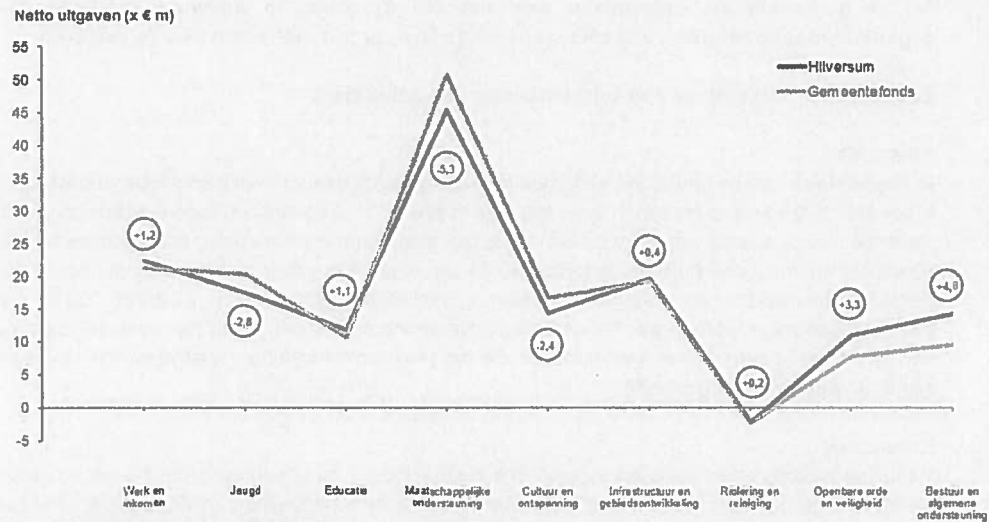
Professioneel beeld

Financiële randvoorwaarden

Het kunnen realiseren van de gemeentelijke opgaven hangt in belangrijke mate samen met de beschikbaarheid van financiële middelen. Hieronder is een analyse opgenomen van a) de besteding en de herkomst van de middelen op basis van cijfers van het ministerie van BZK (begroting 2016) en b) de financiële positie van de gemeente aan de hand van de BBV-kengetallen (begroting 2016).

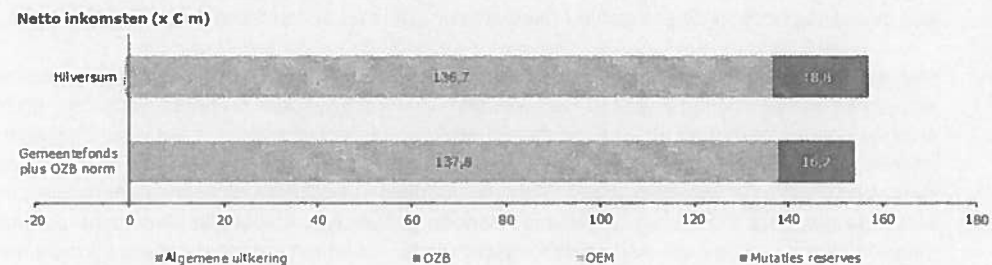
Allocatie van middelen

Onderstaande grafiek geeft weer hoe de netto-uitgaven (lasten minus baten) van de gemeente zich verhouden tot de inkomsten uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds is ingedeeld naar beleidsclusters. Per beleidscluster ontvangt de gemeente Hilversum een bedrag. Dit bedrag is enerzijds gebaseerd op de demografische, sociale en fysieke kenmerken van de gemeente en anderzijds op het gemiddelde bestedingspatroon van gemeenten. De bedragen per cluster zijn geen richtlijn, gemeente Hilversum beslist zelf aan welke taken zij de beschikbare middelen koppelt. Wel geeft een verschillenanalyse tussen het gemeentefonds en de uitgaven van de gemeente inzicht in de allocatie van de beschikbare middelen en daarmee een indicatie van de accenten van het beleid.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

In vergelijking met de beleidsclusters van het gemeentefonds geeft de gemeente Hilversum vooral minder geld uit aan jeugd, maatschappelijke ondersteuning en cultuur en ontspanning. Meer geld wordt vooral uitgegeven aan de beleidsclusters openbare orde en veiligheid en bestuur en algemene ondersteuning. Per saldo liggen de netto-uitgaven van de gemeente Hilversum in lijn met de bijdrage uit het gemeentefonds. Aan de inkomstenkant genereert de gemeente meer OZB-opbrengsten dan het uitgangspunt van het gemeentefonds.

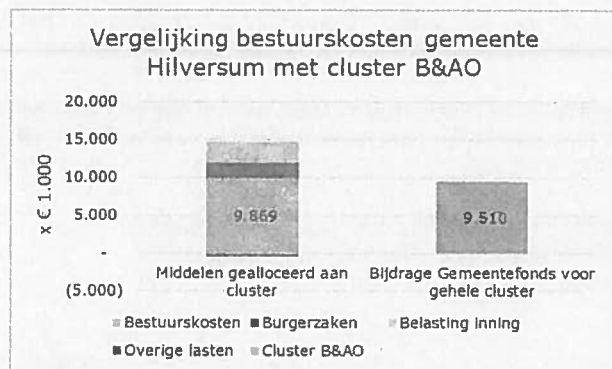

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

De grootste afwijking in uitgaven ten opzichte van de beleidsclusters van het gemeentefonds is op het cluster bestuur en algemene ondersteuning (B&AO). Dit cluster is relevant voor het thema bestuurskracht, omdat het een indicator is van de kosten van het bestuurlijk systeem. De gemeente

Hilversum geeft binnen dit cluster € 4,8 miljoen meer uit dan de bijdrage uit het gemeentefonds. Uit nadere analyse blijkt dat deze hogere uitgaven voor een deel betrekking hebben op extra bestuurskosten⁷.

In onderstaande grafiek is het aandeel bestuurskosten binnen het cluster weergegeven en zijn de aan bestuurskosten gealloceerde middelen afgezet tegen het bedrag dat via het gemeentefonds voor het gehele cluster B&AO wordt ontvangen. Andere onderdelen van het cluster zijn: burgerzaken, belasting inning en overig⁸.

Bron: begroingsanalyse 2016 (BZK) en eigen bewerking

In de grafiek is zichtbaar dat er meer middelen worden gealloceerd aan bestuurskosten (€ 9,9 miljoen) dan de totale omvang van de bijdrage uit het gemeentefonds voor het gehele cluster (€ 9,5 miljoen).

Samenvattend: binnen de gemeentebegroting zijn extra middelen gealloceerd aan het cluster B&AO (€ 4,8 miljoen ten opzichte van het gemeentefonds) en daarbinnen aan extra bestuurskosten. Extra middelen in de begroting worden daarnaast vooral gealloceerd aan openbare orde en veiligheid. Dat betekent dat voor andere beleidsclusters minder middelen beschikbaar zijn. In Hilversum betreft dit de clusters jeugd, maatschappelijke ondersteuning en cultuur en ontspanning.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Hilversum hebben wij geanalyseerd aan de hand van de financiële kengetallen zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is bepaald dat gemeenten een basisset van zes financiële kengetallen⁹ moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel hebben wij de kengetallen van de gemeente Hilversum vergeleken met de referentiegemeenten en de normering voor het risiconiveau per kengetal zoals die in het kader van het financieel toezicht wordt gehanteerd door de provincie.

Kengetal	Begroting 2016 Hilversum	Gemiddelden 5 referentie gemeenten	Minst risicovol	Gemiddeld risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	81%	120%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	82%	78%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	28%	25%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	12%	23%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	100%	104%	<95%	95-105%	>105%

Bron: begroting 2016

⁷ Bestuurskosten betreffen de volgende onderdelen van de begroting: de functies bestuursorganen (001), bestuursondersteuning voor het college van B&W (002), bestuurlijke samenwerking (005) en bestuursondersteuning voor de raad en rekenkamer (006)

⁸ o.a. saldi kostenplaatsen en de post onvoorzien uitgaven.

⁹ De definities van de kengetallen zijn in bijlage 5 toegelicht.

De gemeente Hilversum valt bij 4 van de 6 kengetallen in de categorie *minst risicovol*. Dit zijn de netto schuldquote (2x), structurele exploitatie ruimte en de grondexploitatie. Dit wil zeggen dat de gemeente respectievelijk relatief weinig schulden heeft, dat de begroting sluitend is en dat de gemeente relatief weinig risico's loopt binnen de grondexploitatie, omdat de voorraad grond relatief beperkt is.

Er zijn twee kengetallen die *gemiddeld risicovol* zijn. Dit zijn de belastingcapaciteit en de solvabiliteit. Het solvabiliteitsratio is een indicator voor de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. Het percentage van 26% geeft aan dat de gemeente Hilversum een gemiddeld risico loopt in termen van financiële weerbaarheid. Er is sprake van een relatief hoge schuld ten opzichte van het eigen vermogen (de reserves). De referentiegemeenten presteren op dit punt nagenoeg gelijk.

Ook het kengetal belastingcapaciteit valt in de categorie *gemiddeld risicovol*. Het kengetal geeft weer dat de woonlasten gemiddeld zijn. In onderstaande tabel zijn de woonlasten voor een meerpersoons huishouden gespecificeerd.

	Hilversum	Referentiegemeenten
Woonlasten meerpersoonshuishouden	727	759
OZB	248	245
Afvalstoffenheffing: tarief mph	271	292
Rioolheffing: tarief mph	208	222
Gemiddelde woningwaarde 2015	246.000	174.200
OZB: tarief woningen	0,09960	0,14031
OZB: tarief niet woningen	0,21760	0,24930

Bron: Coelo Atlas, CBS en websites gemeenten¹⁰

Conform de ranglijst van Coelo heeft de gemeente Hilversum gemiddelde woonlasten. Dit komt tot uitdrukking in de plaats 166, waarbij de minst dure gemeente van Nederland op plaats 1 staat. De referentiegemeenten hebben gemiddeld iets hogere woonlasten.

In het collegeprogramma is afgesproken dat stijgingen van de lokale woonlasten niet boven het inflatiepercentage uitgaan.

Organisatorische randvoorwaarden

In het kader van de organisatieverandering 'slank en hoogwaardig' heeft de gemeente Hilversum in 2015 diverse veranderingen doorgevoerd. Het jaar 2015 stond in het teken van de kwaliteit van de medewerkers. De inzet was vooral gericht op verandering in houding en gedrag: "hoe werken we in Hilversum voor, maar vooral ook met de buitenwereld". Daarvoor zijn een aantal instrumenten geïntroduceerd en geïmplementeerd. Ook de Hilversum Academie is daarop gericht. Dat alles moet eraan bijdragen dat de gemeente Hilversum in een andere rol, met meer daadkracht en snelheid, en meer vanuit waar de buitenwereld behoefte aan heeft, gaat werken.

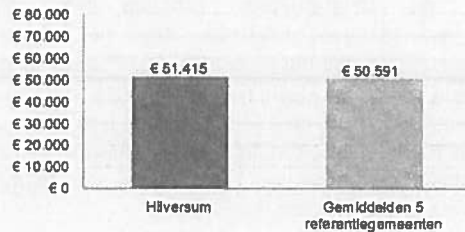
Voor veel medewerkers is de nieuwe organisatiestructuur en cultuur zeer ingrijpend. Vertrouwde routines zijn afgebouwd en een nieuwe werkwijze wordt ontwikkeld. Het heeft voor sommige medewerkers geleid tot onduidelijkheid en onzekerheid. Soms ook het gevoel minder effectief te zijn, doordat niet meer eenzijdig vanuit de eigen koker, maar meer in samenwerking met anderen gewerkt moet worden, en verantwoordelijkheden lager in de organisatie liggen.

Ook voor het jaar 2016 geeft de gemeente Hilversum aan nog ambities te hebben ten aanzien van de organisatie. De aandacht gaat daarbij uit naar het verder hoogwaardig maken van de organisatie. Onder andere wordt daarbij ingezet op het verder professionaliseren van de Hilversumse ambtenaar (resultaatgericht, omgevingsbewust en zakelijk), door ontwikkeling van het accounthouderschap van instellingen en bedrijven en het versterken van het buurtgericht werken.

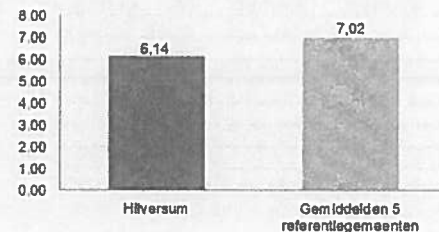
¹⁰ De gemeente Hilversum gaat door uit van lokale woonlasten voor een meerpersoons huishouden van € 716. Het verschil wordt verklaard doordat de gemeenten van een lagere gemiddelde woningwaarde uitgaat.

Uit de begrotingsanalyse 2016 komt naar voren dat de gemeente 6,14 FTE per 1.000 inwoners heeft. Dat is lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. De gemiddelde loonsom is iets hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. Zowel een lagere gemiddelde FTE en een hogere gemiddelde loonsom sluiten aan bij de doelstelling van de organisatieverandering om slank en hoogwaardig te zijn.

Gemiddelde loonsom per FTE

Gemiddeld aantal FTE's per 1.000 inwoners

Bron: begrotingsanalyse rijksoverheid 2016

Verder heeft de gemeente Hilversum tot doel om de inhuur van externen relatief te beperken. Men realiseert dat inhuur in sommige gevallen noodzakelijk is, maar heeft zichzelf als doel gesteld om niet meer dan 10% van de salarislasten van de ambtelijke organisatie uit te geven aan inhuur van externen. In 2015 is deze doelstelling behaald door ca. € 3.650.000 uit te geven aan inhuur op een totaal salarisbudget van ca. € 37.280.000.

5.6 Conclusie lokale bestuurskracht

Uit het professioneel beeld en het omgevingsbeeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente voldoende is. De gemeente Hilversum is ambitieus op diverse fronten: lokaal en (boven)regionaal. De gemeente is goed in staat om in ieder geval de lokale ambities gestalte te geven. De inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente. De woonlasten zijn van een gemiddeld niveau. Op regionaal niveau is de gemeente nog aan het zoeken naar de juiste positionering ten opzichte van de collega gemeenten. Aandachtspunt voor de gemeente is het in balans brengen van de ambities met het tempo waarin de ambtelijke organisatie deze kan uitvoeren.

Gemeente Hilversum is ambitieus, wil tempo maken en zet gestructureerd in op enerzijds de wijk en de stad en anderzijds een trekkende rol in de regio en het profileren van de Mediastad op boven-regionaal niveau. De lokale opgaven zijn gerealiseerd of in uitvoering. Op regionaal niveau is de gemeente met enige voorzichtigheid op zoek naar de juiste rol en het mandaat om de slagvaardigheid van de regionale samenwerking naar een hoger plan te tillen. Het adagium daarbij is: "wat goed is voor de regio, is goed voor Hilversum".

De waardering van de bewoners voor de gemeente als bestuurder, dienstverlener en partner is iets hoger dan gemiddeld in vergelijking met gemeenten in de zelfde grootteklasse. Uit het gesprek met de omgeving komt naar voren dat de toegankelijkheid van het college en de samenwerking met de gemeente positief wordt beoordeeld. Als aandachtspunt komt vanuit de omgeving naar voren de continuïteit van de ambtelijke contactpersonen, men merkt de effecten van organisatiewijzigingen en het verhuizen van medewerkers tussen de Regio en de gemeente. De overdracht is hierbij niet altijd geborgd.

Het college streeft naar een hoogwaardige ambtelijke organisatie die voortdurend mee verandert met ontwikkelingen in de samenleving. De gemeente moet nog de balans vinden tussen de ambities van het college en het tempo waarin de organisatie daar uitvoering aan kan geven.

De financiële positie van de gemeente is voldoende. De bestuurskosten liggen boven het niveau van de bijdrage vanuit het gemeentefonds. De gemeentelijke woonlasten zijn van een gemiddeld niveau, deze liggen net iets onder het niveau van de referentiegemeenten.

6. Gemeente Huizen

6.1 . Algemene schets

Wonen, werken en recreëren zijn de belangrijkste functies van Huizen

Door de jaren heen heeft Huizen enorme veranderingen ondergaan. Waar het aanvankelijk bekendstond als een vissers- en boerendorp, werd het sinds het einde van de 19^e eeuw langzaam gevormd tot wat het nu is. Daarbij waren het eerst vooral villawijken die in de bosrijke omgeving van Huizen werden gebouwd voor de forensen uit Amsterdam. Na de oorlog begon de uitbreiding echter grote vormen aan te nemen, zo werd Huizen in 1967 aangewezen als Gooise groeikern en nam de uitbreiding een vlucht. Huizen heeft een relatief groot oppervlak binnenwater van 751m². Het gemiddelde oppervlakte binnenwater van de referentiegemeenten is 360m².

Gemeente Huizen krimpt de komende decennia licht en vergrijst sterk

De gemeente Huizen kent een inwonersaantal van 41.373. Tot 2040 neemt de bevolking naar verwachting af met ca. 2200 personen. Daarbij is sprake van een daling van het aantal 0-19 jarigen alsmede van het aantal 20-65 jarigen. Het aantal inwoners van 65 jaar en ouder zal echter sterk groeien. De percentages in leeftijdscategoriën zullen dan ook flink wijzigen. In 2012 was het percentage 0-19 jarigen 23,5%

Aantal inwoners	
2016	2040
41.373	39.100

van de totale bevolking en in 2040 wordt dit geschat op 21,3%. Het percentage van de leeftijdscategorie 20-64 jaar neemt af met bijna 12%. Het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder zal naar verwachting echter flink groeien. In 2012 betrof deze categorie 17,3% van de totale bevolking en in 2040 wordt dit ingeschat op 31,1%. Er is daardoor sprake van sterke vergrijzing. Het totaal overzicht is opgenomen in bijlage 2. Opvallend is dat ook in de periode 2030-2040 de vergrijzing in de gemeente Huizen lijkt door te zetten, terwijl dit in andere gemeenten in die periode lijkt te gaan afnemen.

In de woonvisie¹¹ wordt vergrijzing aangemerkt als één van de belangrijkste opgaven voor het woonbeleid. Vergrijzing vraagt om meer geschikte en/of aanpasbare woningen voor ouderen. Uit de woonvisie volgt dat er een regionale strategie wordt ingezet om woningen te realiseren voor ouderen die wonen met zorg combineren. Er ligt inmiddels ook een concept van de regionale woonvisie 2016-2030.¹²

De gemeente Huizen kent een redelijke sociale structuur, het economisch kapitaal is beperkt en de ruimtelijke vestigingsvoorwaarden kunnen worden verbeterd

De sociale structuur van een gemeente wordt bepaald op basis van criteria van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierin wegen uitkeringsontvangers, huishoudens met een laag inkomen, minderheden en bijstandontvangers mee. De gemeente Huizen en de referentiegemeenten scoren op het gebied van sociale structuur redelijk.

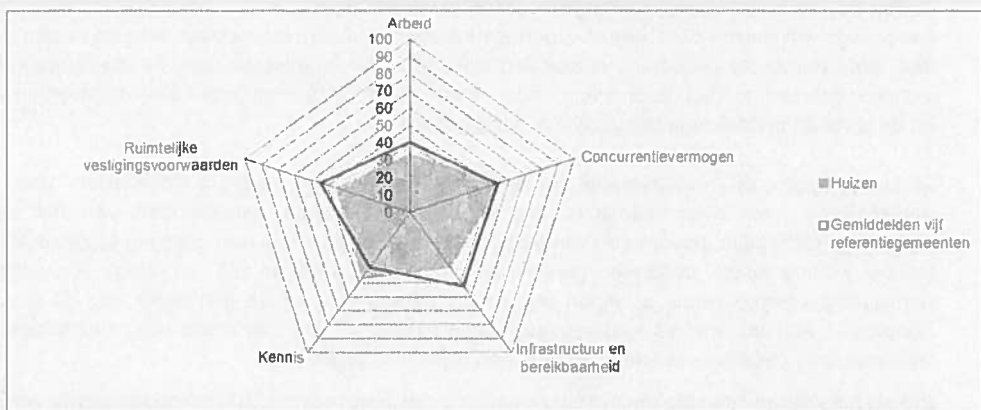
Het gemiddelde inkomen van de inwoners van Huizen (€ 38.200) is ten opzichte van de referentiegemeenten (€ 33.400) hoger. Het aantal uitkeringen is nagenoeg gelijk. In Huizen heeft 6,5% van de bevolking een uitkering, bij de referentiegemeenten is dit gemiddeld 6,4%. Het aantal huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Huizen ligt met 5.000 huishoudens iets lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten met 5.160. De grootste afwijking is het aantal minderheden, in Huizen ligt dit hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. In Huizen is dit aantal 2.745 en het gemiddelde van de referentiegemeenten is 1.857.

¹¹ Regionale Woonvisie van de 9 gemeenten uit het gewest Gooi en Vechtstreek 2007-2020

¹² Concept Woonvisie Regio Gooi en Vechtstreek 2016-2030, d.d. 15 juli 2016

Wat betreft banen scoort Huizen met 13.400 iets lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten met 13.608. Dit is ook terug te zien in onderstaande diagram bij arbeid. Dit diagram geeft een beeld van het economisch kapitaal in een gemeente. Het economisch kapitaal bestaat uit een aantal indicatoren die in samenhang weergegeven kunnen worden, deze zijn weergegeven in bijlage 3. In vergelijking met de referentiegemeenten wordt het positieve verschil in kennis en concurrentievermogen zichtbaar. Op het gebied van ruimtelijke vestigingsvoorwaarden en infrastructuur en bereikbaarheid scoort de gemeente Huizen lager. Met name de infrastructuur en bereikbaarheid is een gebied waar gemeente Huizen kan versterken.

Aantal banen	
Gemeente	Referentie-gemeenten
Huizen	13.608
	13.400

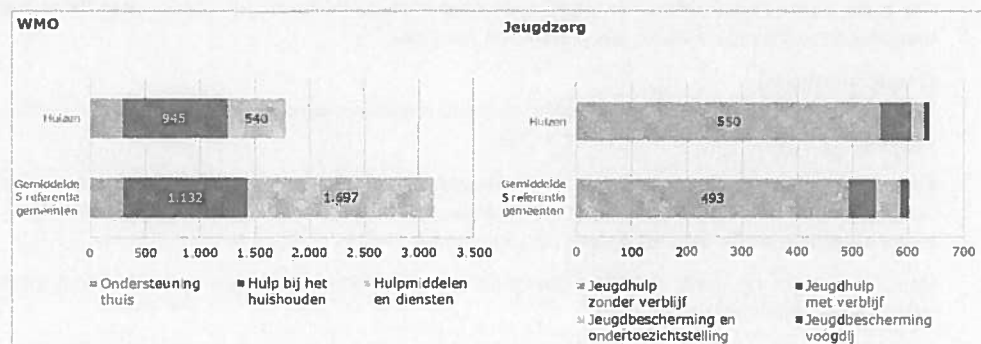

Bron: nationale monitor duurzaamheid 2015

Op economisch gebied kan recreatie, gezien de ligging aan het water, een aantrekkelijke functie vervullen voor Huizen. In Huizen staat recreatie hoog op de bestuurlijke agenda. Er is een akkoord op de Nota kustzone waarin elf concrete projecten zijn omschreven die zullen bijdragen aan het verbeteren van de kustzone. Er wordt wat betreft waterrecreatie samengewerkt met 13 andere gemeenten in de coöperatie Gastvrije Randmeren.

Op het gebied van Wmo zijn de opgaven relatief beperkt, op het gebied van jeugdhulp is de opgave relatief groot

In onderstaande grafieken is het beroep op de voorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vergeleken met de referentiegemeenten (cijfers 2015). Op de meeste onderdelen liggen de aantallen in Huizen lager dan de referentiegemeenten, met uitzondering van de jeugdhulp zonder verblijf.

Bron: CBS 2015

Wat betreft WMO valt op dat Huizen aanzienlijk minder hulpmiddelen en diensten verstrekt dan de referentiegemeenten. De aantallen van jeugdhulp liggen in Huizen wat hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten, maar de jeugdbescherming en onder toezichtstelling liggen juist weer iets lager.

De uitvoering van de taken sociaal domein worden uitgevoerd voor de BEL- gemeenten
Gemeente Huizen is de centrumgemeente voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein, inclusief de sociale dienst.

6.2 Gemeente als bestuurder

Bij de gemeente als bestuurder gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente een duidelijke visie en heldere ambities ten aanzien van de lokale opgaven voor ogen heeft en in staat is deze daadwerkelijk te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Het college van Huizen kiest bewust voor beperkte voorzieningen, neemt geen onnodige risico's door deelname aan grote projecten en probeert alles goed te organiseren voor de eigen burgers en wanneer daar om gevraagd wordt voor andere gemeenten. De belangrijkste lokale opgaven/ambities op de korte en middellange termijn zijn in gang gezet.

Ambities liggen op verschillende terreinen: een onderzoek naar mogelijkheden voor een aanlegfunctie voor riviercruisevaart, het sociaal domein (o.a. terugdringen van het aantal bijstandsgerechtigden, bevorderen van participatie van inwoners met een uitkering en grote afstand tot de woningmarkt), onderwijs (aansluiting onderwijs, arbeidsmarkt en zorg) en veiligheid (aansluiting veiligheidshuis en eigen organisatie). Daarnaast wil de gemeente nog dit jaar een Hospice in een voormalige kinderopvanglocatie realiseren. De toestroom van vluchtelingen en statushouders betekent voor de gemeente een blijvende opgave.

Enkele belangrijke concrete resultaten die behaald zijn in de periode 2014 tot heden zijn de aankoop van de botterwerf voor historische schepen, de krachtcentrale (aankoop en doorlevering) ten behoeve van creatieve functies, verwerving van gronden in het centrum voor herontwikkeling van jarenlang braakliggend terrein, verbetering van de bestaande woningvoorraad, inzet op herontwikkelingen in bestaand stedelijk gebied, uitvoering meerjaren investerings-, beheer- en onderhoudsplannen (openbare ruimte) en aansprekende werken waarbij verduurzaming uitgangspunt is: de gehele openbare verlichting is voorzien van LED-lampen (afgerond in 2016). Huizen is daarmee de eerste gemeente in Nederland.

Ook is de inkoop van voorzieningen in het sociaal domein in regionaal verband succesvol afgerond en is de verdere implementatie geregeld. Er is geïnvesteerd in de samenwerking met de BEL-gemeenten waardoor de uitvoering van het sociaal domein nu uitstekend verloopt. Het zwaartepunt ligt in Huizen.

De opgave voor de huisvesting van statushouders is gerealiseerd en wordt versneld in 2016, alsmede is gestart met het traject "Taal, Werk en Toekomst". Ten slotte is er gewerkt aan diverse beleidsdocumenten en de uitvoering daarvan, waaronder een visie op het totale centrumgebied van het oude dorp, de verbinding van het oude dorp met de oude haven en de versterking van de toeristische functie van Huizen, als Haven van het Gooi.

Omgevingsbeeld

Voor het omgevingsbeeld zijn gesprekken gevoerd met de volgende instellingen: Versa Welzijn, Sportplatform Huizen en de Zakenclub Huizen.

De gemeente presteert goed. Er zijn weliswaar geen grootse plannen, maar de woonlasten zijn laag en de groenvoorzieningen zijn prima op orde. Er is waardering voor de realisatie van de nieuwe sporthal en de aanstelling van een sportcoach.

Vanuit de omgeving wordt aandacht gevraagd voor onderstaande punten met betrekking tot de rol van de gemeenten als bestuurder:

- Ten aanzien van de zorg wordt aandacht gevraagd voor de lokale situatie ten opzichte van de regionale activiteiten. Elke gemeente heeft een eigen karakteristiek en dat brengt andere accenten met zich mee. Er is een gevoelige afweging tussen regionale inkoop en lokale beslissingen. Deze afweging kost veel tijd en kent lange procedures.
- De gemeente Huizen had 3 miljoen euro over op de WMO en dat komt hard aan bij de doelgroepen die nu juist minder krijgen, zoals ouderen. De gemeente praat daar wel openhartig over en het beleid zal worden gecorrigeerd.

- Vanuit het bedrijfsleven maakt men zich zorgen over de schaarse beschikbare grond voor bedrijven.
- De PR van de gemeente zou beter kunnen. Op het gebied van toerisme, maar ook bijvoorbeeld op het gebied van activiteiten voor jongeren in het weekend. Momenteel worden daar kansen gemist.
- De gemeente heeft het aanbestedingsbeleid aangepast waardoor lokale bedrijven voorrang krijgen, maar de verbouwing van het gemeentehuis is gegund aan een bedrijf van buiten de regio. Dat ziet men als een misser.

Professioneel beeld

Wij hebben een analyse gemaakt van het collegeprogramma in relatie tot de doorvertalingen naar plannen en resultaten in de begrotingen 2015 en 2016 en de jaarstukken 2015. Het collegeprogramma kent als centraal thema 'Aan de wind: samen aan de slag voor een ondernemend, sociaal en duurzaam Huizen'. De doelen zijn voor een groot deel vertaald van het collegeprogramma naar de begrotingen. De meeste van deze doelen zien wij in de verantwoording ook terug als gerealiseerd of in de vorm van een voortgangsverslag. Voorbeelden daarvan zijn:

- Beleid rondom schulpulpverlening;
- Herziening bestemmingsplannen;
- Inrichten werkgeversdienstverlening in samenwerking met de Tomingroep ;
- Structureel overleg met winkeliers over langdurige leegstand;
- Herziening van de participatienota;
- Aanpak verkeersveiligheid;
- Kadernota integraal veiligheidsbeleid.

6.3 Gemeente als dienstverlener

Bij de rol van de gemeente als dienstverlener gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om de normen voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

In de visie op dienstverlening "Goed geregeld, graag gedaan" is opgenomen wat de inwoners, instellingen, relaties en medewerkers van de gemeente mogen verwachten en andersom. De visie is toekomstgericht. Uitgangspunt is digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet, met extra aandacht voor degenen die zich in een kwetsbare positie bevinden. De vraag staat centraal en maatwerk is het uitgangspunt. Daarnaast zijn de ambities vastgelegd in het plan 'Huizen Digitaal'.

De ambitie past in de visie van de Rijksoverheid waarin staat dat burgers en bedrijven uiterlijk in 2017 de zaken die ze met de overheid doen, digitaal kunnen afhandelen (zoals het aanvragen van een vergunning). Om inwoners zoveel mogelijk digitaal te laten doen, staan er 41 formulieren online. Verder is het project servicenormen gepland in 2017. De servicenormen van de gemeente Huizen beschrijven met name de wettelijke termijnen. De ervaring leert dat de afhandeling van aanvragen binnen de wettelijke termijnen blijft. In de projectenplanning is aangegeven dat men de servicenormen waar mogelijk wil aanscherpen en ook een kwalitatieve component wil meegeven.

Omgevingsbeeld

De gemeente Huizen komt afspraken na als men iets beloofd heeft. Ten aanzien van het ambtelijk apparaat heeft men wel het idee dat ambtenaren veel aandachtspunten hebben en daardoor razend druk zijn.

Vanuit de omgeving is men in algemene zin tevreden over de dienstverlening¹³.

---

¹³ Gemeente Huizen doet niet mee aan de site Waarstaatjegemeente.nl

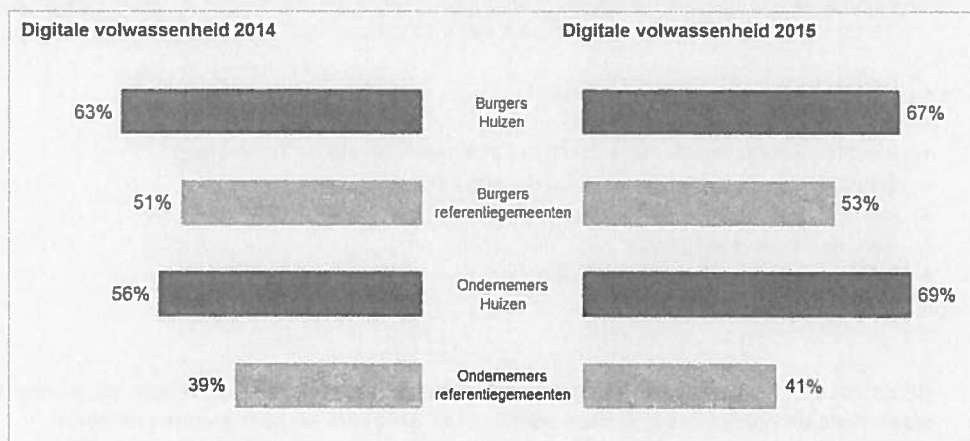

Professioneel beeld

Digitale dienstverlening

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt van het college. De digitalisering van diensten is voor alle gemeenten de komende periode een opgave. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

In 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. In bijlage 4 wordt het begrip digitale volwassenheid nader toegelicht. In de onderstaande grafiek is de score van de gemeente Huizen opgenomen.

Bron: meting aanbod digitale dienstverlening 2015

De gemeente Huizen heeft een groei doorgemaakt ten opzichte van 2014 zowel op de producten voor burgers als de producten voor ondernemers. De gemeente Huizen scoort op beide onderwerpen boven het gemiddelde van de referentiegemeenten. Andere gemeenten zijn dus iets minder ver met de digitale dienstverlening. Van alle onderzochte gemeenten (393) staat Huizen op de 60^e plaats (2014: 84) en bevindt zich daarmee in de hogere regionen.

Ter illustratie: een score van ongeveer 66% houdt in dat de gemeente veel producten aanbiedt waarbij er minimaal de mogelijkheid is om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web-formulier. Een score van 33% betekent o.a. dat er nog geprint moet worden.

Servicenormen voor dienstverlening

De gemeente Huizen wil burgers en bedrijven zo goed mogelijk van dienst zijn en heeft hiervoor in 2015 een visiedocument opgesteld met als slogan: goed geregeld, graag gedaan. Het visiedocument is een vervolg op het visiedocument dat men in 2011 heeft opgesteld.

Naast dit visiedocument heeft de gemeente zichzelf ook bepaalde servicenormen gesteld over de dienstverlening. Deze servicenormen worden uitgebreid gemonitord door de gemeente waarbij onderscheid wordt gemaakt in product, wachttijd, afhandelingstijd, normtijd, aantallen, het aantal binnen de normtijd en het aantal buiten de normtijd. Voor het overgrote deel van de producten geldt dat de gemeente Huizen deze in minimaal 80% van de gevallen afhandelt binnen de normtijd. De gemeente Huizen heeft hier ook veel in geïnvesteerd. De inrichting en ingebruikname van een klant contact centrum (KCC) is hier een voorbeeld van. Na aanbesteding van een nieuw klant contact systeem is in 2014 en 2015 erg veel aandacht uit gegaan naar een goede implementatie hiervan.

In 2016 zal verder worden gewerkt aan een pilot waarbij de gemeente wil toewerken naar het (vrijwel) volledig werken op afspraak. Ook dit past in de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening die de gemeente Huizen wenst door te voeren. Daarnaast blijft ook het benutten van de

mogelijkheden die ICT biedt, een aandachtgebied dat de gemeente in het plan 'Huizen digitaal' verder heeft vorm gegeven.

6.4 Gemeente als partner

Bij de rol van de gemeente als partner gaat het om de effectiviteit van de gemeente bij de samenwerking met omliggende gemeenten, verbonden partijen en bedrijven, instellingen en inwoners.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

2015 heeft in het teken gestaan van samenwerking met andere gemeenten, met name op het sociaal domein waarbij Huizen de invoering en uitvoering heeft verzorgd voor de gemeenten Blaricum, Laren en Eemnes. Daarnaast wordt op diverse gebieden regionaal samengewerkt vanwege efficiency voordelen (zoals huisvuilinzameling, GGD en gezamenlijke inkoop sociaal domein). Ook is een aantal taken vanwege wettelijke eisen in samenwerkingsverbanden belegd zoals de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst.

Samenwerking op lokaal niveau

Het college onderhoudt intensieve contacten met het bedrijfsleven en met het midden- en kleinbedrijf d.m.v. bedrijfsbezoeken en periodiek overleg met de plaatselijke zakenclub en de Huizer Ondernemers Federatie. De gemeente stimuleert bovendien evenementen door middel van subsidies, ondersteuning bij de voorbereiding en organisatie hiervan.

Omgevingsbeeld

Het gemeentebestuur is voor de omgeving goed benaderbaar, de contacten zijn prima. Het bestuur en ambtenaren komen regelmatig langs bij bedrijven en organisaties, bijvoorbeeld bij openingen. Dat wordt als zeer positief ervaren.

De meeste organisaties hebben periodiek overleg met ambtenaren en/of bestuurders. Men wordt actief betrokken om mee te denken bij beleidsontwikkelingen. Het beleid wordt getoetst bij inwoners, het WMO loket en welzijnsorganisaties.

Door samenwerking tussen bedrijven en de gemeente vindt eenmaal per twee jaar de uitreiking plaats van de innovatieprijs. Men voelt zich gewaardeerd door werkbezoeken en aanwezigheid tijdens vergaderingen etc.

De betrokkenheid van de gemeente zou wat de organisaties betreft wat vaker uitgedrukt mogen worden in daadwerkelijke financiële steun. De gemeente wordt op dit punt als nogal terughoudend ervaren. Daarbij hanteert de gemeente duidelijke, maar wel strakke kaders en toont zich dan weinig flexibel.

Professioneel beeld

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De gemeente Huizen werkt in verschillende verbonden partijen samen met andere gemeenten en provincies. Ten aanzien van samenwerken neemt de gemeente richting partners een zakelijke houding aan. De gemeente is bereid tot samenwerken of het leveren van ondersteuning aan andere gemeenten als dat nodig is. De samenwerking mag echter geen nadelen opleveren in termen van kwaliteit en kosten. Vanuit de gemeente is men vanuit deze visie dan ook kritisch op nieuwe samenwerkingsvormen.

In onderstaande tabel zijn de verbonden partijen en samenwerkingspartners weergegeven, inclusief de jaarbijdrage per verbonden partij.

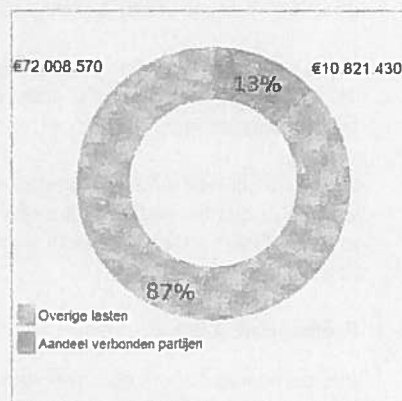
	Jaarlijks bedrag (2016)	Blaricum	Hivrosburg	Laren	Wageningen	Ahnert	Amsterdam	Eindhoven	Enschede	Gooise Meren	Loosdrecht	NDP	Provincie Flevoland	Provincie Noord-Holland	Provincie Utrecht	Stichting Vecht	Lerk	Wierden	Zwierden
Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	229 726	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	
Regio Gooi en Vechtstreek	5 470 930	✓	✓	✓	✓					✓									✓
Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	2 409 976	✓	✓	✓	✓					✓									✓
Werkvoorzieningschap Tomingroep	2 401 888	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓								✓
Gemeenschappelijke regeling educatie Gooi en Vechtstreek	0	✓	✓	✓	✓					✓	✓								✓
Gemeenschappelijke regeling primair onderwijs Gooi en Vechtstreek	0	✓		✓	✓					✓	✓					✓			✓
Gemeenschappelijke regeling uitvoering sociale zaken	Interne kosten	✓		✓						✓									
Streekarchief Naarden en omgeving	75 000										✓								
Stichting Gooisch natuurreservaat	233 930	✓	✓	✓			✓			✓				✓					
Totaal	10.821.430																		

Bron: Begroting 2016

De gemeente Huizen werkt met 18 verschillende medeoverheden samen in 9 verbonden partijen. Bij 8 van de 9 verbonden partijen wordt samengewerkt met Blaricum en Laren. Met Gooise Meren wordt in 7 van de 9 verbonden partijen samengewerkt. De bestuurlijke drukte blijkt uit de tabel. In 7 van de 9 verbonden partijen participeren 6 overheden of meer.

Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente minder rechtstreekse bestuurlijke invloed dan wanneer zij niet zou samenwerken. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'.

In de naastgelegen diagram is een financieel beeld geschetst van het 'loslaten'. De bijdragen 2016 aan de verbonden partijen (€ 10,8 miljoen) zijn afgezet tegen de omvang van de begroting 2016 (lasten). Voor de gemeente Huizen betreft 13% van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen.

Bron: Begroting 2016

6.5 Gemeente als organisatie

Bij de gemeente als organisatie gaat het om de vraag in hoeverre de financiële en organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn voor het realiseren van de opgaven.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Bedrijfsvoeringstechnisch spelen zaken die van belang zijn voor de efficiëntie van de werkprocessen en de rechtmatigheid van uitgaven op het gebied van het sociaal domein. Daarbij gaat het om het koppelen van systemen, waardoor administratieve fouten worden geminimaliseerd en informatie digitaal beschikbaar is voor consumenten en bedrijfsvoering. Dit kan de gemeente op korte termijn realiseren. Informatiemanagement in het kader van bijvoorbeeld de privacywetgeving is aandachtspunt voor de wat langere termijn.

Voor het overige blijkt uit de jaarrekeningen dat het in de begroting geformuleerde beleid en de hieraan verbonden bestuurlijke prioriteiten worden gerealiseerd. De bestuurlijke organisatie functioneert naar het gevoel van het college goed. De politiek-bestuurlijke verhoudingen zijn ruim voldoende tot goed, er is executiekracht op belangrijke dossiers en zowel de bestuurlijke als ambtelijke aansturing leiden tot resultaten. Door de financieel sterke positie van Huizen is er ruimte om tekorten tijdelijk uit het eigen vermogen te dekken en de belastingdruk voor de inwoners laag te houden. Ondanks de bezuinigingen (voorjaarsnota 2015 doorgevoerd) is er ruimte voor nieuwe initiatieven en verbetering van de leefomgeving en wordt zelfs deze raadsperiode door middel van een korting op de OZB een deel van het vermogen teruggegeven aan de inwoners.

Huizen werkt daarnaast met een zo 'slank' mogelijk ingerichte ambtelijke organisatie. In 2015 is een ontwikkeling in gang gezet die de organisatie platter en efficiënter maakt (op basis van de Nota Dubbelslag). Als aandachtspunt geeft het college de coördinatiekosten die gemaakt worden mee doordat men ambtelijk en bestuurlijk op 3 niveaus werkt: lokaal, HBEL niveau en regionaal. Op elk van de 3 niveaus vindt ambtelijke en bestuurlijke afstemming plaats, worden voorstellen voorgelegd en besproken, moeten belangen worden gedeeld en is er afhankelijkheid van de achterbannen van de verschillende gremia. Het college vraagt zich af wanneer de besparingen die samenwerking opleveren niet meer opwegen tegen de coördinatiekosten.

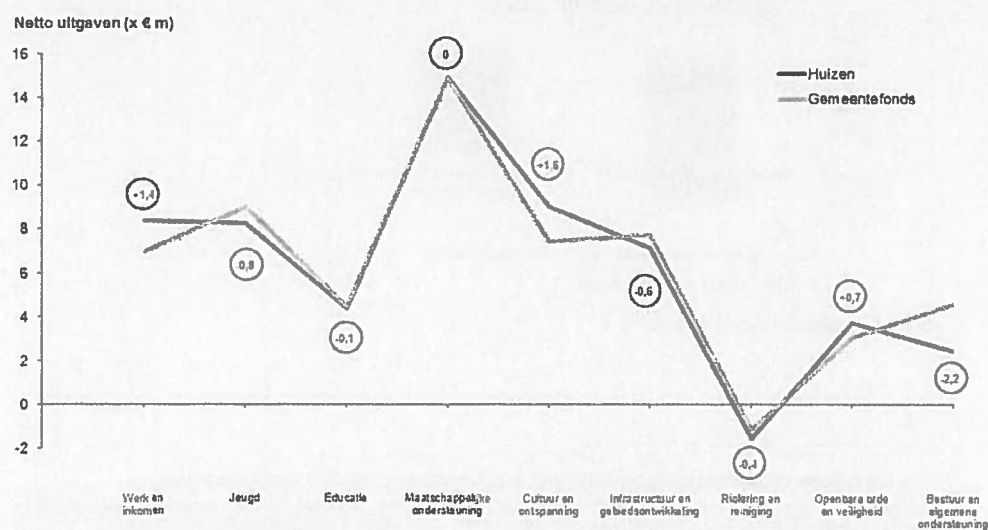
Professioneel beeld

Financiële randvoorwaarden

Het kunnen realiseren van de gemeentelijke opgaven hangt in belangrijke mate samen met de beschikbaarheid van financiële middelen. Hieronder is een analyse opgenomen van a) de allocatie van de middelen op basis van cijfers van het ministerie van BZK (begroting 2016) en b) de financiële positie van de gemeente aan de hand van de BBV-kengetallen (begroting 2016).

Allocatie van middelen

Onderstaande grafiek geeft weer hoe de netto-uitgaven (lasten minus baten) van de gemeente zich verhouden tot de inkomsten uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds is ingedeeld naar beleidsclusters. Per beleidscluster ontvangt de gemeente Huizen een bedrag. Dit bedrag is enerzijds gebaseerd op de demografische, sociale en fysieke kenmerken van de gemeente en anderzijds op het gemiddelde bestedingspatroon van gemeenten. De bedragen per clusters zijn geen richtlijn, gemeente Huizen beslist zelf aan welke taken zij de beschikbare middelen koppelt. Wel geeft een verschillenanalyse tussen het gemeentefonds en de uitgaven van de gemeente inzicht in de allocatie van de beschikbare middelen en daarmee indicatie van de accenten van het beleid.

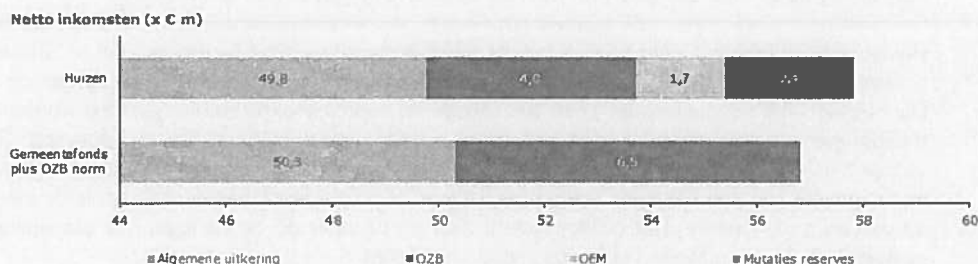

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

In vergelijking met de beleidsclusters van het gemeentefonds geeft de gemeente Huizen vooral minder geld uit aan bestuur en algemene ondersteuning en opvallend genoeg jeugd (gelet op het

bovengemiddelde beroep op voorzieningen). Meer geld wordt vooral uitgegeven aan de beleidsclusters werk en inkomen, cultuur en ontspanning en openbare orde en veiligheid. Per saldo zijn de netto-uitgaven van de gemeente Huizen in lijn met de totale bijdrage uit het gemeentefonds.

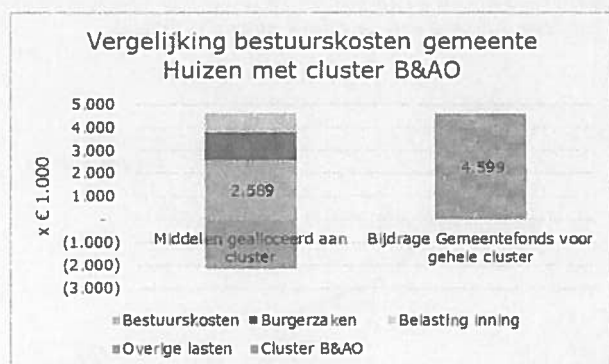
De gemeente genereert wel extra inkomsten ten opzichte van de uitgangspunten van het gemeentefonds. Het betreft circa € 1 miljoen, welke in de begroting niet zijn gekoppeld aan extra uitgaven. Extra inkomsten worden gehaald uit overige eigen middelen (€ 1,7 miljoen) en de inzet van reserves (€ 2,4 miljoen). Hier staan o.a. lagere OZB-opbrengsten tegenover (€ 2,5 miljoen¹⁴). In onderstaand figuur is dit weergegeven.

Bron: begrotingsanalyse rijksoverheid 2016

De grootste afwijking in uitgaven ten opzichte van de beleidsclusters van het gemeentefonds is op het cluster bestuur en algemene ondersteuning (B&AO). Dit cluster is relevant voor het thema bestuurskracht, omdat het een indicator is van de kosten van het bestuurlijk systeem. De gemeente Huizen geeft binnen dit cluster € 2,2 miljoen minder uit dan de bijdrage uit het gemeentefonds.

Uit nadere analyse blijkt dat deze lagere uitgaven zijn toe te wijzen aan financiële verrekeningen binnen de begroting (saldi van kostenplaatsen). Exclusief deze verrekening liggen de uitgaven binnen het cluster in lijn met de bijdrage uit het gemeentefonds. De onderdelen binnen het cluster zijn: bestuurskosten¹⁵, burgerzaken, belasting inning en overig¹⁶. Specifiek hebben wij in dit kader gekeken naar de omvang van de bestuurskosten. In onderstaande grafiek is het aandeel bestuurskosten binnen het cluster weergegeven en zijn de aan bestuurskosten gealloceerde middelen afgezet tegen het bedrag dat via het gemeentefonds voor het gehele cluster B&AO wordt ontvangen.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

¹⁴ In het collegeprogramma is afgesproken dat er een korting op de OZB wordt toegepast.

¹⁵ Bestuurskosten betreffen de volgende onderdelen van de begroting: de functies bestuursorganen (001), bestuursondersteuning voor het college van B&W (002), bestuurlijke samenwerking (005) en bestuursondersteuning voor de raad en rekenkamer (006)

¹⁶ o.a. saldi kostenplaatsen en de post onvoorziene uitgaven.

In de grafiek is zichtbaar dat de middelen die worden gealloceerd aan bestuurskosten (€ 2,6 miljoen) ruimschoots vallen binnen de totale omvang van de bijdrage uit het gemeentefonds voor het gehele cluster (€ 4,6 miljoen).

Samenvattend: binnen de gemeentebegroting zijn geen extra middelen gealloceerd aan het cluster B&AO. Dit cluster legt per saldo een lager beslag op de middelen dan het uitgangspunt dat het gemeentefonds hanteert. Extra middelen kunnen daarom worden gealloceerd aan andere clusters: werk en inkomen, cultuur en ontspanning en openbare orde en veiligheid.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Huizen hebben wij geanalyseerd aan de hand van de financiële kengetallen zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is bepaald dat gemeenten een basisset van zes financiële kengetallen¹⁷ moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel hebben wij de kengetallen van de gemeente Huizen vergeleken met de referentiegemeenten en de normering voor het risiconiveau per kengetal zoals die in het kader van het financieel toezicht wordt gehanteerd door de provincie.

Kengetal	Begroting 2016 (2015)	Gemiddelde referentiegemeenten	Minst risicovol	Meer risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	-40%	66%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-73%	80%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	81%	38%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	0%	3%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	-1%	56%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	89%	87%	<95%	95-105%	>105%

Bron: begroting 2016

De gemeente Huizen valt bij 5 van de 6 kengetallen in de categorie *minst risicovol*. Dit zijn de netto schuldquote (2x), solvabiliteit, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De schuldquotes zijn zelfs negatief en de solvabiliteit is heel hoog. Dat wil zeggen dat de gemeente respectievelijk lage schulden heeft, dat er sprake is van een stevig eigen vermogen (reserves) en dat de gemeente weinig risico's loopt binnen de grondexploitatie, omdat de voorraad grond beperkt is en dat de woonlasten laag zijn.

Er is 1 kengetal die *gemiddeld risicovol* is. Dit is de structurele exploitatieruimte. De begroting 2016 is overigens sluitend.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft weer dat de woonlasten voor een meerpersoons huishouden laag zijn. De referentiegemeenten scoren op dit punt nog net iets gunstiger.

	Huizen	Referentiegemeenten
Woonlasten meerpersoonshuishouden	643	639
OZB	154	237
Afvalstoffenheffing: tarief mph	265	240
Rioolheffing: tarief mph	224	162
Gemiddelde woningwaarde 2015	258.000	208.000
OZB: tarief woningen	0,05890	0,11046
OZB: tarief niet woningen	0,17100	0,20520

Bron: Coelo Atlas, CBS en websites gemeenten

Volgens de ranglijst van Coelo heeft de gemeente Huizen lage lokale lasten. Dit komt tot uitdrukking in plaats 57, waarbij de minst dure gemeente van Nederland op plaats 1 staat.

¹⁷ De definities van de kengetallen zijn in bijlage 5 toegelicht.

Organisatorische randvoorwaarden

Uitvoering van zowel het bestaande als het nieuw te ontwikkelen beleid vindt in Huizen plaats in nauw overleg tussen het college en de ambtelijke organisatie. In het rapport Dubbelslag is in dit kader een analyse gemaakt van de gewenste structuur, omvang en kwaliteit van de organisatie voor de toekomst.

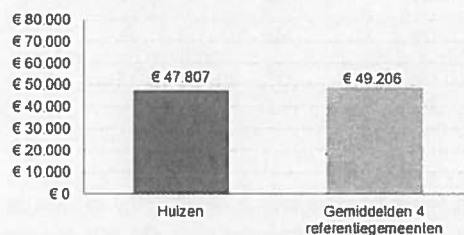
Aanzienlijke uitbreiding van digitale dienstverlening en digitale werkvormen en een plattere organisatie zijn belangrijke kenmerken van die toekomstige organisatie. In het rapport is de aanpak die de gemeente volgt in de weg daar naartoe aangegeven. In 2015 zijn de eerste structuuraanpassingen uit Dubbelslag gerealiseerd. In 2016 en 2017 wordt het proces voortgezet.

Concrete uitdagingen die door de gemeente zijn geformuleerd op het gebied van de bedrijfsvoering zijn:

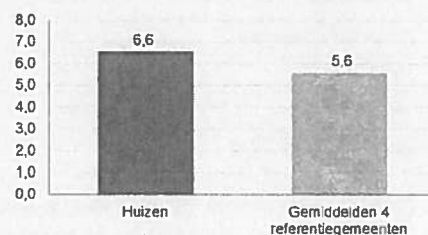
- Het inbedden van een concept van vraaggestuurd werken;
- Het meer integraal benaderen van vraagstukken;
- Vergroten van de effectiviteit en efficiency van de backoffice applicaties en systemen.

Per 31-12-2015 heeft de gemeente Huizen een omvang van ca. 263 FTE. In onderstaande grafieken is een vergelijking gemaakt met de referentie gemeenten¹⁸.

Gemiddelde loonsom per FTE

Gemiddeld aantal FTE's per 1.000 inwoners

Bron: begrotingsanalyse rijksoverheid 2016

In de getoonde grafieken is zichtbaar dat de gemeente Huizen een lagere gemiddelde loonsom heeft maar het aantal FTE per 1.000 inwoners hoger ligt. Het hogere aantal FTE's per 1.000 inwoners binnen de gemeente Huizen is te verklaren vanwege het feit dat de gemeente de taken voor het sociaal domein uitvoert voor de BEL-gemeenten (de HBEL-samenwerking).

Vanwege de decentralisaties sociaal domein heeft de gemeente Huizen in 2015 tijdelijk extra personeel ingehuurd en een deel van deze inhuur omgezet naar uitbreiding in vaste formatie. In 2015 waren de totale gerealiseerde salarislasten inclusief sociale lasten en bijkomende kosten € 16,7 miljoen en werd er voor ca. 11% van dit bedrag ingehuurd.

Voor de gemeente Huizen was het jaar 2015 vanwege het sociaal domein nogal hectisch. De gemeente constateert in de jaarstukken 2015 dat zij de continuïteit van de zorg aan hun inwoners hebben weten te borgen, maar dat de uitvoeringsorganisatie sociaal domein zich nog verder moet ontwikkelen. De schaal waarop de gemeente in HBEL verband opereert (ca. 70.000 inwoners) wordt door gemeente Huizen overigens als goed beoordeeld. De omvang van de uitvoeringsorganisatie brengt minder kwetsbaarheid met zich mee dan de reguliere schaal van ca. 40.000 inwoners. Huizen ziet op grond hiervan mogelijkheden om de samenwerking volgens het HBEL-model uit te bouwen naar andere taakgebieden, waaronder de bedrijfsvoering.

¹⁸ De referentiegemeenten zijn in dit geval exclusief de gemeente Ridderkerk, omdat deze gemeente onderdeel is van de BAR-gemeenten en daarom een vertekend beeld geeft.

6.6 Conclusie lokale bestuurskracht

Uit het professioneel beeld en het omgevingsbeeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente voldoende is. De gemeente Huizen blijkt goed in staat de eigen opgaven te realiseren. Daarbij wordt vooral ingezet op die zaken die echt nodig zijn voor de gemeente en haar inwoners. Dit kenmerkt Huizen, er wordt zakelijk gehandeld. Dat geeft de gemeente een zekere stabiliteit, wat ook tot uiting komt in de gezonde financiële positie en de lage woonlasten.

De gemeente richt zich voornamelijk op de eigen inwoners. Men staat open voor samenwerking in de regio waar dat moet of noodzakelijk is (bijvoorbeeld op het gebied van de omgevingswet). Ook is de gemeente bereid andere gemeenten te ondersteunen als dat nodig is. De kaders ten aanzien van andere samenwerkingen zijn duidelijk: als blijkt dat samenwerking geen nadelen oplevert is de gemeente bereid daarin te investeren.

De zakelijkheid komt ook terug in de relatie met de omgeving. Uit het gesprek met de omgeving komt naar voren dat men de betrokkenheid en benaderbaarheid van het college en de ambtenaren waardeert. Tegelijkertijd wordt de houding van de gemeente als erg zakelijk ervaren. De gemeente werkt met strakke kaders en toont daarbij in de ogen van de omgeving weinig flexibiliteit. Door te werken met kaders schept de gemeente echter wel duidelijkheid en toont de gemeente zich als een professionele partner voor de omgeving. Dat maakt echter ook dat het beeld over de gemeente minder warm is. Daar ligt een duidelijk ontwikkelpunt.

De financiële positie van de gemeente is goed, met een sterke reservepositie en weinig schulden. De reservepositie heeft er aan bijgedragen dat de gemeente relatief weinig last heeft gehad van bezuinigingen op de organisatie in de afgelopen jaren. Dat heeft bijgedragen aan stabiliteit en continuïteit in de organisatie.

In de gemeentelijke organisatie wordt geïnvesteerd in systemen en processen zodat de organisatie wordt toegerust op de vraagstukken en ambities van de toekomst. De gemeente zit midden in dat proces.

De gemeentelijke woonlasten zijn laag. Deze liggen op een vergelijkbaar niveau als bij de referentiegemeenten. In totaliteit wordt € 2,5 miljoen minder aan OZB-opbrengsten gegenereerd dan het bedrag waarvan in het gemeentefonds wordt uitgegaan. Aan de uitgavenkant valt op dat relatief weinig middelen worden gealloceerd aan bestuurskosten.

7. Gemeente Laren

7.1 Algemene schets

Wonen, natuur en recreatie zijn de belangrijkste functies van Laren

Laren was aanvankelijk een boerendorp (met de weefindustrie als belangrijke bron van inkomsten), maar is later met zijn dorpsboerderijen, engen en meenten na de komst van de tramlijn naar Hilversum en Amsterdam in 1892 ook een kunstenaars- en forensendorp geworden.

Gemeente Laren groeit de komende decennia, vergrijst aanvankelijk en vergroent na 2020

De gemeente Laren kent een inwonersaantal van 10.956. Tot 2040 groeit de bevolking naar verwachting met ruim 1.000 inwoners. Daarbij is sprake van een stijging in aantallen van alle leeftijdscategoriën, maar er treedt wel een wijziging op in de percentages van de leeftijdscategoriën. Het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 0-19 zal de komende jaren gaan stijgen. In 2012 was dit 21,2% van de totale bevolking en in 2040 wordt dit geschat op 25%. Het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 20-64 jaar zal echter naar verwachting met ongeveer 2% afnemen. Tenslotte zal het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder eveneens afnemen met ca. 1,7% in 2040. Het is van belang dat de gemeente deze cijfers blijft monitoren en ervoor zorgt dat de voorzieningen blijven aansluiten bij de behoefte van de verschillende leeftijdscategoriën. Het totaal overzicht is opgenomen in bijlage 2.

Aantal inwoners	
2016	2040
10.956	12.400

In de woonvisie¹⁹ wordt vergrijzing aangemerkt als één van de belangrijkste opgaven voor het woonbeleid. Vergrijzing vraagt om meer geschikte en/of aanpasbare woningen voor ouderen. Uit de woonvisie volgt dat er een regionale strategie wordt ingezet om woningen te realiseren voor ouderen die wonen met zorg combineren. Er ligt inmiddels een concept van de regionale woonvisie 2016-2030²⁰. Zoals het zich thans laat aanzien bereikt de vergrijzing een piek in 2030, waarna het aantal 65 jaar en ouder gaat afnemen.

De gemeente Laren kent een goede sociale structuur, het economisch kapitaal is beperkt, maar de ruimtelijke vestigingsvoorwaarden zijn goed

De sociale structuur van een gemeente wordt bepaald op basis van criteria van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierin wegen uitkeringsontvangers, huishoudens met een laag inkomen, minderheden en bijstandontvangers mee. De gemeente Laren en de referentiegemeenten scoren op het gebied van de sociale structuur goed.

Het gemiddelde inkomen van de inwoners van Laren (€ 48.200) is ten opzichte van de referentiegemeenten (€ 37.980) hoog. Het aantal uitkeringen ligt lager. In de gemeente Laren heeft 3,8% van de bevolking een uitkering, bij de referentiegemeenten is dit gemiddeld 4,9%. Het aantal huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Laren ligt met 1.300 huishoudens iets hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten met 1.200.

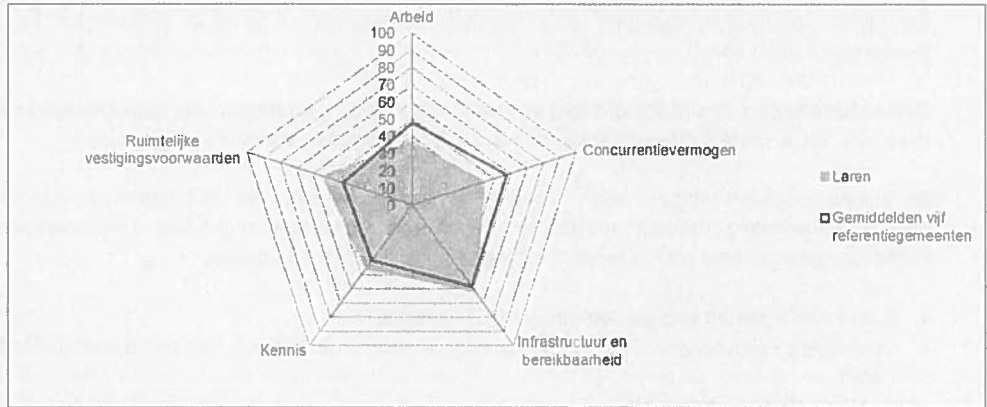
Op arbeid en concurrentie-vermogen is er een negatief verschil. Dat de gemeente Laren minder scoort op het gebied van arbeid is opvallend, omdat er wel meer banen en zelfstandigen zijn in de gemeente Laren dan in de referentiegemeenten. De lagere score op arbeid in onderstaande grafiek heeft echter ook te maken met de werkgelegenheidsfunctie die de gemeente vervult, de werkloosheid in de gemeente, vergroening, vergrijzing en arbeidsongeschiktheid. Laren kan worden gezien als een forensendorp. Op het gebied van concurrentievermogen dient de lagere score met name gezocht te worden in het aandeel starters en het aandeel van topsectoren. De ondernemers in de gemeente Laren hebben zich georganiseerd in Bijzonder Laren, met als doel gezamenlijk de aantrekkingskracht van het dorp Laren te vergroten. Dit zou ook het concurrentievermogen ten goede kunnen komen.

¹⁹ Regionale Woonvisie van de 9 gemeenten uit het gewest Gooi en Vechtstreek 2007-2020

²⁰ Concept Woonvisie Regio Gooi en Vechtstreek 2016-2030, d.d. 15 juli 2016

Wat betreft het aantal banen scoort de gemeente Laren met 4.450 hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten: 4.032. De bovenstaande cijfers bevestigen de goede sociale structuur. Onderstaande diagram geeft een beeld van het economisch kapitaal van de gemeente Laren. Het economisch kapitaal is een indicator van de aanwezigheid van de (randvoorwaarden voor) economische bedrijvigheid en werkgelegenheid. Het economisch kapitaal bestaat uit een aantal samenhangende aspecten, welke in de diagram in vergelijking met de referentiegemeenten zijn weergegeven. In bijlage 3 zijn deze aspecten nader toegelicht. In vergelijking met de referentiegemeenten wordt het positieve verschil in ruimtelijke vestigingsvoorwaarden en kennis zichtbaar.

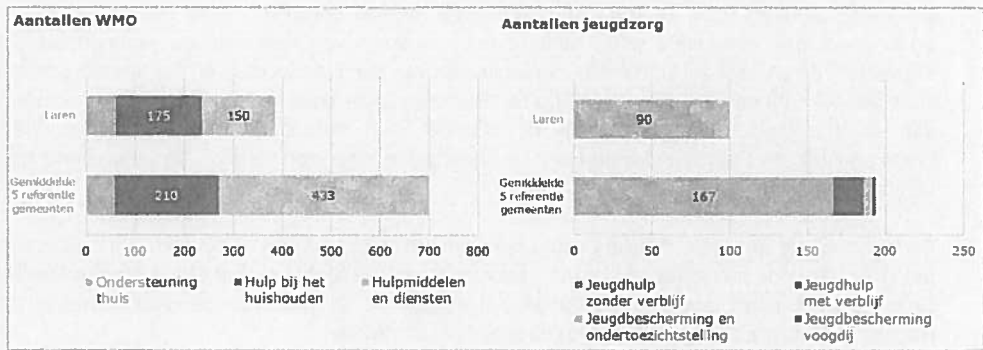
Aantal banen	
Gemeente	Referentie-gemeenten
Laren	4.032
4.450	4.032

Bron: nationale monitor duurzaamheid 2015

Op het gebied van Wmo en jeugdzorg zijn de opgaven relatief beperkt

In onderstaande grafieken is het beroep op de voorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vergeleken met de referentiegemeenten (cijfers 2015). Op de meeste onderdelen liggen de aantallen in Laren lager dan in de referentiegemeenten.

Bron: CBS (2015)

Wat betreft WMO valt op dat Laren aanzienlijk minder hulpmiddelen en diensten verstrekt dan de referentiegemeenten. De aantallen jeugd liggen over het algemeen lager dan de referentiegemeenten. Dit vormt een indicatie dat de opgave van de gemeente op het gebied van jeugd minder groot is. Alleen de categorie jeugdbescherming en onder toezichtstelling ligt iets hoger dan de referentiegemeenten.

Op het gebied van het sociaal domein worden de diensten uitgevoerd door gemeente Huizen/HBEL (uitvoering) en de regio Gooi en Vechtstreek (inkoop).

De ambtelijke organisatie is ondergebracht in de BEL Combinatie

In 2008 is samen met de gemeenten Blaricum en Eemnes de BEL Combinatie opgericht na een fusie van de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten.

Bij de gemeente als bestuurder gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente een duidelijke visie en heldere ambities ten aanzien van de lokale opgaven voor ogen heeft en in staat is deze daadwerkelijk te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Laren is in essentie een beheergemeente. Lokale opgaven worden op een bij het onderwerp passende schaal opgepakt. De betrokkenheid van de bewoners bij de gemeente is groot. De lokale autonomie is hierbij een belangrijke factor. Het college weet de betrokkenheid goed te benutten. Er is sprake van een voldoende sterke bestuurlijke organisatie, met adequate taak- en verantwoordelijkheidsverdeling en verbinding met de bewoners om de lokale opgaven tot resultaten te brengen.

Een aandachtspunt is dat de optelsom van de lokale wensen, mede door de betrokkenheid van de inwoners, soms groter is dan de gemeente gelet op de beperkte schaal kan waarmaken.

De lokale opgaven komen voort uit een strategische visie, het collegeprogramma en de programmabegroting. In 2014 en 2015 zijn de vooraf gestelde doelen gehaald. 75 procent van het collegeprogramma is al gerealiseerd. De belangrijkste resultaten betreffen:

- Succesvolle opstart sociaal domein in HBEL-verband
- Vaststellen randvoorwaarden en kaders voor beheer en exploitatie van het Brinkhuis/Hart van Laren.
- Instellen Ondernemersfonds
- Start nieuwbouw Singer Theater
- Realisatie BEL Zwembad in samenwerking met BEL gemeenten en vrijwilligers (die daarvoor de erepenning van Laren hebben ontvangen)
- Noodopvang asielzoekers Crailo
- Verbreding N525

De lokale ambities voor de korte en middellange termijn betreffen, naast de verdere uitrol van bovengenoemde resultaten, onder andere het realiseren van kleinschalige woningbouw (Zijtak, Ligweide, Tarcisiusschool, Janshuis), het realiseren van een crematorium en het overdragen van het kunstbeheer naar een Stichting voor Laren en Blaricum. Daarnaast staat het opstellen of actualiseren van diverse beleidsdocumenten op de agenda: een structuurvisie, een centrumvisie, het bestemmingsplan Centrum, beheerplannen openbare ruimte, een visie op de herbestemming van verzorgingshuizen.

De belangrijkste regionale dossiers voor Laren zijn het realiseren van een brandweer oefencentrum, het HOV, de ondertunneling van de A1 (deelname aan het MIRT) en het Goois Natuur Reservaat. Deze dossiers staan voor de middellange termijn gepland. Dit geldt ook de lokale vertaling van de Regionale Samenwerkings Agenda en de regionale woonvisie.

Omgevingsbeeld

Voor het omgevingsbeeld zijn gesprekken gevoerd met de volgende instellingen: Kunst in Laren, Bijzonder Laren, St. Historische Kring Laren, SV Laren '99, Buurtpreventieverenigingen (overkoepelend) en de Buurtpreventievereniging Westerheide.

Uit het gesprek met de omgeving komt naar voren dat er tevredenheid is over de wijze waarop de gemeente het openbaar gebied beheert. Als voorbeeld wordt het plan van aanpak voor de wateroverlast genoemd.

Als aandachtspunten voor de gemeente komen vanuit de omgeving naar voren:

- Slagvaardiger politieke besluitvorming. Dit wordt soms als ingewikkeld en traag ervaren;
- Aandacht voor de betaalbaarheid van voorzieningen (bijvoorbeeld de muziekschool) voor de inwoners met een minder ruime beurs;

- Er wordt meer gelijkwaardigheid in het beleid van de BEL-gemeenten verwacht. Als voorbeeld is genoemd dat sportverenigingen in de gemeenten verschillend zijn behandeld bij de verstrekking van subsidies voor kunstgrasvelden.

Professioneel beeld

De gemeente heeft gerelateerd aan de kleine omvang een hoog voorzieningenniveau met deels een bovenlokale uitstraling. Er bevinden zich twee musea, een theater, een zwembad, veel sportverenigingen, woningen voor ouderen en meerdere welzijnsinstellingen. De totstandkoming en instandhouding van voorzieningen als het Singer Theater en het zwembad komt in belangrijke mate door de vrijwillige inzet (zwembad) en/of financiële bijdrage (nieuwbouw theater) van bewoners. Het theater is voornamelijk particulier gefinancierd.

Gemeente Laren heeft de doelstellingen uit het collegeakkoord vertaald naar de jaarbegrotingen. In het jaarverslag 2015 wordt over de voortgang van de meeste van de doelen gerapporteerd. Uit een analyse van de begrotingen 2015 en 2016 en het jaarverslag 2015 komt naar voren dat het college concrete resultaten heeft geboekt ten aanzien van de lokale ambities. In het oog springende voorbeelden hiervan zijn:

- Opstart Sociaal Domein
- Brinkhuis/Hart van Laren (randvoorwaarden en kaders voor beheer en exploitatie);
- Faciliteren nieuwbouw Singer Theater: gemeentelijke bijdrage voor de nieuwbouw van het theater, subsidieverhoudingen bepaald en bestemmingsplan vastgesteld);
- BEL-zwembad geopend in oktober 2015, in samenwerking met BEL gemeenten;
- Doorlopen planologisch proces voor het terrein van de voormalige Tarcisiusschool;
- Voorontwerpen van bestemmingsplannen Zevenend-Postiljoen, Brandweer oefencentrum en Crematorium Molshoop zijn in procedure gebracht;
- Alle woningen van het project 'de Torenavalk' zijn verkocht en de bouw is grotendeels afgerond in 2015.

Uit de analyse van de jaarstukken 2015 blijkt dat een aantal doelstellingen nog niet is gerealiseerd. De realisatie hiervan is inmiddels opgepakt of staat nog op de planning. Het betreft met name:

- Opstellen centrumvisie, bestemmingsplan Centrum en de structuurvisie;
- Visie op de verhouding tussen gemeente en sportverenigingen;
- Visie op de herbestemming van verzorgingshuizen;

7.3 Gemeente als dienstverlener

Bij de rol van de gemeente als dienstverlener gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om de normen voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt. De raad heeft recent middelen beschikbaar gesteld om de noodzakelijke verbeteringen te realiseren.

Omgevingsbeeld

De Larense bevolking moet voor diensten van de gemeente naar het BEL-kantoor in Eemnes. Over de gemeentelijke website en de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de BEL Combinatie is er vanuit de omgeving tevredenheid. Het is voor de omgeving redelijk duidelijk waar men terecht kan met vragen, alleen ten aanzien van het sociaal domein vindt men dit minder helder. Over het algemeen wordt netjes reactie van de BEL Combinatie ontvangen als er vragen zijn of klachten worden ingediend.

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op de website Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Laren ten opzichte van inwoners van gemeenten kleiner dan 25.000 inwoners bovengemiddeld tevreden zijn over de dienstverlening door de gemeente.

Algehele dienstverlening waardering (0-10)		Laren	<25.000 inwoners
		7,0	6,7
2014			
Ontwreiden over dienstverlening		Laren	<25.000 inwoners
		8 %	13 %
Communicatie en voorlichting waardering (0-10)		Laren	<25.000 inwoners
		7,0	6,6
Directe dienstverlening			
Aanvragen of voorstellen gemakkelijk % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		75	77
Afhandelingstijd acceptabel % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		73	71
Medewerker voldoende deskundig % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		76	72
Volwassenheidsniveau van medewerkers % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		68	64
Gemeente gebruikt heldere taal % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		69	63
Aangenaam verrassen % (informatie) mee eens		Laren	<25.000 inwoners
		47	40
Digitale dienstverlening waardering (0-10)		Laren	<25.000 inwoners
		6,8	6,6

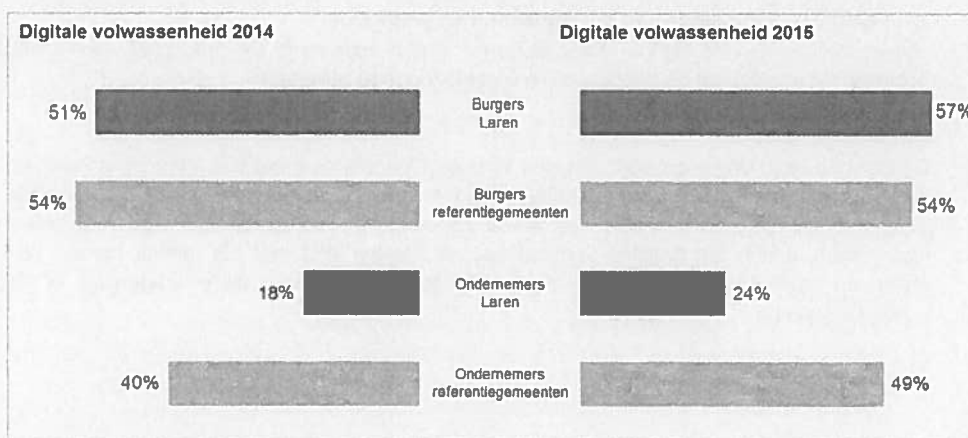
Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Digitale dienstverlening

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt van het college. De digitalisering van diensten is voor alle gemeenten de komende periode een opgave. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

In 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. In bijlage 4 wordt het begrip digitale volwassenheid nader toegelicht. In de onderstaande grafiek is de score van de gemeente Laren opgenomen.

Bron: Meting aanbod digitale dienstverlening 2015 (Deloitte)

De gemeente Laren is qua volwassenheid in 2015 ten opzichte van 2014 op het gebied van dienstverlening aan burgers gestegen. In 2015 ligt het volwassenheidsniveau van gemeente Laren boven het niveau van de referentiegemeenten. Wat betreft de producten voor ondernemers heeft er ook een groei plaatsgevonden, echter het volwassenheidsniveau ligt laag ten opzichte van de referentiegemeenten. Van alle onderzochte gemeenten (393) staat Laren in 2015 op de 350^e plaats (2014: 369^e) en bevindt zich daarmee in de onderste regionen.

Ter illustratie: een score van ongeveer 66% houdt in dat de gemeente veel producten aanbiedt waarbij er minimaal de mogelijkheid is om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web-formulier. Een score van 33% betekent o.a. dat er nog geprint moet worden.

De ambitie om de digitale dienstverlening te versterken heeft zich vertaald naar een groei van de digitale volwassenheid ten opzichte van 2014. Een flinke groei richting 2017 is echter noodzakelijk, met name ten aanzien van de digitale dienstverlening aan ondernemers.

Service normen voor dienstverlening

Vanaf 2010 wordt door de BEL Combinatie ingezet op het werken met servicenormen voor dienstverlening. De normen voor dienstverlening zijn tot stand gekomen door ervaring en door middel van enquêtes onder cliënten. In de praktijk bleek meting van de gestelde normen niet goed mogelijk vanwege het ontbreken van de juiste software en omdat de normen op onderdelen niet meetbaar of praktisch bruikbaar waren. Daarnaast is binnen de BEL Combinatie gezocht naar de juiste verantwoordelijkheidsverdeling inzake de dienstverlening²¹. Ook heeft het Klant Contact Centrum lange tijd een te lage bezetting gehad waardoor de ontwikkeling van de dienstverlening werd vertraagd.

Vanaf 1 januari 2016 is een nieuwe visie op dienstverlening door de BEL Combinatie in werking getreden, waarbij tevens een nieuwe set van servicenormen is ontwikkeld. Het werken met servicenormen heeft daardoor een impuls gekregen. De verwachting is dat medio 2016 de eerste meetresultaten bekend worden. Uit de cijfers van Waarstaatjegemeente.nl (2014) blijkt in ieder geval dat de inwoners bovengemiddeld tevreden zijn.

7.4 Gemeente als partner

Bij de rol van de gemeente als partner gaat het om de effectiviteit van de gemeente bij de samenwerking met omliggende gemeenten, verbonden partijen en bedrijven, instellingen en inwoners.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

In verschillende samenwerkingsverbanden wordt samengewerkt bij het uitvoeren van wettelijke taken en regionale en bovenregionale vraagstukken. De governance van alle samenwerkingsverbanden kost veel tijd en geld en de grote bestuurlijke drukte die dit met zich mee brengt is te weinig effectief. De visie van het college is dat de bestuurlijke drukte beperkt kan worden door sommige regionale dossiers over te laten aan collega-bestuurders van andere gemeenten. Men is bereid om daartoe bevoegdheden over te dragen aan andere gemeenten.

De ambtelijke ondersteuning van het college op regionale dossiers wordt als kwetsbaar ervaren.

Omgevingsbeeld

Het contact met collegeleden is vanuit de diverse verenigingen goed. Men weet burgemeester en wethouders over het algemeen goed te vinden om zaken te regelen. Er zijn korte lijnen en er is veel persoonlijk contact. Positief vindt men ook dat collegeleden betrokken zijn bij de diverse activiteiten in Laren en zich daarbij laten zien. De zelfredzaamheid onder de bevolking is groot. Vrijwilligers spelen dan ook een belangrijke rol bij het instandhouden van diverse voorzieningen.

²¹ Bron: Beleidsvisie Dienstverlening van de BEL Combinatie (2016)

Blijvend aandachtspunt is de onderlinge communicatie tussen de gemeente en verenigingen over het plannen en organiseren van evenementen. Momenteel wordt daarom, op initiatief van de wethouder, door de bewoners een kunst- en cultuurplatform in Laren opgericht om onder andere te zorgen voor een betere afstemming van de agenda's van de diverse evenementen.

Van het college wordt verwacht dat het ook op bovenlokaal niveau opkomt voor de belangen van de Larense bevolking. Ten aanzien van het asielzoeksercentrum in Crailo heeft het college dat prima gedaan. Inzake de verbreding van de N525 heeft het college dat richting de provincie in de ogen van de omgeving te weinig gedaan.

Uit onderzoeksresultaten (2014) welke zijn gepubliceerd op de website Waarstaatjegemeente.nl blijkt dat inwoners van Laren ten opzichte van inwoners van gemeenten kleiner dan 25.000 inwoners bovengemiddeld tevreden zijn over de gemeente als partner.

Oordeel inwoner over de gemeente			
Vertrouwen in het bestuur		Alle inspanningen voor inwoners	
40 % Laren	26 % Nederland	6,9 Laren	6,6 Nederland
Samenwerking met inwoners		Communicatie en voorlichting	
6,5 Laren	6,0 Nederland	7,0 Laren	6,6 Nederland
Ruimte ideeën/initiatieven		Mee doen in w. aan maatschappij	
50 % Laren	34 % Nederland	6,8 Laren	6,4 Nederland

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Professioneel beeld

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De gemeente Laren werkt in verschillende verbonden partijen samen met andere gemeenten en provincies. In onderstaande tabel zijn de verbonden partijen en samenwerkingspartners weergegeven, inclusief de jaarbijdrage per verbonden partij.

	Jaarlijkse bedragen (2015)	Blaricum	Braysteun	Hadriel	Wulchroon	Almelo	Apollonië	Drechten	Edevege	Sociale Samen	Liljeblauw	Play Fledders	Pravij NH	Urk	Vianen	Zaandam
Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	89 919	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gemeenschappelijke regeling BEL	6.245 000	✓						✓								
Regio Gooi en Vechtstreek	1 417 000	✓	✓	✓	✓					✓						✓
Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	775 709 33 806	✓	✓	✓	✓					✓						✓
Gooiergracht en Vizelgemaal Eemmeer	0	✓														
Werkvoorzieningsschap Tomingroep	1.578 262	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓						✓
Gemeenschappelijke regeling uitvoering sociale zaken	774 170	✓	✓						✓							
Gemeenschappelijk orgaan volwassenen educatie	PM	✓	✓	✓	✓				✓	✓						✓
Stichting Gooisch natuurreservaat	71 540	✓	✓	✓			✓			✓			✓			
Totaal	10.985.406															

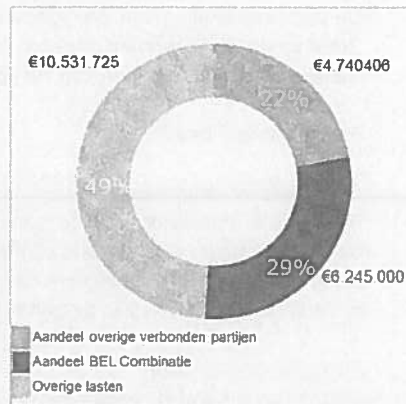
Bron: begroting 2016

Gemeente Laren werkt met 15 verschillende medeoverheden samen in 9 verbonden partijen. Bij alle verbonden partijen is ook de gemeente Blaricum betrokken. De door het college ervaren bestuurlijke drukte blijkt ook uit de tabel. In 6 van de 9 verbonden partijen participeren 7 overheden of meer.

Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente minder rechtstreekse bestuurlijke invloed dan wanneer zij niet zou samenwerken. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'.

In de naastgelegen diagram is een financieel beeld geschetst van het 'loslaten'. De bijdragen 2016 aan de verbonden partijen (€ 11 miljoen) zijn afgezet tegen de omvang van de begroting 2016 (lasten). Voor de gemeente Laren betreft 51% van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen. Een groot deel (€ 6,2 miljoen) van deze bijdrage is voor de BEL Combinatie (29% van de begroting.).

Gemeente Laren heeft met de BEL Combinatie een andere relatie dan met overige verbonden partijen. De BEL Combinatie staat dicht bij de gemeente. De directe zeggenschap over deze verbonden partij is dan ook sterker dan bij andere verbonden partijen het geval is. Dit betreft met name het aspect beleidsvorming.

Bron: begroting 2016

In de governance van de BEL Combinatie is geregeld dat de deelnemende gemeenten eigen beleidsaccenten kunnen leggen (couleur locale). Voor de uitvoering daarvan is capaciteit beschikbaar of kan op verzoek van de gemeente capaciteit worden aangetrokken. De verminderde zeggenschap ten opzichte van een reguliere ambtelijke organisatie betreft voornamelijk de gedeelde zeggenschap over de bedrijfsvoering.

7.5 Gemeente als organisatie

Bij de gemeente als organisatie gaat het om de vraag in hoeverre de financiële en organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn voor het realiseren van de opgaven.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Financiële positie

Het college ziet de financiële positie als enige belemmerende factor om de eigen ambities te realiseren. Daarbij is het college in hoge mate afhankelijk van de hoogte van de algemene uitkering. De afgelopen jaren heeft de financiële positie onder druk gestaan door teruglopende bijdragen van het rijk. De financiële positie is inmiddels weer verbeterd. Verdere versterking van de financiële positie is een speerpunt voor het college

Organisatie

De gemeentelijke organisatie van Laren is sinds 2008 ondergebracht bij de BEL Combinatie, de gezamenlijke ambtelijke uitvoeringsorganisatie (excl. sociaal domein). Hiervoor is gekozen met het oog op het behoud van de zelfstandigheid van de gemeente. De ambtelijke organisatie vindt het college overwegend voldoende voor de realisatie van de gemeentelijke opgaven. Wel ervaart het college enkele knelpunten. De knelpunten die worden ervaren hangen in de eerste plaats samen met de aard van de BEL Combinatie als ambtelijke fusie organisatie. Drie gemeentebesturen op één ambtelijke organisatie is in de aansturing minder efficiënt en effectief en deze situatie vraagt voortdurend aandacht voor de relatie en afstand tussen de besturen en ambtelijke organisatie. Maar tegenover dit nadeel staat voor de gemeente het voordeel van het behoud van zelfstandigheid.

Daarnaast is in de uitvoering de ambtelijke organisatie op onderdelen kwetsbaar. Deze kwetsbaarheid is met name ontstaan door bezuinigingen op de ambtelijke organisatie van de afgelopen jaren. De workload is daardoor bij sommige organisatie onderdelen te hoog en er is sprake van eenpitters in de organisatie. Deze situatie gaat soms ten koste van de kwaliteit van de werkzaamheden, of leidt tot zaken die noodgedwongen blijven liggen.

Er moet dan ook geïnvesteerd worden in de organisatie. Recent hebben de BEL-gemeenten dan ook extra middelen beschikbaar gesteld voor een noodzakelijke extra impuls aan de organisatie. Er wordt veel aandacht besteed aan verbeterpunten als houding en gedrag van medewerkers, het belang van

het gezamenlijk realiseren van resultaten en het ontwikkelen van politiek-bestuurlijke sensitiviteit en gevoel voor de 'couleur locale'. Ook wordt gewerkt aan het dichterbij elkaar brengen van gemeenten en werkorganisatie door een andere wijze van aansturing (directiestructuur).

De doorontwikkeling van de organisatie heeft prioriteit en biedt een oplossing voor de knelpunten. Sowieso wordt permanent gekeken of structuur, werkprocessen en ambtelijke capaciteit en kwaliteit voldoende zijn toegesneden op de opgaven op korte en middellange termijn.

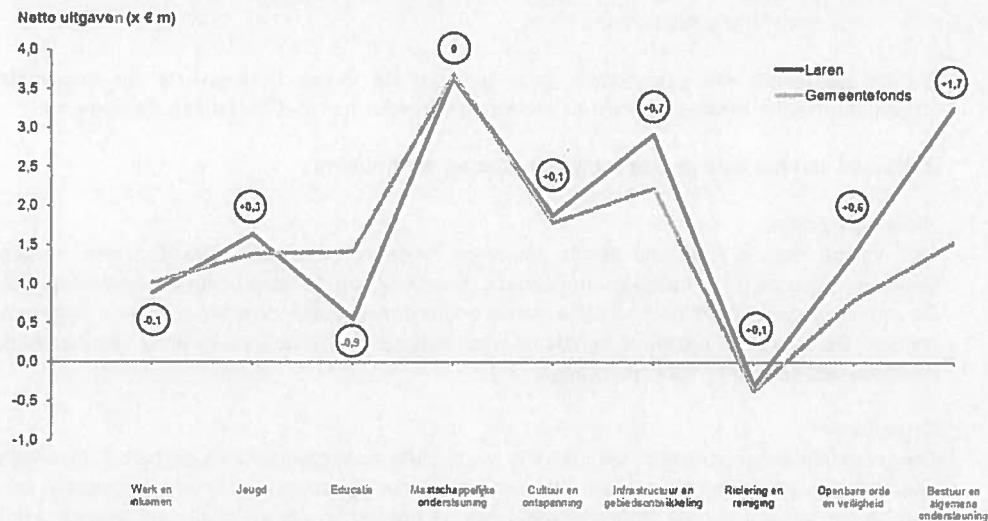
Professioneel beeld

Financiële randvoorwaarden

Het kunnen realiseren van de gemeentelijke opgaven hangt in belangrijke mate samen met de beschikbaarheid van financiële middelen. Hieronder is een analyse opgenomen van a) de besteding en de herkomst van de middelen op basis van cijfers van het ministerie van BZK (begroting 2016) en b) de financiële positie van de gemeente aan de hand van de BBV-kengetallen (begroting 2016).

Allocatie van middelen

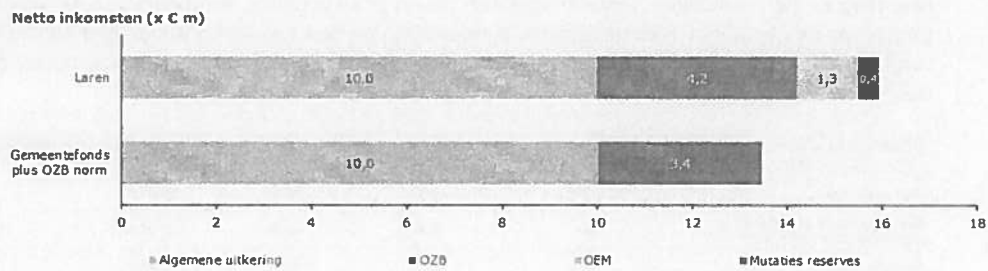
Onderstaande grafiek geeft weer hoe de netto-uitgaven (lasten minus baten) van de gemeente zich verhouden tot de inkomsten uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds is ingedeeld naar beleidsclusters. Per beleidscluster ontvangt de gemeente Laren een bedrag. Dit bedrag is enerzijds gebaseerd op de demografische, sociale en fysieke kenmerken van de gemeente en anderzijds op het gemiddelde bestedingspatroon van gemeenten. De bedragen per cluster zijn geen richtlijn, gemeente Laren beslist zelf aan welke taken zij de beschikbare middelen koppelt. Wel geeft een verschillenanalyse tussen het gemeentefonds en de uitgaven van de gemeente inzicht in de allocatie van de beschikbare middelen en daarmee een indicatie van de accenten van het beleid.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

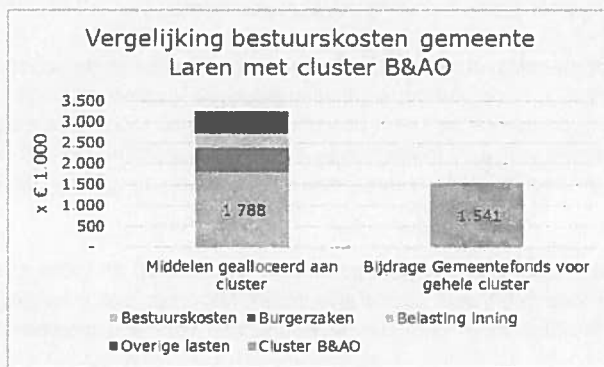
In vergelijking met de beleidsclusters van het gemeentefonds geeft de gemeente Laren vooral minder geld uit aan educatie. Meer geld wordt vooral uitgegeven aan de beleidsclusters infrastructuur en gebiedsontwikkeling, openbare orde en veiligheid en bestuur en algemene ondersteuning. Per saldo zijn de netto-uitgaven van de gemeente Laren € 2,5 miljoen hoger dan de bijdrage uit het gemeentefonds.

De hogere uitgaven ten opzichte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden gedekt door middel van eigen inkomstenbronnen. De extra inkomsten die de gemeente hiermee genereert bedragen eveneens € 2,5 miljoen. De gemeente Laren dekt de hogere uitgaven ten opzichte van de algemene uitkering door hogere OZB-inkomsten (€ 0,8 miljoen), overige eigen middelen (precarie en rentebaten: € 1,3 miljoen) en door de inzet van reserves (€ 0,4 miljoen). In onderstaand figuur is dit weergegeven.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK) en begroting 2016

De grootste afwijking in uitgaven ten opzichte van de beleidsclusters van het gemeentefonds is op het cluster bestuur en algemene ondersteuning (B&AO). Dit cluster is relevant voor het thema bestuurskracht, omdat het een indicator is van de kosten van het bestuurlijk systeem. De gemeente Laren geeft binnen dit cluster € 1,7 miljoen meer uit dan de bijdrage uit het gemeentefonds. Uit nadere analyse blijkt dat deze hogere uitgaven voor een belangrijk deel betrekking hebben op extra bestuurskosten²². In onderstaande grafiek is het aandeel bestuurskosten binnen het cluster weergegeven en zijn de aan bestuurskosten gealloceerde middelen afgezet tegen het bedrag dat via het gemeentefonds voor het gehele cluster B&AO wordt ontvangen. Andere onderdelen van het cluster zijn: burgerzaken, belasting inning en overig²³.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK) en eigen bewerking

In de grafiek is zichtbaar dat er meer middelen worden gealloceerd aan bestuurskosten²⁴ (€ 1,8 miljoen) dan de totale omvang van de bijdrage uit het gemeentefonds voor het gehele cluster (€ 1,5 miljoen).

Samenvattend: van de extra in de begroting beschikbare middelen van € 2,5 miljoen is een aanzienlijk deel gealloceerd aan het cluster B&AO (€ 1,7 miljoen) en daarbinnen aan extra bestuurskosten. De extra middelen in de begroting worden daarnaast vooral gealloceerd aan infrastructuur en gebiedsontwikkeling en openbare orde en veiligheid. Dat betekent dat voor andere beleidsclusters minder middelen beschikbaar zijn. In Laren betreft dit voornamelijk het cluster educatie.

Financiële analyse

De financiële positie van de gemeente Laren hebben wij geanalyseerd aan de hand van de financiële kengetallen zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is bepaald dat gemeenten een basisset van zes financiële kengetallen²⁵ moeten opnemen in de

²² Bestuurskosten betreffen de volgende onderdelen van de begroting: de functies bestuursorganen (001), bestuursondersteuning voor het college van B&W (002), bestuurlijke samenwerking (005) en bestuursondersteuning voor de raad en rekenkamer (006)

²³ o.a. saldi kostenplaatsen en de post onvoorziene uitgave

²⁴ Deze bevinding is overigens in lijn met eerdere studies die hebben aangetoond dat uitgaven bestuurskosten bij gemeenten met een kleine omvang relatief hoog zijn:

http://www.dnb.nl/en/binaries/ESB%204%20juni%202015%20-%20optimale%20schaal%20gemeenten%20-%2020344-347_BIKKER_tcm47-324255.pdf

²⁵ De definities van de kengetallen zijn in bijlage 5 toegeelicht.

begroting en de jaarstukken. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel hebben wij de kengetallen van de gemeente Laren vergeleken met de referentiegemeenten en de normering voor het risiconiveau per kengetal zoals die in het kader van het financieel toezicht wordt gehanteerd door de provincie.

Kengetal	Begroting 2016	Gemiddelde referentiegemeenten	Minst risicovol	Gemiddeld risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	59%	46%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	33%	36%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	26%	41%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	0,10%	7,53%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	1%	13%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	104%	73%	<95%	95-105%	>105%

Bron: begroting 2016 en eigen bewerking

De gemeente Laren valt bij de meeste kengetallen in de categorie *minst risicovol*. Dit zijn de netto schuldquote (2x), structurele exploitatie ruimte en de grondexploitatie. Dit wil zeggen dat de gemeente respectievelijk relatief weinig schulden heeft, dat de begroting sluitend is en dat de gemeente relatief weinig risico's loopt binnen de grondexploitatie, omdat de voorraad grond relatief beperkt is. Ten opzichte van de referentiegemeenten valt vooral op dat de structurele exploitatie ruimte beperkt is. Dit maakt dat de begroting van de gemeente Laren ten opzichte van de referentiegemeenten minder ruimte biedt voor het opvangen van tegenvallers.

Er zijn twee kengetallen die *gemiddeld risicovol* zijn. Dit zijn de belastingcapaciteit en de solvabiliteit. Het solvabiliteitsratio is een indicator voor de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. Het percentage van 26% geeft aan dat de gemeente Laren een gemiddeld risico loopt in termen van financiële weerbaarheid. Er is sprake van een relatief hoge schuld ten opzichte van het eigen vermogen (de reserves). De referentiegemeenten presteren met 41% beter, maar vallen in dezelfde risicocategorie.

Ook het kengetal belastingcapaciteit valt in de categorie *gemiddeld risicovol*, op de grens naar de categorie *meest risicovol*. Het kengetal geeft weer dat de woonlasten hoog zijn, ook in vergelijking met de referentiegemeenten. In onderstaande tabel zijn de woonlasten voor een meerpersoons huishouden gespecificeerd.

	Laren	Referentiegemeenten
Woonlasten meerpersoonshuishouden	1.108	753
OZB	649	293
Afvalstoffenheffing tarief mph	272	251
Rioolheffing: tarief mph	187	209
Gemiddelde woningwaarde 2015	538.000	250.600
OZB tarief woningen	0,11920	0,12678
OZB tarief niet woningen	0,21940	0,18510

Bron: Coello Atlas, CBS en websites gemeenten

Op de ranglijst van Coello is Laren één van de duurste gemeenten. Dit komt tot uitdrukking in plaats 393, waarbij de minst dure gemeente van Nederland op plaats 1 staat. De referentiegemeenten kennen gemiddeld aanzienlijk lagere woonlasten. De hoge woonlasten komen voort uit de OZB. De hoge OZB wordt enerzijds bepaald door de hoge gemiddelde WOZ-waarde van woningen (het tarief voor woningen is relatief laag), maar hangt ook samen met het uitgavniveau van de gemeente, aangezien de OZB een algemeen dekkingsmiddel is. In het collegeprogramma van gemeente Laren is overigens vastgelegd dat de lasten voor de inwoners niet zullen stijgen.

Organisatorische randvoorwaarden

De belangrijkste doelstellingen van de BEL Combinatie zijn de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en het verminderen van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie. Uit het onderzoek komt naar voren dat deze doelstellingen onder druk staan. Dat komt vooral voort uit de bezuinigingen die in 2012 en 2013 zijn doorgevoerd. In totaal is € 1,1 miljoen op de organisatie bezuinigd.

Uit de interviews en documenten komt naar voren dat de organisatie op onderdelen door met name bezuinigingen en lastig in te vullen vacatures een te magere bezetting heeft en dat dit effect heeft op de kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning aan de college's. Delen van de organisatie die te maken hebben (gehad) met deze situatie zijn Financiën, Klant Contact Centrum, Openbare Werken en Verkeer en Vervoer.

Op diverse fronten wordt in de organisatie geïnvesteerd om de kwetsbaarheid te verminderen, de organisatie en de dienstverlening te verbeteren en de aansturing van de BEL Combinatie vanuit de drie gemeentem te verbeteren. Onder de noemer doorontwikkeling BEL organisatie lopen diverse initiatieven. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld. Ook in het jaarverslag 2015 van de BEL Combinatie komt naar voren dat de verbetering van de bedrijfsvoering de volle aandacht heeft. Voorbeelden van de initiatieven zijn:

- Het strategisch personeelsbeleid waarmee een kwaliteitsimpuls voor medewerkers wordt beoogd;
- Investeren in ICT en digitale dienstverlening met het oog op kwaliteitsverbetering en het beheersbaar houden van de toenemende ICT kosten. In dit kader is een CIO aangesteld;
- Overgang van de beleidsregisseurs van de drie gemeenten naar de BEL Combinatie met als doelstelling de stroomlijning van de bestuursadvisering;
- De kwaliteitsverbetering door uitbreiding op strategische formatie. Deze operatie is in 2013 en 2014 ingezet in combinatie met de bezuinigingen, maar nog niet geheel gerealiseerd.

De toegestane formatie van de BEL Combinatie in 2015 is door de beoogde uitbreiding van de strategische formatie toegenomen van 169 naar 174 fte²⁶. Uit de jaarstukken 2015 blijkt een relatief hoog aandeel inhuur: meer dan 20% van de formatie. Dit komt enerzijds voort uit (moelijk vervulbare) vacatureruimte. Daarnaast wordt binnen de BEL Combinatie op onderdelen gewerkt met langduriger flexibele inzet, omdat tijdelijk specifieke expertise nodig is en/of omdat de gevraagde competenties niet beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt. De hierboven genoemde CIO is daar een voorbeeld van.

---

²⁶ Uit de personeelsmonitor van A+O fonds (2015) blijkt dat de norm voor een gemeentelijke organisatie die werkt voor ca. 30.000 inwoners 183 fte is. Er moet bij de vergelijking van de formatie wel rekening worden gehouden met het feit dat de uitvoering van het sociaal domein bij gemeente Huizen is belegd.

Uit het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Laren per saldo voldoende is. De gemeente bereikt resultaat, het voorzieningenniveau is hoog en de inwoners zijn bovengemiddeld tevreden. De woonlasten en bestuurskosten zijn echter hoog. De gemeente moet de zeggenschap over een belangrijk deel van de begroting delen met samenwerkingspartners. Daarbij moet worden aangetekend dat hieronder ook de BEL Combinatie valt. Ten opzichte van andere verbonden partijen is daar de invloed van van de gemeente op het beleid relatief groot. De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de governance een blijvend aandachtspunt is. Het zelfbeeld van de gemeente is positief, waarbij de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en het ambtelijk construct wordt onderschreven.

De gemeente Laren laat zien dat zij in staat is de lokale ambities in uitvoering te nemen en te realiseren. Het behoud van het dorpse karakter en de kwaliteit van de voorzieningen in het dorp staat in de gemeente centraal. Het voorzieningenniveau is hoog gelet op de schaal van de gemeente en heeft deels een bovenlokale uitstraling. Daarbij wordt in belangrijke mate gesteund op de samenleving die als vrijwilliger en soms ook als financier bijdraagt aan het voorzieningenniveau. Dit vraagt om korte lijnen tussen gemeente en samenleving en laagdrempeligheid van het gemeentebestuur. Het college speelt hier goed op in, de tevredenheid van de bewoners over de gemeente als bestuurder en partner is in de gemeente Laren bovengemiddeld.

Over de dienstverlening zijn de bewoners van de gemeente bovengemiddeld tevreden. Desondanks is de ontwikkeling van de digitale dienstverlening aan bewoners en met name ondernemers een belangrijk aandachtspunt. Met het oog op de vereisten per 2017 scoort de gemeente laag. De gemeente bevindt zich in de lagere regionen ten opzichte van de Nederlandse gemeenten. Inmiddels is de verdere kwaliteitsverbetering op dit gebied vanuit de BEL Combinatie in gang gezet.

De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken door de bezuinigingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Dit blijkt uit het zelfbeeld van de colleges en het professioneel beeld. Er wordt nu weer geïnvesteerd in de organisatie, waarbij uitbreiding van de strategische formatie, kwaliteitsverbetering van medewerkers en processen en aansturing vanuit de drie BEL-gemeenten belangrijke speerpunten zijn. De resultaten van deze investeringen hebben wij in het kader van dit onderzoek niet kunnen meten. Wel zijn wij van mening dat de uitgezette lijnen een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de BEL Combinatie. Desondanks zijn wij van mening dat de kwetsbaarheid van de organisatie een blijvend aandachtspunt is. Risicofactoren zijn de (regie)vraagstukken die voortkomen uit de samenwerkingsverbanden, nieuwe ontwikkelingen die stapelen op bestaande ontwikkelingen (nieuwe Omgevingswet) en de ontwikkeling van het rijksbeleid ten aanzien van het gemeentefonds.

In financiële zin vertoont de gemeente op dit moment geen grote risicogebieden. Een aandachtspunt is dat een substantieel deel van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen betreft (BEL Combinatie 29%, overige verbonden partijen 22% van de begroting). Dit deel van de begroting is door de gemeente Laren slechts beperkt beïnvloedbaar, omdat de zeggenschap op de kosten, en het beleid, met anderen moet worden gedeeld (bij de deelname aan de BEL Combinatie betreft de verminderde zeggenschap vooral de bedrijfsvoering). De gemeente ziet dit als een nadeel dat als voordeel behoud van zelfstandigheid met zich meebrengt.

De gemeente heeft hoge woonlasten in combinatie met hoge bestuurskosten. De woonlasten behoren tot de hoogste van Nederland. Door extra OZB-opbrengsten (€ 0,8 miljoen) en de inzet van overige eigen middelen heeft de gemeente € 2,5 miljoen extra te besteden. Een belangrijk deel hiervan (€ 1,7 miljoen) wordt gealloceerd aan extra kosten voor bestuur en algemene ondersteuning, waaronder bestuurskosten.

8. Gemeente Wijdmeren

8.1 Algemene schets

In 2002 uit fusie ontstane gemeente met kernen met eigen identiteit waar wonen en recreatie belangrijkste functies zijn

De gemeente Wijdmeren is op 1 januari 2002 ontstaan door samenvoeging van de gemeenten Loosdrecht, 's-Graveland en Nederhorst den Berg. De gemeente staat vooral bekend om het plassegebied, het oppervlakte binnenwater ligt met 2.870 m² dan ook aanzienlijk hoger dan het gemiddelde oppervlakte binnenwater van de referentiegemeenten van 442 m².

Gemeente Wijdmeren groeit de komende decennia licht en vergrijst sterk

De gemeente Wijdmeren kent een inwonersaantal van 23.275. Tot 2040 groeit de bevolking naar verwachting met ruim 1.000 inwoners. Daarbij is sprake van een stijging van het aantal 0-19 jarigen, een daling van het aantal 20-64 jarigen en een forse stijging van het aantal inwoners in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder. De procentuele verdeling in leeftijdscategorieën zal dan ook flink wijzigen. Het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 0-19 jaar zal nagenoeg gelijk blijven. Het percentage inwoners in de leeftijdscategorie 20-64 jaar zal echter flink afnemen, van 56,4% in 2012 tot 46,4% in 2040. De categorie 65 jaar en ouder daarentegen zal stijgen met zo'n 10% van 20,6% in 2012 tot 30,5% in 2040. Het totaal overzicht is opgenomen in bijlage 2. De vergrijzing zet ook in de periode 2030-2040 nog door (net als in de gemeente Huizen), terwijl in veel andere gemeenten de piek van de vergrijzing naar verwachting in 2030 zal liggen. De gemeente Wijdmeren zal hier ook rekening mee dienen te houden voorzover het gaat om de voorzieningen voor de diverse leeftijdscategorieën.

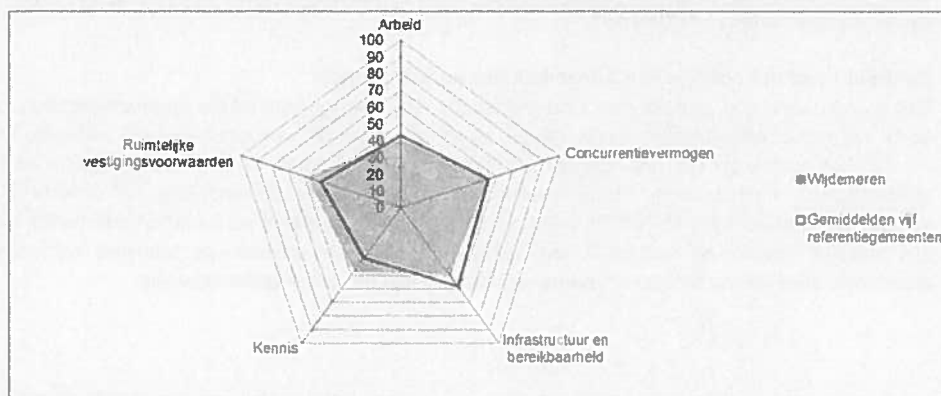
Aantal inwoners	
2016	2040
23 275	24 600

De gemeente Wijdmeren kent een goede sociale structuur, het economisch kapitaal is goed

De sociale structuur van een gemeente wordt bepaald op basis van criteria van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierin wegen uitkeringsontvangers, huishoudens met een laag inkomen, minderheden en bijsstandontvangers mee. De gemeente Wijdmeren en de referentiegemeenten scoren op het gebied van de sociale structuur goed.

Het gemiddelde inkomen van de inwoners van Wijdmeren (€ 40.400) is ten opzichte van de referentiegemeenten (€ 40.200) iets hoger. De belangrijkste kengetallen wijken enigszins af van de referentiegemeenten. De grootste afwijking is het aantal uitkeringsontvangers, in Wijdmeren ligt dit lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. In Wijdmeren is het 4,4% van de totale bevolking en het gemiddelde van de referentiegemeenten is 4,8%. Het aantal huishoudens met een laag inkomen in Wijdmeren ligt met 2.500 huishoudens hoger dan het gemiddelde van de referentiegemeenten met 2.360. Wat betreft banen scoort Wijdmeren met 7.830 lager dan het gemiddelde van de referentiegemeenten met 8.090. Dit is ook terug te zien in het getoonde spinnenweb diagram.

Aantal banen	
Gemeente Wijdmeren	Referentiegemeenten
7.830	8.090

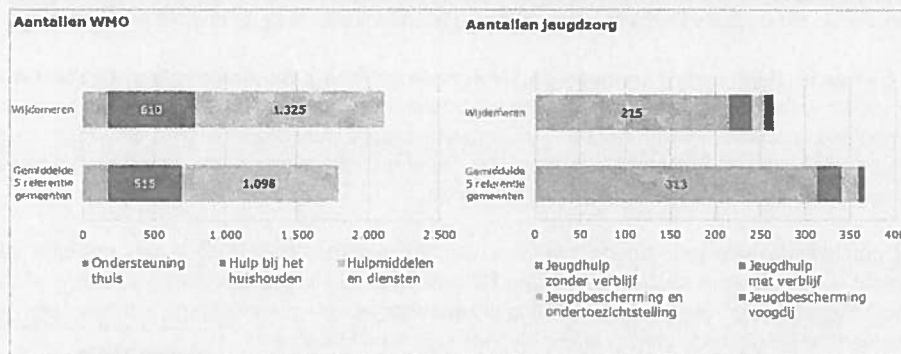
Bron: nationale monitor duurzaamheid 2015

Dit diagram geeft een beeld van het economisch kapitaal in een gemeente. Het economisch kapitaal bestaat uit een aantal indicatoren die in samenhang weergegeven kunnen worden, deze zijn weergegeven in bijlage 3. In vergelijking met de referentiegemeenten wordt naast het kleine verschil in arbeid met name het positieve verschil in ruimtelijke vestigingsvoorwaarden en kennis zichtbaar. Op infrastructuur en bereikbaarheid is er een negatief verschil, de gemeente Wijdemeren scoort hier slechter. Op economisch gebied kan recreatie, gezien het grote plassegebied, een aantrekkende functie vervullen voor Wijdemeren. Met name het tekort aan infrastructuur op dit terrein moet verder ontwikkeld worden.

Daarnaast is door de gemeente Wijdemeren aangegeven dat zij met het project Loosdrechts Terras een centrumfunctie willen realiseren voor Loosdrecht. In het dorpscentrum van Loosdrecht is ruimte voor woningen, winkels en bedrijven. Er wordt binnen de gemeente Wijdemeren ook een aantal nieuwbouw projecten uitgevoerd: Ter Sype, Nedervecht en Groenewoud waar naast het bouwen van woningen ook het creëren van een natuur- recreatiegebied onderdeel uitmaakt van het project. Daarnaast is de gemeente bezig met de herontwikkeling van een winkelcentrum: de Meenthof en een bouwplan voor het oude Unilever terrein. Deze initiatieven bevorderen zowel recreatie als potentiële banen.

Op het gebied van Wmo is de opgave relatief groot en op het gebied van jeugdzorg is de opgave relatief beperkt

In onderstaande grafieken is het beroep op de voorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vergeleken met de referentiegemeenten (cijfers 2015). Wat betreft de Wmo valt op dat de gemeente Wijdemeren vooral in de categorie hulpmiddelen en diensten meer hulpmiddelen verstrekt dan het gemiddelde van de referentiegemeenten. In het raadsakkoord wordt aangegeven dat iemand krijgt wat nodig is om mee te doen in onze samenleving. De aantallen bij jeugd liggen met name bij jeugdhulp zonder verblijf aanzienlijk onder het gemiddelde van de referentiegemeenten. Dit kan een indicatie zijn dat de opgave van de gemeente op het gebied van jeugd minder groot is.

Bron: CBS

8.2 Gemeente als bestuurder

Bij de gemeente als bestuurder gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente een duidelijke visie en heldere ambities ten aanzien van de lokale opgaven voor ogen heeft en in staat is deze daadwerkelijk te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Het college kenmerkt zich als een 'doe-gemeente'. De belangrijkste lokale opgaven/ambities op de korte en middellange termijn zijn in eerste instantie vooral het uitvoeren van de wettelijke taken, waarbij het realiseren van het hoogstnoodzakelijke centraal staat. Belang wordt gehecht aan o.a. verdergaande digitalisering, modernisering van de begrotingsbehandeling en uitvoering van vastgesteld gemeentelijk beleid. De eigen ambities van de gemeente op de autonome taakgebieden zijn beperkt, hoewel de noodzaak van investeringen op het gebied van toerisme en recreatie, accommodaties, kernenbeleid of verkeer en vervoer wel degelijk worden gevoeld.

Belangrijke concrete resultaten over de periode 2014 tot heden zijn o.a. de transitie in het sociaal domein, participatietrajecten openbare ruimte, infrastructuur voldoet aan zorgplicht, actualiseringslag bestemmingsplannen, een gebiedsvisie voor Polder Kortenhoef, realisatie van enkele woningbouwlocaties en een opgesteld woonbehoefte-onderzoek.

Het college is van oordeel dat in de afgelopen jaren in overwegende mate de gestelde doelen zijn gehaald, maar dat tegelijkertijd diverse projecten niet of onvoldoende van de grond zijn gekomen. Zo is er in 2013 wel een Structuurvisie vastgesteld, maar een langetermijnvisie over wat de gemeente bijvoorbeeld wil ten aanzien van accommodatiebeleid en aanpak van uitdagingen op het gebied van recreatie en toerisme, is tot nu toe niet tot stand gekomen. Wél is het beleids- en bestuursinstrumentarium nu nog goed genoeg om de lokale opgaven uit te kunnen voeren, maar het instrumentarium is minder geschikt om snel te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen, zodat alleen reactief en niet proactief gehandeld kan worden. Dit maakt het moeilijker om (bij) te sturen.

Omgevingsbeeld

Voor het omgevingsbeeld zijn gesprekken gevoerd met de volgende instellingen: Inovum, Amaris, Adviesraad Sociaal Domein, Platform Recreatie en Toerisme en de Ondernemersvereniging.

De realisatie van de dagbesteding in Nederhorst den Berg (Ontmoetingsplein De Kuijer) wordt gezien als een goed voorbeeld van een resultaat waarbij het college heeft gefaciliteerd in de totstandkoming. Het college heeft voor de totstandkoming van deze voorziening in de ogen van de omgeving echt een inspanning willen leveren.

Men geeft aan te merken dat de financiële mogelijkheden van de gemeente niet heel groot zijn en de ambtelijke organisatie te klein en te kwetsbaar. Daardoor is de ruimte tot het realiseren van ideeën beperkt. Zo ontstond vanuit de samenleving een initiatief voor een restaurant voor de sociaal meest kwetsbare groep inwoners. Dit ging uiteindelijk niet door, omdat de gemeente geen bijdrage kon leveren. Op het gebied van recreatie en toerisme wordt de samenwerking als stroef ervaren (bijvoorbeeld dorpscentrum Oud Loosdrecht, ASR terrein, Driesprong). Van de gemeente verwacht men dat sneller wordt doorgepakt.

Professioneel beeld

Naast het beeld van het college over de prestaties van de gemeente als bestuurder is er ook een analyse gemaakt van het raadsakkoord in combinatie met de begrotingen 2015 en 2016 en de jaarrekening 2015. Het raadsakkoord heeft als thema 'De samenleving centraal' en is opgebouwd uit een beschrijving van doelen op hoofdlijnen afzonderlijk voor elk programma. Bij enkele programma's worden concrete doelen genoemd.

De ambities in het Raadsakkoord zijn beperkt, in het akkoord zijn onderstaande passages opgenomen:

- Wij willen inzetten op het stimuleren en faciliteren van initiatieven van inwoners en ondernemers, waarbij overigens wel rekening wordt gehouden met de beperkte middelen.
- Ambities zijn vanwege beperkte middelen bescheiden gehouden.

In het Raadsakkoord is verder benoemd dat samenwerking onontbeerlijk is. De belangrijkste argumenten hierbij zijn meer efficiency en kwaliteit. Resultaten en lopende dossiers op dit gebied zijn:

- De cultuurnota uit 2009 wordt geactualiseerd in samenwerking met de Regio Gooi en Vechtstreek op te stellen. In 2015 is deze samenwerking gestart en in 2016 zal worden gewerkt aan de totstandkoming van de cultuurnota.
- De procedures rondom bestemmingsplannen worden vereenvoudigd. De voorbereidingen hiervoor zijn getroffen. Hierbij wordt samenwerking gezocht in de Regio Gooi en Vechtstreek en met de gemeente Hilversum.
- Deelname regionaal werkgeversservicepunt is gerealiseerd.

Enkele andere resultaten waarover in de documenten verslag wordt gedaan:

- Het aanpakken van verkeersonveilige situaties is in gang gezet. De prioriteiten zijn in kaart gebracht en ongeveer de helft van de projecten is afgerond. Het is de bedoeling dat de projecten aan het einde van de collegeperiode volledig zijn afgerond.
- In 2015 heeft de raad een duurzaamheidsnota vastgesteld.
- Op het gebied van natuur en recreatie komen de geplande doelen, waaronder het aanpakken van de Loosdrechtse Plassen niet tot stand. Het ontbreekt in de gemeente aan capaciteit en de middelen voor deze grote opgave.

8.3 Gemeente als dienstverlener

Bij de rol van de gemeente als dienstverlener gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is om de normen voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven te realiseren.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Met de huidige ambtelijke capaciteit kan net worden voldaan aan de wettelijke taken. Mede door de positieve houding van het ambtelijk apparaat, kunnen ondanks de krappe capaciteit behoorlijke resultaten bereikt worden. Wel leidt de krappe capaciteit er toe dat de gemeente moet accepteren dat de procedures van dienstverlening op het gebied van ruimtelijke ordening en economische zaken langer duren dan wenselijk.

Omgevingsbeeld

De omgeving ervaart de dienstverlening²⁷ door de gemeente overwegend als te weinig constructief, te traag en aan de formele kant. Complexere aanvragen voor bouwvergunningen van ondernemingen komen relatief snel in de sfeer van afwijzing terecht, ook na aanpassing. Wat wordt gemist vanuit de omgeving is dat door de gemeente wordt aangegeven hoe het dan wel kan.

Evenementenvergunningen worden soms pas afgegeven op de dag van het evenement, terwijl de aanvraag al maanden eerder is gedaan. Daarbij wordt te weinig afstemming ervaren inzake de handhaving van de vergunning, wat tot verrassingen kan leiden bij de organisatie van de evenementen.

De digitale dienstverlening via de gemeentelijke website wordt als voldoende ervaren. Wel wordt ruimte voor verbetering gezien qua gebruiksvriendelijkheid: formulieren voor evenementenvergunning zijn te krap voor grotere evenementen.

Professioneel beeld

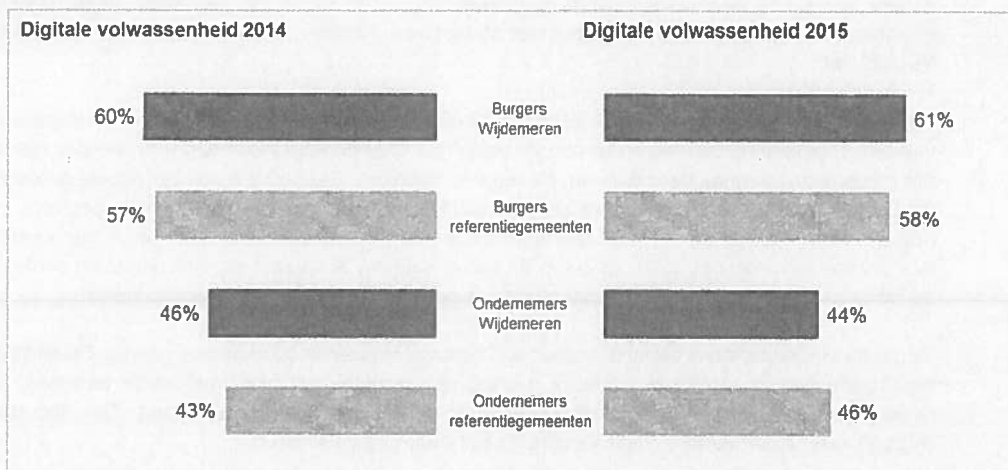
Digitale dienstverlening

Het versterken van de digitale dienstverlening is een speerpunt van het college. De digitalisering van diensten is voor alle gemeenten de komende periode een opgave. In het regeerakkoord is als belangrijke doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

In 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. In bijlage 4 wordt het begrip digitale volwassenheid nader toegelicht. In de onderstaande grafiek is de score van de gemeente Wijdemeren opgenomen.

---

²⁷ Gemeente Huizen doet niet mee aan de site Waarstaatjegemeente.nl

Bron: meting aanbod digitale dienstverlening 2015

De gemeente Wijdmeren is in 2015 ten opzichte van 2014 nagenoeg gelijk gebleven op zowel de producten voor burgers als de producten voor ondernemers. De minimale groei is opvallend aangezien de doelstelling is om meer te digitaliseren. De gemeente Wijdmeren scoort daarnaast op beide onderwerpen iets boven het gemiddelde van de referentiegemeenten. Deze gemeenten zijn dus iets minder ver met de digitale dienstverlening. Van alle onderzochte gemeenten (393) staat Wijdmeren in 2015 op plaats 216 (2014:155) en scoort daarmee in de middenmoot. De positie op de ranglijst is echter wel verslechterd.

Ter illustratie: een score van ongeveer 66% houdt in dat de gemeente veel producten aanbiedt waarbij er minimaal de mogelijkheid is om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web-formulier. Een score van 33% betekent o.a. dat er nog geprint moet worden.

Service normen voor dienstverlening

Algemene servicenormen zijn bij de gemeente Wijdmeren vastgesteld voor de organisatie in een dienstverleningsovereenkomst van het klantcontactcentrum. Het klantcontactcentrum van de gemeente Wijdmeren is sinds maart 2012 ingericht en is onder meer verantwoordelijk voor de receptie, telefoon, registreren en beantwoorden brieven en e-mails, etc. De centrale gedachte achter het klantcontactcentrum is om de klant één loket te bieden waar men met alle vragen terecht kan en waar zo veel mogelijk vragen ook direct beantwoord kunnen worden.

In de algemene vastgestelde servicenormen is vastgelegd dat het klantcontactcentrum minimaal 80% van alle vragen en verzoeken moet kunnen afhandelen. Hiervoor heeft de gemeente Wijdmeren een aantal stappen gezet, zoals het aanschaffen van een klantcontactstelsel en het verder trainen van haar medewerkers. Een aantal van de servicenormen heeft de gemeente Wijdmeren tevens opgenomen in programma 1 van haar planning & control stukken. Met een beantwoording van 79% voldoet de gemeente Wijdmeren bijna aan de gestelde norm van 80%. Ook andere servicenormen zoals wachttijden burgerzaken, wachttijden afhandeling klacht, etc. worden veelal behaald of laten slechts een geringe afwijking zien.

8.4 Gemeente als partner

Bij de rol van de gemeente als partner gaat het om de effectiviteit van de gemeente bij de samenwerking met omliggende gemeenten, verbonden partijen en bedrijven, instellingen en inwoners.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

Het college is van mening dat samenwerking met andere gemeenten een steeds belangrijkere rol gaat spelen. Om resultaten te bereiken in een complexere wordende samenleving en om voordelen te realiseren in termen van kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid. Aldus is de gemeente volgens het

college gebaat bij een verdergaande samenwerking in de regio. De gemeente heeft daarbij de oriëntatie verlegd van samenwerking met Weesp en Stichtse Vecht (SWW) naar de Gooi en Vechtstreek.

De regionale samenwerking in de Gooi en Vechtstreek wordt als urgent gezien op de dossiers verkeer & vervoer, economie en wonen en veiligheid. Gezamenlijk moet een vuist worden gemaakt om op deze dossiers de belangen van de regio te bewaken. Dat houdt in dat individuele gemeenten moeten accepteren dat zij niet meer zelf aan alle knoppen kunnen draaien op deze dossiers. In de praktijk werkt dat niet zo en wordt de regionale samenwerking als complex en moeizaam ervaren. Wel constateert men dat de wil er is om de samenwerking te versterken. Het ontbreekt echter aan de hiërarchische verhoudingen om tot effectieve besluiten te komen op regionaal niveau.

Gemeente Wijdmeren is beperkt in staat een bijdrage te leveren op regionaal niveau. De ambtelijke organisatie kan bij regionaal ambtelijk overleg een regierol niet of onvoldoende vervullen, noch ondersteuning bieden aan de portefeuillehouders bij bovenlokale overleggen. De inhoudelijke bijdrage van de gemeente in regioverband schiet daarmee vaak tekort.

De grip op de financiële stromen naar samenwerkingsverbanden wordt als een risicofactor gezien.

Samenwerking op lokaal niveau

In de programmabegroting 2016 heeft het college geschreven dat de samenleving centraal staat. Niet de inwoners participeren, maar de gemeente. Vertrekpunt is waar de gemeente kan ondersteunen bij initiatieven vanuit de samenleving en niet waar inwoners en ondernemers kunnen participeren bij plannen van de gemeente. Dat vraagt om een andere wijze van communicatie tussen inwoners en gemeente dan van oudsher.

Omgevingsbeeld

Het college van burgemeester en wethouders is volgens de omgeving goed bereikbaar en laagdrempelig. Het contact met het college wordt over het algemeen als positief ervaren. Ook gaan de bestuurders naar bewoners toe, dat wordt gewaardeerd.

In algemene zin vindt men dat de gemeente meer moet doen in het faciliteren van initiatieven vanuit de bevolking en de verschillende dorpskernen. Daar schiet de gemeente nog wel eens tekort. Dat leidt dan tot onbegrip onder de initiatiefnemers. Andersom heeft de gemeente ook verwachtingen ten aanzien van de zelfwerkzaamheid door de bevolking, bijvoorbeeld bij het onderhoud van het groen in de dorpen. Daarvoor is begrip, maar de gemeente moet de bevolking dan ook faciliteren met materialen om het onderhoud uit te kunnen voeren en dat gebeurt in de ogen van de omgeving onvoldoende.

Een positief voorbeeld waar de samenwerking met de gemeente goed ging is de 'Ster van Loosdrecht', waar met medewerking van de gemeente een vereniging is opgericht.

Het ambtelijke apparaat van de gemeente Wijdmeren wordt ten aanzien van samenwerking met de omgeving omschreven als goedwillend. De kwaliteit en met name het tempo waarin resultaten tot stand komen valt erg tegen. Ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen en ideeën merkt de omgeving een afstandelijke houding. Het beeld bij de omgeving is dat de ambtenaren de handen vol hebben aan het draaiende houden van de lopende dossiers en geen tijd hebben voor nieuwe zaken. Dat wordt als een tekortkoming ervaren, omdat er nauwelijks of veel te traag iets wordt gedaan met initiatieven vanuit de bevolking en het bedrijfsleven.

Professioneel beeld

Intergemeentelijke en regionale samenwerking

De gemeente Wijdmeren werkt in verschillende verbonden partijen samen met andere gemeenten en provincies. In onderstaande tabel zijn de verbonden partijen en samenwerkingspartners weergegeven, inclusief de jaarbijdrage per verbonden partij.

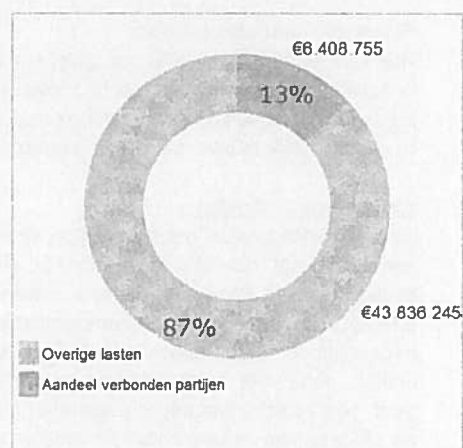
	Jaarlijkse bijdrage (2015)	Binnen- Hilversum	Hilversum	Halbeek	Laren	Almere	Dronen	Edmink	Gooise Meren	Leijded	NOP	Proov. Flevol.	Proov. NH	Proov. Hmooi	Stichting Vecht	Lk	Woepp	Zaayelid
Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek	373 229	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Regio Gooi en Vechtstreek	2 895 821	✓	✓	✓	✓				✓									✓
Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek	1 613 068	✓	✓	✓	✓				✓									✓
Werkvoorzieningsschap Tomingroep	805 504	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓									✓
Plassenschap Loosdrecht	357 400													✓	✓	✓		
Educatie Gooi en Vechtstreek	0	✓	✓	✓	✓				✓									✓
Stichting Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek	0								✓						✓			✓
Stichting Welstandzorg N-H	Declaratiebasis	✓							✓									
Bedrijfsvoeringsorganisatie SWW	363 733																	✓
Totaal	6.408.755																	

Bron: Begroting 2016

Gemeente Wijdmeren werkt met 17 verschillende medeoverheden samen in 9 verbonden partijen. In 7 van de 9 verbonden partijen wordt samengewerkt met Gooise Meren. De door het college ervaren bestuurlijke drukte blijkt ook uit de tabel. In 5 van de 9 verbonden partijen participeren 6 overheden of meer.

Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente minder rechtstreekse bestuurlijke invloed dan wanneer zij niet zou samenwerken. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'.

In de naastgelegen diagram is een financieel beeld geschetst van het 'loslaten'. De bijdragen 2016 aan de verbonden partijen (€ 6,4 miljoen) zijn afgezet tegen de omvang van de begroting 2016 (lasten). Voor de gemeente Wijdmeren betreft 13% van de begroting de bijdragen aan verbonden partijen.

Bron: begroting 2016

8.5 Gemeente als organisatie

Bij de gemeente als organisatie gaat het om de vraag in hoeverre de financiële en organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn voor het realiseren van de opgaven.

Zelfbeeld van het college van burgemeester en wethouders

Het college vindt de organisatie van de gemeente kwetsbaar en de kwetsbaarheid is de laatste jaren toegenomen. De verklaring voor de toegenomen kwetsbaarheid is met name de forse bezuinigingen die in de periode 2010-2014 noodzakelijk waren, in combinatie met de toename van het takenpakket van de gemeente. In die periode is € 3 miljoen bezuinigd, waarvan € 1 miljoen op de organisatie. Als gevolg van deze bezuiniging is de organisatie met 18 fte gekrompen (ca. 10%).

De krimp van de organisatie heeft de organisatie behoorlijk afgeslankt, wat ten koste is gegaan van de fitheid van de organisatie. De organisatie is kwetsbaar in termen van omvang en de aanwezigheid van specialistische kennis. Zo kunnen alleen noodzakelijke en ad hoc zaken worden opgepakt. Op deze punten presteert de gemeente, de schaal in acht nemend, voldoende, omdat het aanwezige personeel gekwalificeerd is en de schouders er onder zet. Echter, er is geen ruimte om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en voor het ontwikkelen of innoveren van eigen beleid. Dat strookt niet met de ambities van de gemeente Wijdemeren.

De kwetsbaarheid uit zich op verschillende punten:

- Bij enkele afdelingen wordt gewerkt met een flexibele schil, dat wil zeggen dat regelmatig personeel wordt ingehuurd. Grote projecten worden vaak geleid en uitgevoerd door externen.
- Diverse functies zijn éénmans functies. Bijvoorbeeld op de taakgebieden Ruimtelijke Ordening & Economische Zaken, Financiën, Gezondheidszorg, Toerisme & Recreatie en Cultuur zijn problemen ontstaan, omdat er geen of te weinig bezetting was. Taken en ambities komen daardoor stil te liggen of moeten worden opgepakt door anderen binnen de organisatie, waardoor elders gaten in de capaciteit ontstaan.
- De doorontwikkeling van de informatisering vormt een aandachtspunt.

De noodzaak tot samenwerken is voor het college op grond van het bovenstaande evident. Het laten uitvoeren van taken op regionaal niveau (sociaal domein, ontwikkelen woonvisie) is daar een voorbeeld van. Ook de ambtelijke samenwerking met Hilversum past in dit kader. Door deze samenwerking kan onder andere door gemeente Hilversum worden ondersteund bij een aantal kwetsbare taakgebieden van gemeente Wijdemeren.

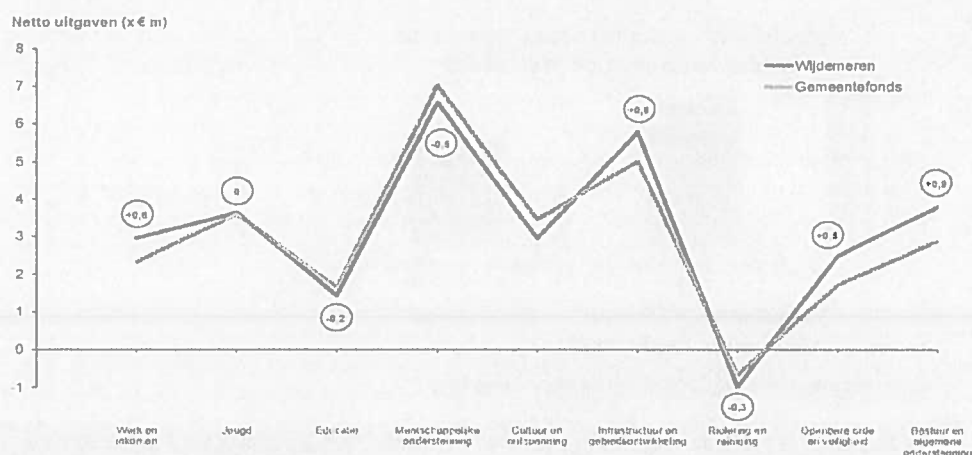
Professioneel beeld

Financiële randvoorwaarden

Het kunnen realiseren van de gemeentelijke opgaven hangt in belangrijke mate samen met de beschikbaarheid van financiële middelen. Hieronder is een analyse opgenomen van a) de besteding en de herkomst van de middelen op basis van cijfers van het ministerie van BZK (begroting 2016) en b) de financiële positie van de gemeente aan de hand van de BBV-kengetallen (begroting 2016).

Allocatie van middelen

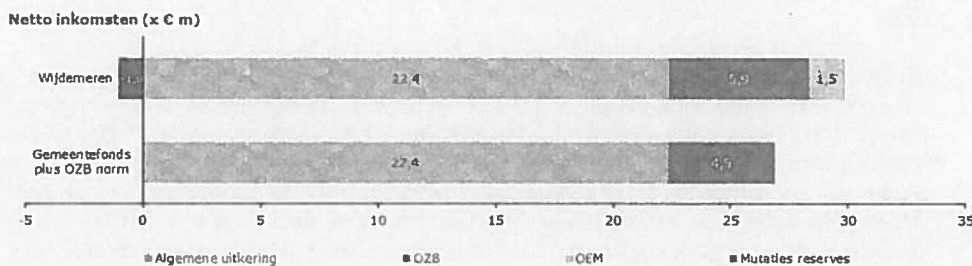
Onderstaande grafiek geeft weer hoe de netto-uitgaven (lasten minus baten) van de gemeente zich verhouden tot de inkomsten uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds is ingedeeld naar beleidsclusters. Per beleidscluster ontvangt de gemeente Wijdemeren een bedrag. Dit bedrag is enerzijds gebaseerd op de demografische, sociale en fysieke kenmerken van de gemeente en anderzijds op het gemiddelde bestedingspatroon van gemeenten. De bedragen per cluster zijn geen richtlijn, gemeente Wijdemeren beslist zelf aan welke taken zij de beschikbare middelen koppelt. Wel geeft een verschillenanalyse tussen het gemeentefonds en de uitgaven van de gemeente inzicht in de allocatie van de beschikbare middelen en daarmee indicatie van de accenten van het beleid.

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

In vergelijking met de beleidsclusters van het gemeentefonds geeft de gemeente Wijdmeren vooral minder geld uit aan maatschappelijke ondersteuning. Meer geld wordt vooral uitgegeven aan de beleidsclusters werk en inkomen, infrastructuur en gebiedsontwikkeling, openbare orde en veiligheid en bestuur en algemene ondersteuning. Minder wordt met name uitgegeven aan maatschappelijke ondersteuning. Per saldo zijn de netto-uitgaven van de gemeente Wijdmeren € 1,8 miljoen hoger dan de bijdrage uit het gemeentefonds.

De hogere uitgaven ten opzichte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds worden gedekt door middel van eigen inkomstenbronnen. Het betreft extra OZB-inkomsten (€ 1,4 miljoen) en overige eigen middelen (€ 1,5 miljoen). Van de in totaal extra beschikbare € 2,9 miljoen wordt € 1 miljoen toegevoegd aan de reserves. Per saldo is is € 1,9 miljoen extra beschikbaar als dekkingsmiddel in de begroting. In onderstaand figuur zijn de genoemde inkomsten weergegeven.

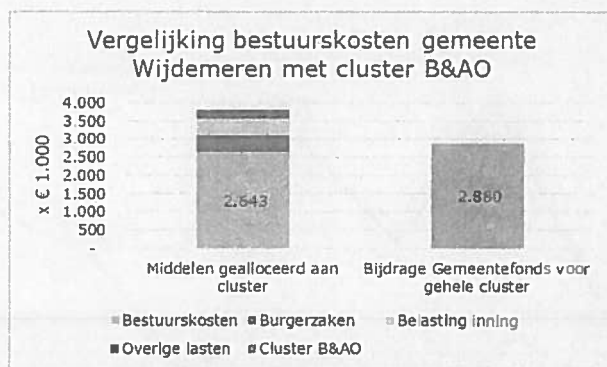

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK)

De grootste afwijking in uitgaven ten opzichte van de beleidsclusters van het gemeentefonds is op het cluster bestuur en algemene ondersteuning (B&AO). Dit cluster is relevant voor het thema bestuurskracht, omdat het een indicator is van de kosten van het bestuurlijk systeem. De gemeente Wijdmeren geeft binnen dit cluster € 0,9 miljoen meer uit dan de bijdrage uit het gemeentefonds. Uit nadere analyse blijkt dat deze hogere uitgaven voor een deel betrekking hebben op extra bestuurskosten²⁸. In onderstaande grafiek is het aandeel bestuurskosten binnen het cluster weergegeven en zijn de aan bestuurskosten gealloceerde middelen afgezet tegen het bedrag dat via het gemeentefonds voor het gehele cluster B&AO wordt ontvangen. Andere onderdelen van het cluster zijn: burgerzaken, belasting inning en overig²⁹.

²⁸ Bestuurskosten betreffen de volgende onderdelen van de begroting: de functies bestuursorganen (001), bestuursondersteuning voor het college van B&W (002), bestuurlijke samenwerking (005) en bestuursondersteuning voor de raad en rekenkamer (006)

²⁹ o.a. saldi kostenplaatsen en de post onvoorziene uitgave

Bron: begrotingsanalyse 2016 (BZK) en eigen bewerking

In de grafiek is zichtbaar dat er bijna evenveel middelen worden gealloceerd aan bestuurskosten³⁰ (€ 2,64 miljoen) als de totale omvang van de bijdrage uit het gemeentefonds voor het gehele cluster (€ 2,88 miljoen).

Samenvattend: van de extra in de begroting beschikbare middelen van € 1,9 miljoen is ongeveer de helft gealloceerd aan het cluster B&AO (€ 0,9 miljoen) en daarbinnen aan extra bestuurskosten. De extra middelen in de begroting worden daarnaast vooral gealloceerd aan werk en inkomen, infrastructuur en gebiedsontwikkeling en openbare orde en veiligheid. Dat betekent dat voor andere beleidsclusters minder middelen beschikbaar zijn. In Wijdmeren betreft dit voornamelijk het cluster maatschappelijke ondersteuning.

Financiële positie

De gemeente heeft een aantal jaren onder financieel toezicht van de provincie gestaan, maar heeft dat inmiddels achter zich gelaten. Er is in die periode fors bezuinigd, onder andere op de ambtelijke organisatie. Inmiddels is de begroting sluitend en is er weer ruimte om te investeren, maar de gemeente heeft te weinig vet op de botten in de vorm van reserves om grote investeringen te kunnen doen.

De financiële positie van de gemeente Wijdmeren hebben wij geanalyseerd aan de hand van de financiële kengetallen zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In het BBV is bepaald dat gemeenten een basisset van zes financiële kengetallen³¹ moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze kengetallen geven in samenhang een beeld van de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel hebben wij de kengetallen van de gemeente Wijdmeren vergeleken met de referentiegemeenten en de normering voor het risiconiveau per kengetal zoals die in het kader van het financieel toezicht wordt gehanteerd door de provincie.

Kengetal	Begroting 2016 Wijdmeren	Gemiddelde referentiegemeenten	Minst risicovol	Gemiddeld risicovol	Totaal risicovol
Netto schuldquote	64%	84%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67%	83%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	32%	30%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	8%	0,54%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	9%	33%	<20%	20-35%	>35%
Beleedingscapaciteit	139%	91%	<95%	95-105%	>105%

Bron: begroting 2016

De gemeente Wijdmeren valt bij 4 van de 6 kengetallen in de categorie *minst risicovol*. Dit zijn de netto schuldquote (2x), structurele exploitatie ruimte en de grondexploitatie. Dit wil zeggen dat de

³⁰ Deze bevinding is overigens in lijn met eerdere studies die hebben aangetoond dat uitgaven bestuurskosten bij gemeenten met een kleine omvang relatief hoog zijn: http://www.dnb.nl/en/binaries/ESB%204%20juni%202015%20-%20optimale%20schaal%20gemeenten%20-%2020344-347_BIKKER_tcm47-324255.pdf

³¹ De definities van de kengetallen zijn in bijlage 5 toegeelicht.

gemeente respectievelijk relatief weinig schulden heeft, dat de begroting sluitend is en dat de gemeente relatief weinig risico's loopt binnen de grondexploitatie, omdat de voorraad grond relatief beperkt is.

Er is 1 kengetal die *gemiddeld risicovol* is. Dit is de solvabiliteit. De solvabiliteitsratio is een indicator voor de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. Het percentage van 32% geeft aan dat de gemeente Wijdmeren een gemiddeld risico loopt in termen van financiële weerbaarheid. Er is sprake van een relatief hoge schuld ten opzichte van het eigen vermogen (de reserves). De referentiegemeenten presteren met 30% net iets minder.

Het kengetal belastingcapaciteit valt in de categorie *meest risicovol*. Het kengetal geeft weer dat de woonlasten hoog zijn, ook in vergelijking met de referentiegemeenten. In onderstaande tabel zijn de woonlasten voor een meerpersoons huishouden gespecificeerd.

	Wijdmeren ³²	Referentiegemeenten
Woonlasten meerpersoonshuishouden	1024	829
OZB	453	362
Afvalstoffenheffing: tarief mph	270	257
Rioolheffing: tarief mph	301	210
Gemiddelde woningwaarde 2015	320.000	306.800
OZB: tarief woningen	0,13840	0,11957
OZB: tarief niet woningen	0,19560	0,26725

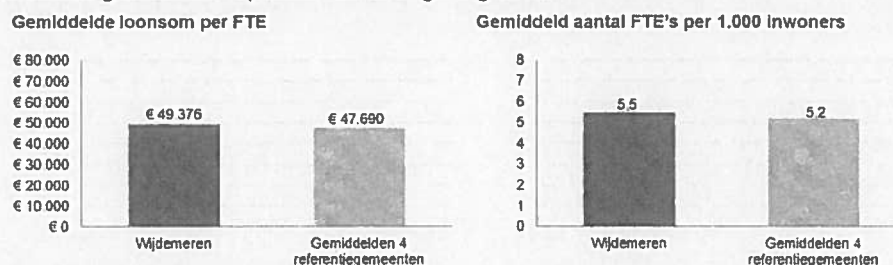
Bron: Coelo Atlas, CBS en websites gemeenten

Conform de ranglijst van Coelo heeft de gemeente Wijdmeren hoge lokale lasten. Dit komt tot uitdrukking in de plaats 390, waarbij de minst dure gemeente van Nederland op plaats 1 staat. De referentiegemeenten kennen gemiddeld aanzienlijk lagere woonlasten. De hoge woonlasten komen voort uit de OZB. De hoge OZB wordt enerzijds bepaald door de hoge gemiddelde WOZ-waarde van woningen en het tarief voor woningen dat hoger is dan bij de referentiegemeenten, maar hangt ook samen met het uitgavenniveau van de gemeente, aangezien de OZB een algemeen dekkingsmiddel is.

Organisatorische randvoorwaarden

Uit het zelfbeeld en omgevingsbeeld komt naar voren dat de organisatie de opgaven van de gemeente niet kan uitvoeren. De rek is er uit, mede als gevolg van bezuinigingen en nieuwe ontwikkelingen die op de gemeente zijn afgekomen. Sommige taakgebieden zijn niet bezet. De gemeente is afhankelijk geworden van regionale samenwerking, ondersteuning door andere gemeenten en inhuur.

Per mei 2016 heeft de gemeentelijke organisatie een toegestane omvang van 136 fte en een werkelijke omvang van 133 fte. In de getoonde grafieken is een vergelijking gemaakt met vier referentie-gemeenten³³ op basis van de begroting 2016.

Bron: begrotingsanalyse rijksoverheid 2016

³² De gemeente Wijdmeren gaat in haar begroting uit van € 1.075 aan woonlasten meerpersoonshuishouden en gaat uit van een gemiddelde woningwaarde van € 360.000

³³ De referentiegemeenten zijn in dit geval exclusief de gemeente Albrandswaard, omdat deze gemeente onderdeel is van de BAR-gemeenten en daarom een vertekend beeld geeft.

. Bij de gemeente Wijdmeren is sprake van een hogere loonsom en meer formatie dan de referentiegemeenten³⁴. Verder geeft de gemeente aan dat er in 2015 fors meer is ingehuurd dan in 2014 (€ 615.575 in 2014 vs. € 1.456.523 in 2015). Inhuur vindt men name plaats i.v.m. ziekte, maar zo geeft de gemeente aan, in 2014 en 2015 is veel meer ingehuurd dan gebruikelijk als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein.

8.6 Conclusie lokale bestuurskracht

De bestuurskracht van de gemeente Wijdmeren is onvoldoende. Dit blijkt uit het zelfbeeld, omgevingsbeeld en professioneel beeld. De ambities zijn vanwege de beschikbare middelen beperkt en grote opgaven als het aanpakken van de Loosdrechtse Plassen komen niet tot stand. Tegelijkertijd zijn de woonlasten binnen de gemeente hoog. De organisatorische randvoorwaarden zijn te beperkt aanwezig. Dit wordt vanuit het zelfbeeld en het omgevingsbeeld onderschreven.

Bij gemeente Wijdmeren zijn de organisatorische randvoorwaarden voor een bestuurskrachtige gemeente niet voldoende aanwezig. De gemeente ziet zich genoodzaakt zich te beperken tot het hoogst noodzakelijke terwijl de woonlasten hoog zijn. De slagkracht van de gemeente is niet voldoende om lokale ambities met enige omvang van de grond te krijgen en nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Uit de omgevingsanalyse komt naar voren dat inwoners van de gemeente dat ook daadwerkelijk merken.

De ambtelijke organisatie is mede door bezuinigingen en de toename van het takenpakket kwetsbaar geworden en sommige taakgebieden zijn daardoor niet bezet. Het gevolg is dat de gemeente niet voldoende in staat is duurzaam te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en in de situatie zit dat vaak ad hoc moet worden gewerkt.

---

³⁴ De gemeente Wijdmeren gaat in haar begroting uit van € 66.101 aan gemiddelde loonsom per FTE, en 5,94 FTE per 1.000 inwoners.

9. Bevindingen regionale bestuurskracht

De Gooi en Vechtstreek is het gebied met de 7 gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp, Wijdemeren. Dit gebied heeft bij elkaar ca. 250.000 inwoners, verdeeld over 20-25 stedelijke en dorpsgemeenschappen. De 7 gemeenten werken samen in een gemeenschappelijke regeling, de Regio Gooi en Vechtstreek. Hierin zijn bestuurlijke overleggen actief (portefeuillehoudersoverleggen en stuurgroepen). De gemeenten hebben daarnaast samenwerkingsorganen ingesteld op deelterreinen (o.a. natuur- en landschap, participatie) met een eigen bestuurlijke status. In diverse bestuurlijke constructen in het gebied zijn soms niet alle 7 gemeenten vertegenwoordigd en zijn soms ook andere gemeenten en bestuursorganen van buiten het directe gebied vertegenwoordigd. Tussen de 7 gemeenten zijn diverse hulpstructuren en tussenstructuren aangebracht, soms met een formeel (o.a. BEL Combinatie, HBEL) en soms met een meer informeel karakter. Dit geheel beschouwen wij in het kader van "het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek". Via de BEL Combinatie is ook de gemeente Eemnes nauw verbonden met dit bestuurlijk systeem.

9.1 Algemene kenmerken bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek

Het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek is een complex van instituties die met elkaar een meerschallige en multidimensionale opgave voor het gebied hebben uit te voeren. Dit systeem is daarbij op zichzelf weer een subsysteem in grotere gehelen; dat van de Metropool Regio Amsterdam (MRA), de Noordvleugel van de Randstad en als subsysteem tussen de grotere stedelijke (sub)systemen van Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht. De meerschallige en multidimensionale opgave moet veelal in samenwerking met en soms in onderhandeling met die andere onderdelen van de agglomeratie ("het daily urban system") tot stand worden gebracht.

We zien in Nederland meer (sub)systemen van de aard zoals in de regio Gooi en Vechtstreek. Belangrijke kenmerken zijn: ongelijksoortigheid (schaal, karakter) tussen de betrokken gemeenten, een meerschallige inhoudelijke opgave, een langjarige zoektocht naar de meest optimale bestuursstructuur (wisselend in de tijd) en veelal een schurend proces tussen de schalen en tussen de instituties. Meestal bevinden deze (sub)systemen zich binnen of aan de rand van stedelijke agglomeraties. In het algemeen daar waar er sprake is van grootschallige (sub)stedelijke opgaven (bereikbaarheid, wonen, economie etc.) en tegelijkertijd een bestuurlijke structuur met kleinschallige elementen bestaat die door bevolking en bestuur als waardevol worden ervaren. Voorbeelden zijn bv. Amstelland/Meerlanden, de Leidse Regio, Drechtsteden. Algemene kenmerken van dit soort bestuurlijke systemen zijn:

- De (vaak historisch gegroeide) belangenstructuur binnen het bestuurlijk systeem representeert de maatschappelijke en institutionele belangen in het gebied en kan zorgen voor identificatie vanuit deze belangen met de structuur (vertegenwoordigings- en identificatiefunctie);
- Bij gedeelde belangen en gezamenlijk ervaren urgentie heeft dit systeem een groot oplossend vermogen vanwege het snel kunnen schakelen tussen instituties en schalen;
- Bij manifeste bedreigingen van buitenaf sterke interne loyaliteit ("weten elkaar te vinden"), wederzijdse afhankelijkheden en stevigheid ("samen sterk");
- Veel aandacht voor onderlinge bestuurlijke en persoonlijke verhoudingen, hier in het functioneren ook sterk afhankelijk van;
- Ambtelijke en bestuurlijke drukte (veel spelers, veel overleggen, veel tussenstructuren, veel noodzakelijke loops in besluitvorming). Beperkt gevoel van eigenaarschap bij deelnemers voor geheel ("wij – zij");
- Mede daardoor voortdurende autorisatie- en legitimatiediscussies ("wie gaat er over", "wie beslist wat", wie wordt er wanneer bij betrokken");
- Ongelijksoortigheid van de partners leidt vaak tot gevoelens van ongelijkwaardigheid, tot wederzijds onbegrip en gebrek aan respect, incidenteel of zelfs structureel;
- Systeem kent geen escalatie- of doorzettingsmogelijkheid bij gebleken en structurele verschillen in belangen en opvattingen tussen partners;

- Formele gelijkwaardigheid tussen partners betekent dat bij het nemen van belangrijke besluiten "niemand het kan maken en wel iedereen het kan breken";
- Bij grote verschillen in belangen en opvattingen optreden van inertie en non-interventie ("kunnen niet met en niet zonder elkaar").

Deze beschrijving formuleert zowel de kwaliteiten en de kracht als de beperkingen/risico's en fundamentele onmacht van deze systemen. Uit onze bevindingen blijkt dat deze beschrijving van kenmerken goed van toepassing is op het bestuurlijk systeem van Gooi en Vechtstreek in algemene zin. In de regio's zoals hierboven genoemd is of wordt een maatwerkpaak ontwikkeld om binnen dat betreffende systeem tot optimalisering van de bestuurskracht te komen. Bij de beschrijving van varianten voor mogelijke versterking van de bestuurskracht in de regio Gooi en Vechtstreek zullen elementen van de ervaringen van elders terug komen.

9.2 Enkele facts & figures over het bestuurlijk systeem in de Gooi en Vechtstreek

Overzicht samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) waar de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, inclusief Eemnes, met elkaar samenwerken.

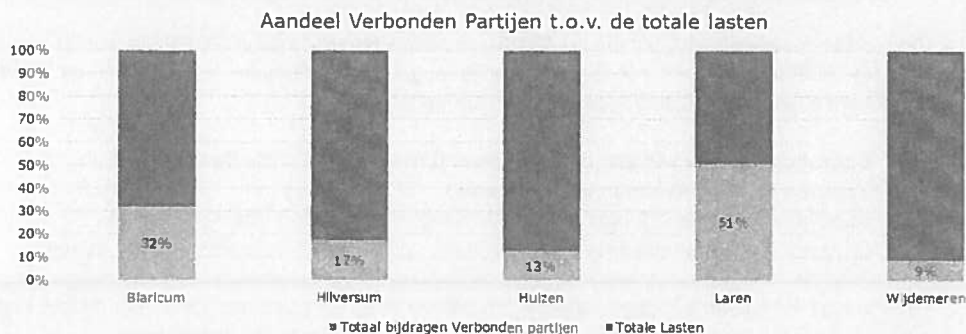
	Regio Gooi en Vechtstreek	Veiligheid in regio	Werkzaamheidschap Taminggroep	Plaatsrecht en Loosrecht	Educatie Gooi en Vechtstreek	Leerplan Gooi en Vechtstreek	Stichting basissamenlevings Gooi en Vechtstreek	Stichting IJkeland Zorg NH	Beleidsvoeringsorganisatie SSW	GR werkloosheids BEI	Drinkingwater Flevoland Gooi & Vechtstreek	Gooigracht en Vrijzorgmaatschap Eemmeer	Stichting Goaisoh natuurreservaat	GR alliantie sociale zaken en Sprekerij van Natuur en omgeving
Blaricum	✓	✓	✓		✓					✓	✓	✓	✓	✓
Hilversum	✓	✓	✓		✓						✓		✓	
Huizen	✓	✓	✓		✓	✓					✓		✓	✓
Laren	✓	✓	✓		✓					✓	✓	✓	✓	✓
Wijdmeren	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
Weesp	✓	✓	✓		✓	✓					✓			
Gooische Meren	✓	✓	✓		✓						✓		✓	
Eemnes			✓		✓	✓				✓				✓

Bron: *gemeentebegrotingen 2016/jaarstukken 2015*

Overzicht aantal lokale spelers actief in het bestuurlijk systeem Gooi & Vechtstreek

Gemeente	Aantal inwoners	Aantal raadsleden	Aantal leden B&W
Blaricum	9.622	13	4
Eemnes	8.807	13	4
Gooise Meren	56.328	31	6
Hilversum	87.830	37	6
Huizen	41.373	27	5
Laren	10.956	15	4
Weesp	18.348	17	4
Wijdmeren	23.275	19	4
Totaal	256.539	172	37

Overzicht gemeentelijke kosten voor verbonden partijen in relatie tot de gemeentebegroting.

Bron: gemeentebegrotingen 2016^{35,36}

Wat betreft de *kosten* van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek blijkt het volgende. De begrote uitgaven van de vijf gemeenten voor bestuur en algemene ondersteuning liggen in 2016 met circa € 27 miljoen ruim € 7 miljoen boven de vergoeding die in het gemeentefonds wordt ontvangen³⁷. De uitgaven voor bestuur en algemene ondersteuning en de vergoeding daarvoor in het gemeentefonds hebben niet alleen betrekking op de bestuurskosten zelf, maar bijvoorbeeld ook op de kosten van burgerzaken en de heffing van belastingen. Van de genoemde 27 miljoen heeft 19 miljoen betrekking op de bestuurskosten: bestuur, de directe bestuursondersteuning en advisering, communicatie en voorlichting, bestuurlijke samenwerking en de rekenkamer³⁸. Ten opzichte van de normering van het gemeentefonds voor bestuur en algemene ondersteuning zijn deze kosten hoog. De vergoeding bedraagt weliswaar ook € 20 miljoen, maar daar moeten naast de € 19 miljoen aan bestuurskosten dan ook nog andere kosten als burgerzaken en belastingheffing van worden betaald.

Een nadere analyse laat zien dat deze hogere uitgaven worden gecompenseerd met lagere uitgaven op andere beleidsterreinen, maar ook voor een belangrijk deel mogelijk worden gemaakt door hoge OZB-opbrengsten (voornamelijk vanwege de gemiddeld hoge woningwaarden, maar in enkele gemeenten ook vanwege hoge tarieven). De gemeenten Blaricum, Laren, Wijdemeeren en Hilversum genereren samen € 6 miljoen aan hogere OZB-opbrengsten dan het gemiddelde waarvan het gemeentefonds uitgaat (begroting 2016). Gemeente Huizen genereert € 2,5 miljoen minder dan het uitgangspunt in het gemeentefonds. Per saldo wordt € 3,5 miljoen aan extra OZB-opbrengsten gerealiseerd. Daarvan wordt een deel gealloceerd aan extra bestuurskosten.

Tegelijk blijkt uit onze data-analyse dat de regio een zeer rijk voorzieningenniveau heeft, zowel op sportgebied als op cultureel gebied. Zo is het aantal culturele instellingen per 1000 inwoners significant hoger dan het gemiddelde in Nederland. De financiering en ondersteuning hiervan wordt minder dan gemiddeld dan in vergelijkbare gemeenten in de rest van Nederland financieel gedragen door de lokale overheid. Het wordt dus meer dan elders gedragen door de lokale bevolking. Uit algemene bevolkingsgegevens blijkt dat de bevolking van Gooi en Vechtstreek gemiddeld genomen welvarender is en hoger opgeleid dan in de rest van Nederland. Uiteraard zijn er verschillen hierin binnen en tussen de gemeenten.

In de Gooi en Vechtstreek brengt de bevolking veel "waarde" in de samenleving in (financieel, cultureel, intellectueel, ondernemerschap). Voor de instandhouding en versterking van de structuur van voorzieningen is veel "samenlevingskracht" aanwezig in het gebied. De Gooi en Vechtstreek beschikt over een kostbaar bestuurlijk systeem, dat gefinancierd wordt uit de hoger dan gemiddelde OZB die de samenleving opbrengt.

³⁵ Het verschil tussen Laren en Blaricum komt voort uit de grotere begrotingsomvang van de gemeente Blaricum vanwege de wijze van ramen van de grondexploitatie.

³⁶ Laren en Blaricum incl. BEL Combinatie, in de hoofdstukken 4 en 7 is dit aspect nader toegelicht

³⁷ Bron: begrotingsanalyse BZK 2016

³⁸ Het betreft de kosten die volgens de functionele indeling van gemeenten vallen onder de functies 001 Bestuursorganen, 002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en Wethouders, 005 Bestuurlijke samenwerking en 006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

9.3 De bestuurlijke opgaven voor de Gooi en Vechtstreek

In recente rapporten van Winsemius (2013), Provincie Noord-Holland (2013), Jansen/te Grotenhuis (2014) en TNO (2014) is het regionale opgavenprofiel beschreven. Het rapport van Winsemius beschrijft 4 typen regionale opgaven in Gooi en Vechtstreek:

- a) Opgaven op het gebied van *bedrijfsvoering* (kosten/operationele kwaliteit)
- b) Opgaven op het gebied van *dienstverlening*
- c) Opgaven die vragen om *regionale afstemming en prioritering op inhoud/beleid*
- d) Opgaven die vragen om *belangenbehartiging op een hoger schaalniveau* dan de regio.

Winsemius formuleert het opgavenprofiel op basis van zijn analyse dat "de burger minder krijgt dan mogelijk" omdat de gemeenten op deze terreinen niet de optimale resultaten halen.

In de rapportages van Jansen/te Grotenhuis en TNO ligt de nadruk op de regionale (c) en bovenregionale (d), strategische, "uitdagingen". Deze uitdagingen liggen op demografisch terrein (vergrijzing), vermindering economische dynamiek (o.a. mediasector), prijsdruk/verdringing op de woningmarkt, mobiliteit/bereikbaarheid, bedreiging van de groene kwaliteit. Jansen/te Grotenhuis formuleren de uitdagingen onder het algemene motto dat "de voorsprong van de Gooi en Vechtstreek op andere regio's afneemt".

In het rapport van Jansen/te Grotenhuis wordt ook in algemene zin de aandacht gevestigd op de veranderingen die er zijn in de rolname van de (lokale) overheid. Zowel wat betreft de inhoud en omvang van het takenpakket (i.c. de decentralisaties van 1-1-2015) als meer in algemene zin de veranderende verhouding tussen overheid en maatschappelijke omgeving ('overheidsparticipatie'). Dit beschouwen de verkenner als belangrijke opgaven en uitdagingen voor de regio Gooi en Vechtstreek.

Sinds de verschijning van deze rapporten heeft in de Gooi en Vechtstreek op diverse terreinen plan- en visievorming plaatsgevonden. Er is een uitvoeringsprogramma Sociaal Domein opgesteld (2015) en een Regionale Samenwerkingsagenda (RSA, 2015/2016). Er zijn uitvoeringsprogramma's op zowel Sociaal als Fysiek Domein (ca. 80-85 projecten) geformuleerd. Recent is een Regionaal Economische Uitvoeringsagenda opgesteld (2016), is een bijdrage geleverd aan de ruimtelijk economische agenda van de Metropoolregio Amsterdam (2015) en is een ontwerp Regionale Woonvisie opgesteld. Zeer recent is ook een ontwerp-onderzoeksresultaat in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT Oostkant Amsterdam) beschikbaar gekomen, dat ook ingaat op de strategische opgaven in/van het gebied.

Op basis van al deze documenten en op grond van de gesprekken in het gebied ligt er op papier een duidelijk en ook breed gedeeld opgavenprofiel voor het bestuurlijk systeem in het gebied. De opgaven op de schaalniveaus c. (regionaal) en d. (bovenregionaal) behelzen belangrijke issues op het gebied van bereikbaarheid (auto, OV, fiets), economie (werkgelegenheid, participatie, economische dynamiek en vitaliteit, toerisme/recreatie), wonen (met name diversiteit en kwaliteit woningvoorraad) en natuur&landschap (kwaliteit, diversiteit, verbinding blauw-groen). Dit opgavenprofiel komt grotendeels overeen met wat in de eerdere onderzoeken is geformuleerd.

9.4 Opgavenprofiel gedeeld, verschil in urgentie bij aanpak

Op basis van het geheel van de gesprekken in het gebied zien we dus een gedeelde agenda en dito opgavenprofiel, maar we constateren ook een verschil in gevoelde urgentie in het aanpakken van de opgaven op de terreinen economie, wonen en natuur&landschap en bereikbaarheid:

- Wat betreft de economische opgaven wil een deel van de spelers in het bestuurlijk systeem zich richten op ingrijpende interventies wat betreft werkgelegenheidsontwikkeling in het gebied en aansluiting bij economische bewegingen in de rest van de Noordvleugel (Utrecht, Amsterdam e.d.). Een ander deel van de spelers in het bestuurlijk systeem stelt zich hierin (veel) terughoudender op. Enerzijds vanuit de analyse dat in een hedendaagse economie – en zeker in het urbane systeem van de Noordvleugel - werkgelegenheid veel minder plaatsgebonden is en het dus weinig zin heeft om banen in het gebied te creëren. Anderzijds vanuit de behoefte om kwaliteit van (goed en rustig) wonen en leven in het groen te conserveren en niet (op

meerdere plekken) ondergeschikt te maken voor economische ontwikkeling bv. op het terrein van recreatie/toerisme;

- Op het terrein van bereikbaarheid is er een breed ervaren urgentie om congestie op doorgaande wegen (A1/A27) en in het interlokaal openbaar vervoer te verminderen, maar er is geen overeenstemming over de inhoudelijke aanpak en strategie hiervoor. Dit is ook verbonden met het eerste thema: wel of niet richten op eigen werkgelegenheid in het gebied en daarmee mogelijke reductie van verkeersstromen;
- Wat betreft wonen merken we op dat de ontwerp-Regionale Woonvisie uitgaat van een gezamenlijke inspanning op het terrein van goedkope en middeldure woningen in het gebied, maar dat er geen afspraken zijn om dit ook echt te realiseren indien gemeenten hun inspanning op dit terrein niet kunnen of willen leveren. Sterker, er worden in de gesprekken signalen afgegeven dat dit uiteindelijk ook niet als een "ramp" voor het gebied zou worden ervaren, gezien de (gewenste) samenstelling en gemiddelde welvaart van de bevolking op dit moment en de wens om het gebied vooral ook groen en leefbaar te houden;
- Op het terrein van natuur&landschap wordt verschillend gedacht over de huidige staat van natuur&landschap van het gebied. Enerzijds zijn er signalen (o.a. uit het MIRT-onderzoek) dat dit belangrijk kwaliteitskenmerk van het gebied achteruitgaat ("sleets"). Dit wordt echter niet breed gevoeld en ervaren.

Er is dus wel een gedeelde agenda voor de lang cyclische en strategische inhoudelijke opgaven voor het gebied. Tegelijk is er dualiteit in de aanpak van die opgaven. Enerzijds een "conserverende" aanpak en houding, waarbij het gebied vooral zichzelf moet blijven en met slechts beperkte interventies en vanuit een onafhankelijke positie ten aanzien van de omliggende gebieden zich verder moet ontwikkelen. Anderzijds een "transformerende" aanpak en houding, waarbij het gebied juist ingrijpend moet veranderen om economisch mee te kunnen blijven komen en om dit te bereiken ook nadrukkelijker verbindingen en samenwerking moet aangaan met de omliggende gebieden.

We vinden het belangrijk om deze dualiteit hier zichtbaar te maken omdat die een grote invloed heeft op de beoordeling van de bestuurskracht van het gebied. Want die wordt juist bepaald aan de hand van de gestelde ambities en urgenties in de aanpak van opgaven ("kunnen wat je wilt"). Als daarover binnen het gebied meer dan graduele verschillen van opvatting zijn levert dat ook een verschillende beoordeling van de bestuurskracht op, alsmede verschillende voorkeuren voor routes in de versterking van de bestuurskracht.

In de kenmerken van het bestuurlijk systeem zoals beschreven in paragraaf 4 is deze dualiteit over de urgentie van het regionale opgavenprofiel op zichzelf al een betekenisvol vraagstuk in de werking en slagkracht van het bestuurlijk systeem en voor de onderlinge bestuurlijke verhoudingen in het gebied. Het bestuurlijk systeem is niet bestuurskrachtig om met een dergelijke dualiteit om te gaan en te overbruggen.

9.5 Bevindingen regionale bestuurskracht Gooi en Vechtstreek

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op het zelfbeeld, het omgevingsbeeld en het professioneel beeld van de regionale bestuurskracht, dat wil zeggen de kracht van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek.

Zelfbeeld regionale bestuurskracht

De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek zijn wisselend tevreden over de resultaten die het bestuurlijk systeem op regionaal en bovenregionaal niveau weet te bereiken. Er is over het algemeen grote tevredenheid over de mate waarin het is gelukt om in het Sociaal Domein de taken die per 1-1-2015 naar de gemeenten zijn overgegaan op te pakken en vorm te geven in een gezamenlijke uitvoeringspraktijk die inhoudelijk redelijk effectief is, financieel verantwoord is en die veel tevredenheid bij cliënten oproept en draagvlak heeft bij de betrokken gemeenten.

Er is in het algemeen ook tevredenheid over de verbeterde samenwerkingsverhoudingen binnen het bestuurlijk systeem vanaf 2014. De werkzaamheden voor en de successen in het Sociaal Domein hebben hier volgens velen aan bijgedragen. Er is ook tevredenheid over de wijze waarop de gemeenteraden (met inzet van "raadsambassadeurs") resultaten hebben gehaald in het samen opstellen van de Regionale Samenwerkings Agenda (RSA). Hiermee is het eigenaarschap van de

gemeenteraden voor de samenwerking vergroot en de mentale afstand tussen het lokale niveau en het regionale niveau binnen het bestuurlijk systeem verminderd. Tegelijk wordt er nog veel onduidelijkheid en zoekgedrag ervaren als het gaat om de positie van de gemeenteraden in de voorbereiding en besluitvorming over regionale aangelegenheden (bv. Regionale Woonvisie). Dit gaat gepaard met een ervaren gebrek aan democratische legitimatie van met name strategische beslissingen op gebiedsniveau.

Over de behaalde resultaten buiten het Sociaal Domein is beperkte tevredenheid tot ontevredenheid. Er is frustratie/teleurstelling over samenwerking die de afgelopen jaren moeilijk verloopt (o.a. HOV-dossier) en over enkele samenwerkingsprojecten/dossiers die ondanks pogingen niet van de grond zijn gekomen (aanbestedings-/inkoopbeleid, shared services). Er is een wisselend beeld over effectiviteit en rendement van de regionale samenwerking in het Fysiek Domein. Het verschil in beoordeling wordt vooral veroorzaakt, door het in de vorige paragraaf geconstateerde verschil in urgentie dat wordt beleefd in de aanpak van strategische opgaven op dit gebied. Vanuit het conserverende perspectief bezien is het beeld over behaalde resultaten redelijk positief (goede voortgang in planvorming, sterkere inhoudelijke samenhang tussen plannen, versterking programmatisch werken, voortgang enkele regionale projecten). Dit is ook gekoppeld aan een redelijk optimisme over de toekomst van het gebied. Vanuit het transformerende perspectief is er teleurstelling en frustratie dat op belangrijke kern dossiers te weinig concrete voortgang wordt bereikt en de regio zo moeizaam zichtbaar is voor en matig verbonden is met belangen en partijen op hoger schaalniveau. En ook pessimisme over de toekomst van het gebied ("het groene graf").

Tussen de gemeenten is er een verschil in mindset over de samenwerking binnen het bestuurlijk systeem en de verhouding tussen "lokale" en "regionale" prestaties. Er zijn gemeenten die redeneren volgens het principe "lokaal wat kan, regionaal wat moet". Anderen redeneren meer volgens de lijn "lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal beter kan". Hilversum redeneert "wat goed is voor de regio, is goed voor Hilversum". Dit verschil in mindset beïnvloedt het oordeel over prestaties en inzet op regionaal niveau. Er zijn bij de gemeenten wel ideeën over de manier waarop het bestuurlijk systeem versterkt kan worden, maar die komen hierdoor vaak niet met elkaar overeen.

Omgevingsbeeld regionale bestuurskracht

Uit de gesprekken met maatschappelijke partners (binnen het gebied) en bestuurlijke partners (buiten het gebied) komt in het algemeen naar voren dat in de afgelopen twee jaar niet of nauwelijks veranderingen zijn waargenomen in het functioneren van en/of de prestaties van het bestuurlijk systeem in Gooi en Vechtstreek. Geen verslechtering, maar ook geen significante verbetering. Wel wordt door sommigen waargenomen dat de onderlinge verhoudingen binnen het gebied beter zijn dan in het verleden.

Door maatschappelijke partners wordt aangegeven dat er op zich goede relaties zijn met de gemeenten binnen het bestuurlijk systeem en dat in het verkeer met individuele gemeenten over het algemeen goede samenwerkingsresultaten worden behaald. Tegelijk wordt geconstateerd dat het vanuit deze organisaties komen tot samenwerkingsresultaten op regioniveau soms (voor sommigen altijd) moeizaam verloopt en dat dit niet verschilt van eerdere perioden. Reden is dat belangen en opvattingen tussen gemeenten sterk kunnen verschillen en dat die niet worden overbrugd.

Door bestuurlijke partners wordt aangegeven dat het gebied vanuit andere subsystemen weinig zichtbaar is en een betrekkelijk geringe rol speelt in bovenregionale afwegingen en beslissingen. Waargenomen wordt dat het gebied vaak moeizaam tot onderlinge consensus komt en moeilijk een bestendige lijn in het optreden naar buiten kan vasthouden.

Professioneel beeld regionale bestuurskracht

Vanuit het professioneel perspectief hebben wij een wisselend beeld over de resultaten van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek op regionaal en bovenregionaal niveau.

In het Sociaal Domein zijn goede resultaten gehaald in de samenwerking de afgelopen jaren. De opgezette uitvoeringspraktijk is, ook op basis van vergelijking met ervaringen elders in het land, redelijk tot goed op orde. Als succesvoorwaarden hiervoor benoemen wij het feit dat hierbij in de afgelopen jaren sprake was van een grotendeels gedeeld belang en urgentie in de 7 gemeenten (incl. Eemnes 8). Tevens dat er bij de opzet van deze samenwerking weinig tot geen geïnstitutionaliseerde belangen waren binnen de gemeenten op dit terrein en dus ook geen competitie over zeggenschap

of legitimatie tussen organisaties ontstond. Wij merken wel op dat bij de uitvoering van de taken in het Sociaal Domein veel verschillende uitvoeringsverantwoordelijkheden zijn ontstaan/voortgezet (individuele gemeenten met werkpleinen en uitvoeringsdiensten, tussenstructuren zoals HBEL, regio G&V (inkoop en beleid), GGD/JGGV, Participatiebedrijf). De programmasturing die vanuit de Regio G&V is opgezet beoogt een optimalisering binnen dit complexe uitvoeringsmodel te bewerkstelligen. In de huidige fase van ontwikkeling van de uitvoeringspraktijk wordt afstemming hierbinnen nog vergemakkelijkt door gezamenlijke doelen, goede onderlinge verhoudingen en de "schwung" die de succesvolle samenwerking geeft tot nu toe. Maar die situatie kan snel veranderen als er uitvoeringsproblemen ontstaan of grote budgettaire belasting. Dit zien wij als een belangrijk risico op dit terrein voor de toekomst.

Op enkele specifieke samenwerkingsdossiers zijn – ondanks inspanningen – geen of weinig resultaten gehaald in de afgelopen jaren, zoals het HOV-project, ontwikkeling Shared Service Center, dossier spoordoorsnijdingen. De bestuurlijke relaties zijn op onderdelen verbeterd in de afgelopen jaren. Op andere onderdelen (bv. versterking relaties in HBEL-verband) overigens ook niet. Op het Fysiek Domein heeft de afgelopen jaren veel visie- en planvorming plaatsgevonden: o.a. Regionaal Economische Uitvoeringsagenda. Doch hieraan is geen solide executie-instrumentarium gekoppeld, noch is een mechanisme aangegeven waarlangs – bij gebleken verschillen in belang en urgentie tussen gemeenten – knopen kunnen worden doorgehakt, dan wel daadkrachtige vervolgstappen kunnen worden gezet.

Wij hebben in ons onderzoek specifiek aandacht besteed aan de dossiers Regionale Woonvisie en MIRT-onderzoek. Onze belangrijkste bevindingen hierover:

1. De Regionale Woonvisie is in een creatief en interactief proces tot stand gekomen, waardoor een rijke analyse heeft kunnen plaatsvinden van ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op kwaliteit van wonen en leven in het gebied. Daarop is beleid geformuleerd aan de hand waarvan sturing op de ontwikkeling van kwaliteit en kwantiteit bij de ontwikkeling van de woningvoorraad kan plaatsvinden. Het beleid is nog niet vastgesteld en heeft nog een behoorlijk abstractieniveau. Het zal moeten worden uitgewerkt in lokale woonvisies en vervolgens op lokaal niveau handen en voeten worden gegeven in samenwerking met maatschappelijke organisaties, bewoners en marktpartijen. Wij vinden het een zwakte dat de Woonvisie geen uitvoeringsinstrumentarium bevat waarmee op regionaal niveau uitvoering van de belangrijkste beleidsuitgangspunten (w.o. het 1/3^e criterium voor de ontwikkeling van sociale woningbouw) kan worden geborgd, juist als er verschillen in belangen tussen de gemeenten hierbij zullen gaan optreden. Monitoring en overleg zijn wel nuttig, maar niet toereikend in die situaties.
2. Het MIRT-onderzoek bevindt zich op dit moment in de afrondingsfase naar (mogelijk) een volgende stap. Uit de nu bijna afgeronde onderzoeksfase komen belangrijke keuzevragen voor het gebied naar voren op het terrein van de economische ontwikkeling (wel of niet stevige groei werkgelegenheid), bereikbaarheid (waarin wel/niet investeren), natuur&landschap (investeren in conserveren of verbinden met andere functies zoals recreatie), wonen (wel of niet regionale instroom mogelijk maken). Het is logisch dat er nog geen concrete resultaten op deze terreinen zijn behaald, het onderzoek is nog nauwelijks afgerond. Tegelijk zijn deze keuzevraagstukken niet nieuw; ze staan al vermeld in de rapportages van Winsemius en Jansen/te Grotenhuis. Hoe relevant het MIRT-onderzoek op zichzelf voor het gebied ook is; het is ook een uitdrukking van "paralyse voor analyse"; zolang er onderzoek is, kunnen/moeten keuzes vooruitgeschoven worden. Voor de belangrijkste strategische keuzes op het gebied van bereikbaarheid en economie (in hun onderlinge samenhang) is en wordt daardoor voorlopig geen daadkrachtige en gedeelde aanpak geformuleerd.

In onze analyse van de resultaten van het bestuurlijk systeem op regionaal en bovenregionaal niveau is er een witte vlek als het gaat om het geven van richting aan een nieuw soort contractering tussen overheid en samenleving voor het leveren van prestaties op deze niveaus. Op lokaal niveau zien we die beweging wel in enkele gemeenten, maar op regionaal niveau slechts beperkt. In het Sociaal Domein wordt in de uitvoering en opzet wel ingezet op nieuwe vormen van rolneming van de overheid in relatie tot de organisatie van "samenlevingskracht". In het Fysiek Domein zien we dit zeer beperkt; er is wel o.a. een Economic Board ingesteld en bij de opstelling van de Regionale Woonvisie zijn corporaties betrokken. Maar een structurele inzet op het mobiliseren en benutten van "samenlevingskracht" op regionaal niveau hebben we niet aangetroffen. Terwijl er naar onze

waarneming op tal van terreinen (zorg, cultuur, ondernemers) veel van die kracht aanwezig is, zowel georganiseerd als ongeorganiseerd.

Vanuit ons onderzoek hebben we per saldo een gematigd negatief beeld over de resultaten die gehaald zijn in de afgelopen jaren in het oppakken en uitvoeren van de regionale opgaven en daarmee over de regionale bestuurskracht. Wij constateren dat met name de opgaven in het Fysiek Domein niet daadkrachtig zijn opgepakt en dat voor deze opgaven ook nog nauwelijks een beroep gedaan wordt c.q. aangesloten bij de samenlevingskracht van het gebied.

9.6 Recapitulatie bevindingen regionale bestuurskracht

Op basis van ons onderzoek formuleren wij de volgende samenvattende beantwoording van de onderzoeksvragen naar regionale bestuurskracht:

1. *In hoeverre wordt het regionale opgavenprofiel gedeeld door de gemeentebesturen? Zijn er daarnaast recente ontwikkelingen die aanleiding zijn om dit opgavenprofiel aan te passen?*

Wij constateren dat de inhoud van het regionale opgavenprofiel gedeeld wordt door de gemeentebesturen, maar dat er dualiteit is in de ervaren urgentie om met name opgaven in het Fysieke Domein op te pakken. Er is een "conserverend" perspectief (geen ingrijpende interventies in het gebied op het terrein van bereikbaarheid, economie, wonen, en natuur/landschap, voorzieningen/cultuur) naast een "transformerend" perspectief (wel ingrijpende interventies/aanpak op deze terreinen).

Wij zien in het gebied geen samenhangende en gedeelde visie over de manier waarop samenlevingskracht en bestuurskracht elkaar kunnen versterken bij het oppakken van de opgaven op regionaal en bovenregionaal niveau. Hier is wel aanleiding toe, zoals ook al geconstateerd is in de rapportage van Jansen/Te Grotenhuis.

2. *Welke resultaten zijn in de periode 2014 – 2016 behaald door de gemeentebesturen op de in dit profiel aangegeven terreinen?*

Er zijn door het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek goede resultaten gehaald op regionaal niveau op het terrein van het Sociaal Domein. Er zijn op enkele terreinen, ondanks inspanning daartoe, geen of te weinig resultaten gehaald (o.a. HOV-dossier, samenwerking bedrijfsvoering). Op het Fysieke Domein is er in de afgelopen twee jaar veel planvorming, visievorming en onderzoek geweest (Regionaal Economische Uitvoeringsagenda, RSA, Regionale Woonvisie, MIRT-onderzoek), maar er zijn geen of weinig resultaten behaald op de geformuleerde (boven)regionale opgaven op dit terrein. Wij menen dat de opgaven voor het gebied niet wezenlijk veranderd zijn ten opzichte van 2013/2014.

3. *Zijn de bestuurlijke randvoorwaarden voor het behalen van resultaten in de toekomst aanwezig?*

- a. *Concrete en gedeelde samenwerkingsagenda*
- b. *Verankering in reguliere sturings- en beheersingsinstrumenten (begrotingen, meerjarenplannen e.d.)*
- c. *Een adequate en gedragen organisatie en heldere taak- en verantwoordelijkheidsverdeling*

Naar onze mening zijn de bestuurlijke randvoorwaarden voor het behalen van resultaten in het huidige bestuurlijk systeem op een aantal fundamentele opgaven gesteld in de rapportage van Jansen/te Grotenhuis niet of beperkt aanwezig:

- a. Er is op het Fysiek Domein op papier wel een gedeelde samenwerkingsagenda, maar geen gedeelde samenwerkingsagenda gericht op uitvoering en daadkracht in het bereiken van resultaten. Er is ook geen gedeeld beeld hoe die resultaten in een symbiose tussen samenleving en bestuur wel/beter kunnen worden gerealiseerd. De totstandkoming van zo'n gedeelde en gedragen uitvoeringsagenda wordt belemmerd door verschillende gedachten en gevoelens over de urgentie en de interventieschaal van de uitvoering en

over verschillen in verwachtingen en drijfveren ten aanzien van de regionale samenwerking tussen de gemeenten.

- b. Er is geen adequaat sturings- en beheersingsinstrumentarium voor de uitvoering van zo'n gedeelde uitvoeringsagenda. Het uitvoeringsinstrumentarium is op dit moment sterk project- en programmagericht en niet strategisch ingericht. Dit geldt ook voor de Regionale Samenwerkings Agenda (RSA).
- c. Er is in de governance van dit bestuurlijk systeem een fundamentele zwakte om op een ambitieuze en daadkrachtige manier opgaven aan te pakken waarvan de urgentie tussen gemeenten verschillend wordt beleefd en/of waarvan bij de uitvoering grote verschillen in belangen tussen gemeenten overbrugd moeten worden. Ook ontbreekt voor een dergelijke aanpak de democratische legitimatie binnen dit systeem.

10. Varianten versterking bestuurskracht in de regio

In dit hoofdstuk beschrijven we de mogelijkheden voor de versterking van de bestuurskracht in de regio Gooi en Vechtstreek aan de hand van vier varianten voor de verdere bestuurlijke toekomst. Deze beschrijving bevat nog geen waardeoordeel over deze varianten in relatie tot geconstateerde beperkingen in regionale bestuurskracht. De beschrijving is gebaseerd op algemeen aanvaarde inzichten over mogelijke voordelen/kansen en mogelijke nadelen/risico's die de varianten kunnen bieden.

Wij beschrijven de volgende varianten voor mogelijke versterking van de regionale bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek:

- A. Voortzetting huidig bestuurlijk systeem met beperkte aanpassingen op onderdelen;
- B. Optimalisatie huidig bestuurlijk systeem door grotere aanpassingen op politiek-bestuurlijk en/of organisatorisch terrein;
- C. Vereenvoudiging huidig bestuurlijk systeem door beperking aantal gemeenten tot maximaal 3;
- D. Herontwerp bestuurlijk systeem gericht op 1 nieuwe gemeente Gooi en Vechtstreek;

De varianten zijn naast elkaar beschreven doch sluiten elkaar in sommige gevallen niet uit (bv. combinatie van elementen van b. en c. zijn mogelijk).

10.1 Variant A. voortzetting huidig systeem met beperkte aanpassingen

Het huidig bestuurlijk systeem wordt gekenmerkt door een sterke nadruk op lokale autonomie, ook in het regionaal proces. De eindverantwoordelijkheid voor alle inhoudelijke besluiten ligt bij gemeenteraden, die wat betreft het regionaal proces behoorlijk op afstand staan. In de afgelopen jaren is die afstand enigszins verminderd (raadsambassadeurs), de formele posities zijn niet veranderd.

Bij voortzetting van dit systeem kunnen een aantal verbeteringen van het systeem worden doorgevoerd zonder het algemeen karakter aan te tasten. Zo kan het traject van consultatie en besluitvorming door gemeenteraden bij belangrijke besluiten (bv. Regionale Woonvisie) worden verhelderd en gestroomlijnd. Informatievoorziening tussen bestuurlijke overleggen onderling en vanuit deze overleggen richting gemeentelijke achterbannen kan worden verbeterd. Wat betreft organisatie en uitvoering van projecten kan de programmasturing worden versterkt. Feitelijk is dit aanpassingsproces op regionaal niveau in het Fysiek Domein al in gang gezet.

Mogelijke voordelen/kansen van deze variant is dat de legitimatie van het systeem sterk verankerd blijft in de lokale gemeenteraden. Hiermee wordt een van de kwaliteiten van dit systeem (identificatie en representatie bestaande institutionele belangen) gediend. Met beperkte aanpassingen kan de regionale procesgang worden verhelderd en op onderdelen efficiënter gemaakt.

Nadeel/risico's van deze variant is dat het eigenaarschap van lokale gemeenteraden voor de opgaven op regionaal en bovenregionaal niveau sterk verschillend beleefd blijft worden en dat hier dus op belangrijke momenten geen duidelijk ervaren eenheid over kan worden bereikt, waardoor de executiekracht van het systeem op deze niveaus niet wordt versterkt. Nadeel/risico is tevens dat - mede hierdoor - de democratische legitimatie voor regiobrede beslissingen, beleidsvorming en belangenbehartiging erg dun blijft en slechts zeer moeizaam en met veel overleg op allerlei niveau beperkt kan worden bereikt.

10.2 Variant B. Optimalisatie bestuurlijk systeem met aanpassing bestuurlijk en/of organisatorisch model (volledig/partieel)

Belangrijke mogelijkheid voor optimalisatie ligt in het versterken van de politieke component in besluitvorming en beleidsvorming door inrichting van een vertegenwoordigend orgaan uit de gemeenteraden op regionaal niveau (een G&V-(be)raad), in combinatie met een politiker optredend bestuur op regioniveau. In andere regio's is hier ervaring mee (IJmondraad, Drechttraad). Door instelling van zo'n vertegenwoordigend orgaan worden gemeenteraden veel directer betrokken bij de besluitvorming en daar (dus) ook meer aan gecommiteerd. In zo'n constructie kan afgesproken worden dat over bepaalde onderwerpen een vorm van (gekwalficeerde) meerderheidsbesluitvorming mogelijk is voor het richting geven aan regionale onderwerpen. Ook kunnen bevoegdheden van gemeenteraden overgedragen worden, als alle deelnemende gemeenteraden daar toe bereid zijn. Hiermee wordt de vrijblijvendheid in besluitvorming doorbroken (soort EU-model).

Een aanvullende, organisatorische, mogelijkheid voor aanpassing van het bestuurlijk systeem is de integratie van delen van lokale ambtelijke diensten (beleid/uitvoering/strategie) onder 1 regeling en in 1 regio-organisatie, waardoor onderlinge uitwisseling, integratie en efficiëntie wordt bevorderd (bijvoorbeeld gemeenschappelijke Shared Service organisatie of een gezamenlijke beleidsdienst). Ook hier is Drechtsteden een voorbeeld. In combinatie met een Algemeen Bestuur achtige rol van de gemeenteraden ontstaat hiermee een sterk regionaal gericht bestuursmodel incl. stevige regionale organisatie met integrale sturing en uitvoering van de gezamenlijke taken, hetgeen ook gezamenlijke belangenbehartiging en optreden naar buiten kan bevorderen.

Een sub variant die kan worden overwogen is het toepassen van versterkte governance (sterkere rol gemeenteraden en doorbreken van vrijblijvendheid in besluitvorming) op specifieke onderdelen van het regionaal beleid (bv. thema bereikbaarheid/economie). Dan kan hieraan gericht worden gewerkt in een partieel gewijzigd en opgavengericht bestuursmodel, zonder dat het gehele bestuurlijk systeem hierop nader wordt ingericht.

Voordeel/kansen van deze variant B. (met sub varianten) liggen in de versterking van het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid van de gemeenteraden voor het totaal van de regionale samenwerking en ontwikkeling. Er is minder kans en ook minder ruimte voor een soort "wij-zij" denken tussen lokaal en regionaal niveau. Met het instellen van meerderheidsbesluitvorming op regionaal niveau en overdracht van taken/bevoegdheden vanuit de gemeenteraden kan – in de meest verregaande vorm – een vorm van regionaal bestuur ontstaan dat doorzettingsmacht heeft op bepaalde onderwerpen. Overigens zijn hier op dit moment wettelijke beperkingen aan.

Nadelen/risico's van dit model liggen in ieder geval in het beperken van de lokale zeggenschap (op onderdelen) en de beperking (in ieder geval in formele zin) van de democratische legitimatie van besluitvorming waar het overgedragen taken/bevoegdheden betreft. Gemeenten behouden in dit systeem dus wel zelfstandigheid, maar verliezen zeggenschap. Voor burgers en lokale maatschappelijke organisaties wordt het, bij een groot en op afstand staand regionaal orgaan, onduidelijker waar nu de besluiten genomen worden. Nadeel/risico is tevens dat dit model wel leidt tot grotere efficiency en overige positieve effecten "onder de motorkap" maar dat de externe positie niet structureel wordt versterkt; deze wordt vaak mede bepaald door de gemeentegrootte (de regio zit bv. nog niet aan tafel bij het G32-netwerk van 100.000+gemeenten). Bovendien zal bij belangrijke besluiten waarvoor wel een meerderheid is in de regio, maar waar 1 of 2 gemeenten niet aan willen meewerken toch een impasse ontstaan. Voor het ontwikkelen van dit model zal sowieso creatief ruimte gevonden moeten worden in wettelijke regelingen (o.a. WGR).

10.3 Variant C. Vermindering aantal gemeenten tot maximaal 3

Deze variant (die ook in hoofdlijnen beschreven is in de rapporten van Winsemius en Jansen/te Grotenhuis) is eigenlijk geen directe interventie in de werking van het bestuurlijk systeem op zich. Via beperking van het aantal en van de ongelijksoortigheid van partners binnen het bestuurlijk systeem, kan het systeem als geheel effectiever opereren.

Voordeel/kans van deze variant is dat de bestuurlijke en organisatorische complexiteit en drukte in het systeem sterk wordt verminderd. Samenwerking door drie krachtige partners van vergelijkbare schaal kan vooral gericht worden op regionale thema's en uitdagingen. Deze variant biedt de kans

om de aparte regio-organisatie te beperken en meer via onderlinge werk- en taakafspraken tussen de 3 gemeenten de samenwerking te regelen. In dat geval zijn er dus nog maar 3 besturen die via onderlinge afspraken (convenanten, DVO's) de samenwerking regelen en daarvoor slechts een (lichte) coördinatiestructuur in stand hoeven te houden met in aanvulling daarop wellicht nog enkele gezamenlijke uitvoerende diensten (bv. GGD). Een verdergaande vereenvoudiging van het systeem dus in dat geval. Voordeel/kans is in dat geval dat de samenwerking vooral gericht kan worden op strategische onderwerpen en gezamenlijke belangenbehartiging, waarmee een sterker optreden naar buiten kan worden bevorderd.

In deze variant is een mogelijk nadeel/risico dat de afstand tussen burgers en bestuur toeneemt, overigens wel afhankelijk van het te kiezen bestuurs- en organisatie-model voor de gemeenten. Mogelijk nadeel/risico van deze variant is dat de vereenvoudiging leidt tot minder binding/onderlinge afhankelijkheid tussen de deelnemers. Ze hebben elkaar minder nodig en kunnen ieder gemakkelijker een eigen weg gaan. In bepaalde gevallen zal het gemakkelijker zijn om met 3 partners te komen tot overeenstemming dan met 7, doch als er een fundamenteel verschil van mening is wordt dat met 3 partners niet gemakkelijker overbrugd dan met 7. Ook tussen 3 partners kan er immers sprake zijn van concurrerende belangen en moeizame bestuurlijke verhoudingen. In die gevallen is er met 3 gemeenten geen escalatiemechanisme om verschillen van opvatting te beslechten/overbruggen. Om tot een effectieve gebiedssamenwerking te komen met 3 gemeenten zal ook een vorm van afstemming tussen gemeenteraden nodig blijven; de constructie hiervoor kan op maat worden gemaakt.

10.4 Variant D. Herontwerp bestuurlijk systeem tot 1 gemeente Gooi en Vecht

In deze variant komt er 1 gemeente "Gooi en Vecht". Hiermee wordt een groot aantal systeembezwaren van het huidige bestuurlijk systeem opgelost. Er is geen bestuurlijke drukte meer van meerdere ongelijksoortige gemeenten, tussenliggende hulpstructuren en sectorale instituties. Interne belangentegenstellingen binnen het gebied kunnen worden opgelost via meerderheidsbesluitvorming in de gemeenteraad. Deze raad is direct gekozen en dus optimaal democratisch gelegitimeerd voor verregaande gebiedsbeslissingen.

Er ontstaat in deze variant een grote gemeente (ca. 250.000 inwoners) die te karakteriseren is als verband van stedelijke en landelijke kernen van relatief beperkte schaal. Wel een grote gemeente (5^e gemeenten van Nederland), maar geen grootschalige gemeente. Ingebed in een groen-blauwe landschapsstructuur biedt het een hoogwaardig en gevarieerd woon- en leefgebied met sterke aantrekkelijkheid door de ligging en de goede voorzieningen. Met deze grootte en dit karakter zal de gemeente op alle relevante landelijke, provinciale en metropolitane borden volop mee kunnen schaken en daarbij doorbraken kunnen realiseren voor economie, voorzieningen en bereikbaarheid van het gebied. Deze gemeente is een krachtige partner (en desnoods tegenspeler) van regionale en landelijke maatschappelijke organisaties op het terrein van zorg, onderwijs, wonen. Het karakter van deze gemeente geeft de kans om gaan te werken met een innovatief en doorontwikkeld gedecentraliseerd bestuurs- en organisatie-model, waarin kernen, dorpen en leefgemeenschappen centraal staan binnen een breed en samenhangend gebiedsverband. Mogelijk nadeel/risico van deze variant is dat de grootschaligheid van het bestuur het gevoel van representatie door en identificatie met (groepen) bewoners in het gebied vermindert. Ook kan in zo'n grootschalige bestuursstructuur de aansluiting met het fijnmazige net van maatschappelijke organisaties/verenigingen in het gebied verloren gaan, waarmee de verbinding tussen "samenlevingskracht" en "bestuurskracht" onder druk komt. Met een vernieuwend en kerngericht bestuursmodel zoals boven aangegeven kunnen deze nadelen wel worden gemitigeerd. Mogelijk nadeel/risico van deze variant is dat er nog geen ervaringen zijn met een gemeente van deze schaal met een dergelijk karakter in Nederland en dat een dergelijke grootschalige herindeling (schaalsprong naar gemeente met 250.000 inwoners) ook nog niet voorgekomen is. Inrichting en werkend maken van deze variant is dus een grootschalig bestuurlijk en maatschappelijk experiment, met de nodige kansen maar zeker ook flinke risico's op kinderziekten, opstartperikelen etc.

11. Conclusies bestuurskracht bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek

Bestuurskracht wordt in dit onderzoek beschouwd als vermogen van het bestuur om de gewenste resultaten te halen ("kunnen wat je wilt"). De beoordeling heeft plaats gevonden over de periode 2013/2014 tot heden. Gekeken is naar zelfbeeld, omgevingsbeeld en professioneel beeld ten aanzien van de bereikte resultaten en de aanwezige randvoorwaarden om resultaten te (blijven) halen en naar de succes-en faalfactoren daarbij. De bestuurskracht kent een lokale en regionale component. Beide componenten zijn aan elkaar verbonden. Onze uiteindelijke conclusies en het handelingsperspectief voor de regio richten zich dan hoofdzakelijk ook op het bestuurlijk systeem als geheel.

Op basis van de vijf onderzoeken naar *lokale* bestuurskracht trekken wij de conclusies dat:

- Uit het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Blaricum per saldo voldoende is. De gemeente bereikt als beheergemeente resultaat en de inwoners zijn tevreden. De woonlasten zijn echter hoog, evenals de bestuurskosten. Deze constatering is opvallend gezien het feit dat de gemeente zich profileert als beheergemeente. De gemeente moet de zeggenschap over een belangrijk deel van de begroting delen met samenwerkingspartners. Daarbij moet worden aangetekend dat hieronder ook de BEL Combinatie valt. Ten opzichte van andere verbonden partijen is daar de invloed van de gemeente op het beleid relatief groot. De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de governance een blijvend aandachtspunt is. Het zelfbeeld van de gemeente is positief, waarbij de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en het ambtelijk construct wordt onderschreven.
- Uit het professioneel beeld en het omgevingsbeeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Hilversum voldoende is. De gemeente Hilversum is ambitieus op diverse fronten: lokaal en (boven)regionaal. De gemeente is goed in staat om in ieder geval de lokale ambities gestalte te geven. De inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente. De woonlasten zijn van een gemiddeld niveau. Op regionaal niveau is de gemeente nog aan het zoeken naar de juiste positionering ten opzichte van de collega gemeenten. Aandachtspunt voor de gemeente is het in balans brengen van de ambities met het tempo waarin de ambtelijke organisatie deze kan uitvoeren.
- Uit het professioneel beeld en het omgevingsbeeld van de gemeente Huizen blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente voldoende is. De gemeente Huizen blijkt goed in staat de eigen opgaven te realiseren. Daarbij wordt vooral ingezet op die zaken die echt nodig zijn voor de gemeente en haar inwoners. Dit kenmerkt Huizen, er wordt zakelijk gehandeld. Dat geeft de gemeente een zekere stabiliteit, wat ook tot uiting komt in de gezonde financiële positie en de lage woonlasten.
- Uit het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Laren per saldo voldoende is. De gemeente bereikt resultaat, het voorzieningenniveau is hoog en de inwoners zijn bovengemiddeld tevreden. De woonlasten en bestuurskosten zijn echter hoog. De gemeente moet de zeggenschap over een belangrijk deel van de begroting delen met samenwerkingspartners. Daarbij moet worden aangetekend dat hieronder ook de BEL Combinatie valt. Ten opzichte van andere verbonden partijen is daar de invloed van de gemeente op het beleid relatief groot. De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de governance een blijvend aandachtspunt is. Het zelfbeeld van de gemeente is positief, waarbij de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en het ambtelijk construct wordt onderschreven.
- De bestuurskracht van de gemeente Wijdmeren is onvoldoende. Dit blijkt uit het zelfbeeld, omgevingsbeeld en professioneel beeld. De ambities zijn vanwege de beschikbare middelen beperkt en grote opgaven als het aanpakken van de Loosdrechtse Plassen komen niet tot stand. Tegelijkertijd zijn de woonlasten binnen de gemeente hoog. De organisatorische

randvoorwaarden zijn te beperkt aanwezig. Dit wordt vanuit het zelfbeeld en het omgevingsbeeld onderschreven.

Op basis van het onderzoek naar *regionale* bestuurskracht trekken wij de conclusies dat:

- Uit zelfbeeld, omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek regionaal goede resultaten heeft geboekt in het opzetten van de uitvoeringspraktijk Sociaal Domein.
- Uit zelfbeeld, omgevingsbeeld en professioneel beeld blijkt dat het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek regionaal geen tot beperkte resultaten heeft geboekt op andere terreinen dan Sociaal Domein. Diverse samenwerkingsdossiers zijn gestrand (HOV, aanbesteding, Shared Service Center). Op strategische dossiers in het Fysieke Domein (economie, bereikbaarheid, wonen, natuur&landschap) heeft wel plan-, visie- en agendavorming plaatsgevonden, maar is geen voortgang in de uitvoering geboekt en er zijn geen randvoorwaarden (intern of extern) geschapen om op korte termijn die voortgang wel te boeken.
- Uit het onderzoek over de uitgevoerde resultaten is binnen het bestuurlijk systeem een dualiteit waarneembaar in de manier waarop tegen de behaalde en te behalen resultaten voor het gebied op strategische dossiers wordt aangekeken. Er is een "conserverend" perspectief en een "transformerend" perspectief binnen het systeem. Er is geen mechanisme binnen het systeem om deze perspectieven te overbruggen of om tot een compromis te komen. Hierdoor is er sprake van verlamming en inertie in het oppakken van de strategische dossiers.

11.2 Conclusies bestuurskracht bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek als geheel

Met het samenbrengen van de vijf onderzoeken naar lokale bestuurskracht en die naar regionale bestuurskracht ontstaat een redelijk dekkend beeld over de kracht van het totale bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek. Voor de gemeenten die met elkaar als eigenaren van dit systeem optreden biedt dit de mogelijkheid om tot een samenhangende aanpak te komen tot versterking van de bestuurskracht van het systeem als geheel. Het is voor de werking van dat systeem als geheel niet toereikend om alleen te werken aan lokale bestuurskracht van 1 individuele gemeente om zo de regionale bestuurskracht te versterken. De interventies op verschillende niveaus hebben invloed op elkaar en kunnen elkaar zowel versterken als verzwakken.

Wij zullen onze conclusies en aanbevelingen dan ook richten op een samenhangende aanpak van de in dit systeem op verschillende niveaus optredende bestuurskrachtproblematiek. Dit vraagt van de gemeenten als eigenaren van het systeem ook bereidheid en ruimte om vanuit een totaalvisie naar dit gebied en naar de bestuurskracht van dit gebied te bekijken. Een goede lokale bestuurskracht en een slechte regionale bestuurskracht levert per saldo geen goede bestuurskracht op, de burger heeft er linksom of rechtsom toch last van. En een verliezend team kent geen winnaars. Praktisch betekent dit dat ook als de lokale bestuurskracht van een gemeente voldoende is, herindeling vanuit het perspectief van de versterking van het systeem als geheel aan de orde moet kunnen zijn.

Het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek is een complex, gelaagd, multidimensionaal, druk en kostbaar stelsel van bestuurlijke instituties in een gebied met veel "samenlevingskracht". Dit bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek moet resultaten boeken op 4 schaalniveaus:

- a) het schaalniveau van de individuele burger in zijn directe woon- en leefomgeving (buurt/wijk/dorpsniveau);
- b) het schaalniveau van de gemeente als publiek orgaan (verschillend in omvang);
- c) het schaalniveau van de regio Gooi en Vechtstreek;
- d) het bovenregionale schaalniveau (voor sommige onderwerpen tot nationaal schaalniveau).

Het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek scoort gemiddeld een voldoende op het meest basale schaalniveau (dat van de individuele burger in directe woon- en leefomgeving). In die score zitten wel verschillen per gemeente, maar die correleren niet direct met het schaalniveau van de gemeente. Er is, naast specifieke uitdagingen op lokaal niveau (o.a. Wijdmeren) wel sprake van een algemene kwaliteitsuitdaging bij het presteren van het bestuurlijk systeem op dit schaalniveau, blijkt uit het onderzoek. Dit geldt zeker ten aanzien van het de kosten van het bestuurlijke systeem, het inzetten

op overheidsparticipatie, modernisering van de dienstverlening en op de nieuwe taken die op de gemeenten in het gebied afkomen (o.a. Omgevingswet).

Het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek scoort gemiddeld voldoende op het schaalniveau b (gemeente als publiek orgaan). De meeste taken worden naar behoren (en soms goed) uitgevoerd. De financiële, organisatorische en bestuurlijke afhankelijkheid van samenwerkingsverbanden is voor sommige individuele gemeenten echter relatief groot. De directe zeggenschap bij de uitvoering van taken en de kosten daarvan is voor deze gemeenten op onderdelen sterk verminderd, waardoor de positie als zelfstandig bestuursorgaan wordt gedevalueerd. Het 'incidenteel structureel' ondersteunen van gemeenten (voorheen gemeente Muiden, recent gemeente Wijdemeren) door de gemeente Hilversum past in dit beeld en is geen duurzaam model. Ook op dit schaalniveau ligt een uitdaging om het begrip overheidsparticipatie meer en beter vorm te geven.

Het gebied als geheel scoort op schaalniveau c (regionaal) voldoende tot goed in het Sociaal Domein en slecht op andere terreinen, zoals in onze conclusies hierboven omschreven. Er is onmacht in het maken van strategische keuzes; onderliggend hieraan is een basaal verschil van opvatting binnen het gebied over de urgentie en richting van de aanpak op deze thema's. Tevens is de governance van het bestuurlijk systeem niet ingericht op het maken en doorvoeren van gebiedskeuzes die niet de instemming hebben van alle gemeenten.

Het gebied scoort slecht op schaalniveau d (bovenregionaal). Weliswaar zit het gebied aan tafel in de MRA en incidenteel bij andere overheden en maatschappelijke en economische partijen. Maar het gebied is daarbij matig tot slecht zichtbaar. Door de onderlinge verschillen en door de werking van het eigen bestuurlijk systeem is het gebied moeilijk in staat om slagvaardig en met continuïteit te onderhandelen en aan die tafels resultaten binnen te halen voor het gebied.

Samenvattend zijn de volgende beperkingen in de werking van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek te benoemen:

1. Binnen het systeem zijn er bij individuele gemeenten problemen op het gebied van bestuurskracht. Voor Wijdemeren op korte termijn de noodzaak tot opschaling van in ieder geval de ambtelijke organisatie en voor Laren en Blaricum de noodzaak tot een vinger aan de pols vanwege de kwetsbaarheid en kwaliteit van de ambtelijke ondersteuning, mede in relatie tot nieuwe taken die op de gemeenten afkomen en de bijdrage aan de regionale ontwikkeling;
2. Het bestuurlijk systeem is een complex, weinig transparant, druk en duur bestuurlijk systeem met beperkte resultaten op het niveau van de regio en bovenregionaal (met name fysiek domein).
3. Het bestuurlijk systeem heeft een fundamenteel onvermogen om de dualiteit tussen de "conserverende" en de "transformerende" visies op de toekomst van het gebied en op de aanpak van strategische thema's te overbruggen.
4. Het bestuurlijk systeem heeft geen democratische legitimatie voor het doorvoeren van ingrijpende gebiedsveranderingen, zonder de instemming van iedere individuele gemeente.
5. Het bestuurlijk systeem heeft (mede hierdoor) een beperkt vermogen om zich te organiseren als sterke partner (of tegenspeler) van andere overheden en van maatschappelijke/economische partners op hoger schaalniveau.

11.3 Beoordeling varianten versterking regionale bestuurskracht

Hieronder geven we aan hoe de geschetste varianten voor versterking van de regionale bestuurskracht zich verhouden tot de hierboven onder 1-5 aangegeven beperkingen.

Variant A (voortzetting huidig systeem met beperkte aanpassingen) zal niet of slechts in zeer beperkte mate kunnen leiden tot vermindering van aangegeven beperkingen. Deze variant zal de huidige situatie – met enige stroomlijning – voortzetten. Vanuit een conserverend perspectief is dit geen groot probleem of wellicht zelfs wel gewenst. De constatering dat "de burger krijgt niet waar deze recht op heeft" (Winsemius) en dat "de regio de voorsprong op andere regio's aan het kwijtraken is" (Jansen/te Grotenhuis) zullen dan opgeld blijven doen en verder aan kracht winnen.

Variant B. (optimalisatie huidig systeem met aanpassing van bestuurlijk en/of organisatorisch model) biedt kansen om de beperking onder 3 en 5 te verminderen, indien het bestuurlijk model ook wordt

ingericht op een manier dat meerderheidsbesluitvorming over gebiedsbrede dossiers mogelijk wordt. Indien ook organisatorisch wordt aangepast (versterking regionale dienstenstructuur) kunnen ook beperkingen onder 1 worden verminderd. Wat betreft democratische legitimatie (punt 4) kan in deze variant enerzijds gesproken worden over een mogelijke verbetering, als gemeenteraden gezamenlijk meer aan het stuur komen van de gebiedsbeslissingen, anderzijds ook van een verslechtering omdat de besluitvorming en de uitvoering verder weg worden gelegd van de direct gekozen bestuursorganen. Complexiteit en kosten van het systeem zullen in stand blijven en waarschijnlijk toenemen in deze variant.

Variant C. (beperking aantal gemeenten tot maximaal 3) biedt in ieder geval kansen om de beperkingen te verminderen onder 1 en 2. Door de samenwerking tussen de 3 gemeenten te verankeren in een licht en overzichtelijk model wordt ook de democratische legitimatie versterkt (beperking 4). Of hiermee ook beperkingen 3 (dualiteit overbruggen) en 5 (krachtige extern partnership organiseren) worden verminderd is niet zeker. Het is mogelijk als de drie "elkaar vinden", tegelijk bestaat ook de kans dat er evengoed dualiteit tussen 3 gemeenten blijft bestaan (als ze elkaar "niet vinden").

Variant D. (herontwerp bestuurlijk systeem naar 1 gemeente) zal de 5 beperkingen oplossen/verminderen. Er zal veel huidige complexiteit uit het systeem verdwijnen (beperking 2), al kan er ook nieuwe terugkomen (bv. bij een gedecentraliseerd bestuurlijk model) en er is zeker kans dat het systeem als geheel goedkoper wordt, maar vanzelfsprekend is dit ook zeker niet.

In onderstaande matrix is samenvattend aangegeven welk effecten verwacht mogen worden van de varianten op de aangegeven beperkingen van het huidige bestuurlijk systeem:

Varianten versterking BK	Variant A (voortzetting huidig systeem)	Variant B (verst. best/org. samenwerking vb. Drechtsteden)	Variant C (max. 3 gem.)	Variant D (1 gemeente)
<i>beperkingen huidig bestuurlijk systeem</i>				
1. <i>Individuele bestuurskrachtvragen</i>	0	0	++	++
2. <i>Druk en duur</i>	0	-	+	++/0
3. <i>Dualiteit in visie</i>	0	+(bij doorzetting)	+/0	++
4. <i>Democratische basis</i>	0	+/0	+	++
5. <i>Externe positie</i>	0	+	+/0	++

0 = geen effect ++ beperkingen worden minder/opgelost -=beperkingen worden groter

Op basis van bovenstaande variantenanalyse constateren wij dat voor versterking van de bestuurskracht in Gooi en Vechtstreek variant A. niet aan de orde kan zijn en dat variant D. het meeste kans biedt om de geschetste 5 beperkingen van het huidige bestuurlijk systeem te verminderen of op te heffen. De varianten B. en C. bieden die kansen ook, maar (om ieder verschillende redenen) minder.

Tegelijk constateren we dat de varianten B, C en D wel snel opgeschreven zijn, maar in de praktijk niet snel werkend zijn te maken. Ervaringen met grootschalige herindelingen (variant D), evenals die met forse aanpassingen in de samenwerkingsformule (variant B) en gebiedsgewijze herindelingen (variant C), laten zien dat het proces van voorbereiding, implementatie en vervolgens werkend maken van het nieuw ingerichte bestuurlijk systeem meerdere raadsperiodes duurt en vele voetangels en klemmen kent. We moeten er dus rekening mee houden dat de op papier beste variant niet per se de variant is die in de praktijk ook het beste zal werken en al zeker niet op de korte termijn. De enige variant die in de praktijk goed zal kunnen werken is de variant die vanuit innerlijke overtuiging bij samenleving en bestuur in het gebied, zo nodig ondersteund door regie van de

Provincie, werkend gemaakt kan worden. Zonder overtuiging, regie en leiderschap zal de discussie over en het proces naar ieder van deze varianten juist beperking van bestuurskracht betekenen, door eindeloos gepalaver en "meestribbelen" van deelnemers en door verslechtering van onderlinge verhoudingen. Er zal dus veel bestuurskracht nodig zijn om de bestuurskracht van Gooi en Vechtstreek structureel te versterken. Zowel voor variant D. als voor B. en C.

12. Handelingsperspectief versterking bestuurskracht Gooi en Vechtstreek

Dit hoofdstuk bevat onze aanbevelingen in de vorm van een handelingsperspectief voor de versterking van de bestuurskracht in de regio.

12.1 Handelingsperspectief versterking bestuurskracht Gooi en Vechtstreek

Op basis van onze conclusies komen wij tot het advies over een handelingsperspectief voor versterking van de bestuurskracht van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek. Dit advies moet beschouwd worden als een totaalaanpak, waarvan in ieder geval de punten 1-5 als een geheel moeten worden beschouwd.

- 1) Start het proces om per uiterlijk 1-1-2023 te komen tot een bestuurlijk model met maximaal 3 gemeenten. Geef de gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de gelegenheid om eigen keuzes en voorkeuren hiervoor te formuleren in overleg met hun bevolking en om – onder regie van de Provincie – hierover zo mogelijk tot onderlinge overeenstemming te komen. Start ten laatste eind 2019 het wetgevingstraject om dit bestuurlijk model per uiterlijk 1-1-2023 te realiseren. Indien er geen overeenstemming is over het model per uiterlijk 1-1-2023 hakt de Provincie in 2019 de knoop door.
- 2) Versterk op korte termijn de bestuurskracht van Wijdmeren. Hiervoor staat de mogelijkheid open van een bestuurlijke of ambtelijke fusie met Hilversum (en evt. Weesp). Indien dit niet haalbaar is op korte termijn neem dan snel maatregelen om de bestuurskracht van Wijdmeren in overeenstemming te brengen met de gestelde ambities, door de organisatie van Wijdmeren te versterken in de periode van overgang naar het bestuurlijk model onder 1. Het gaat hierbij in ieder geval om versterking van bedrijfsvoering, om versterking van het ontwikkel- en beleidsvermogen en om versterking van de kwaliteit van de uitvoering op onderdelen. Pak de kansen die samenwerking met andere gemeenten hierin biedt.
- 3) Versterk op korte termijn het bestuursmodel van de Regio Gooi en Vechtstreek. Maak een vorm van doorzetting mogelijk voor kernbeslissingen op de terreinen bereikbaarheid, economie, wonen en natuur&landschap in het gebied. Maak per 1-1-2018 een partieel versterkt bestuursmodel waarin de gezamenlijke gemeenteraden (bv. via een Algemeen Bestuurrol) hun democratische rol waar kunnen maken en waarin Colleges van B&W via regionale portefeuillehouders in een DB-rol hun bestuurlijke rol kunnen waarmaken en daarover verantwoording afleggen aan de gezamenlijke gemeenteraden.
- 4) Evalueer en heroverweeg uiterlijk in de raadsperiode 2022 – 2026 dit partieel versterkte bestuursmodel en het huidige organisatiemodel van de Regio Gooi en Vechtstreek aan de hand van de uitkomsten van het proces onder 1. Overweeg daarbij afschaling (bestuurlijk/organisatorisch) van de dan bestaande regio-organisatie per 1-1-2024.
- 5) Formuleer voor de uitvoering van de punten 1-4 de volgende voorwaarden, die door de gemeenten en de Provincie bewaakt worden in het kader van het te doorlopen Arhi-proces:
  - a. De einduitkomst (*maximaal* 3 gemeenten per 1-1-2023) staat vast;
  - b. Er ontstaat geen "restproblematiek" in de vorm van 1 gemeente die niet voldoende bestuurskrachtig is voor de lange termijn;
  - c. Het proces biedt eigen regie daar waar mogelijk aan de gemeenten binnen het kader van het voorziene eindresultaat, waar zij zich aan committeren;
  - d. Het proces heeft een totaalregie vanuit de Provincie. De Provincie trekt het Arhi-proces.
- 6) In samenhang met deze aanbevelingen op het gebied van structuur- en bestuursinrichting bevelen wij de gemeenten sterk aan om (zo mogelijk vanuit gezamenlijke inspanning) in te zetten op:
  - a. Versterking van de kwaliteit van dienstverlening aan en samenwerking met (groepen) burgers in hun dagelijkse woon- en leefomgeving;

- b. Doorontwikkelen van initiatieven en activiteiten in de individuele gemeenten om de aanwezige "samenlevingskracht" op tal van terreinen beter te integreren en aan het lokaal en regionaal overheidsoptreden in het gebied te verbinden.
- 7) In dit handelingsperspectief richten wij ons op het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek van 7 gemeenten. Uitvoering hiervan zal gevolgen hebben voor de gemeente Eemnes, die veel samenwerkingsrelaties onderhoudt in het gebied. Het is in eerste instantie aan Eemnes om hierin positie te bepalen. Deelname in een bestuurlijk model van maximaal 3 gemeenten als genoemd onder 1 is mogelijk, waarbij dan waarschijnlijk wel provinciale herindeling aan de orde is. Het is ook mogelijk voor Eemnes om als zelfstandige samenwerkingspartner betrokken te blijven bij de nieuwe zich vormende structuren en relaties in Gooi en Vechtstreek. De keuze hiervoor is in eerste instantie aan Eemnes; voor de versterking van de bestuurskracht van het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek is die keuze wel relevant, maar niet cruciaal. Wel is cruciaal dat Eemnes en de huidige samenwerkingspartners in onderlinge afstemming en openheid tot hun keuzes komen.

12.2 Het resultaat telt

Deze rapportage is de 3^e in een reeks van onderzoeken en rapporten die een beeld geeft van zwakheden en beperkingen in het bestuurlijk systeem Gooi en Vechtstreek vanaf 2011. De in de 3 rapportages geformuleerde beelden komen redelijk met elkaar overeen en verschillen op de meeste punten ook niet wezenlijk met de beelden die binnen het gebied (zowel bestuurlijk als maatschappelijk) hierover leven. En natuurlijk zal ook dit rapport weer elementen bevatten die aanleiding kunnen geven tot debat of duiding, aan de hand waarvan de uitkomsten en aanbevelingen ter discussie kunnen worden gesteld. Dat achten wijzelf ook geen enkel probleem, sterker wij hopen dat het nu (eindelijk) de aanleiding zal kunnen zijn om tot stappen te komen om die zwakheden en beperkingen te gaan verminderen of op te lossen. Is het niet via de in dit rapport aangegeven manier, dan desnoods op een andere manier. Het resultaat telt. Hierin ligt qua besluitvorming een belangrijke rol bij de gemeenteraden, en qua bestuurlijk leiderschap een belangrijke rol voor de Colleges van B&W. Als ondersteuning zal een procesregierol van de Provincie onontbeerlijk zijn is onze inschatting.

Niets doen is volgens ons onrecht doen aan de prachtige kwaliteiten van dit gebied, de samenlevingskracht van de bevolking, de belangen van de burger en de belangrijke kansen die er voor dit gebied in het grotere geheel van dit deel van Nederland zijn.

Bijlage 1: Referentiegemeenten

Ten behoeve van het onderzoek naar de lokale bestuurskracht is op diverse aspecten een vergelijking gemaakt met een vijftal referentiegemeenten per onderzochte gemeente. De referentiegemeenten zijn geselecteerd op basis van sociale structuur, centrumfunctie, aantal inwoners en oppervlakte.

De sociale structuur en centrumfunctie zijn indicatoren die bepaald worden door het ministerie van Binnenlandse zaken. De inwoneraantallen zijn gebaseerd op de CBS cijfers per 1 januari 2014.

Blaricum				
Gemeente	Sociale Structuur	Centrum-functie	Inwoners	Oppervlakte
Blaricum	Goed	Zonder	9.094	11
Eemnes	Goed	Zonder	8.779	31
Landsmeer	Goed	Zonder	10.444	23
Lingewaal	Goed	Zonder	11.060	51
Oostzaan	Goed	Zonder	9.139	11
Zoeterwoude	Goed	Zonder	8.075	21

Hilversum				
Gemeente	Sociale Structuur	Centrum-functie	Inwoners	Oppervlakte
Hilversum	Matig	Sterk	86.426	46
Dordrecht	Matig	Sterk	118.691	80
Gouda	Matig	Sterk	70.941	17
Helmond	Matig	Sterk	89.256	53
Hengelo	Matig	Sterk	80.957	61
Hoorn	Matig	Sterk	71.703	19

Huizen				
Gemeente	Sociale Structuur	Centrum-functie	Inwoners	Oppervlakte
Huizen	Redelijk	Redelijk	41.245	16
Geldrop-Mierlo	Redelijk	Redelijk	38.854	31
Heemskerk	Redelijk	Redelijk	39.088	27
Hellevoetsluis	Redelijk	Redelijk	38.953	32
Ridderkerk	Redelijk	Redelijk	45.253	24
Wageningen	Redelijk	Redelijk	37.429	31

Laren				
Gemeente	Sociale Structuur	Centrum-functie	Inwoners	Oppervlakte
Laren	Goed	Weinig	10.862	12
Hatterm	Goed	Weinig	11.732	23
Opmeer	Goed	Weinig	11.368	42
Oudewater	Goed	Weinig	9.873	39
Utgeest	Goed	Weinig	13.234	19
Woudenberg	Goed	Weinig	12.422	36

Wijdmeren				
Gemeente	Sociale Structuur	Centrum-functie	Inwoners	Oppervlakte
Wijdmeren	Goed	Zonder	23.187	48
Albrandswaard	Goed	Zonder	25.069	22
Bloemendaal	Goed	Zonder	22.059	38
Kaag en Braassem	Goed	Zonder	25.745	63
Laarbeek	Goed	Zonder	21.802	55
Maasdriel	Goed	Zonder	24.156	66

Bijlage 2: Inwoneraantallen per gemeente

Om een goed beeld te krijgen van de toekomstige bevolkingsgroei in de verschillende gemeenten zijn onderstaande tabellen toegevoegd. De prognosecijfers zijn afkomstig uit de regionale prognose 2009-2040, een gezamenlijk product van het PBL en het CBS.

De cijfers zijn gebaseerd op veronderstellingen over de toekomstige ontwikkelingen van regionale verschillen in geboorte, sterfte, buitenlandse migratie, (binnenlandse) verhuizingen en huishoudensdynamiek. In onderstaande tabellen is per gemeente de (relatieve) toe- of afname van het aantal inwoners ten opzichte van 2012 weergegeven, voor de jaren 2020, 2030 en 2040.

Blaricum							
Jaartal	Aantal 0-20 jaar	Perc. 0-20 jaar	Aantal 20-65 jaar	Perc. 20-65 jaar	Aantal 65+	Perc. 65+	Totaal
2012	2.000	22,2	5.000	54,8	2.100	23,0	9100
2020	2.000	19,5	5.100	50,5	3.000	29,9	10.100
2030	2.200	19,4	5.700	49,5	3.600	31,1	11.500
2040	3.000	24,1	6.100	48,4	3.500	27,6	12.600
Hilversum							
Jaartal	Aantal 0-20 jaar	Perc. 0-20 jaar	Aantal 20-65 jaar	Perc. 20-65 jaar	Aantal 65+	Perc. 65+	Totaal
2012	19.200	22,4	50.800	59,3	15.600	18,2	85.600
2020	20.900	23,0	52.600	58,0	17.200	19,0	90.700
2030	21.500	23,1	51.400	55,3	20.000	21,6	92.900
2040	21.400	23,0	48.800	52,3	23.000	24,7	93.200
Huizen							
Jaartal	Aantal 0-20 jaar	Perc. 0-20 jaar	Aantal 20-65 jaar	Perc. 20-65 jaar	Aantal 65+	Perc. 65+	Totaal
2012	9.800	23,5	24.600	59,2	7.200	17,3	41.600
2020	8.800	21,1	23.200	55,6	9.700	23,3	39.600
2030	8.100	19,7	20.900	50,6	12.300	29,7	39.400
2040	9.000	21,3	20.100	47,6	13.100	31,1	39.100
Laren							
Jaartal	Aantal 0-20 jaar	Perc. 0-20 jaar	Aantal 20-65 jaar	Perc. 20-65 jaar	Aantal 65+	Perc. 65+	Totaal
2012	2.400	21,2	5.800	51,1	3.100	27,7	11.300
2020	2.300	19,9	6.000	53,3	3.000	26,7	11.300
2030	2.600	21,8	6.200	51,0	3.300	27,1	12.100
2040	3.100	25,0	6.100	49,0	3.200	26,0	12.400
Wijdemeeren							
Jaartal	Aantal 0-20 jaar	Perc. 0-20 jaar	Aantal 20-65 jaar	Perc. 20-65 jaar	Aantal 65+	Perc. 65+	Totaal
2012	5.400	23,0	13.100	56,4	4.800	20,6	23.300
2020	4.900	21,1	12.400	53,9	5.800	25,1	23.100
2030	4.800	20,4	11.800	50,2	6.900	29,4	23.500
2040	5.700	23,1	11.400	46,4	7.500	30,5	24.600

Bijlage 3: Toelichting diagram economisch kapitaal

Deze bijlage bevat het overzicht van de onderliggende indicatoren die een beeld geven van het economisch kapitaal per gemeente (bron: Nationale Monitor Duurzaamheid).

Indicator	Aspecten
Arbeid	Werkgelegenheidsfunctie Benutting arbeidspotentieel Werkloosheid Ontgroening en vergrijzing Arbeidsongeschiktheid

Indicator	Aspecten
Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden	Voorraad bedrijventerreinen Netto/bruto verhouding bedrijventerreinen Aandeel verouderd bedrijventerrein Voorraad kantoorruimte Leegstand kantoorruimte

Indicator	Aspecten
Concurrentievermogen	Aandeel starters Opheffingen Besteedbaar inkomen BRP per hoofd Aandeel topsectoren

Indicator	Aspecten
Infrastructuur en bereikbaarheid	Ontsluiting OV Ontsluiting hoofdwegen

Indicator	Specificatie indicator
Kennis	Aandeel hoogopgeleiden Capaciteit WO/HBO High- en medium tech werkgelegenheid Creatieve industrie

Bijlage 4: Toelichting onderzoek E-dienstverlening

In het regeerakkoord is als doelstelling opgenomen dat de dienstverlening door de overheid beter moet. Bedrijven en burgers kunnen uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid doen, zoals het aanvragen van een vergunning, digitaal afhandelen.

Voor burgers en bedrijven staan nu nog verschillende kanalen open om met de overheid in contact te treden: per post, aan de balie, per telefoon, via internet, of via e-mail. In de toekomst krijgen burgers de mogelijkheid om voor het digitale kanaal te kiezen. Daartoe krijgen zij het recht op elektronisch zaken doen. Nu is nog in de Algemene Wet Bestuursrecht geregeld dat elektronisch berichtenverkeer met de overheid alleen mogelijk is indien de desbetreffende overheidsorganisatie zich daarvoor openstelt.

Een digitale aanvraag kan per e-mail, via een web formulier, een applicatie of met het berichtensysteem voor bedrijven. De eenvoudigste manier is het op de website aanbieden van een formulier in pdf, dat kan worden gedownload en geprint. Geavanceerder is een web formulier achter DigiD of eHerkenning. In 2017 moet elk formulier dat per post kan worden ingestuurd (waarvoor fysieke aanwezigheid aan de balie, bijvoorbeeld i.v.m. identificatie niet nodig is) ook digitaal beschikbaar zijn, waarbij bij voorkeur een digitaal formulier wordt aangeboden met een hoog volwassenheidsniveau.

Om in beeld te krijgen in hoeverre de overheidsorganisaties de meest gebruikte producten reeds digitaal aanbieden heeft Deloitte voor het tweede opeenvolgende jaar (2014 en 2015) onderzoek hiernaar gedaan. Per organisatie en per overheidsproduct is vastgelegd of het mogelijk is het product digitaal aan te vragen en wat de digitale volwassenheid is van het product. Het onderzoek is uitgevoerd via het bezoeken van de websites van de verschillende overheidsorganisaties.

Voor de gemeenten zijn 44 unieke producten onderzocht. Hiervan zijn 23 specifiek voor burgers en 8 specifiek voor ondernemers. 13 producten hebben betrekking op beide doelgroepen. In totaal zijn 57 producten onderzocht. Voor het bepalen van het volwassenheidsniveau van een product is de onderstaande indeling gehanteerd. Daarbij zijn per volwassenheidsniveau de verschillende situaties beschreven die onder het betreffende niveau kunnen vallen.

Volwassenheids-niveau	Omschrijving	Situaties die voor kunnen komen
1. Niveau 1 (0%)	Het aanvraag(formulier) is niet digitaal beschikbaar	De aanvraag kan schriftelijk worden ingediend bij de balie van de overheid c.q. het aanvraagformulier dient bij de overheidsorganisatie aangevraagd te worden. Er is alleen informatie over het product beschikbaar. Er is geen informatie beschikbaar over hoe de aanvraag ingediend kan worden. Op de website wordt vermeld dat er een digitale aanvraag kan worden gedaan, maar het is onduidelijk op welke manier of de link naar het formulier werkt niet. Het aanvraagformulier is niet digitaal te downloaden.
2. Niveau 2 (33%)	Digitaal downloaden (van het aanvraagformulier) waarbij de inzet van een printer nodig is om de aanvraag te verwerken	Mogelijkheid om op de website een formulier digitaal te downloaden, waarna het formulier moet worden geprint en opgestuurd (persoonlijk, post of mail). Mogelijkheid om op de website een interactief PDF-formulier in te vullen dat vervolgens uitgeprint dient te worden voor het plaatsen van een handtekening. De aanvraag kan per mail met vrije tekst ingediend worden. Bij dit volwassenheidsniveau is tevens de volgende keuze gehanteerd, een aanvraag kan per mail worden ingediend wanneer duidelijk is dat het genoemde e-mailadres daadwerkelijk gebruikt kan worden voor het indienen van de aanvraag. De websites waarbij een algemeen e-mailadres boven, rechts, links of onderaan een website staat wordt niet meegenomen bij de beoordeling van een product.
3. Niveau 3 (66%)	Mogelijkheid om digitaal de aanvraag in te dienen door middel van bijvoorbeeld een web formulier, hierbij is de inzet van een printer niet nodig	Mogelijk om op de website direct digitaal de aanvraag in te dienen en digitaal op te sturen of op te laden (zonder printen en scannen) door middel van een pdf-formulier. ☐ Indien de website de mogelijkheid geeft om direct digitaal de aanvraag in te vullen en digitaal op te sturen en te up loaden door middel van een web formulier.
4. Niveau 4 (100%)	De website geeft de mogelijkheid gebruik te maken van een voor ingevuld formulier en digitaal opsturen/uploaden	Het is nodig (of mogelijk) dat de persoon of het bedrijf inlogt met DigiD of eHerkenning om digitaal de aanvraag in te dienen. Het is nodig (of mogelijk) dat de persoon of het bedrijf inlogt met gebruikersnaam en wachtwoord om digitaal de aanvraag in te dienen. De aanvraag kan worden ingediend middels een app of er is sprake van een automatische koppeling tussen systemen, waardoor het product automatisch kan worden aangevraagd
Product niet kunnen waarnemen	Indien er geen informatie over het product beschikbaar is	Er is geen informatie vermeld op de website over het product. Ook nadat hier op de trefwoorden is gezocht in de zoekmachine van de website en andere zoekmachines. Het product bestaat niet of er wordt vermeld dat dit product niet van toepassing is voor de organisatie (door bijvoorbeeld deregulering).

Bijlage 5: Toelichting kengetallen financiële positie

Netto schuld quote

Het kengetal netto schuldquote is ook wel bekend als de netto schuld als aandeel van de inkomsten van de gemeente. Als aandeel van de inkomsten van de gemeente zegt het daarmee veel over de vermogenspositie. Het geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist moet oppassen met het doen van investeringen/uitgaven. Door de uitgeleende gelden uit te drukken als aandeel van de inkomsten en die vervolgens van de netto schuldquote af te trekken, krijgen we een nog betere indruk van de schuld die op de exploitatie drukt.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is ook wel het spiegelbeeld van het schuldratio (debt ratio). Het solvabiliteitsratio is het eigen vermogen (reserves) uitgedrukt als percentage van het balanstotaal en geeft daarmee inzicht welk aandeel van het gemeentebesit is afbetaald.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting is het structurele exploitatieruimte kengetal ontwikkeld. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de gronden zich verhoudt tot de totale baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgronden in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten van de gemeente.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde en geeft daarmee een beeld over de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen (gerelateerd aan de totale woonlasten). Het kengetal wordt berekend door de woonlasten van een meerpersoonshuishouden uit te drukken in een percentage ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde waarde in de gemeente.

Bijlage 6: Lijst van geïnterviewden

Regio Gooi & Vechtstreek (Regio G&V)

Marijn den Uijl, coördinator Fysiek Domein Regio G&V

Jaap-Jan Bakker, ambtelijk trekker Regionale Samenwerkingsagenda G&V

Hans Uniken, coördinator Sociaal Domein Regio G&V

Theo Reijn, voorzitter portefeuillehoudersoverleg RO Regio G&V

Betty Boerman, ambtelijk coördinator regionale woonvisie Regio G&V

Rein Schurink, Regio G&V

Igor Meuwese, Regio G&V

Inge Huiskers, Regio G&V

Gemeenten

Burgemeester, secretaris en 2 beleidsambtenaren van de gemeente Weesp

Burgemeester van de gemeente Gooise Meren

Burgemeester van de gemeente Eemnes

Colleges van burgemeester en wethouders gemeenten Laren, Blaricum, Huizen, Hilversum en Wijdmeren

Peter van Dijk, gemeentesecretaris Blaricum

Karen van Elk, loco-secretaris Hilversum

Jan Visser, gemeentesecretaris Wijdmeren

Garnt Kolhorn, gemeentesecretaris Laren

Peter Veldhuisen, gemeentesecretaris Huizen

Overige

Marianne Verhage, bestuurlijk trekken regionale woonvisie

Anne Joustra, Stadsregio Amsterdam

Marjolein Stamsnijder en Julius Betist, gemeente Amsterdam

Bert van der Moolen, Gooisch Natuurreservaat

Petra Tiel, VNO NCW Metropoolregio Amsterdam

J. van der Burgt en B. Nauta, Woningcorporatie De Alliantie

R.J. Roorda, Tergooi Ziekenhuizen

A. Lamme, Stichting Woningcorporaties Het Gooi en Omstreken

Rondetafelgesprekken

Wijdmeren:

Inovum

Amaris

Adviesraad Sociaal Domein

Platform recreatie en toerisme

Ondernemersvereniging

Laren:

Kunst in Laren

Bijzonder Laren

St. Historische Kring Laren

SV Laren '99

Buurtpreventieverenigingen

Buurtpreventievereniging Westerheide

Blaricum:

Kunst en cultuur Blaricum

WMO Raad

Oranjevereniging Blaricum

Historische Kring Blaricum

Hilversum:

Adviesraad sociaal domein

Stichting Hilversumse Meent

BV Hilversum

Beeld en Geluid

Huizen:

Versa Welzijn

Sportplatform Huizen

Zakenclub Huizen

Antwoorden op de onderzoeksvragen in het kader van het bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

In onze eindrapportage hebben wij verslag gedaan van onze bevindingen inzake de onderzoeken naar de lokale bestuurskracht van vijf gemeenten en de regionale bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek. Onze bevindingen, conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van beide onderzoeken zijn in samenhang beschreven en kunnen naar onze mening niet los van elkaar worden gezien.

Dit document bevat de antwoorden op de vragen die bij de opdrachtformulering aan ons zijn gesteld. De antwoorden op deze vragen zijn in de eindrapportage verwerkt. Hieronder zijn de vragen rechtstreeks beantwoord, soms onder verwijzing naar de eindrapportage. De antwoorden op de losse vragen moeten worden gelezen binnen de strekking van onze geïntegreerde bevindingen en conclusies.

Daarnaast bevat dit document onze antwoorden op de specifieke vragen die door de gemeenten Laren en Wijdmeren aan het onderzoek zijn toegevoegd. Ook hiervoor geldt dat de antwoorden op de losse vragen moeten worden gelezen binnen de strekking van onze geïntegreerde bevindingen en conclusies.

Antwoorden op de vragen bij het bestuurskrachtonderzoek

1. **Het onderzoeksbureau beschrijft het referentiekader dat dit onderzoek hanteert voor de beoordeling van de bestuurskracht van de gemeente.**

Het door ons gehanteerde referentiekader is beschreven in hoofdstuk 2 van de eindrapportage.

2. **Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:**

- het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
- het naar behoren bijdragen aan de regionale opgaven zoals geformuleerd in de eerdere rapporten van Winsemius (2013) en Jansen en Te Grotenhuis (2014);
- het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
- het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en
- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.

Welke eisen stellen bovenstaande taken en opgaven aan de ambtelijke organisatie en het bestuur van de gemeente en wat zijn dan thans de sterkten en zwakten van ambtelijke organisatie en bestuur?

Per gemeente is gerapporteerd over de lokale bestuurskracht (hoofdstukken 4 t/m 8 in de eindrapportage). In de betreffende hoofdstukken is ingegaan op de bovengenoemde aspecten. Ten aanzien van de bijdragen aan de regionale opgaven verwijzen wij naar hoofdstuk 9 in de eindrapportage, waarin uitgebreid ingegaan is op de regionale bestuurskracht en de positie van de vijf gemeenten binnen de regio.

3. **Levert een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek? Wat betekent deze eventuele herindeling voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel?**

Een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp tot een 100.000+ gemeente zal zeker bijdragen aan de bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken en bijdragen aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek. Het past dus ook in ons pakket van aanbevelingen. Het zal zorgen voor minder bestuurlijke drukte, omdat met minder gemeenten onderhandeld hoeft te worden over intergemeentelijke en bovenlokale en regionale kwesties. Voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel naar buiten (bijv. in MRA verband) zal het echter met name van belang

zijn of ook de andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op één lijn kunnen komen over de gedeelde regionale opgaven en met name ook de uitvoering daarvan. Een fusie tussen alleen Hilversum, Wijdemeren en Weesp lost de in de rapportage gesignaleerde beperkingen in bestuurskracht niet geheel op. Wel zal de groei naar een 100.000+ gemeente de toegang verschaffen tot meer bestuurlijke tafels, wat de gemeente meer mogelijkheden biedt in het bereiken van resultaten. Voor een uitgebreide beschouwing hierover verwijzen wij naar hoofdstuk 11.

- a. **Wat zijn andere opties voor versterking van de bestuurskracht van deze drie gemeenten (qua vorm en qua partners) en hoe realistisch, passend en toekomstbestendig zijn deze? Hierbij moet specifiek gekeken worden naar een toekomstbestendige en op afzienbare termijn haalbare oplossing voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de Minister d.d. januari 2015 dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek.**

De gemeente Weesp heeft besloten niet deel te nemen aan het onderhavige bestuurskrachtonderzoek. Deloitte heeft dan ook niet de bestuurskracht van de gemeente Weesp onderzocht en is over de uitkomst van het onderzoek van de gemeente Weesp ook nog niet geïnformeerd. Dus over de specifiek voor Weesp toepasselijke varianten kunnen we geen uitspraken doen. In ons advies geven wij aan dat het voor de gemeente Wijdemeren van belang is om op korte termijn de bestuurskracht te versterken. De gemeente Weesp zou kunnen besluiten zich bij een eventuele interventie aan te sluiten (zie hoofdstuk 12).

- b. **Levert een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdemeren voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?**

Een herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdemeren zal zorgen voor minder bestuurlijke drukte omdat met minder gemeenten gesproken hoeft te worden over intergemeentelijke en bovenlokale en regionale kwesties. Voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel naar buiten (bijv. in MRA verband) zal het echter met name van belang zijn of ook de andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op één lijn kunnen komen over de gedeelde regionale opgaven en met name ook de uitvoering daarvan. Een fusie tussen alleen Hilversum en Wijdemeren lost de in de rapportage gesignaleerde problemen niet geheel op, maar als 100.000+ gemeente wordt wel toegang gekregen tot meer gremia en de grotere omvang positioneert de gemeente sterker binnen de regio.

4. **Levert de huidige samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?**

De huidige ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie levert niet voldoende bestuurskracht op in de uitoefening van intergemeentelijke taken en draagt niet of nauwelijks bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek als geheel.

- a. **Wat betekent deze samenwerking voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel?**

Omdat de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren ieder hun eigen raden en colleges hebben, levert de samenwerking qua bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel, weinig op. Alleen op het sociaal domein kan de gemeente Huizen in de regio mede namens de BEL-gemeenten ervaringen delen, maar voor andere onderwerpen is er geen sprake van een gedeeld bestuurlijk optreden als HBEL in de Gooi en Vechtstreek als geheel. Hierin zijn de afgelopen jaren ook geen concrete stappen gezet.

- b. **Levert een doorontwikkeling van de BEL-combinatie richting een herindeling voldoende bestuurskracht op voor de gemeenten zelf en voor de regio als geheel? Hierbij wordt onderzocht wat de consequenties zijn voor de BEL-combinatie bij herindeling zonder deelname**

van Eemnes respectievelijk wat de consequenties zijn voor de provincies Noord-Holland en Utrecht als Eemnes wel fuseert met Blaricum en Laren.

Een doorontwikkeling van de BEL-combinatie tot een herindeling zal de bestuurskracht van de drie gemeenten (dan 1 gemeente) mogelijk enigszins kunnen versterken: wij verwachten echter niet dat de ambtelijke organisatie bij herindeling substantieel beter presteert, wel zal de aansturing van de ambtelijke organisatie vanuit het bestuur eenvoudiger zijn, wat kan resulteren in een toename van de bestuurskracht. Ook zal de bestuurlijke drukte in het gebied als geheel verminderen. In onze aanbevelingen voor versterking van de bestuurskracht van de Gooi en Vechtstreek is dit niet als zelfstandige variant opgenomen, omdat daarin voor de middellange termijn wordt uitgegaan van een maximaal 3 gemeenten oplossing. Daarin zien wij geen ruimte voor een BEL-fusie. Voor Eemnes geldt dat deze gemeente naar eigen inzicht wel of niet kan aansluiten bij de herindelingsvarianten.

- c. Levert een doorontwikkeling van de samenwerking tussen de BEL-combinatie (al dan niet met Eemnes) en Huizen voldoende bestuurskracht op voor de gemeenten zelf en voor de regio? Hierbij wordt in ieder geval het model Ten Boer-Groningen en een herindeling onderzocht.**

Doorontwikkeling van de HBEL-samenwerking tot herindelingsvarianten maakt wat ons betreft onderdeel uit van het aanbevolen ARHI traject. Zoals in hoofdstuk 12 is aangegeven bevelen wij aan dat de gemeenten daarbij tot uiterlijk medio 2019 de gelegenheid krijgen om eigen keuzes en voorkeuren hiervoor te formuleren in overleg met hun bevolking en om – onder regie van de provincie – hierover zo mogelijk tot onderlinge overeenstemming te komen. Wat betreft de doorontwikkeling van de huidige samenwerking, richting een Ten Boer-Groningen model, hebben wij geconstateerd dat hierin geen concrete stappen zijn gezet en dat voor verdergaande samenwerking blijkbaar onvoldoende draagvlak en/of urgentiegevoel bestaat.

Zowel een herindeling als een verdere ambtelijke samenwerking zal leiden tot een minder kwetsbare ambtelijke organisatie vanwege de toenemende schaalgrootte. In Huizen wordt aangegeven dat de schaal van de HBEL-organisatie merkbare voordelen met zich meebrengt. Bij een herindeling zal, in tegenstelling tot verdere samenwerking, de bestuurlijke drukte in de regio aanzienlijk afnemen. Herindeling als interventie sluit in onze optiek dan ook beter aan bij onze bevindingen dan een ambtelijke samenwerking, die zich vooral op de lokale situatie richt.

- d. Zijn er voor de gemeenten Blaricum, Laren en Huizen nog andere opties voor versterking van de bestuurskracht (qua vorm en qua partners) en hoe realistisch, passend en toekomstbestendig zijn deze?**

Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 12.

- 5. Concluderend: Wat moet(en) de volgende stap/stappen zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek? Hierbij moet worden geadviseerd over de daadwerkelijke implementatie van deze stappen.**

Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 12.

Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Specifiek: is de gemeente in staat tot het organiseren van de dienstverlening voor inwoners? En wat zijn dan de sterkten en zwakten van ambtelijke organisatie en bestuur?

In hoofdstuk 7 over de gemeente Laren is ingegaan op de rol van de gemeente als bestuurder, dienstverlener, partner en organisatie.

Hoe belangrijk is onze zelfstandigheid?

- a. **Wat is de toegevoegde waarde van het lokale bestuur van burgemeester, wethouders en gemeenteraad voor de inwoners op de huidige schaal? Hoe ervaren de inwoners van Laren een "bestuur dicht bij de inwoners", en wat is daarbij vooral belangrijk? Welke problemen verwachten inwoners bij "bestuur op afstand"?**

Wij hebben geen onderzoek onder de inwoners van de deelnemende gemeenten gedaan, maar wel is tijdens het rondetafelgesprek met de maatschappelijke organisaties in de gemeente Laren expliciet doorgevraagd naar het bovenstaande. In de rapportage is daar ook op ingegaan. Men ervaart het directe contact met burgemeester en wethouders als positief. Mede vanwege het gevoel dat de ambtelijk apparaat van de BEL combinatie meer op afstand staat, vindt men dat directe contact belangrijk. Echte problemen bij een bestuur op afstand lijkt men echter niet te verwachten, mits er een contactpersoon is waar men snel terecht kan en duidelijke antwoorden van krijgt. Daarbij wordt aangegeven dat het bijvoorbeeld zou kunnen gaan om een dorpswethouder die op de hoogte is van de ins en outs van Laren. Wel verwacht men dat een fusie zal leiden tot een sterker ambtelijk apparaat.

- b. **Heeft het college en de gemeenteraad voldoende invloed en controle op de Gemeenschappelijke Regelingen waaraan Laren deelneemt?**

De gemeente Laren werkt in 9 verschillende verbonden partijen samen met andere organisaties (verbonden partijen zoals de BNG buiten beschouwing gelaten). In deze 9 verbonden partijen wordt er met 15 verschillende medeoverheden samengewerkt. Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente Laren minder rechtstreekse bestuurlijke invloed. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'. Voor de BEL-organisatie geldt dit loslaten in iets mindere mate vanwege de korte lijnen. Zoals in de eindrapportage is aangegeven, wordt door het delen en overdragen van zeggenschap op veel taakgebieden het begrip zelfstandig bestuursorgaan wel gedevalueerd en wordt de mogelijkheid om op deze taken effectief bestuurlijk toezicht en democratische controle te houden bemoeilijkt. Dat wordt ook daadwerkelijk zo gevoeld door de gemeenteraden, gelet op het feit dat raadsambassadeurs in het leven zijn geroepen, wat weer heeft geleid tot extra bestuurlijke drukte.

- c. **In hoeverre heeft de gemeenteraad voldoende zeggenschap over haar begroting? En is zij in staat om door het maken van keuzes aan de inkomens- en uitgavenkant om haar begroting langjarig in evenwicht te houden?**

De gemeente heeft een belangrijk deel van de begroting bestemd voor de kosten van de diverse samenwerkingsverbanden. Deze samenwerkingsverbanden, waaronder met name de BEL Combinatie, hebben er toe bijgedragen dat zelfstandigheid van de gemeente behouden is gebleven. Samenwerken is loslaten, ook financieel. De zeggenschap over een deel van de begroting moet dan ook worden gedeeld. 22% van de begroting is gekoppeld aan verbonden partijen, 29% aan de BEL Combinatie. Dit houdt in dat de helft van de begroting de rechtstreekse invloed van de gemeenteraad en het college in meer of mindere mate is beperkt, zie ook hoofdstuk 7. Uit onze analyse komen geen grote financiële risico's naar voren. Wel is de gemeente met de kleine begroting relatief gevoelig voor de financiële gevolgen van het rijksbeleid.

d. Wat wordt gezien als essentiële kenmerken van een zelfstandige gemeente?

In dit onderzoek wordt bestuurskracht beschouwd als "kunnen wat je wilt". Dus de mate van bestuurskracht die nodig is wordt mede bepaald door eigen ambities en opgaven van gemeenten. De "ondergrens" is daarin het kunnen voldoen aan wettelijke en gebruikelijke bestuurlijke eisen voor lokale overheden, daaronder valt ook dat de organisatie en financiële positie van de gemeente toereikend zijn. In het kader van dit onderzoek onderzoeken we overigens de werking van het totaal van het bestuurlijk systeem. Daarin blijkt dat ook als individuele gemeenten kunnen voldoen aan de "essentiële kenmerken" van een zelfstandige gemeente dat nog niet betekent dat het systeem als geheel adequaat functioneert.

Wat is de bestuurlijke kwaliteit van Laren in vergelijking tot de verwachte bestuurskwaliteit van bijvoorbeeld een gefuseerde BEL-gemeente?

Een fusie van de BEL gemeenten zal in ieder geval leiden tot minder bestuurlijke drukte op BEL-niveau, minder bestuurskosten, alsmede tot een eenduidiger aansturing van de BEL organisatie. Het zal echter niet een grote meerwaarde hebben voor de positie van BEL-gemeenten in de regio als geheel, tenzij de ambtelijke ondersteuning van de bestuurders op de regionale dossiers substantieel verbetert. Dat is nu een kwetsbaar punt.

Wat is de waarde -rationeel en emotioneel- van de volgende stellingen:

- a. In Laren bepalen we liever zelf wat er gebeurt op het terrein van bestemmingsplannen, evenementen, winkeltijden, museum, zwembad, Brinkhuis e.d.
- b. De beperkte opgave voor Laren rechtvaardigt een effectiever en efficiënter bestuur, in navolging op de ambtelijke fusie.

Wij hebben deze stellingen voorgelegd aan de deelnemers van het rondetafelgesprek. Er werd aangegeven dat men inderdaad graag liever zelf bepaalt wat er gebeurt op de genoemde terreinen, maar men geeft tegelijkertijd ook aan dat dit niet een niet-effectief en niet-efficiënt bestuur zou mogen rechtvaardigen. De deelnemers gaven (in ruime meerderheid) aan dat zij verwachten dat er nog voldoende invloed uitgeoefend kan worden op de genoemde onderwerpen na een fusie, maar vinden vooral één aanspreekpunt belangrijk.

Wat zijn de kansen en bedreigingen als Wijdmeren de komende jaren (zeg minimaal 10-15 jaar) zelfstandig blijft?

Uit zowel het zelfbeeld, het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Wijdmeren onvoldoende is en dat opschaling (in ieder geval van de ambtelijke organisatie) op korte termijn geboden is. Dit is nodig vanwege actuele vraagstukken die om een oplossing vragen (o.a. bedrijfsvoering en beleidsontwikkeling, kernenbeleid en projecten) en vooral ook nodig vanuit de noodzaak om ook op langere termijn ontwikkelingen te kunnen entameren en begeleiden die van belang zijn voor de burgers van Wijdmeren (sociaal-maatschappelijk, economisch, infrastructuur e.d.). Investeren in zelfstandigheid is in onze optiek niet zinvol, omdat de huidige organisatie niet voldoet aan de huidige eisen (er zijn taakgebieden niet bezet en ondersteuning van gemeente Hilversum is noodzakelijk) en er blijven bovendien nieuwe ontwikkelingen op de gemeente afkomen (o.a. Omgevingswet) die weer nieuwe eisen gaan stellen. Het risico is daardoor te groot dat de gemeente achter de feiten aan blijft lopen, wat ten koste gaat van de inwoners.

Welke kansen en bedreigingen zijn er om de eigen identiteit van onze dorpen te behouden en de ambities van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties waar te maken?

Uit het omgevingsbeeld komt duidelijk naar voren dat de ambities van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties momenteel moeilijk van de grond komen. De gemeente is onvoldoende in staat daarbij structureel te ondersteunen. Ten aanzien van de eigen identiteit geeft men in de rondetafelgesprekken aan dat de fusie van 2002 niet heeft geleid tot een wijziging van de eigen identiteit van de kernen en dat zij daar ook niet bang voor zijn indien er sprake zou zijn van een volgende fusie. Zij hopen wel dat een sterker ambtelijk apparaat dan zal leiden tot een impuls voor nieuwe ideeën en plannen. Op dit moment worden initiatieven door de organisatie, hoe goed ze hun best ook doen, afgehouden omdat er onvoldoende tijd is.

Een andere kans voor het behoud van de identiteit van de dorpen is dat de gemeente meer vorm en inhoud gaat geven aan het kernenbeleid.

Is het ambtelijk apparaat van de gemeente Wijdmeren sterk genoeg voor de nabije toekomst? Wellicht is het mogelijk de omvang van ons ambtenarencorps te "benchmarken" met gemeenten van vergelijkbare omvang. Welke nieuwe taken komen op ons af en wat vragen die van onze ambtenaren?

Het ambtelijk apparaat is, mede vanwege de doorgevoerde bezuinigingen, te kwetsbaar geworden. De gemeente Wijdmeren heeft diverse opgaven (waaronder het ontwikkelen van het Plassengebied) die het ambtelijk apparaat momenteel niet aan kan. Door maximale inzet vanuit de organisatie gebeurt er nog relatief veel in de gemeente, maar de rek is eruit. Ook op het gebied van het sociaal domein, het ruimtelijk-economisch beleid (denk aan de Woningwet en de nieuwe Omgevingswet) en op diverse regionale dossiers dient nog veel te gebeuren. Van de organisatie wordt gevraagd deze ontwikkelingen te vertalen naar de lokale situatie, op onderdelen in nauwe samenwerking met de inwoners. Dat komt nu onvoldoende van de grond en naar onze mening is dat een blijvend probleem. Zie verder hoofdstuk 8 van de rapportage.

Hoe aantrekkelijk is/blijft een kleine gemeente als Wijdmeren voor ambtenaren (ambtelijke kwaliteit en kwantiteit)?

Kleine gemeenten hebben algemeen gesteld als voordeel dat er sprake is van korte lijnen met het bestuur en inwoners. Voor medewerkers kan dat aantrekkelijk zijn. Ze zijn immers direct betrokken bij zowel het bestuurlijke en het operationele proces. Het nadeel van kleinere gemeenten is dat dossiers over het algemeen minder complex en uitdagend zijn. Ook zijn er binnen kleinere organisaties met eenpersoons functies minder mogelijkheden om specialistische kennis te ontwikkelen en te sparren met directe collega's over vraagstukken om zo de kwaliteit van oplossingen te verbeteren. De uitdaging moet er dan in worden gevonden om de kennis elders te halen en te delen, bijvoorbeeld bij andere gemeenten. Vaak ontstaan binnen kleinere organisaties generalistische functies waarbij bepaalde taken "erbij" worden gedaan, wat taakgebieden kwetsbaar maakt en het risico ad hoc aanpakken en brandjes blussen vergroot. Dat kan het werken in een kleine organisatie minder aantrekkelijk maken. Ten slotte zijn de arbeidsvoorwaarden bij een kleinere gemeente minder gunstig ten opzichte van een grote gemeente.

Wat is het risico van niet in te vullen uitval van ambtenaren en wat betekent dit voor de behandeling van belangrijke dossiers?

Deze vragen zijn hierboven al beantwoord.

Is de financiële positie van Wijdmeren ook op termijn gezond met inachtneming van de relatief lage Algemene Uitkering, de vergrijzing en het te verwachten beroep op de financiële middelen van de Jeugdwet en de WMO? Zijn we ook op termijn in staat om onze dorpskernen financieel en inhoudelijk leefbaar te houden?

Uit onze analyse blijken geen grote financiële risico's voor de gemeente Wijdmeren, wel aandachtspunten. Vergrijzing, het relatief hoge beroep op Wmo voorzieningen en de relatief beperkte reserves zijn daar voorbeelden van. Hoe duurzaam de financiële positie is, hangt mede af van de keuzes die worden gemaakt, de noodzaak van investeringen en de ontwikkelingen in het rijksbeleid. Wijdmeren is als kleine gemeente relatief kwetsbaar voor schommelingen in de omvang van het gemeentefonds.

Belangrijkste aandachtspunt die voortkomt uit het onderzoek vormt echter de kosten van investeringen in de organisatie. De structurele lasten hiervan zijn fors. Wij hebben plannen gezien voor een eerste impuls van 17 fte/ca. € 1 miljoen. De hiermee gemoeide budgetten kunnen niet beschikbaar komen voor de eveneens noodzakelijke investeringen in het plangebied en de uitvoering van het kernenbeleid. Gegeven de reeds hoge woonlasten wordt het ook steeds lastiger om via die weg extra middelen te genereren.

Wat zijn de te verwachten financiële gevolgen (positief/negatief) voor de gemeente Wijdmeren bij samenwerking/fusie?

De financiële gevolgen van een bestuurlijke fusie zijn anders dan die van een samenwerking. In beide gevallen is sprake van een (theoretisch) financieel schaalvoordeel in de ambtelijke organisatie en de huisvesting. Bij een fusie komt daar bij dat de bestuurskosten afnemen (minder bestuurders). De bijdrage uit het gemeentefonds (de vaste bijdrage per gemeente) daalt echter bij een fusie ook. Uit diverse onderzoeken blijkt overigens dat financiële voordelen zich in de praktijk helemaal niet of pas op termijn voordoen. Wel is door de schaa sprong vaak sprake van "minder meerkosten". Minder kwetsbaarheid en meer kwaliteit zijn naast kostenreductie belangrijke resultaatgebieden van fusie of samenwerking. In de situatie van Wijdmeren ligt bij kwaliteit en kwetsbaarheid de urgentie.

Wat zijn de specifieke kansen van intensievere samenwerking dan wel fusie met Weesp?

De gemeente Weesp maakt geen onderdeel uit van het door ons uitgevoerde onderzoek. Intensievere samenwerking dan wel fusie met Weesp zal naar onze mening echter waarschijnlijk onvoldoende zijn. De provincie heeft aangegeven dat men zich zorgen maakt over de positie van de gemeente Weesp. In hoeverre de gemeente kwetsbaar is, hebben wij niet onderzocht. Het samenvoegen van of samenwerken door twee kwetsbare gemeenten is in ieder geval niet wenselijk, want weinig kansrijk. Wij verwachten ook niet dat bij fusie de nieuwe gemeente bij deze schaal zal bijdragen aan de versterking van de positie van de Gooi en Vechtstreek in bijvoorbeeld de MRA.

Waarom en waarvoor zijn andere partners precies nodig?

1. **Wat hebben potentiële partners te bieden?**
2. **Welke gedeelde belangen zijn er met gemeenten in de omgeving?**
3. **Welke samenwerkingsvormen zijn mogelijk?**
4. **Welke schaal is passend?**

Voor de antwoorden op deze vragen verwijzen wij graag naar de conclusies en aanbevelingen in het rapport.

INGEKOMEN 16 SEP. 2016

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk
305888/851155

Ons kenmerk
9199-2016:941931

Doorkiesnummer
14 035

T 14 035
F 035 - 751 31 01

Uw brief van
14 september 2016

Behandeld door
KCC

Bijlagen
-

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum

15 september 2016

Betref

Ontvangstbevestiging

Geachte,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief d.d. 14 september 2016 inzake: Verzoek uiterlijk 14-11-2016 schriftelijke zienswijze van raad op bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek.

Uw brief hebben wij ontvangen op 15 september 2016 en geregistreerd onder zaaknummer: 9199-2016.

Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

Gemeente

Postbus 71

3755 ZH Eemnes

INGEKOMEN 16 SEP. 2016

Laren

Eemnesseweg 19

1251 NA Laren

Tel : 14 035

Fax : 035 - 751 31 01

info@laren.nl

www.laren.nl

Provincie Noord-Holland

Postbus 3007

2001 DA HAARLEM

22

briefnummer 9201-2016:869269
bijlage(n) -
datum 15 september 2016
inf. bij KCC
afdeling Publiek
telefoonnr. 14 035
uw kenmerk 305888/851155
onderwerp Ontvangstbevestiging

Geachte,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief d.d. 14 september 2016 inzake: Verzoek uiterlijk 14-11-2016 schriftelijke zienswijze raad op bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek.

Uw brief hebben wij ontvangen op 15 september 2016 en geregistreerd onder zaaknummer: 9201-2016.

Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

BEL

Bezoekadres:

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postadres:

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Telefoon: 14 035

Telefax: 035 - 751 31 01
E-mail: info@eemnes.nl
Website: www.eemnes.nl

Ons kenmerk:
9200-2016:065394

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Informatie bij:
KCC

Doorkiesnummer:
14 035

Uw brief van:
14 september 2016

Uw kenmerk:
305888/851155

INGEKOMEN 16 SEP. 2016

Bijlage: -

Onderwerp:
Ontvangstbevestiging

15 september 2016

Geachte,

Hiermee bevestigen wij de ontvangst van uw brief d.d. 14 september 2016 inzake: Verzoek uiterlijk 14-11-2016 schriftelijke zienswijze raad op bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek.

Uw brief hebben wij ontvangen op 15 september 2016 en geregistreerd onder zaaknummer: 9200-2016. Wilt u dit zaaknummer in alle volgende correspondentie vermelden?

Verdere correspondentie over uw zaak ontvangt u van de betreffende vak-afdeling.

De door u verstrekte gegevens worden verwerkt overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens.

Deze brief is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Met vriendelijke groet,

Team Klant Contact Centrum (KCC)

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BOSE

Doorkiesnummer

@noord-holland.nl

112

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

- 8 FEB. 2017

Geachte leden,

Kenmerk

305888/894242

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u een afschrift toe van onze brieven aan de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, de gemeente Eemnes en aan de provincie Utrecht over ons besluit van 7 februari 2017 over de in deze regio uitgevoerde bestuurskrachtonderzoeken en de door de betrokken gemeenten en GS van Utrecht ingediende zienswijzen daarop.

Uw kenmerk

Wij hebben op 7 februari 2017 besloten om met ingang van die datum een fase van open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling te starten met de besturen van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en ook het bestuur van de Utrechtse gemeente Eemnes uit te nodigen deel te nemen aan het genoemde open overleg.

Wij hebben besloten om de genoemde procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht in lijn met het advies van Deloitte en

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

R.M. Bergkamp

J.W. Remkes

Bijlage(n)

- Brieven GS aan gemeenten Gooi en Vechtstreek, gemeente Eemnes en provincie Utrecht.
- Bijlage 2: Zienswijzen op rapport Deloitte: "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek."

Geachte dames en heren van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten Noord-Holland,

U gaat binnenkort een belangrijk besluit nemen over de toekomst van veel gemeenten. Dit besluit zal grote invloed hebben op de eigen zeggenschap van inwoners van Blaricum, Laren en Eemnes over hun directe leefomgeving.

De inwoners van deze drie gemeenten hebben aangegeven zelfstandig te willen blijven en in goede samenwerking met elkaar en andere omliggende gemeenten de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. De BEL-samenwerking is immers een succes en een voorbeeld voor veel andere gemeenten.

Echter, als Blaricum en Laren gedwongen worden om te fuseren met bijvoorbeeld Huizen, waar Eemnes – gelegen in de provincie Utrecht – niet bij aan zal sluiten, zal dit het dramatische gevolg hebben dat de BEL-samenwerking uit elkaar valt.

U kunt deze signalen negeren en een fusie tot uiteindelijk Groot Gooistad opleggen, maar zonder steun van de mensen die er wonen is dit gedoemd te mislukken.

U zoekt een oplossing voor regionale problemen, zoals bereikbaarheid, werkgelegenheid en recreatie. Wij zien deze problemen ook en willen graag bijdragen aan vlotte en toekomstbestendige oplossingen. Nieuwe regionale initiatieven hiervoor, zonder opgelegde fusies zijn inmiddels in gang gezet.

Fusies en herindelingen zijn niet per definitie de beste oplossing. In de verlamme greep van een – grootschalige – fusie komt alles jarenlang stil te liggen. Daar is geen enkele inwoner van de regio mee gediend en ook bestuurlijk zou dit geen slimme zet zijn. Voor uw informatie: uit recent onderzoek blijkt dat de meest tevreden inwoners in Europa in kleine gemeenten wonen.

In een eerder stadium heeft u onze zienswijzen en die van de Provincie Utrecht ontvangen, waarin zo'n van bovenaf opgelegde fusie afgewezen wordt. Burgers willen dat er naar hen geluisterd wordt, dat zij invloed en zeggenschap hebben. En dat moet ook in een democratie!

Beste bestuurders, kies voor een échte oplossing: laat de BEL-Combinatie bij elkaar en laat de winst voor de regio vanuit een gepassioneerde samenwerking tot stand komen!

Met vriendelijke groeten,

Namens Blaricum: Hart voor Blaricum, De Blaricumse Partij, CDA en Democratisch Alternatief Blaricum
Namens Eemnes: Dorpsbelang, CDA, D66, Fractie W. v.d. Berg en PvdA
Namens Laren: Larens Behoud, Liberaal Laren en PvdA

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 maart 2017 14:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Open brief aan college GS

Dag collega's,

Willen jullie s.v.p. bijgaande brief, die via de mail binnenkwam, registreren in Verseon?
Alvast dank!

Met vriendelijke groet.

[REDACTED]
senior beleidsadviseur Bestuur – Bestuur en Strategie

[REDACTED]
[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

<http://www.noord-holland.nl/>

[REDACTED]@noord-holland.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 maart 2017 12:41
Aan: Post
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Open brief aan college GS

Geacht College,

Bijgevoegd treft u een open brief aan u namens het burgerinitiatief Wijdemeren 2020.
Wij zien uw reactie met interesse tegemoet.

met vriendelijke groet

[REDACTED]

Open brief aan de (provinciale)politiek en de bestuurders van Laren

Beste mensen,

Ten aanzien van de vorming van één gemeente van ca. 250.000 inwoners, al dan niet in twee stappen, vraag ik de politiek en het provinciehuis om eerlijk en onderbouwd commentaar op mijn zienswijze. Het fusieproces moet van onderaf gesteund worden. Ik vraag u dus om mij en mijn medebewoners van Laren te overtuigen van het nut en de noodzaak van deze voorgenomen fusie. Ik heb de wijsheid niet in pacht, maar vooralsnog wil ik heel graag in een klein dorp blijven wonen.

Voordelen van één grote gemeente:

1. Gemakkelijker te besturen voor de provincie (minder stakeholders).

2. Meer zeggenschap t.a.v. regionale problemen.

Wat zijn precies die regionale problemen en hoe hebben deze effect op het dorp Laren?

Ik kan er een paar bedenken:

- a. WMO (is reeds regionaal aangepakt, waarbij Laren weinig in te brengen heeft).
- b. Welke taken van de landelijke overheid kunnen nu nog naar de gemeentes worden overgeheveld zonder voldoende financiën, zoals bij de WMO gebeurd is? Dit is een argument voor opschaling, maar kan ook door samenwerking tot stand komen.
- c. Bereikbaarheid.
Het dichtslibben van de A27 en de A1 heeft in deze regio geen prioriteit bij provincie en Rijkswaterstaat, doordat andere, grotere, partijen meer druk uit kunnen oefenen. Een stad van 100.000 inwoners legt meer gewicht in de schaal.
Vraag: Laren is een vergrijsd dorp. Veel inwoners willen hier blijven wonen na hun pensionering. Dan speelt die bereikbaarheid van Laren niet zo'n grote rol. Hoe belangrijk is dit punt voor Laren zelf?
- d. Werkgelegenheid in de regio.
Laren moet het hebben van het MKB. Dat floreert hier doordat het een klein dorp is en de lijnen naar de politiek en andere organisaties die de voorwaarden (kunnen) scheppen kort zijn. Grote bedrijven in een klein dorp verstoren het karakter van het dorp, geven veel verkeersbewegingen en de meeste werknemers komen niet uit Laren, maar uit de regio. In een stad van 100.000 inwoners zal werkgelegenheid aantrekkelijk gemaakt worden. Bijstandsuitkeringen zijn nl. duur voor de gemeente. Dat geeft, behalve verkeersdruk, ook druk op de woningmarkt, etc. Laren zal niet ontzien worden want het algemeen belang gaat altijd voor het belang van een klein stukje van de stad. Hilversum zal hier duidelijk van profiteren.
- e. Woningnood.
Dit is iets van alle tijden. Ook in Laren is gebrek aan woonruimte voor de niet zo ruime beurs. Nu kan de gemeenteraad in Laren beslissen waar en of er gebouwd gaat worden. Of er groen voor opgeofferd moet worden, of er hoogbouw moet komen, of er procedures gestart moeten worden om de Engen te bebouwen, etc. Die gemeenteraad woont in Laren, heeft te maken met een klein aantal inwoners van dit kleine dorp en heeft daardoor oog voor het dorp als geheel. Straks is er één gemeenteraad voor een grote stad, waar Laren slechts een heel klein onderdeel van uitmaakt. Deze gemeenteraad wordt gekozen, maar heeft slechts weinig of geen binding met dat kleine buitenwijkje dat vroeger Laren heette. Het algemeen belang gaat dan zeker voor de belangen van een kleine villawijk. Dat is ook de taak van die gemeenteraad.

3. Meer middelen om duurdere en/of beter gekwalificeerde ambtenaren aan te nemen.

4. De nieuwe, grote, gemeenteraad heeft een nieuw gemeentehuis nodig. Waar komt dat gemeentehuis? Hoe kom je daar? Kun je er (duur)parkeren? Hoeveel gaat een nieuw te bouwen gemeentehuis kosten? (De ervaring leert dat de begroting vele malen wordt overschreden doordat er slechts consensus is voor een bepaald bedrag. Daarna komen de meerkosten, proceskosten voor aangespannen procedures, onteigeningskosten, milieukosten, etc. De bouw kan dan niet meer gestopt worden. Gevolg: hogere belastingen en/of korten op subsidies of stoppen van voorzieningen. Er staat echter na een paar jaar wel een prachtig gemeentehuis dat een sieraad is voor de nieuwe stad.

Nadelen voor Laren:

1. Een grote gemeenteraad heeft weinig tot niets van doen met de villawijk Laren. Deze raad zal kijken naar het grote geheel en dat moeten zij ook doen. Er zullen, naar verwachting, op den duur weinig gemeenteraadsleden zijn die zelf in het oude Laren wonen.
2. Belastingen en gemeenteregels zullen worden geharmoniseerd.
Betekent dit voor Laren:
  - a. Hogere belastingen? Lagere belastingen?
  - b. Parkeerbelastingen?
  - c. Zondagsluiting? Elke zondag open?
  - d. Hogere kosten voor de terrassen en reclame-uitingen (zie de problemen in Amsterdam)
  - e. Meer/minder regels voor horeca en MKB?
3. De huidige, goede, voorzieningen zullen op den duur verdwijnen.
  - a. Het Brinkhuis.
Dit is een heel dure voorziening voor slechts een klein deel van de grote gemeente. Het is veel goedkoper om een grotere, centraal gelegen, voorziening als het Brinkhuis te creëren. Dit is dan bedoeld voor veel meer mensen. Er kan dan veel meer omdat de subsidie nog maar voor één buurthuis is en daardoor hoger uitvalt. Het nadeel is echter dat mensen die niet zo goed ter been zijn of niet (meer) auto kunnen rijden er waarschijnlijk niet meer kunnen komen. Er zal ongetwijfeld een parkeervoorziening komen, maar schaarste maakt duur, dus er zullen (hoge) parkeertarieven gehanteerd worden. Dit is in Hilversum nu al het geval.
  - b. Bibliotheek.
Ook hier zal, zoals in alle grote steden, de bibliotheek verdwijnen naar een centraal gelegen grote bibliotheek. Met alle problemen van bereikbaarheid die daar bij horen.
  - c. Zwembad.
Dit is ook een heel dure voorziening en zal op den duur verdwijnen. Eventueel zal er ergens één groot zwembad komen voor de gehele gemeente.
  - d. De Engen, de landbouwgrondjes midden in het dorp, het vele groen, etc.
Dit zijn nostalgische waarden die het leven in een dorp zo aangenaam maken. Laren is straks echter geen dorp meer, maar een stad. Onder druk wordt alles vloeibaar en de woningnood is hoog. Een grote stad heeft geld om procedures te voeren om wat nu nog groen is, straks te kunnen bebouwen. Dat kost tijd, maar uiteindelijk zal het gaan lukken.
  - e. Gratis parkeren.
Dit zal op den duur verdwijnen. Waarom zou je in Hilversum veel geld moeten betalen om te parkeren terwijl dat elders in de stad gratis is? Gelijke monniken, gelijke kappen!

- f. Goede (basis)scholen in je eigen buurt.
De druk op scholen wordt hoger in een grote stad. Er komen veel kinderen met een "achterstand" bij. Alle ouders willen hun kinderen op de beste school geplaatst zien. Behalve veel meer autoverkeer rondom de huidige scholen in Laren, betekent dat ook wachtlijsten. Het kan ook betekenen dat de gemeente beslist dat ouders hun kinderen niet altijd naar de door hen gewenste school kunnen sturen. (Amsterdam doet aan toewijzing.)
We hebben nu kleinschalige scholen. Worden dat straks megascholen, zoals de meeste grote steden dat hebben?
- g. Sportvelden.
Wellicht dat de hockeyvelden subsidie blijven krijgen door de internationale prestaties, maar hoe zit het met de voetbalvelden?
- h. Bij een grote stad hoort een (nog) grotere criminaliteit. Krijgen we straks meer of minder politie? Het aangifte doen is nu al centraal geregeld in Hilversum. Wordt het straks erger of beter?
4. Het leven in een dorp wordt leven in een villawijk van een grote stad.

Algemeen

1. Laren blijft altijd Laren
Dit bestrijd ik. De mensen blijven hetzelfde, maar de voorzieningen (Brinkhuis, bibliotheek, kleinschalige evenementen, kunstevenementen, ijs op de Brink, jazz evenementen, etc.) zullen verdwijnen, omdat de subsidies hiervoor niet het algemeen belang dienen, maar een specifiek belang voor een klein stukje stad. Al deze zaken zijn een wezenlijk onderdeel van het dorp Laren, maar zonder geld komt het niet van de grond.
2. Laren blijft Laren omdat er wijkraden/deelraden/dorpsraden o.i.d. ingesteld kunnen worden. Deze raden zullen bevolkt worden door vrijwilligers en deze raden krijgen slechts voldoende geld om de plaatselijke "folklore" in stand te kunnen houden. Deze "folklore" is bijvoorbeeld een eigen carnavalsoptocht, eigen piekiesmarkt op koningsdag, misschien een (kleinschaligere) kermis, de St.Jansprocessie. De voorzieningen in de wijk worden gesubsidieerd door de gemeenteraad.
3. Tot slot, in deze brief speelt emotie een grote rol. Is dat erg? Wonen is emotie. Het komt heel dicht bij. Het is je veilige en plezierige thuishaven. Het is waar je kinderen opgroeien. Emotie hoort hier bij. Emotie = Geluk.

[Redacted]
Inwonster van Laren
[Redacted]

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]
BEL/BS

Telefoonnummer [REDACTED]

[REDACTED]holland.nl

1 | 4

Betreft: Open brief fusie Laren

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 6 maart 2017 mailde u ons uw "open brief aan de (provinciale) politiek en de bestuurders van Laren". In uw brief schetst u de voor- en nadelen die u ziet aan een eventuele fusie van de gemeente Laren met (een) andere gemeente(n). U gaat hierbij uit van de vorming van één gemeente van 250.000 inwoners, al dan niet in twee stappen. U vraagt ook om commentaar op uw zienswijze.

Wij danken u voor uw brief en het delen van uw gedachten en opmerkingen, maar wij vinden het vooruitlopend op het overleg met B&W en met de gemeenteraad van Laren prematuur om op dit moment inhoudelijk uitvoerig in te gaan op voor- en nadelen van een eventuele fusie van Laren. Zo ver is het namelijk nog niet. Wij gaan de komende weken met alle colleges van B&W en gemeenteraden in overleg over de oplossingen voor de lokale en regionale bestuurskrachtproblemen in de Gooi en Vechtstreek. Na deze fase van open overleg zullen wij de balans opmaken en besluiten of wij de procedure voortzetten en (een) herindelingsontwerp(en) voor alle of bepaalde gemeenten gaan opstellen.

U heeft uw open brief ook geadresseerd aan het gemeentebestuur van Laren. Het gemeentebestuur kan uw zienswijze betrekken bij het bepalen van zijn standpunt over de bestuurlijke toekomst van de gemeente.

Indien het na de fase van open overleg tot een herindelingsontwerp mocht komen waarin Laren is opgenomen, is er een periode van 8 weken voorzien waarin een ieder de gelegenheid heeft om een zienswijze in te dienen. U kunt eventueel dan uw visie geven op een specifiek voorstel voor de toekomst van de gemeente Laren.

Verzenddatum

22 MAART 2017

Kenmerk

925931/928009

Uw kenmerk

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Voor meer informatie over de arhi-procedure die wij gestart zijn, verwijzen wij u naar de bijlage. Daarin lichten wij u op hoofdlijnen de stand van zaken toe: het onderzoek naar de lokale en regionale bestuurskracht, de conclusies uit het onderzoek, de zienswijzen van de gemeenten op het onderzoek en de aanbevelingen van Deloitte, en ons besluit om een procedure te starten op grond van artikel 8 van de Wet algemene regels herindeling om tot een oplossing te komen voor de geconstateerde bestuurskrachtproblemen op lokaal en regionaal niveau.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

R.M. Bergkamp

F.W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

BIJLAGE

Onderzoek

Uw open brief ziet op ons besluit van 7 februari 2017 over de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek. In 2016 hebben wij in samenwerking met de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek een onderzoek laten doen naar de lokale bestuurskracht van Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren en naar de regionale bestuurskracht van de Gooi en Vechtstreek als geheel. Weesp heeft in dezelfde periode een eigen onderzoek laten doen. Het onderzoeksrapport van Deloitte "Het resultaat telt. Bestuurskrachtonderzoek Regio Gooi en Vechtstreek. Gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren." is 29 augustus 2016 openbaar gemaakt.

Conclusies onderzoek

Het bestuurskrachtonderzoek van Weesp en het onderzoek Gooi en Vechtstreek leiden tot de conclusies dat de lokale bestuurskracht van Weesp en van Wijdmeren onvoldoende is. De lokale bestuurskracht van Blaricum en Laren is voldoende, maar de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal maken de duurzaamheid daarvan een blijvend aandachtspunt. Wij verwijzen u ook naar de bijlage van het onderzoeksrapport, waarin Deloitte de specifieke vragen van de gemeenteraad van Laren heeft beantwoord (*zie bijlage*). Hilversum en Huizen zijn voldoende bestuurskrachtig. Het bestuursstelsel van de regio Gooi en Vechtstreek als geheel is relatief zwaar en duur en niet bestuurskrachtig. Wij constateren dat het door Deloitte uitgevoerde onderzoek het derde rapport is dat deze conclusie over de regionale bestuurskracht trekt. De rapporten van Winsemius van april 2013 en de Verdiepende verkenning van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 toonden immers al aan dat de bestuurskracht van de regio Gooi en Vechtstreek tekort schiet.

Zienswijzen

Wij hebben van alle gemeenteraden in de Gooi en Vechtstreek, van de Utrechtse gemeente Eemnes en van GS van Utrecht een zienswijze op de bestuurlijke toekomst ontvangen. Vervolgens hebben wij op 7 december 2016 bestuurlijk overleg gevoerd met de burgemeesters van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en de gemeente Eemnes om de balans op te maken nadat de zienswijzen waren ingediend. Onze conclusies van dit overleg waren dat gemeenten de bestuurskrachtproblemen van Weesp, Wijdmeren en de gehele regio onderkennen, zeer verschillend denken over de bestuurlijke toekomst, de standpunten over de bestuurlijke toekomst lastig zijn te combineren en verschillende gemeenten een stevige regierol van de provincie verwachten.

GS besluit

Wij hebben op 7 februari 2017 besloten om de fase van open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, vanaf heden te starten met de besturen van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek, en het bestuur van de Utrechtse gemeente Eemnes uit te nodigen deel te nemen aan het genoemde open overleg. Wij hebben ook besloten de genoemde procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Opgemerkt moet worden dat de combinaties van gemeenten om tot deze maximaal drie gemeenten te komen wat ons betreft nu niet meer exact vastliggen. We zijn bereid af te stappen van de eerder in ons advies aan de minister van BZK op 23 januari 2015 beschreven drie combinaties van gemeenten als er meer draagvlak zou zijn voor drie andere combinaties, mits deze inhoudelijk goed beargumenteerd kunnen worden en zodoende volwaardige alternatieven zijn. Daarvoor moet nader worden overlegd tussen en met gemeenten en daarin is ruimte voor keuzen.

Open overleg

Gezien de urgentie van het oplossen van de bestuurskrachtproblemen op zowel het lokale als het regionale niveau en het feit dat gemeenten zeer verdeeld zijn, waardoor geen oplossing door onderling overleg kan worden verwacht, hebben wij besloten de totaalregie op het proces te voeren en het arhi-proces te trekken, zoals Deloitte ook aanbeveelt.

De provinciale arhi-procedure begint met een fase van open overleg. Hierin spreken wij met de colleges van B&W en met (delegaties van) de raden van de betrokken gemeenten. Wij betrekken bewust alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek in deze fase van open overleg. Er ontstaat daardoor namelijk een volledig beeld van de standpunten en van de mogelijkheden om tot concrete oplossingen voor bestuurskrachtproblemen respectievelijk herindelingen te komen. De fase van open overleg kan maximaal 6 maanden duren. Na deze fase van open overleg kunnen wij de arhi-procedure voortzetten door een herindelingsontwerp(en) vast te stellen of de arhi-procedure beëindigen (voor alle gemeenten of voor enkele gemeenten). En ook later, nadat zienswijzen zijn ingediend op het herindelingsontwerp, kunnen wij besluiten om het herindelingsadvies aan te passen als de zienswijzen daartoe aanleiding geven.

Antwoorden op de onderzoeksvragen in het kader van het bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

In onze eindrapportage hebben wij verslag gedaan van onze bevindingen inzake de onderzoeken naar de lokale bestuurskracht van vijf gemeenten en de regionale bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek. Onze bevindingen, conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van beide onderzoeken zijn in samenhang beschreven en kunnen naar onze mening niet los van elkaar worden gezien.

Dit document bevat de antwoorden op de vragen die bij de opdrachtformulering aan ons zijn gesteld. De antwoorden op deze vragen zijn in de eindrapportage verwerkt. Hieronder zijn de vragen rechtstreeks beantwoord, soms onder verwijzing naar de eindrapportage. De antwoorden op de losse vragen moeten worden gelezen binnen de strekking van onze geïntegreerde bevindingen en conclusies.

Daarnaast bevat dit document onze antwoorden op de specifieke vragen die door de gemeenten Laren en Wijdmeren aan het onderzoek zijn toegevoegd. Ook hiervoor geldt dat de antwoorden op de losse vragen moeten worden gelezen binnen de strekking van onze geïntegreerde bevindingen en conclusies.

Antwoorden op de vragen bij het bestuurskrachtonderzoek

1. Het onderzoeksbureau beschrijft het referentiekader dat dit onderzoek hanteert voor de beoordeling van de bestuurskracht van de gemeente.

Het door ons gehanteerde referentiekader is beschreven in hoofdstuk 2 van de eindrapportage.

2. Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Is de gemeente in staat tot:

- het adequaat uitvoeren van wettelijke taken;
- het naar behoren bijdragen aan de regionale opgaven zoals geformuleerd in de eerdere rapporten van Winsemius (2013) en Jansen en Te Grotenhuis (2014);
- het omzetten van lokale wensen in eigen ambities en deze realiseren;
- het inspelen op wensen en ambities van andere overheden; en
- het effectief en efficiënt organiseren van de uitvoering van al haar taken en er regie op houden.

Welke eisen stellen bovenstaande taken en opgaven aan de ambtelijke organisatie en het bestuur van de gemeente en wat zijn dan thans de sterkten en zwakten van ambtelijke organisatie en bestuur?

Per gemeente is gerapporteerd over de lokale bestuurskracht (hoofdstukken 4 t/m 8 in de eindrapportage). In de betreffende hoofdstukken is ingegaan op de bovengenoemde aspecten. Ten aanzien van de bijdragen aan de regionale opgaven verwijzen wij naar hoofdstuk 9 in de eindrapportage, waarin uitgebreid ingegaan is op de regionale bestuurskracht en de positie van de vijf gemeenten binnen de regio.

3. Levert een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek? Wat betekent deze eventuele herindeling voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel?

Een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum, Wijdmeren en Weesp tot een 100.000+ gemeente zal zeker bijdragen aan de bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken en bijdragen aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek. Het past dus ook in ons pakket van aanbevelingen. Het zal zorgen voor minder bestuurlijke drukte, omdat met minder gemeenten onderhandeld hoeft te worden over intergemeentelijke en bovenlokale en regionale kwesties. Voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel naar buiten (bijv. in MRA verband) zal het echter met name van belang

zijn of ook de andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op één lijn kunnen komen over de gedeelde regionale opgaven en met name ook de uitvoering daarvan. Een fusie tussen alleen Hilversum, Wijdmeren en Weesp lost de in de rapportage gesignaleerde beperkingen in bestuurskracht niet geheel op. Wel zal de groei naar een 100.000+ gemeente de toegang verschaffen tot meer bestuurlijke tafels, wat de gemeente meer mogelijkheden biedt in het bereiken van resultaten. Voor een uitgebreide beschouwing hierover verwijzen wij naar hoofdstuk 11.

- a. **Wat zijn andere opties voor versterking van de bestuurskracht van deze drie gemeenten (qua vorm en qua partners) en hoe realistisch, passend en toekomstbestendig zijn deze? Hierbij moet specifiek gekeken worden naar een toekomstbestendige en op afzienbare termijn haalbare oplossing voor de gemeente Weesp, aangezien GS hebben aangegeven in het advies aan de Minister d.d. Januari 2015 dat dit wordt bepaald na de uitkomsten van het bestuurskrachtonderzoek.**

De gemeente Weesp heeft besloten niet deel te nemen aan het onderhavige bestuurskrachtonderzoek. Deloitte heeft dan ook niet de bestuurskracht van de gemeente Weesp onderzocht en is over de uitkomst van het onderzoek van de gemeente Weesp ook nog niet geïnformeerd. Dus over de specifiek voor Weesp toepasselijke varianten kunnen we geen uitspraken doen. In ons advies geven wij aan dat het voor de gemeente Wijdmeren van belang is om op korte termijn de bestuurskracht te versterken. De gemeente Weesp zou kunnen besluiten zich bij een eventuele interventie aan te sluiten (zie hoofdstuk 12).

- b. **Levert een eventuele herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?**

Een herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren zal zorgen voor minder bestuurlijke drukte omdat met minder gemeenten gesproken hoeft te worden over intergemeentelijke en bovenlokale en regionale kwesties. Voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel naar buiten (bijv. in MRA verband) zal het echter met name van belang zijn of ook de andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op één lijn kunnen komen over de gedeelde regionale opgaven en met name ook de uitvoering daarvan. Een fusie tussen alleen Hilversum en Wijdmeren lost de in de rapportage gesignaleerde problemen niet geheel op, maar als 100.000+ gemeente wordt wel toegang gekregen tot meer gremia en de grotere omvang positioneert de gemeente sterker binnen de regio.

4. **Levert de huidige samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie voldoende bestuurskracht in de uitoefening van intergemeentelijke taken op en draagt die bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek?**

De huidige ambtelijke samenwerking tussen de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren en het huidige functioneren van de BEL-combinatie levert niet voldoende bestuurskracht op in de uitoefening van intergemeentelijke taken en draagt niet of nauwelijks bij aan de bovenlokale en regionale ontwikkeling in de Gooi en Vechtstreek als geheel.

- a. **Wat betekent deze samenwerking voor het bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel?**

Omdat de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren ieder hun eigen raden en colleges hebben, levert de samenwerking qua bestuurlijk optreden van de Gooi en Vechtstreek als geheel, weinig op. Alleen op het sociaal domein kan de gemeente Huizen in de regio mede namens de BEL-gemeenten ervaringen delen, maar voor andere onderwerpen is er geen sprake van een gedeeld bestuurlijk optreden als HBEL in de Gooi en Vechtstreek als geheel. Hierin zijn de afgelopen jaren ook geen concrete stappen gezet.

- b. **Levert een doorontwikkeling van de BEL-combinatie richting een herindeling voldoende bestuurskracht op voor de gemeenten zelf en voor de regio als geheel? Hierbij wordt onderzocht wat de consequenties zijn voor de BEL-combinatie bij herindeling zonder deelname**

van Eemnes respectievelijk wat de consequenties zijn voor de provincies Noord-Holland en Utrecht als Eemnes wel fuseert met Blaricum en Laren.

Een doorontwikkeling van de BEL-combinatie tot een herindeling zal de bestuurskracht van de drie gemeenten (dan 1 gemeente) mogelijk enigszins kunnen versterken: wij verwachten echter niet dat de ambtelijke organisatie bij herindeling substantieel beter presteert, wel zal de aansturing van de ambtelijke organisatie vanuit het bestuur eenvoudiger zijn, wat kan resulteren in een toename van de bestuurskracht. Ook zal de bestuurlijke drukte in het gebied als geheel verminderen. In onze aanbevelingen voor versterking van de bestuurskracht van de Gooi en Vechtstreek is dit niet als zelfstandige variant opgenomen, omdat daarin voor de middellange termijn wordt uitgegaan van een maximaal 3 gemeenten oplossing. Daarin zien wij geen ruimte voor een BEL-fusie. Voor Eemnes geldt dat deze gemeente naar eigen inzicht wel of niet kan aansluiten bij de herindelingen.

- c. Levert een doorontwikkeling van de samenwerking tussen de BEL-combinatie (al dan niet met Eemnes) en Huizen voldoende bestuurskracht op voor de gemeenten zelf en voor de regio? Hierbij wordt in ieder geval het model Ten Boer-Groningen en een herindeling onderzocht.**

Doorontwikkeling van de HBEL-samenwerking tot herindelingsvarianten maakt wat ons betreft onderdeel uit van het aanbevolen ARHI traject. Zoals in hoofdstuk 12 is aangegeven bevelen wij aan dat de gemeenten daarbij tot uiterlijk medio 2019 de gelegenheid krijgen om eigen keuzes en voorkeuren hiervoor te formuleren in overleg met hun bevolking en om – onder regie van de provincie – hierover zo mogelijk tot onderlinge overeenstemming te komen. Wat betreft de doorontwikkeling van de huidige samenwerking, richting een Ten Boer-Groningen model, hebben wij geconstateerd dat hierin geen concrete stappen zijn gezet en dat voor verdergaande samenwerking blijkbaar onvoldoende draagvlak en/of urgentiegevoel bestaat.

Zowel een herindeling als een verdere ambtelijke samenwerking zal leiden tot een minder kwetsbare ambtelijke organisatie vanwege de toenemende schaalgrootte. In Huizen wordt aangegeven dat de schaal van de HBEL-organisatie merkbare voordelen met zich meebrengt. Bij een herindeling zal, in tegenstelling tot verdere samenwerking, de bestuurlijke drukte in de regio aanzienlijk afnemen. Herindeling als interventie sluit in onze optiek dan ook beter aan bij onze bevindingen dan een ambtelijke samenwerking, die zich vooral op de lokale situatie richt.

- d. Zijn er voor de gemeenten Blaricum, Laren en Huizen nog andere opties voor versterking van de bestuurskracht (qua vorm en qua partners) en hoe realistisch, passend en toekomstbestendig zijn deze?**

Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 12.

- 5. Concluderend: Wat moet(en) de volgende stap/stappen zijn in de bestuurlijke herinrichting van de Gooi en Vechtstreek? Hierbij moet worden geadviseerd over de daadwerkelijke implementatie van deze stappen.**

Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 12.

Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente? Specifiek: is de gemeente in staat tot het organiseren van de dienstverlening voor inwoners? En wat zijn dan de sterkten en zwakten van ambtelijke organisatie en bestuur?

In hoofdstuk 7 over de gemeente Laren is ingegaan op de rol van de gemeente als bestuurder, dienstverlener, partner en organisatie.

Hoe belangrijk is onze zelfstandigheid?

- a. **Wat is de toegevoegde waarde van het lokale bestuur van burgemeester, wethouders en gemeenteraad voor de inwoners op de huidige schaal? Hoe ervaren de inwoners van Laren een "bestuur dicht bij de inwoners", en wat is daarbij vooral belangrijk? Welke problemen verwachten inwoners bij "bestuur op afstand"?**

Wij hebben geen onderzoek onder de inwoners van de deelnemende gemeenten gedaan, maar wel is tijdens het rondetafelgesprek met de maatschappelijke organisaties in de gemeente Laren expliciet doorgevraagd naar het bovenstaande. In de rapportage is daar ook op ingegaan. Men ervaart het directe contact met burgemeester en wethouders als positief. Mede vanwege het gevoel dat de ambtelijk apparaat van de BEL combinatie meer op afstand staat, vindt men dat directe contact belangrijk. Echte problemen bij een bestuur op afstand lijkt men echter niet te verwachten, mits er een contactpersoon is waar men snel terecht kan en duidelijke antwoorden van krijgt. Daarbij wordt aangegeven dat het bijvoorbeeld zou kunnen gaan om een dorpswethouder die op de hoogte is van de ins en outs van Laren. Wel verwacht men dat een fusie zal leiden tot een sterker ambtelijk apparaat.

- b. **Heeft het college en de gemeenteraad voldoende invloed en controle op de Gemeenschappelijke Regelingen waaraan Laren deelneemt?**

De gemeente Laren werkt in 9 verschillende verbonden partijen samen met andere organisaties (verbonden partijen zoals de BNG buiten beschouwing gelaten). In deze 9 verbonden partijen wordt er met 15 verschillende medeoverheden samengewerkt. Op het beleid en de bestedingen van de middelen door verbonden partijen heeft de gemeente Laren minder rechtstreekse bestuurlijke invloed. De zeggenschap wordt gedeeld met anderen. Samenwerken betekent dan ook voor een deel 'loslaten'. Voor de BEL-organisatie geldt dit loslaten in iets mindere mate vanwege de korte lijnen. Zoals in de eindrapportage is aangegeven, wordt door het delen en overdragen van zeggenschap op veel taakgebieden het begrip zelfstandig bestuursorgaan wel gedevalueerd en wordt de mogelijkheid om op deze taken effectief bestuurlijk toezicht en democratische controle te houden bemoeilijkt. Dat wordt ook daadwerkelijk zo gevoeld door de gemeenteraden, gelet op het feit dat raadsambassadeurs in het leven zijn geroepen, wat weer heeft geleid tot extra bestuurlijke drukte.

- c. **In hoeverre heeft de gemeenteraad voldoende zeggenschap over haar begroting? En is zij in staat om door het maken van keuzes aan de inkomens- en uitgavenkant om haar begroting langjarig in evenwicht te houden?**

De gemeente heeft een belangrijk deel van de begroting bestemd voor de kosten van de diverse samenwerkingsverbanden. Deze samenwerkingsverbanden, waaronder met name de BEL Combinatie, hebben er toe bijgedragen dat zelfstandigheid van de gemeente behouden is gebleven. Samenwerken is loslaten, ook financieel. De zeggenschap over een deel van de begroting moet dan ook worden gedeeld. 22% van de begroting is gekoppeld aan verbonden partijen, 29% aan de BEL Combinatie. Dit houdt in dat de helft van de begroting de rechtstreekse invloed van de gemeenteraad en het college in meer of mindere mate is beperkt, zie ook hoofdstuk 7. Uit onze analyse komen geen grote financiële risico's naar voren. Wel is de gemeente met de kleine begroting relatief gevoelig voor de financiële gevolgen van het rijksbeleid.

d. Wat wordt gezien als essentiële kenmerken van een zelfstandige gemeente?

In dit onderzoek wordt bestuurskracht beschouwd als "kunnen wat je wilt". Dus de mate van bestuurskracht die nodig is wordt mede bepaald door eigen ambities en opgaven van gemeenten. De "ondergrens" is daarin het kunnen voldoen aan wettelijke en gebruikelijke bestuurlijke eisen voor lokale overheden, daaronder valt ook dat de organisatie en financiële positie van de gemeente toereikend zijn. In het kader van dit onderzoek onderzoeken we overigens de werking van het totaal van het bestuurlijk systeem. Daarin blijkt dat ook als individuele gemeenten kunnen voldoen aan de "essentiële kenmerken" van een zelfstandige gemeente dat nog niet betekent dat het systeem als geheel adequaat functioneert.

Wat is de bestuurlijke kwaliteit van Laren in vergelijking tot de verwachte bestuurskwaliteit van bijvoorbeeld een gefuseerde BEL-gemeente?

Een fusie van de BEL gemeenten zal in ieder geval leiden tot minder bestuurlijke drukte op BEL-niveau, minder bestuurskosten, alsmede tot een eenduidiger aansturing van de BEL organisatie. Het zal echter niet een grote meerwaarde hebben voor de positie van BEL-gemeenten in de regio als geheel, tenzij de ambtelijke ondersteuning van de bestuurders op de regionale dossiers substantieel verbetert. Dat is nu een kwetsbaar punt.

Wat is de waarde -rationeel en emotioneel- van de volgende stellingen:

- a. In Laren bepalen we liever zelf wat er gebeurt op het terrein van bestemmingsplannen, evenementen, winkeltijden, museum, zwembad, Brinkhuis e.d.
- b. De beperkte opgave voor Laren rechtvaardigt een effectiever en efficiënter bestuur, in navolging op de ambtelijke fusie.

Wij hebben deze stellingen voorgelegd aan de deelnemers van het rondetafelgesprek. Er werd aangegeven dat men inderdaad graag liever zelf bepaalt wat er gebeurt op de genoemde terreinen, maar men geeft tegelijkertijd ook aan dat dit niet een niet-effectief en niet-efficiënt bestuur zou mogen rechtvaardigen. De deelnemers gaven (in ruime meerderheid) aan dat zij verwachten dat er nog voldoende invloed uitgeoefend kan worden op de genoemde onderwerpen na een fusie, maar vinden vooral één aanspreekpunt belangrijk.

Wat zijn de kansen en bedreigingen als Wijdmeren de komende jaren (zeg minimaal 10-15 jaar) zelfstandig blijft?

Uit zowel het zelfbeeld, het omgevingsbeeld en het professioneel beeld blijkt dat de bestuurskracht van de gemeente Wijdmeren onvoldoende is en dat opschaling (in ieder geval van de ambtelijke organisatie) op korte termijn geboden is. Dit is nodig vanwege actuele vraagstukken die om een oplossing vragen (o.a. bedrijfsvoering en beleidsontwikkeling, kernenbeleid en projecten) en vooral ook nodig vanuit de noodzaak om ook op langere termijn ontwikkelingen te kunnen entameren en begeleiden die van belang zijn voor de burgers van Wijdmeren (sociaal-maatschappelijk, economisch, infrastructuur e.d.). Investeren in zelfstandigheid is in onze optiek niet zinvol, omdat de huidige organisatie niet voldoet aan de huidige eisen (er zijn taakgebieden niet bezet en ondersteuning van gemeente Hilversum is noodzakelijk) en er blijven bovendien nieuwe ontwikkelingen op de gemeente afkomen (o.a. Omgevingswet) die weer nieuwe eisen gaan stellen. Het risico is daardoor te groot dat de gemeente achter de feiten aan blijft lopen, wat ten koste gaat van de inwoners.

Welke kansen en bedreigingen zijn er om de eigen identiteit van onze dorpen te behouden en de ambities van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties waar te maken?

Uit het omgevingsbeeld komt duidelijk naar voren dat de ambities van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties momenteel moeilijk van de grond komen. De gemeente is onvoldoende in staat daarbij structureel te ondersteunen. Ten aanzien van de eigen identiteit geeft men in de rondetafelgesprekken aan dat de fusie van 2002 niet heeft geleid tot een wijziging van de eigen identiteit van de kernen en dat zij daar ook niet bang voor zijn indien er sprake zou zijn van een volgende fusie. Zij hopen wel dat een sterker ambtelijk apparaat dan zal leiden tot een impuls voor nieuwe ideeën en plannen. Op dit moment worden initiatieven door de organisatie, hoe goed ze hun best ook doen, afgehouden omdat er onvoldoende tijd is.

Een andere kans voor het behoud van de identiteit van de dorpen is dat de gemeente meer vorm en inhoud gaat geven aan het kernenbeleid.

Is het ambtelijk apparaat van de gemeente Wijdmeren sterk genoeg voor de nabije toekomst? Wellicht is het mogelijk de omvang van ons ambtenarencorps te "benchmarken" met gemeenten van vergelijkbare omvang. Welke nieuwe taken komen op ons af en wat vragen die van onze ambtenaren?

Het ambtelijk apparaat is, mede vanwege de doorgevoerde bezuinigingen, te kwetsbaar geworden. De gemeente Wijdmeren heeft diverse opgaven (waaronder het ontwikkelen van het Plassengebied) die het ambtelijk apparaat momenteel niet aan kan. Door maximale inzet vanuit de organisatie gebeurt er nog relatief veel in de gemeente, maar de rek is eruit. Ook op het gebied van het sociaal domein, het ruimtelijk-economisch beleid (denk aan de Woningwet en de nieuwe Omgevingswet) en op diverse regionale dossiers dient nog veel te gebeuren. Van de organisatie wordt gevraagd deze ontwikkelingen te vertalen naar de lokale situatie, op onderdelen in nauwe samenwerking met de inwoners. Dat komt nu onvoldoende van de grond en naar onze mening is dat een blijvend probleem. Zie verder hoofdstuk 8 van de rapportage.

Hoe aantrekkelijk is/blijft een kleine gemeente als Wijdmeren voor ambtenaren (ambtelijke kwaliteit en kwantiteit)?

Kleine gemeenten hebben algemeen gesteld als voordeel dat er sprake is van korte lijnen met het bestuur en inwoners. Voor medewerkers kan dat aantrekkelijk zijn. Ze zijn immers direct betrokken bij zowel het bestuurlijke en het operationele proces. Het nadeel van kleinere gemeenten is dat dossiers over het algemeen minder complex en uitdagend zijn. Ook zijn er binnen kleinere organisaties met eenpersoons functies minder mogelijkheden om specialistische kennis te ontwikkelen en te sparren met directe collega's over vraagstukken om zo de kwaliteit van oplossingen te verbeteren. De uitdaging moet er dan in worden gevonden om de kennis elders te halen en te delen, bijvoorbeeld bij andere gemeenten. Vaak ontstaan binnen kleinere organisaties generalistische functies waarbij bepaalde taken "erbij" worden gedaan, wat taakgebieden kwetsbaar maakt en het risico ad hoc aanpakken en brandjes blussen vergroot. Dat kan het werken in een kleine organisatie minder aantrekkelijk maken. Ten slotte zijn de arbeidsvoorwaarden bij een kleinere gemeente minder gunstig ten opzichte van een grote gemeente.

Wat is het risico van niet in te vullen uitval van ambtenaren en wat betekent dit voor de behandeling van belangrijke dossiers?

Deze vragen zijn hierboven al beantwoord.

Is de financiële positie van Wijdemerem ook op termijn gezond met inachtneming van de relatief lage Algemene Uitkering, de vergrijzing en het te verwachten beroep op de financiële middelen van de Jeugdwet en de WMO? Zijn we ook op termijn in staat om onze dorpskernen financieel en inhoudelijk leefbaar te houden?

Uit onze analyse blijken geen grote financiële risico's voor de gemeente Wijdemerem, wel aandachtspunten. Vergrijzing, het relatief hoge beroep op Wmo voorzieningen en de relatief beperkte reserves zijn daar voorbeelden van. Hoe duurzaam de financiële positie is, hangt mede af van de keuzes die worden gemaakt, de noodzaak van investeringen en de ontwikkelingen in het rijksbeleid. Wijdemerem is als kleine gemeente relatief kwetsbaar voor schommelingen in de omvang van het gemeentefonds.

Belangrijkste aandachtspunt die voortkomt uit het onderzoek vormt echter de kosten van investeringen in de organisatie. De structurele lasten hiervan zijn fors. Wij hebben plannen gezien voor een eerste impuls van 17 fte/ca. € 1 miljoen. De hiermee gemoeide budgetten kunnen niet beschikbaar komen voor de eveneens noodzakelijke investeringen in het plangebied en de uitvoering van het kernenbeleid. Gegeven de reeds hoge woonlasten wordt het ook steeds lastiger om via die weg extra middelen te genereren.

Wat zijn de te verwachten financiële gevolgen (positief/negatief) voor de gemeente Wijdemerem bij samenwerking/fusie?

De financiële gevolgen van een bestuurlijke fusie zijn anders dan die van een samenwerking. In beide gevallen is sprake van een (theoretisch) financieel schaalvoordeel in de ambtelijke organisatie en de huisvesting. Bij een fusie komt daar bij dat de bestuurskosten afnemen (minder bestuurders). De bijdrage uit het gemeentefonds (de vaste bijdrage per gemeente) daalt echter bij een fusie ook. Uit diverse onderzoeken blijkt overigens dat financiële voordelen zich in de praktijk helemaal niet of pas op termijn voordoen. Wel is door de schaa sprong vaak sprake van "minder meerkosten". Minder kwetsbaarheid en meer kwaliteit zijn naast kostenreductie belangrijke resultaatgebieden van fusie of samenwerking. In de situatie van Wijdemerem ligt bij kwaliteit en kwetsbaarheid de urgentie.

Wat zijn de specifieke kansen van intensievere samenwerking dan wel fusie met Weesp?

De gemeente Weesp maakt geen onderdeel uit van het door ons uitgevoerde onderzoek. Intensievere samenwerking danwel fusie met Weesp zal naar onze mening echter waarschijnlijk onvoldoende zijn. De provincie heeft aangegeven dat men zich zorgen maakt over de positie van de gemeente Weesp. In hoeverre de gemeente kwetsbaar is, hebben wij niet onderzocht. Het samenvoegen van of samenwerken door twee kwetsbare gemeenten is in ieder geval niet wenselijk, want weinig kansrijk. Wij verwachten ook niet dat bij fusie de nieuwe gemeente bij deze schaal zal bijdragen aan de versterking van de positie van de Gooi en Vechtstreek in bijvoorbeeld de MRA.

Waarom en waarvoor zijn andere partners precies nodig?

1. **Wat hebben potentiële partners te bieden?**
2. **Welke gedeelde belangen zijn er met gemeenten in de omgeving?**
3. **Welke samenwerkingsvormen zijn mogelijk?**
4. **Welke schaal is passend?**

Voor de antwoorden op deze vragen verwijzen wij graag naar de conclusies en aanbevelingen in het rapport.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 6 maart 2017 14:51
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fusie Laren
Bijlagen: Open brief aan de politiek van Laren en de bestuurders van Laren.docx

Geachte [REDACTED]

Bijgaand treft u een open brief aan, waarin ik mijn zorgen uit over de voorgenomen fusie van Laren. Ik vraag hierin de plaatselijke politiek om gedegen commentaar. Een fusie moet uiteindelijk van onderaf gedragen worden. Bij deze vraag ik ook de heer Remkes om antwoord op deze brief. Wilt u zo vriendelijk zijn om de brief aan hem door te sturen?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Inwoner van Laren
[REDACTED]

Open brief aan de (provinciale)politiek en de bestuurders van Laren

Beste mensen,

Ten aanzien van de vorming van één gemeente van ca. 250.000 inwoners, al dan niet in twee stappen, vraag ik de politiek en het provinciehuis om eerlijk en onderbouwd commentaar op mijn zienswijze. Het fusieproces moet van onderaf gesteund worden. Ik vraag u dus om mij en mijn medebewoners van Laren te overtuigen van het nut en de noodzaak van deze voorgenomen fusie. Ik heb de wijsheid niet in pacht, maar vooralsnog wil ik heel graag in een klein dorp blijven wonen.

Voordelen van één grote gemeente:

1. Gemakkelijker te besturen voor de provincie (minder stakeholders).

2. Meer zeggenschap t.a.v. regionale problemen.

Wat zijn precies die regionale problemen en hoe hebben deze effect op het dorp Laren?

Ik kan er een paar bedenken:

- a. WMO (is reeds regionaal aangepakt, waarbij Laren weinig in te brengen heeft).
- b. Welke taken van de landelijke overheid kunnen nu nog naar de gemeentes worden overgeheveld zonder voldoende financiën, zoals bij de WMO gebeurd is? Dit is een argument voor opschaling, maar kan ook door samenwerking tot stand komen.
- c. Bereikbaarheid.
Het dichtslibben van de A27 en de A1 heeft in deze regio geen prioriteit bij provincie en Rijkswaterstaat, doordat andere, grotere, partijen meer druk uit kunnen oefenen. Een stad van 100.000 inwoners legt meer gewicht in de schaal.
Vraag: Laren is een vergrijsd dorp. Veel inwoners willen hier blijven wonen na hun pensionering. Dan speelt die bereikbaarheid van Laren niet zo'n grote rol. Hoe belangrijk is dit punt voor Laren zelf?
- d. Werkgelegenheid in de regio.
Laren moet het hebben van het MKB. Dat floreert hier doordat het een klein dorp is en de lijnen naar de politiek en andere organisaties die de voorwaarden (kunnen) scheppen kort zijn. Grote bedrijven in een klein dorp verstoren het karakter van het dorp, geven veel verkeersbewegingen en de meeste werknemers komen niet uit Laren, maar uit de regio. In een stad van 100.000 inwoners zal werkgelegenheid aantrekkelijk gemaakt worden. Bijstandsuitkeringen zijn nl. duur voor de gemeente. Dat geeft, behalve verkeersdruk, ook druk op de woningmarkt, etc. Laren zal niet ontzien worden want het algemeen belang gaat altijd voor het belang van een klein stukje van de stad. Hilversum zal hier duidelijk van profiteren.
- e. Woningnood.
Dit is iets van alle tijden. Ook in Laren is gebrek aan woonruimte voor de niet zo ruime beurs. Nu kan de gemeenteraad in Laren beslissen waar en of er gebouwd gaat worden. Of er groen voor opgeofferd moet worden, of er hoogbouw moet komen, of er procedures gestart moeten worden om de Engen te bebouwen, etc. Die gemeenteraad woont in Laren, heeft te maken met een klein aantal inwoners van dit kleine dorp en heeft daardoor oog voor het dorp als geheel. Straks is er één gemeenteraad voor een grote stad, waar Laren slechts een heel klein onderdeel van uitmaakt. Deze gemeenteraad wordt gekozen, maar heeft slechts weinig of geen binding met dat kleine buitenwijkje dat vroeger Laren heette. Het algemeen belang gaat dan zeker voor de belangen van een kleine villawijk. Dat is ook de taak van die gemeenteraad.

3. Meer middelen om duurdere en/of beter gekwalificeerde ambtenaren aan te nemen.

4. De nieuwe, grote, gemeenteraad heeft een nieuw gemeentehuis nodig. Waar komt dat gemeentehuis? Hoe kom je daar? Kun je er (duur)parkeren? Hoeveel gaat een nieuw te bouwen gemeentehuis kosten? (De ervaring leert dat de begroting vele malen wordt overschreden doordat er slechts consensus is voor een bepaald bedrag. Daarna komen de meerkosten, proceskosten voor aangespannen procedures, onteigeningskosten, milieukosten, etc. De bouw kan dan niet meer gestopt worden. Gevolg: hogere belastingen en/of korten op subsidies of stoppen van voorzieningen. Er staat echter na een paar jaar wel een prachtig gemeentehuis dat een sieraad is voor de nieuwe stad.

Nadelen voor Laren:

1. Een grote gemeenteraad heeft weinig tot niets van doen met de villawijk Laren. Deze raad zal kijken naar het grote geheel en dat moeten zij ook doen. Er zullen, naar verwachting, op den duur weinig gemeenteraadsleden zijn die zelf in het oude Laren wonen.
2. Belastingen en gemeenteregels zullen worden geharmoniseerd.
Betekent dit voor Laren:
  - a. Hogere belastingen? Lagere belastingen?
  - b. Parkeerbelastingen?
  - c. Zondagsluiting? Elke zondag open?
  - d. Hogere kosten voor de terrassen en reclame-uitingen (zie de problemen in Amsterdam)
  - e. Meer/minder regels voor horeca en MKB?
3. De huidige, goede, voorzieningen zullen op den duur verdwijnen.
  - a. Het Brinkhuis.
Dit is een heel dure voorziening voor slechts een klein deel van de grote gemeente. Het is veel goedkoper om een grotere, centraal gelegen, voorziening als het Brinkhuis te creëren. Dit is dan bedoeld voor veel meer mensen. Er kan dan veel meer omdat de subsidie nog maar voor één buurthuis is en daardoor hoger uitvalt. Het nadeel is echter dat mensen die niet zo goed ter been zijn of niet (meer) auto kunnen rijden er waarschijnlijk niet meer kunnen komen. Er zal ongetwijfeld een parkeervoorziening komen, maar schaarste maakt duur, dus er zullen (hoge) parkeertarieven gehanteerd worden. Dit is in Hilversum nu al het geval.
  - b. Bibliotheek.
Ook hier zal, zoals in alle grote steden, de bibliotheek verdwijnen naar een centraal gelegen grote bibliotheek. Met alle problemen van bereikbaarheid die daar bij horen.
  - c. Zwembad.
Dit is ook een heel dure voorziening en zal op den duur verdwijnen. Eventueel zal er ergens één groot zwembad komen voor de gehele gemeente.
  - d. De Engen, de landbouwgrondjes midden in het dorp, het vele groen, etc.
Dit zijn nostalgische waarden die het leven in een dorp zo aangenaam maken. Laren is straks echter geen dorp meer, maar een stad. Onder druk wordt alles vloeibaar en de woningnood is hoog. Een grote stad heeft geld om procedures te voeren om wat nu nog groen is, straks te kunnen bebouwen. Dat kost tijd, maar uiteindelijk zal het gaan lukken.
  - e. Gratis parkeren.
Dit zal op den duur verdwijnen. Waarom zou je in Hilversum veel geld moeten betalen om te parkeren terwijl dat elders in de stad gratis is? Gelijke monniken, gelijke kappen!

- f. Goede (basis)scholen in je eigen buurt.
De druk op scholen wordt hoger in een grote stad. Er komen veel kinderen met een "achterstand" bij. Alle ouders willen hun kinderen op de beste school geplaatst zien. Behalve veel meer autoverkeer rondom de huidige scholen in Laren, betekent dat ook wachtlijsten. Het kan ook betekenen dat de gemeente beslist dat ouders hun kinderen niet altijd naar de door hen gewenste school kunnen sturen. (Amsterdam doet aan toewijzing.)
We hebben nu kleinschalige scholen. Worden dat straks megascholen, zoals de meeste grote steden dat hebben?
- g. Sportvelden.
Wellicht dat de hockeyvelden subsidie blijven krijgen door de internationale prestaties, maar hoe zit het met de voetbalvelden?
- h. Bij een grote stad hoort een (nog) grotere criminaliteit. Krijgen we straks meer of minder politie? Het aangifte doen is nu al centraal geregeld in Hilversum. Wordt het straks erger of beter?

4. Het leven in een dorp wordt leven in een villawijk van een grote stad.

Algemeen

1. Laren blijft altijd Laren
Dit bestrijd ik. De mensen blijven hetzelfde, maar de voorzieningen (Brinkhuis, bibliotheek, kleinschalige evenementen, kunstevenementen, ijs op de Brink, jazz evenementen, etc.) zullen verdwijnen, omdat de subsidies hiervoor niet het algemeen belang dienen, maar een specifiek belang voor een klein stukje stad. Al deze zaken zijn een wezenlijk onderdeel van het dorp Laren, maar zonder geld komt het niet van de grond.
2. Laren blijft Laren omdat er wijkraden/deelraden/dorpsraden o.i.d. ingesteld kunnen worden. Deze raden zullen bevolkt worden door vrijwilligers en deze raden krijgen slechts voldoende geld om de plaatselijke "folklore" in stand te kunnen houden. Deze "folklore" is bijvoorbeeld een eigen carnavalsoptocht, eigen piekiesmarkt op koningsdag, misschien een (kleinschaligere) kermis, de St.Jansprocessie. De voorzieningen in de wijk worden gesubsidieerd door de gemeenteraad.
3. Tot slot, in deze brief speelt emotie een grote rol. Is dat erg? Wonen is emotie. Het komt heel dicht bij. Het is je veilige en plezierige thuishaven. Het is waar je kinderen opgroeien. Emotie hoort hier bij. Emotie = Geluk.

[Redacted]
Inwoner van Laren

45

GEMEENTE
EEMNESOns kenmerk:
Raad/griffie

INGEKOMEN - 8 MEI 2017

Informatie bij:

[REDACTED]

Het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland
t.a.v. de heer J.Chr. van der Hoek, gedeputeerde bestuur
Houtplein 33
2012 DE Haarlem.

Doorkiesnummer:

[REDACTED]

Onderwerp:

Open overleg bestuurlijke ontwikkelingen
Gooi en Vechtstreek

Eemnes, 3 mei 2017

Geachte heer Van der Hoek,

De raad van Eemnes heeft van u de uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan een open overleg in het kader van de voor het Gooi en de Vechtstreek gestarte Arhi-procedure. In verband daarmee is op 16 mei een bijeenkomst met u gepland.

Ter voorbereiding op dit gesprek is de raad maandagavond 1 mei jl. bijeen geweest.

De raad is unaniem van mening dat het behoud van de zelfstandigheid van Eemnes uitgangspunt is. Het laatste bestuurskrachtonderzoek geeft aan dat Eemnes ook voldoende (bestuurs)krachtig is. De raad van Eemnes conformeert zich aan de zienswijze zoals eerder aan u gegeven. Een overleg met u zal hierop niet van invloed zijn en feitelijk niets toevoegen.

Ook omdat Eemnes geen deel uitmaakt en wil uitmaken van de Arhi-procedure binnen Gooi en Vecht zien wij daarom af van dit overleg.

Eemnes hecht aan de goede samenwerking met de gemeenten Blaricum en Laren binnen de BEL combinatie; een samenwerking die wij graag willen voorzetten. Wij vragen u hiermee in het vervolg van deze procedure nadrukkelijk rekening te houden.

Hoogachtend,

[REDACTED]

J.A. de Bruijn
griffierR. van Benthem RA
voorzitter

Notitie bij GS Nota 305888/975796
Tussenbalans arhi-procedure Gooi en Vechtstreek.

Samenvatting

GS startten 7 februari 2017 de arhi-procedure voor de Gooi en Vechtstreek met als uitgangspunt te komen tot maximaal 3 gemeenten. Weesp en Wijdmeren hebben een lokaal bestuurskrachtprobleem en er is een regionaal bestuurskrachtprobleem. In de fase van open overleg, die liep tot 7 augustus 2017, is gesproken met de colleges van B&W (ook met het college van de Utrechtse gemeente Eemnes) en de raden van alle betrokken gemeenten. De conclusie is dat er in de regio noch brede steun is voor het model van 3 gemeenten noch voor de stap naar één Gooi gemeente.

In de fase van open overleg bleek dat Weesp in november 2017 gaat kiezen voor Amsterdam of Gooise Meren als fusiepartner. Wijdmeren wil zelfstandig blijven en heeft niet tot een oplossing voor haar bestuurskrachtprobleem weten te besluiten. Huizen, Blaricum en Laren willen een gezamenlijk voorstel uitwerken om zelfstandig te blijven en met een gemeenschappelijke regeling de regionale bestuurskracht versterken door mandatering van wethouders.

[Redacted content]

Context

GS besloten op 7 februari 2017 een arhi-procedure te starten voor de Gooi en Vechtstreek. De fase van open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling (arhi), liep tot 7 augustus 2017. Er is in die periode met alle colleges van B&W en raden gesproken. De Utrechts gemeente Eemnes is niet formeel in de arhi-procedure betrokken. Er is met het college van B&W van Eemnes gesproken over de visie van de gemeente op haar positie in de regio Gooi en Vechtstreek.

GS hebben vanaf de start van de arhi-procedure gezegd dat ze 7 november 2017 besluiten over het voortzetten of stoppen van het arhi-proces voor alle of bepaalde gemeenten. De datum is gebaseerd op het feit dat volgens de wet arhi GS drie maanden na het aflopen van het open overleg een herindelingsontwerp vaststellen. [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Open overleg

GS besloten op 7 februari 2017 tot het starten van een arhi-procedure voor de hele Gooi en Vechtstreek. De procedure start met een fase van open overleg, die maximaal 6 maanden duurt (tot 7 augustus 2017). De wet arhi spreekt alleen over open overleg met de colleges van B&W. Er is besloten eerst met de colleges te spreken en daarna ook met alle raden. GS hebben de overleggen gepland en de verslaglegging verzorgd. De vastgestelde verslagen zijn op de provinciale website geplaatst.

Doel open overleg

Doel van het open overleg was toelichten van het voornemen van GS om te komen tot maximaal 3 gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en verzamelen van reacties, visies, wensen en ideeën vanuit de gemeenten.

In het open overleg is steeds *de ruimte* voor gemeenten toegelicht, die er in het voornemen van GS zit. Deze ruimte betreft de samenstelling van de 3 beoogde gemeenten en het tijdpad. Die samenstelling hoeft niet gelijk te zijn aan de in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde combinaties Weesp/Wijdmeren/Hilversum, Huizen/Blaricum/Eemnes/Laren (BEL) en Gooise Meren (Bussum, Muiden en Naarden). Een andere combinatie mag, als die een volwaardig alternatief is en er geen restproblematiek ontstaat.

GS hebben in hun standpunt van 7 februari 2017 over de aanbevelingen van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte geen jaar voor bestuurlijke fusie vastgelegd. Gemeenten kunnen besluiten tot fusie op een bepaalde termijn en dan dit plan aan de bevolking voorleggen en partijen kunnen hun standpunt erover inzet van de verkiezingen laten zijn. GS moeten de termijn reëel vinden. Het rapport Deloitte noemt als uiterste termijn voor herindeling 2023.

Alternatief initiatief Laren

Laren heeft in de fase van open overleg een initiatief genomen en ingezet op het uitwerken van een alternatief model uitgaande van gemeentelijke zelfstandigheid en het versterken van de regionale bestuurskracht. Kern daarvan was het versterken van de regionale bestuurskracht door het mandateren van wethouders voor de grote regionale dossiers en het invoeren van bindende arbitrage tussen gemeenten. In het open overleg met B&W van Laren op 13 april 2017 is besproken aan welke voorwaarden een voorstel moest voldoen om serieus door GS te worden bekeken. De gedeputeerde Bestuur heeft toegezegd om een alternatief plan, als het voldoende concreet is uitgewerkt, te willen beoordelen en te willen aangeven of het voor GS een reëel alternatief kan zijn. In zijn weblog heeft gedeputeerde Jack van der Hoek de randvoorwaarden beschreven. *“Wat ik wel vooraf kan zeggen, en ook gedaan heb, is dat een alternatief voorstel aan een aantal randvoorwaarden moet voldoen om serieus beoordeeld te kunnen worden. Geen 'houtje-touwtje-oplossing' dus. Het moet in ieder geval leiden tot een daadkrachtig regionaal bestuur, en zaken als mandatering of arbitrage moeten op voorhand, dus voor een daadwerkelijk voorstel aan de provincie, door alle raden en colleges zijn vastgesteld om aan te tonen dat er breed draagvlak is.”* B&W van Laren hebben op 10 mei 2017 aan de raad laten weten dat er onvoldoende draagvlak in de regio bestaat voor een dergelijk model.

[Redacted content]

[REDACTED]

Opbrengst open overleg per gemeente

Weesp

B&W van Weesp hebben GS op 17 mei 2017 een afschrift van hun brief aan de raad gestuurd, waarin ze verslag doen van het bestuurlijk overleg met Gooise Meren en Amsterdam. Beide colleges achten ambtelijke fusie gevolgd door bestuurlijke fusie met Weesp reëel. Gooise Meren noemt 2022 als datum voor bestuurlijke fusie. Amsterdam laat de datum aan Weesp. Weesp gaat nu beide fusiepartners om een position paper vragen, die eind september 2017 gereed moet zijn.

In het open overleg is met de raad van Weesp afgesproken dat Weesp GS tijdig informeert over het keuzeproces. De raad van Weesp besluit op 9 november 2017. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gooise Meren

B&W van Gooise Meren achten ambtelijke fusie met Weesp gevolgd door bestuurlijk fusie op de termijn van 2022 reëel.

Verbetering van de bestuurskracht van de regio vinden B&W wenselijk. Gooise Meren neemt met Hilversum initiatief in de "coalition of the willing". Herindeling naar 3 gemeenten is geen doel op zich.

De raad is bereid fusie met Weesp te bezien. Er is in de raad geen duidelijke meerderheid voor een bepaald model van herindeling (maximaal 3 gemeenten of 1 Gooi gemeente).

Wijdmeren

Wijdmeren heeft na het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte nog een onderzoek laten doen door Rijnconsult. De conclusie daarvan sluit aan bij die van Deloitte. Om de organisatie op orde te brengen is € 800.000 – € 1 miljoen nodig incidenteel voor een periode van 2 jaar. Daarna moet een keuze worden gemaakt voor een toekomstscenario en moeten de consequenties daarvan worden gezien. De meerderheid van de raad (14 van de 19 zetels) kiest voor zelfstandig blijven, samenwerking zoeken op PIOFACH taken en wil de basis van de organisatie op orde brengen. Men heeft een voorkeur voor het blijven van een uitvoeringsgemeente.

In het open overleg op 11 mei 2017 is aan de raad van Wijdmeren geantwoord dat een keuze voor zelfstandigheid, samenwerking op PIOFACH taken en uitvoeringsgemeente blijven geen oplossing biedt voor het geconstateerde bestuurskrachtprobleem en dat fusie dan onvermijdelijk is.

De raad van Wijdmeren besloot op 6 juli 2017 € 800.000 uit de algemene reserves te voteren om de organisatie op orde te brengen. Een keuze uit de toekomstscenario's maakte de raad niet. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Hilversum

De meerderheid van de raad van Hilversum is voor één Gooi gemeente en ziet een risico in het model van maximaal 3 gemeenten (blijven steken in een suboptimale oplossing en risico op tweedeling in arme en rijke gemeenten). In zijn zienswijze van november 2016 sprak de raad zich wel uit te willen fuseren met gemeenten die daarvoor voelen op weg naar het bereiken van één Gooi

gemeente. De meerderheid is bereid allerlei tussenstappen en varianten te bezien, maar stappen op korte termijn moeten concreet zijn en er moet zicht zijn op de ontwikkeling naar één Gooi gemeente. Hilversum is ook een initiatief tot samenwerking gestart met Gooise Meren, waar andere gemeenten zich bij kunnen aansluiten.

Huizen

De raad had tijdens het open overleg met de gedeputeerde formeel nog geen standpunt en is daarna een traject met de bevolking en ondernemers gestart. Huizen wees het alternatieve model (het initiatief van Laren) af om regionale bestuurskracht te versterken door gemandateerde wethouders en bindende arbitrage. De raad herkent regionale bestuurskrachtproblemen niet en ziet geen noodzaak tot het betrekken van Huizen in een arhi-procedure.

In juni 2017 bleek dat Huizen werkt aan een zienswijze samen met Blaricum en Laren (zie voor de inhoud van het initiatief HBL hieronder op pagina 7). De raad van Huizen heeft de zienswijze op 13 juli 2017 vastgesteld.

Eemnes

De raad bedankte voor de uitnodiging ook in een overleg zijn mening te geven. Eemnes was uitgenodigd, hoewel de Utrechtse gemeente formeel niet onder de arhi-procedure valt. GS hebben wel met B&W gesproken. Eemnes wil niet betrokken worden in een herindeling in de regio. Het wil de BEL-samenwerking handhaven.

Blaricum

De meerderheid van de raad (8 van de 13 zetels) verklaarde in het open overleg op 9 mei 2017 de regionale bestuurskracht te willen versterken met behulp van het alternatieve model van Laren (mandatering wethouders, bindende arbitrage) en verder zelfstandig te willen blijven en te willen doorgaan met de BEL. De regionale bestuurskrachtproblemen herkent de meerderheid niet. Op 4 juli 2017 heeft de raad de zienswijze vastgesteld om samen met Huizen en Laren tot intensievere samenwerking te komen om de regionale bestuurskracht te versterken. Aanvullend op de vastgestelde zienswijze heeft de raad van Blaricum in een motie het college opgedragen om 'op korte termijn te komen tot 1 ambtelijke organisatie voor Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes'.

Laren

De raad erkende in het open overleg op 31 mei 2017 dat de regionale bestuurskracht onvoldoende is en de BEL constructie zwakten heeft en duurzaam aandacht behoeft. De raad denkt niet dat maximaal 3 gemeenten garanderen dat de regionale bestuurskracht wordt versterkt. De raad (op één fractie na) gaat uit van de zelfstandigheid van de gemeente en wil van daaruit oplossingen zoeken om de regionale bestuurskracht te versterken. Een ondersteunende rol van de provincie is hierbij gewenst.

Op 28 juni 2017 heeft de raad de zienswijze vastgesteld om samen met Huizen en Blaricum tot intensievere samenwerking te komen om de regionale bestuurskracht te versterken. Aanvullend op de vastgestelde zienswijze heeft de raad van Laren in een motie het college opgedragen om 'op korte termijn te komen tot 1 ambtelijke organisatie voor Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes'.

**Na het open overleg: richting voor vervolg arhi
(met het oog op een te nemen GS besluit op 7 november 2017)**

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Nieuw Initiatief HBL (juni/juli 2017)

De colleges van Huizen, Blaricum en Laren zijn begin juni 2017 met een nieuw initiatief gestart. De inzet is om gezamenlijk een stap te zetten om bij te dragen aan versterking van de regionale bestuurskracht en te voorkomen dat de provincie de herindeling (fusie HBL) doorzet. Kern van het initiatief is om wethouders te mandateren om namens HBL te acteren op regionale dossiers. Hiervoor roepen de gemeenten een lichte gemeenschappelijke regeling in het leven. Die zou ook moeten leiden tot gemeenschappelijke kaders en budgetten voor het regionale beleid. Het voorstel is te combineren met het voortbestaan van de BEL-constructie.

Er is een gezamenlijke zienswijze vastgesteld door de raden van Laren, Blaricum en Huizen op resp. 28 juni, 4 en 13 juli 2017. De raden van Blaricum en Laren hebben ook een motie aanvaard, waarin B&W worden verzocht te streven naar één ambtelijke organisatie voor Huizen en de BEL.

In bestuurlijk overleg op 21 juli 2017 is aan de burgemeesters van Huizen en de BEL-gemeenten meegedeeld dat een uitgewerkt voorstel (en als het mogelijk is ook de raadsbesluiten) uiterlijk in de eerste week van oktober 2017 beschikbaar moeten zijn om betrokken te worden bij de besluitvorming van GS op 7 november 2017.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Overleg BZK

De gedeputeerde Bestuur heeft op 16 februari 2017 overleg gevoerd over de arhi-procedure in de Gooi en Vechtstreek met de DG Bestuur van het ministerie van BZK om het GS-besluit van 7 februari 2017 toe te lichten.

Ambtelijk is op 5 augustus 2017 de uitkomst van de fase van open overleg toegelicht aan BZK en zijn de aspecten van het eventueel doorzetten of stoppen van de arhi-procedure voor bepaalde of voor alle gemeenten besproken.

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Bijlage 2: Voorbeeldplanning provinciale arhi-procedure gericht op herindeling 2021.

Schema: in dit schema is uitgegaan van een volledige doorlopen provinciale arhi-procedure en van herindeling per 1-1-2021. De data zijn illustratief om een beeld te geven. De uiterste datum voor toezenden aan de minister van BZK is 1 juli 2019.

Stap	Tijd	Opmerkingen
GS besluit start arhi-procedure (fase open overleg) + mededeling gemeenten (art. 8, lid 1 Wet arhi) en informeren PS	7-2-2017	GS delen gemeenten mee dat zij zijn gestart: gemeenten kunnen niet meer zelf een procedure starten. PS moeten het eventuele herindelingsadvies uiteindelijk vaststellen.
Fase 'open overleg': GS stellen colleges in de gelegenheid om overleg te voeren (art. 8, lid 1 Wet arhi)	7 Februari 2017 tot 7 augustus 2017	Gesprekken met colleges en gemeenteraden. Fase van open overleg duurt maximaal 6 maanden. Gesprekken met colleges (vermoedelijk 2x) worden waar mogelijk/logisch geclusterd gevoerd.
GS besluiten over vervolg arhi-procedure	7 november 2017	
Schrijven herindelingsontwerp (incl. interne afstemming en afstemming BZK en gemeenten)	november 2017 t/m medio 2018	O.a. verzoek aan TAO voor financiële analyse t.b.v. herindelingsontwerp
Gemeenteraadsverkiezingen	Maart 2018	
Vaststellen Herindelingsontwerp door GS (artikel 8, lid 2 wet arhi)	Sept 2018	Tevens instelling preventief financieel toezicht (art. 21, lid 1 Wet arhi)
Ontvangst herindelingsontwerp door gemeenten	Sept 2018	Als dit later wordt, schuiven de hiervan afhankelijke data automatisch door.
B&W leggen het herindelingsontwerp binnen twee weken gedurende acht weken ter inzage voor een ieder (art. 8, lid 3 Wet arhi)	Okt, nov 2018	De terinzagelegging wordt bekend gemaakt (door B&W)
Indienen zienswijzen door gemeenteraden (art. 8, lid 4 Wet arhi)	Dec 2018	Raden hebben hiervoor drie maanden na ontvangst van het herindelingsontwerp, maar vanwege kerstreces hebben we de periode van indienen zienswijzen verlengd met 1 week
Verwerken binnengekomen zienswijzen in concept herindelingsadvies en maken nota GS	Jan, feb 2019	Verwerken in herindelingsadvies en nota GS.
Vaststelling concept herindelingsadvies door GS	Maart 2019	Herindelingsadvies moet worden vastgesteld door PS (art. 4, lid 1 Wet arhi), GS maken voorstel voor PS.
Behandeling herindelingsadvies door Provinciale Staten	Mei 2019 Juni 2019	Commissie EEB Provinciale Staten
Aanlevering herindelingsadvies bij minister van BZK	01-07-2019	
Wetgevingstraject	2018 - uiterlijk juni 2020	Ministerraad, Raad van State, Tweede Kamer, Eerste Kamer
Herindelingsverkiezingen	November 2020	
Samenvoeging een feit	01-01-2021	

Onderwerp: Tussenbalans arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Datum vergadering: 12 september 2017

Aangehouden 5 september 2017

Registratienummer: 305888/975796

Uw contactpersoon

██████████
MID/COM

Doorkiesnummer ██████████
██████████@noord-holland.nl

Communicatieve bijlage

GS hebben op 7 februari van dit jaar besloten om de wettelijke procedure voor gemeentelijke herindeling (Wet Arhi) te starten door te beginnen met de eerste fase, namelijk open overleg met de gemeenten. Inmiddels is met alle gemeenten overleg gevoerd. Voordat GS op 7 november aanstaande besluiten over de het vervolg van de arhi-procedure, schrijven GS een brief aan alle gemeenten in de G&V-streek, waarin een tussenbalans wordt gegeven. Ook wordt aangegeven wat GS van een aantal gemeenten verwachten, voordat GS op 7 november besluiten.

6 september 2017

1|1

De afgelopen periode hebben de standpunten van de gemeenten m.b.t. het voorstel van de provincie en de overleggen met de provincie geregeld tot publiciteit in de regio geleid. ██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

Nieuwsbericht

Tussenbalans gemeentelijke herindeling Gooi en Vechtstreek

Gedeputeerde staten (GS) vragen aan een aantal gemeenten in de Gooi en Vechtstreek om nadere informatie over hun standpunten over bestuurlijke herindeling van de gemeenten in de regio.

Afgelopen maanden hebben GS met alle gemeenten in de regio een open overleg gevoerd. Dit is de eerste fase van de wettelijke procedure voor gemeentelijke herindeling. GS nemen in november aanstaande een besluit over de volgende stap in de procedure. GS vragen in deze brief [download] onder meer aan Wijdmeren om een besluit te nemen over het fusieproces. En zij vragen aan Blaricum, Huizen en Laren om een uitgewerkt voorstel te leveren over hun initiatieven voor versterking van de regionale bestuurskracht. Op deze wijze kunnen GS over de juiste informatie beschikken om op 7 november aanstaande een besluit te nemen.

Provincie Noord-Holland

archieff.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BS

Doorkiesnummer

@noord-holland.nl

INGEKOMEN 13 SEP. 2017

112

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) zenden wij u een afschrift toe van onze brieven aan de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en de Utrechtse gemeente Eemnes en aan de provincie Utrecht over ons besluit van 12 september 2017 over het in deze regio gevoerde open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, en de door betrokken gemeenten ingediende reacties en voorstellen.

Wij besloten op 7 februari 2017 om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht. Dit is in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Wij hebben op 12 september 2017 een tussenbalans opgemaakt van de met de gemeenten gevoerde open overleggen en ontvangen reacties en voorstellen.

Verzenddatum

13 SEP. 2017

Kenmerk

305888/975796

Uw kenmerk

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

Wij informeren thans de gemeenten met het oog op ons op 7 november 2017 te nemen besluit over het al dan niet voortzetten van de arhi-procedure voor alle of bepaalde gemeenten. Wij informeren de gemeenten onder andere over de voorwaarden waaraan hun voorstellen moeten voldoen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

Bijlagen

- Brieven GS aan gemeenten Gooi en Vechtstreek en gemeente Eemnes, en aan provincie Utrecht.

J.W. Remkes

R.M. Bergkamp

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Gedeputeerde Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

██████████
BEL/BS

Doorkiesnummer

██████████@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

13 SEP. 2017

Geacht college,

Kenmerk

305888/975848

Hierbij zenden wij u een afschrift toe van onze brief aan de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek en de gemeente Eemnes over ons besluit van 12 september 2017 over het in deze regio gevoerde open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, en de door betrokken gemeenten ingediende reacties en voorstellen.

Uw kenmerk

Wij besloten op 7 februari 2017 om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht. Dit is in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Wij hebben u daarover bij brief van 8 februari 2017, kenmerk 305888/913347 bericht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Wij informeren thans de gemeenten met het oog op ons op 7 november 2017 te nemen besluit over het al dan niet voortzetten van de arhi-procedure voor alle of bepaalde gemeenten. Wij informeren de gemeenten onder andere over de voorwaarden waaraan hun voorstellen moeten voldoen.

Hoogachtend,

provinciesecretaris

voorzitter

Bijlage(n)

- Brief GS aan gemeenten Gooi en Vechtstreek en gemeente Eemnes.

R.M. Bergkamp

J.W. Remkes

Gemeente

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Laren

Eemneserweg 19
1251 NA Laren
Tel.: 14 035
Fax: 035 - 751 31 01
info@laren.nl
www.laren.nl

Provincie Noord-Holland
T.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

51

INGEKOMEN 20 JULI 2017

briefnummer 951-2017:982961
bijlage(n) 1
datum 19 juli 2017
inf. bij [REDACTED]
afdeling B&W
telefoonnr. [REDACTED]
uw kenmerk 305888/913347
onderwerp Zienswijze Arhi-procedure

VERZONDEN 19 JUL 2017

Geacht college,

De gemeenteraad van Laren heeft op 28 juni 2017 een zienswijze met betrekking tot de verdere besluitvorming in de door u op 7 februari jl. gestarte ARHI-procedure vastgesteld. In de raden van Blaricum en Huizen is dezelfde zienswijze vastgesteld. Tevens heeft de raad bijgevoegde motie aangenomen.

Wij hechten eraan voorop te stellen, dat wij onze zelfstandigheid en de mogelijkheden tot lokale belangenbehartiging die deze zelfstandigheid meebrengt zeer belangrijk vinden, doch tevens dat wij uiterst gemotiveerd zijn om ook de regionale belangenbehartiging en de daarvoor benodigde bestuurskracht beter te organiseren.

Daarom zullen wij u bij deze zienswijze een voorstel doen om aan dat laatste vorm en inhoud te geven, echter zonder het eerste aan te tasten.

Voordat wij het voorstel poneren zullen we hieronder eerst uiteenzetten door welke overwegingen wij ons daarbij hebben laten leiden.

Dat zijn de volgende.

- Er is zowel bestuurlijk als maatschappelijk binnen onze gemeenten zeer weinig tot geen draagvlak voor een herindelingsontwerp in de geest van uw besluit van 7 februari. Dit geldt zowel voor wat betreft het proces en de termijn waarbinnen standpunten dienen te worden ingenomen (vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018) als voor het beoogd eindresultaat: de herindeling naar maximaal drie gemeenten. De vorming naar maximaal 3 gemeenten biedt, naar onze overtuiging, geen garantie voor verdere versterking van de regio.

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

- Wij onderschrijven dat er op een aantal belangrijke terreinen weliswaar sprake is van beperkte regionale bestuurskracht, doch stellen echter ook vast, dat de urgentie van het verbeteren daarvan niet zodanig is, dat draconische ingrepen in de gemeentelijke autonomie, waar bovendien veel weerstand tegen bestaat, gerechtvaardigd zijn. Dit laatste zeker niet in die gevallen waar de lokale bestuurskracht van de betrokken gemeenten geen aanleiding geeft tot onverwijlde spoed.
- Wij hebben vastgesteld (onderzoek toont dit aan) dat in vele regio's de bestuurskracht op een aantal terreinen te kort schiet en dat de regio Gooi- en Vechtstreek hier niet veel vanaf wijkt. Daarmee willen wij niet inbrengen dat er geen aanleiding is voor actie, in tegendeel, maar wensen wij wel de urgentie van het probleem te nuanceren.
- Wij constateren dat een eerdere poging om tot niet-vrijblijvende intensieve samenwerking te komen niet het gewenste effect heeft gehad maar tevens ook dat er als gevolg van uw meest recente besluit veel acties en ideeën zijn "los" gekomen om de regionale bestuurskracht te versterken. Dit heeft ons gevoelen met betrekking tot toegevoegde waarde van een sterke regio geprikkeld, ons gemotiveerd elkaar te vinden en ons hieronder geschetste voorstel echt handen en voeten te geven.
- Wij denken dat het goed is te erkennen dat binnen het ARHI gebied verschil is in urgentie. Dit zou aanleiding kunnen zijn om het besluitvormingsproces qua tempo en impact op de autonomie van bestuurskrachtige gemeenten te splitsen. De provinciale bevoegdheid tot het inzetten van een ARHI-procedure is immers ingesteld om in hoogst urgente gevallen te kunnen handelen.
- De thans voorliggende tijdlijn van besluitvorming maakt het niet alleen erg moeilijk een compleet uitgewerkt alternatief te presenteren doch brengt ook lokaal electoraal een zeer ongewenste situatie met zich mee, kijkend naar de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.
- Wij zien voldoende aanknopingspunten voor een goede samenwerking in de regio die houvast bieden voor verdere uitwerking hiervan en versterking van de regio. Hierbij kan gedacht worden aan het Sociaal Domein, maar ook de regionale samenwerkingsagenda en samenwerking op cultureel gebied die vormt krijgt in de regio en de verschillende uitvoeringsdiensten.

Voorstel

Wij werken gezamenlijk een concreet voorstel uit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een “slanke” (geen apart bestuur) gemeenschappelijke regeling, waarbij er namens de HBL gemeenten voor de diverse regionale portefeuilles één bestuurder zal optreden met een passend mandaat. Doel daarvan is, dat op regionaal niveau snel, adequaat en doortastend namens de HB(E)L “groep” kan worden gehandeld/besloten maar dat ook de gewaardeerde lokale belangenbehartiging en autonomie behouden blijft. Een vertegenwoordiging op HB(E)L niveau moet dermate stevig en geborgd zijn dat bij verschillen tussen lokale belangen in HBEL-verband wel kan worden doorgepakt. Het te ontwikkelen model zal daarop getoetst moeten worden.

Verder werken wij versneld aan een versterking en verbreding van de ambtelijke samenwerking, waarmee de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering verder wordt teruggebracht. Wij denken hierbij aan verdere specialisering van taken en uitvoering van deze taken door een organisatie (ofwel BEL Combinatie of ambtelijke organisatie Huizen) voor de HBEL-gemeenten.

Wij stellen u daarom voor, ons in de gelegenheid te stellen dit concept goed uit te werken en mede daardoor van maximaal draagvlak te voorzien. Om die reden verzoeken wij u, voor het deel van het proces waar onze gemeenten in beeld zijn, alsnog de gedachte en het proces te volgen zoals opgenomen in het voorstel van Deloitte onder 1) op pagina 87 van het bestuurskrachtonderzoek (Handelingsperspectief), te weten: geef deze gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de ruimte om in onderling overleg en in samenspraak met hun bevolking te komen tot keuzes en voorstellen die leiden tot versterking van de regionale/lokale bestuurskracht.

Tenslotte stellen wij voor ten behoeve van dit proces een procesbegeleider aan te wijzen/te benoemen. Enerzijds om te kunnen monitoren of de voortgang op schema blijft en anderzijds of het eindproduct ook het beoogde resultaat zal gaan opleveren (kwaliteitstoets). Wij stellen uw participatie in een vroegtijdig stadium hierbij dan ook zeer op prijs.

Wij denken u met deze gemeenschappelijke zienswijze op dit moment te kunnen overtuigen van onze intenties. Uiteraard realiseren wij ons, dat het presenteren van een eerste “proeve” van hetgeen ons precies voor ogen staat benodigd is om van een concreet deugdelijk alternatief te kunnen spreken.

Het is echter bestuurlijk niet mogelijk voor ons om u voor het zomerreces of voor 6 augustus (einde open overleg periode) in combinatie met deze zienswijze reeds een compleet uitgewerkt model voor te leggen.

Gelet op het lokaal bestuurlijk besluitvormingsproces en de uiteraard benodigde onderlinge afstemming denken wij de maanden september en oktober 2017 nodig te hebben voor een zodanige eerste uitwerking van het bovenstaande, dat dit voldoende voor u kan zijn om de Arhi besluitvormingsprocedure voor onze gemeenten alsnog aan te passen, deze te laten lopen via de eerder genoemde tijdlijn van Deloitte en ons daarmee de ruimte te geven tot precieze concretisering en formalisering van deze samenwerking.

Wij zullen u in deze periode ook tussentijds informeren, zodat u bij de voorbereiding van uw verdere besluitvorming daarmee zoveel mogelijk rekening kunt houden. Wij zien hier overigens mogelijk ook een rol voor de procesbegeleider weggelegd.

Wij vernemen graag hoe u aankijkt tegen onze initiatieven en wij zijn natuurlijk ook bereid tot verdere samenspraak daarover.

Hoogachtend,
Namens de gemeenteraad

G. Kolhorn
Gemeentesecretaris

T.W. Smit
Loco-burgemeester

Motie

vreemd aan de orde van de dag

Betreft: gezamenlijke reactie Arhi-procedure

De gemeenteraad van Laren in vergadering bijeen op 28 juni 2017;

gelet op artikel 29 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

overwegende dat:

er sprake is van een fase van open overleg tussen de gemeenten van Gooi- en Vechtstreek en de provincie Noord-Holland in het kader van een Arhi-procedure;

de colleges van burgemeester en wethouders van Huizen, Laren en Blaricum en Eemnes recent in gezamenlijk overleg namens de raden een zienswijze hebben opgesteld voor het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

hierin een aantal eerste concrete voorstellen wordt gedaan om op zeer korte termijn nader uit te werken;

draagt het college op:

- a) namens de raad een eerste reactie in te dienen conform de bijgevoegde bijlage;
- b) op korte termijn te komen tot één ambtelijke organisatie voor Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes;
- c) er naar te streven dat de vier colleges bovenstaande concreet en voortvarend uitwerken met inschakeling van een deskundige en ervaren procesbegeleiding en hierbij een scherpe tijdsplanning aan te houden;
- d) te komen tot nauw overleg over gezamenlijke afstemming van HBEL portefeuillehouders in regionaal optreden;
- e) de provincie te verzoeken de Arhi-procedure te beëindigen voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Larens Behoud
Peter Calis

Fractie VVD
Bart de Nie

Fractie CDA
Erwin van den Berg

19-07-2017

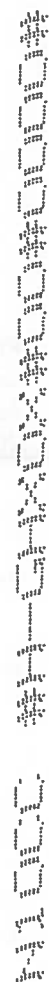
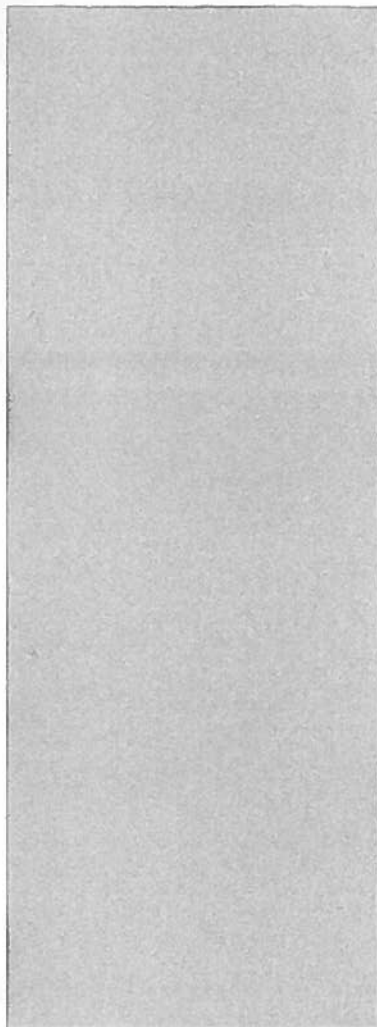
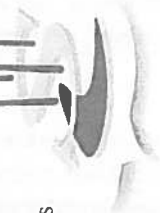
0102129473

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Gemeente Laren

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

INGEKOMEN 20 JULI 2017

Provincie Noord-Holland
t.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Telefoonnummer

T 14 035

5478-2017:114586

14 035

F 035 - 751 31 01

Uw brief van

Behandeld door

Bijlagen

W www.blaricum.nl

1

M info@blaricum.nl

Datum

19 juli 2017

Betreft

zienswijze ARHI-procedure

Geacht college,

De gemeenteraad van Blaricum bericht u hierbij over hun zienswijze met betrekking tot de verdere besluitvorming in de door u op 7 februari jl. gestarte ARHI-procedure.

Wij hechten eraan voorop te stellen, dat wij onze zelfstandigheid en de mogelijkheden tot lokale belangenbehartiging die deze zelfstandigheid meebrengt zeer belangrijk vinden, doch tevens dat wij uiterst gemotiveerd zijn om ook de regionale belangenbehartiging en de daarvoor benodigde bestuurskracht beter te organiseren.

Daarom zullen wij u bij deze zienswijze een voorstel doen om aan dat laatste vorm en inhoud te geven, echter zonder het eerste aan te tasten.

Voordat wij het voorstel poneren zullen we hieronder eerst uiteenzetten door welke overwegingen wij ons daarbij hebben laten leiden.

Dat zijn de volgende.

- Er is zowel bestuurlijk als maatschappelijk binnen onze gemeenten zeer weinig tot geen draagvlak voor een herindelingsontwerp in de geest van uw besluit van 7 februari. Dit geldt zowel voor wat betreft het proces en de termijn waarbinnen standpunten dienen te worden ingenomen (vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018) als voor het beoogd eindresultaat: de herindeling naar maximaal drie gemeenten. De vorming naar maximaal 3 gemeenten biedt, naar onze overtuiging, geen garantie voor verdere versterking van de regio.
- Wij onderschrijven dat er op een aantal belangrijke terreinen weliswaar sprake is van beperkte regionale bestuurskracht, doch stellen echter ook vast, dat de urgentie van het verbeteren daarvan niet zodanig is, dat draconische ingrepen in de gemeentelijke autonomie, waar bovendien veel weerstand tegen bestaat, gerechtvaardigd zijn. Dit laatste zeker niet in die gevallen waar de lokale bestuurskracht van de betrokken gemeenten geen aanleiding geeft tot onverwijlde spoed.

- Wij hebben vastgesteld (onderzoek toont dit aan) dat in vele regio's de bestuurskracht op een aantal terreinen te kort schiet en dat de regio Gooi- en Vechtstreek hier niet veel vanaf wijkt. Daarmee willen wij niet inbrengen dat er geen aanleiding is voor actie, in tegendeel, maar wensen wij wel de urgentie van het probleem te nuanceren.
- Wij constateren dat een eerdere poging om tot niet-vrijblijvende intensieve samenwerking te komen niet het gewenste effect heeft gehad maar tevens ook dat er als gevolg van uw meest recente besluit veel acties en ideeën zijn "los" gekomen om de regionale bestuurskracht te versterken. Dit heeft ons gevoelen met betrekking tot toegevoegde waarde van een sterke regio geprikkeld, ons gemotiveerd elkaar te vinden en ons hieronder geschetste voorstel echt handen en voeten te geven.
- Wij denken dat het goed is te erkennen dat binnen het ARHI gebied verschil is in urgentie. Dit zou aanleiding kunnen zijn om het besluitvormingsproces qua tempo en impact op de autonomie van bestuurskrachtige gemeenten te splitsen. De provinciale bevoegdheid tot het inzetten van een ARHI-procedure is immers ingesteld om in hoogst urgente gevallen te kunnen handelen.
- De thans voorliggende tijdlijn van besluitvorming maakt het niet alleen erg moeilijk een compleet uitgewerkt alternatief te presenteren doch brengt ook lokaal electoraal een zeer ongewenste situatie met zich mee, kijkend naar de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018.
- Wij zien voldoende aanknopingspunten voor een goede samenwerking in de regio die houvast bieden voor verdere uitwerking hiervan en versterking van de regio. Hierbij kan gedacht worden aan het Sociaal Domein, maar ook de regionale samenwerkingsagenda en samenwerking op cultureel gebied die vormt krijgt in de regio en de verschillende uitvoeringsdiensten.

Voorstel

Wij werken gezamenlijk een concreet voorstel uit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een "slanke" (geen apart bestuur) gemeenschappelijke regeling, waarbij er namens de HBL gemeenten voor de diverse regionale portefeuilles één bestuurder zal optreden met een passend mandaat. Doel daarvan is, dat op regionaal niveau snel, adequaat en doortastend namens de HB(E)L "groep" kan worden gehandeld/besloten maar dat ook de gewaardeerde lokale belangenbehartiging en autonomie behouden blijft. Een vertegenwoordiging op HB(E)L niveau moet dermate stevig en geborgd zijn dat bij verschillen tussen lokale belangen in HBEL-verband wel kan worden doorgepakt. Het te ontwikkelen model zal daarop getoetst moeten worden.

Verder werken wij versneld aan een versterking en verbreding van de ambtelijke samenwerking, waarmee de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering verder wordt teruggebracht. Wij denken hierbij aan verdere specialisering van taken en uitvoering van deze taken door een organisatie (ofwel BEL Combinatie of ambtelijke organisatie Huizen) voor de HBEL-gemeenten.

Wij stellen u daarom voor, ons in de gelegenheid te stellen dit concept goed uit te werken en mede daardoor van maximaal draagvlak te voorzien. Om die reden verzoeken wij u, voor het deel van het proces waar onze gemeenten in beeld zijn, alsnog de gedachte en het proces te volgen zoals opgenomen in het voorstel van Deloitte onder 1) op pagina 87 van het bestuurskrachtonderzoek (Handelingsperspectief), te weten: geef deze gemeenten tot uiterlijk medio 2019 de ruimte om in onderling overleg en in samenspraak met hun bevolking te komen tot keuzes en voorstellen die leiden tot versterking van de regionale/lokale bestuurskracht.

Tenslotte stellen wij voor ten behoeve van dit proces een procesbegeleider aan te wijzen/te benoemen. Enerzijds om te kunnen monitoren of de voortgang op schema blijft en anderzijds of het eindproduct ook het beoogde resultaat zal gaan opleveren (kwaliteitstoets). Wij stellen uw participatie in een vroegtijdig stadium hierbij dan ook zeer op prijs.

Wij denken u met deze gemeenschappelijke zienswijze op dit moment te kunnen overtuigen van onze intenties. Uiteraard realiseren wij ons, dat het presenteren van een eerste "proeve" van hetgeen ons precies voor ogen staat benodigd is om van een concreet deugdelijk alternatief te kunnen spreken.

Het is echter bestuurlijk niet mogelijk voor ons om u voor het zomerreces of voor 6 augustus (einde open overleg periode) in combinatie met deze zienswijze reeds een compleet uitgewerkt model voor te leggen. Gelet op het lokaal bestuurlijk besluitvormingsproces en de uiteraard benodigde onderlinge afstemming denken wij de maanden september en oktober 2017 nodig te hebben voor een zodanige eerste uitwerking van het bovenstaande, dat dit voldoende voor u kan zijn om de ARHI besluitvormingsprocedure voor onze gemeenten alsnog aan te passen, deze te laten lopen via de eerder genoemde tijdlijn van Deloitte en ons daarmee de ruimte te geven tot precieze concretisering en formalisering van deze samenwerking.

Wij zullen u in deze periode ook tussentijds informeren, zodat u bij de voorbereiding van uw verdere besluitvorming daarmee zoveel mogelijk rekening kunt houden. Wij zien hier overigens mogelijk ook een rol voor de procesbegeleider weggelegd.

Wij vernemen graag hoe u aankijkt tegen onze initiatieven en wij zijn natuurlijk ook bereid tot verdere samenspraak daarover.

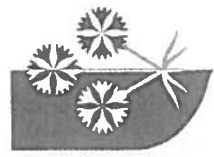
Hoogachtend,

Namens de gemeenteraad,

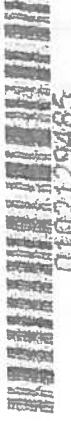

mw. M. van der Marel
loco secretaris

mw. J.N. de Zwart-Bloch
burgemeester

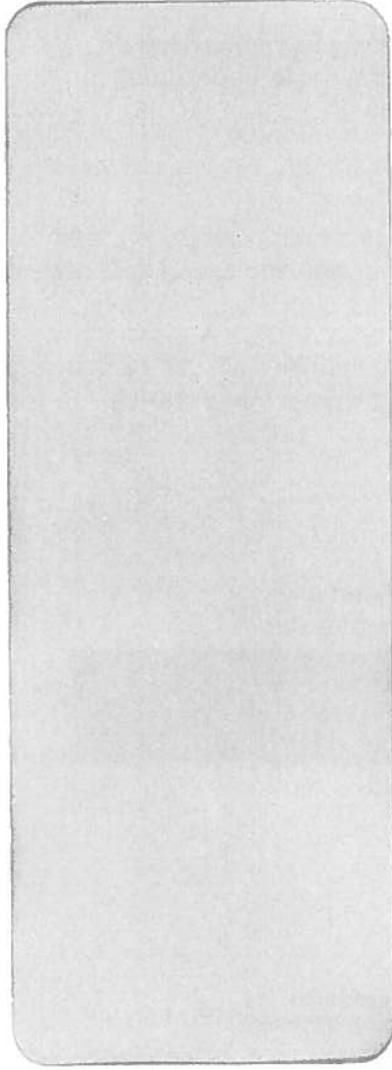
Gemeente
Blaricum

0102129485

19-07-17 -f 5a

HAA-9-FRONT-1

Gemeente Blaricum Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

INGEKOMEN - 6 NOV. 2017

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. [REDACTED]
afdeling BEL/BS
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Uw kenmerk:
305888/975816

Behandelend ambtenaar:
[REDACTED]

Uw brief van:
13 september 2017

Doorkiesnummer:
[REDACTED]

Ons kenmerk:
B/39817/171103/JV

Bijlagen: twee

Datum:
3 november 2017

Verzonden:

VERZONDEN - 3 NOV. 2017

Onderwerp: moties inzake eventuele samenwerking en herindeling in het Gooi en de Vechtstreek

Geacht college,

Bijgaand zenden wij u twee aangenomen moties en één verworpen motie door de gemeenteraad van Wijdmeren, in vergadering bijeen op 2 november 2017.

Wij verzoeken u deze moties te betrekken bij uw besluitvorming over de bestuurlijke toekomst van Wijdmeren en de regio Gooi en Vechtstreek.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Wijdmeren,
de secretaris, de burgemeester,

[REDACTED]
J. Visser

[REDACTED]
F. Ossel

loco

Bijlagen bij deze brief:

Motie: één sterke gemeente Gooi en Vecht(aangenomen)

Motie: bestuurlijk zelfstandig, ambtelijk fuseren(aangenomen)

Motie: PvdA/GroenLinks, O-lib en VVD(verworpen)

aangenomen

MOTIE nummer: M1	VADO	Gezamenlijke reactie - ARHI
Betreffende:	Arhi-procedure Regio Gooi en Vechtstreek	
Voorgesteld door:	HvB, DBP, CDA, DAB	
Raad d.d.:	4 juli 2017	

De raad van de gemeente Blaricum bijeen op 4 juli 2017:

overwegende dat:

1. er sprake is van een fase van open overleg tussen de gemeenten van Gooi en Vechtstreek en de Provincie NH in het kader van een ARHI-procedure;
2. de Colleges van B en W van Huizen, Laren en Blaricum en Eemnes recent in gezamenlijk overleg namens de raden een zienswijze hebben opgesteld voor het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;
3. hierin een aantal eerste concrete voorstellen wordt gedaan om op zeer korte termijn nader uit te werken;

gelet op artikel 34 van het Reglement van Orde gemeente Blaricum 2015;

draagt het college op:

1. namens de raad een eerste reactie in te dienen conform de bijgevoegde bijlage;
2. op korte termijn te komen tot 1 ambtelijke organisatie voor Huizen, Laren, Blaricum en Eemnes;
3. er naar te streven dat de vier colleges bovenstaande concreet en voortvarend uitwerken met inschakeling van een deskundige en ervaren procesbegeleiding en hierbij een scherpe tijdsplanning aan te houden;
4. te komen tot nauw overleg over gezamenlijk afstemming van HBEL portefeuillehouders in regionaal optreden;
5. de provincie te verzoeken nu geen herindelingsbesluit door te zetten voor Huizen, Laren en Blaricum;

en gaat over tot de orde van de dag.

HvB
Carien Bölger

DBP
Bea Kukupessy

CDA
Gerard Knoop

DAB
Rob Bruintjes

From: "Secretariaat van der Hoek" <secr.vanderhoek@noord-holland.nl>
Date: 13 Nov 2017 13:52:28 +0100
To: [REDACTED]
J.C. (Jack) van der" <hoekj@noord-holland.nl>; "W [REDACTED]
[REDACTED]
Subject: FW: brief over herindeling Gooi
Attachments: briefremkeshoek.docx

Beste [REDACTED]

Graag onderstaande email (met bijlage) inboeken op naam [REDACTED]
[REDACTED]: wil jij een antwoord opstellen en bespreken met Jack?

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

Bestuurssecretaresse gedeputeerden
[REDACTED]

Dreef 3 2012 HR Haarlem

www.noord-holland.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 november 2017 10:48
Aan: Secretariaat van der Hoek; Commissaris van de Koning Noord-Holland
CC: [REDACTED]
Onderwerp: brief over herindeling Gooi

goedemorgen,

bijgaand een brief voor de heren Van der Hoek en Remkes.

gaarne doorsturen - bij voorbaat dank.

met groet
[REDACTED]

Aan:

de heer J.W. Remkes, Commissaris der Koning in Noord-Holland
de heer J. van der Hoek, lid Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
per e-mail

Onderwerp:

herindeling Gooi en Vechtstreek

Blaricum, 13 november 2017

Geachte heren,

Met gemengde gevoelens is kennisgenomen van het herindelingsbesluit, waarbij Blaricum, Huizen en Laren worden samengevoegd tot één gemeente.

Positief is dat door dit besluit niet alleen de bestuurskracht van met name Blaricum naar een hoger (en gewenst) niveau zal worden gebracht; ook zal het besluit eraan bijdragen dat in allerlei opzichten voor de inwoners de levenskwaliteit zal toenemen. Een goede zaak!

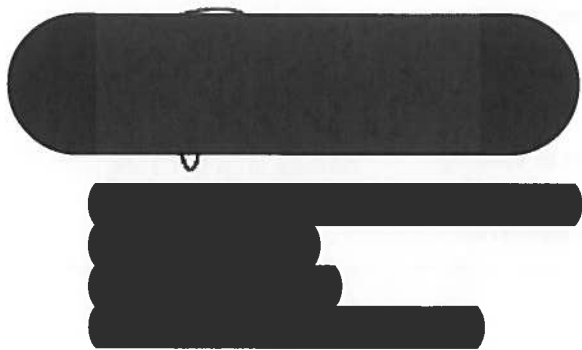
Jammer wordt het gevonden dat de Provincie niet 'heeft doorgepakt' naar één Gooi-gemeente. Blaricum en Laren kennen inmiddels een 'BEL-historie' van ruim 15 jaar – een periode die qua bestuurskracht, bestuurlijke moraliteit, kwaliteit der dienstverlening en organisatie niet kan worden aangemerkt als 'een mooi verhaal'. In feite zijn de betrokken gemeenten hiermee nu al zeker 15 jaar ten dele tevergeefs bezig geweest.

De vorming van de fusiegemeente Blaricum-Huizen-Laren (op zich dus wel een verbetering ten opzichte van de huidige situatie) zal zeker drie jaar duren – en voordat het geheel voldoende goed functioneert, zullen we nog eens twee jaar verder zijn. En dan zal wat nu nog wordt aangemerkt als 'stip aan de horizon', te weten één Gooi-gemeente, wellicht een concrete doelstelling zijn geworden. Hetgeen betekent nog eens vijf jaar van fuseren en reorganiseren.

Dan zijn we (Blaricum) al met al zo'n 25 jaar bezig geweest met 'bestuurlijke bijkomstigheden'. Mede gezien de voordelen die een Gooi-gemeente al op korte termijn met zich mee zal brengen, lijkt het verstandig de omweg van de fusie Blaricum-Huizen-Laren over te slaan en vanaf nu dynamisch en transparant koers te zetten naar de vorming van één Gooi-gemeente.

Het verzoek is derhalve het bovenstaande in uw komende besluitvorming over de gemeentelijke indeling van het Gooi mee te nemen en daarover te berichten.

Hoogachtend,
met vriendelijk groet.

A large black redaction box covers the signature and name of the sender. Below it, several lines of text are also redacted with black boxes.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/BS

Telefoonnummer

@noord-holland.nl

1 | 2

Betreft: Brief arhi procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

27 NOV. 2017

Geachte

Kenmerk

305888/1017322

Op 13 november 2017 mailde u ons uw brief over het besluit van GS van 7 november jl. om te komen tot een herindeling van de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren. U bent positief over deze ontwikkeling en verwacht hiervan een versterking van de bestuurskracht van Blaricum en een verbetering van de levenskwaliteit van de inwoners.

Uw kenmerk

U geeft GS echter in overweging om in één keer door te pakken naar de vorming van één gemeente Gooi en Vechtstreek. U wijst er daarbij op dat de gemeente Blaricum al een langdurige geschiedenis achter de rug heeft van deelname in de BEL-combinatie, die niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Een fusie van Blaricum met Huizen en Laren is naar uw mening een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, maar vergt enige jaren aan reorganisatie en is een tussenstap op weg naar de vorming van één gemeente Gooi en Vechtstreek.

Wij danken u voor uw brief en het delen van uw gedachten en opmerkingen. Wij begrijpen uw argumentatie. Wij vinden de stap om tot fusie van Blaricum met Huizen en Laren te komen ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht noodzakelijk, maar geen eindpunt. Er is echter op dit moment onvoldoende draagvlak om over te gaan tot de vorming van één gemeente Gooi en Vechtstreek. Daarom is een tussenstap noodzakelijk. Wij lichten dat graag toe.

Wij zijn op 7 februari 2017 de procedure op basis van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) gestart, met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht.

Dit was in lijn met het advies van Deloitte (augustus 2016) en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius (april 2013), "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!?" van Jansen en

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Te Grotenhuis (april 2014) en ons advies aan de minister van BZK (d.d. 23 januari 2015) over de bestuurlijke toekomst van de regio. Dit advies was een uitwerking voor de middellange termijn van ons eerdere advies aan de minister van BZK (d.d. 8 november 2013) over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten Muiden en Weesp, ingebed in een lange termijn perspectief voor de gehele regio Gooi en Vechtstreek. Het voorstel was om als lange termijn perspectief voor de regio aan te houden dat er één gemeente Gooi en Vechtstreek wordt gevormd, danwel een gemeente Gooi en een gemeente Vechtstreek. Met de constatering, dat er om daar te komen voor de middellange termijn een tussenstap nodig was.

De in februari 2017 gestarte arhi-procedure had tot doel om deze tussenstap te zetten.

Wij zijn van mening dat de vorming van één gemeente Gooi en Vechtstreek op termijn een solide en robuuste oplossing is voor de bestuurskrachtproblemen op lokaal en regionaal niveau. In de tussenbalans van de arhi-procedure, die we op 12 september 2017 opmaakten na de fase van open overleg met de colleges van B&W en de raden in de Gooi en Vechtstreek, was de conclusie dat er onvoldoende draagvlak bestond om de stap naar één gemeente te maken. In augustus 2016 had het onderzoek van Deloitte naar de bestuurskracht dezelfde conclusie opgeleverd.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

U.M. Bergkamp

J.W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

Provincie Noord-Holland
Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

67

INGEKOMEN 21 NOV. 2017

briefnummer 8043-2017:253351
bijlage(n) --
datum 20 november 2017
inf. bij Bestuurssecretariaat Laren
afdeling Burgemeester en Wethouders Laren
telefoonnr. 14 035
onderwerp ARHI-procedure

VERZONDEN 20 NOV 2017

Geachte Gedeputeerde Staten,

8 november 2017 ontvingen wij uw brief omtrent de ARHI-procedure in de regio Gooi- en Vechtstreek. In deze brief spreekt u het voornemen uit om onder andere de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen te fuseren. Voor zover wij kunnen beoordelen is dit geen besluit in de zin van artikel 8 lid 2 van de wet ARHI aangezien u de termijn voor het nemen van dit besluit, zonder enige motivering, heeft verlengd tot 1 september 2018.

De gemeenteraad heeft uw schrijven behandeld in de gemeenteraad van 9 november 2017. In deze vergadering is ruimschoots stil gestaan bij de inhoud van de brief en de onderbouwing van uw voorgenomen besluit per 1 september 2018. De gemeenteraad heeft in meerderheid een motie aangenomen waarin wordt vastgesteld dat de gemeenteraad niet is overtuigd dat uw voorgenomen besluit het beste voor de bestuurlijke toekomst van Laren is en dat het uw voorgenomen besluit aan een deugdelijke onderbouwing ontbreekt. Daarnaast zijn er veel juridische en procedurele vragen gerezen tijdens de behandeling.

De gemeenteraad heeft daarom het college verzocht de juridische, procedurele en inhoudelijke vragen te inventariseren die zijn gerezen door uw voorgenomen besluit en deze onafhankelijk te laten toetsen en beoordelen. De resultaten van deze inventarisatie worden dan voorgelegd aan de gemeenteraad alvorens deze eventueel door te geleiden aan Gedeputeerde Staten.

Het leek ons goed u hiervan op de hoogte te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

G. Kolkorn
Gemeentesecretaris

drs. R. Kruisinga
Burgemeester

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

From: [REDACTED]
Date: 29 Nov 2017 20:50:07 +0100
To: [REDACTED]@Noord-Holland.nl>
Cc: [REDACTED]@Noord-Holland.nl>
Subject: gemeenteraad Wijdmeren
Attachments: democratische verantwoording def.pdf

Geachte heer of mevrouw

[REDACTED]
Bijgaande een brief aan:

Aan de heer J. van der Hoek, Gedeputeerde Provinciale Staten Noord Holland

Aan de Leden van Provinciale Staten Provincie Noord-Holland

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. [REDACTED]
afdeling BEL/BS
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Uw kenmerk:
305888/1002046

Behandelend ambtenaar:
[REDACTED]

Uw brief van:
8 november 2017

Doorkiesnummer:
[REDACTED]

Ons kenmerk:
B/40098/171124/JV
Bijlagen

Datum:
1 december 2017

Verzonden:

VERZONDEN - 1 DEC. 2017

Onderwerp: Arhi procedure

Geacht college,

In reactie op uw bovengenoemde brief delen wij u het volgende mede.

Per brief van 3 november jl. zonden wij u de motie die door de meerderheid van de gemeenteraad was aangenomen en waarin werd uitgesproken dat Wijdmeren streeft naar een ambtelijke fusie met Gooise Meren en Hilversum en op termijn naar een bestuurlijke fusie tot één gemeente Gooi en Vechtstreek. De meerderheid van de gemeenteraad is uiteraard thans teleurgesteld dat u dit standpunt bij uw besluit van 7 november jl. niet deelt.

Ten aanzien van de inhoud van uw brief van 8 november jl. waarin u uw besluit over de voortzetting van de Arhi procedure toelicht merken wij het volgende op:

U onderbouwt in deze brief niet waarom de bestuurskracht van de regio substantieel zou verbeteren indien er drie gemeenten worden gevormd. Wij achten het verschil met de huidige bestuurlijke situatie met zeven gemeenten en zonder Weesp met zes gemeenten in de regio, niet doorslaggevend. In ieder geval niet zodanig dat dit een "tussenstap" naar de vorming van drie gemeenten zou rechtvaardigen, alvorens op termijn te komen tot één gemeente Gooi en Vechtstreek. Met u constateren wij een toenemend draagvlak in de regio voor één gemeente Gooi en Vechtstreek. Wij roepen u derhalve op, zoals u ook zegt te willen doen, dit proces actief te bevorderen.

Tevens betreuren wij het dat u nergens in uw brief van 8 november jl. ook maar refereert aan het draagvlak onder de bevolking van Wijdmeren. Er zijn immers, zoals u bekend is, diverse indicatoren die er op wijzen dat er een gering draagvlak is voor een fusie met alleen de gemeente Hilversum. De bevolking van Wijdmeren ziet met name de combinatie van stad en platteland als een knelpunt.

Wij vernemen graag uw reactie op deze door ons genoemde punten van kritiek.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Wijdmeren
de secretaris, de burgemeester

J. Visser

F. Ossel

i.a.a. gemeenteraad van Wijdmeren

73
1034974

Locatie / kamer BEL/BS	Directie / sector Bestuur en Strategie	GS-portefeuille	Zaaknummer/Documentnummer 305888/1039474																		
Ambtenaar [Redacted]	Toestel [Redacted]	Datum 3 januari 2018	Verseonnummers bijgevoegde brief/brieven: 1039475, 1035558																		
Onderwerp: beantwoording vragen arhi-procedure			Overige Verseonnummers 1019102																		
Het college van GS besluit: 1. de beantwoording van de vragen van de raad van Laren over de arhi-procedure vast te stellen; 2. de raad van Laren en de raden van de overige gemeenten in de Gooi en Vechtstreek met bijgaande brief te berichten; 3. PS met bijgaande brief te informeren.			<table border="1"> <tr> <td>Voorbereid met Akkoord</td> <td>Ja</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>[Redacted]</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>[Redacted]</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>[Redacted]</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>	Voorbereid met Akkoord	Ja	Nee	[Redacted]	X		[Redacted]	X		[Redacted]	X							
Voorbereid met Akkoord	Ja	Nee																			
[Redacted]	X																				
[Redacted]	X																				
[Redacted]	X																				
Financiële, juridische, Europese, veiligheids, personele, maatschappelijke en communicatieve consequenties: Communicatie: de beantwoording van de vragen wordt op de provinciale website geplaatst.			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Datum</td> <td>Pa</td> </tr> <tr> <td>Medewerker</td> <td>9/1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Projectleider</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Unitmanager</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sectormanager</td> <td>9/1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Directeur</td> <td>9-1-18</td> <td></td> </tr> </table>		Datum	Pa	Medewerker	9/1		Projectleider			Unitmanager			Sectormanager	9/1		Directeur	9-1-18	
	Datum	Pa																			
Medewerker	9/1																				
Projectleider																					
Unitmanager																					
Sectormanager	9/1																				
Directeur	9-1-18																				
Begrotingsnummer: WBS-code:			Aanwijzing voor afhandeling Beantwoording vragen als bijlage meezenden aan gemeenten en PS.																		
Toelichting: Op 7 november 2017 hebben GS besloten de arhi-procedure voor de Gooi en Vechtstreek te verlengen en uiterlijk 1 september 2018 herindelingsontwerpen vast te stellen voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren én voor Wijdmeren en Hilversum. Voor Weesp is de arhi-procedure verlengd tot de raadsvergadering na het in Weesp in 2018 te houden raadgevend referendum. De raad van Laren, die bezwaren heeft tegen het GS besluit, heeft een groot aantal vragen over de arhi-procedure. Deze hebben betrekking op de motivering van het GS-besluit en op de interpretatie van de Wet arhi.			Uiterste verzenddatum																		
A [Redacted]			Aantal te verzenden bijlagen bij uitgaande brief/brieven 1																		
Akkoord voor uitvoering Provinciesecretaris [Redacted]			Afschrift: beh.ambt/archief NB. Afschrift FIN verplicht indien er financiële gevolgen (kunnen) zijn.																		
Aantal te tekenen brieven: 9			Overig																		
Datum 12-1-18			GS-portefeuille voor:																		
Portefeuillehouder J.Chr. van der Hoek			Bestuur																		
E. Post			De gedeputeerden																		
Werkelijke verzenddatum			Datum																		

10

W. Remkes

W. Bergkamp

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. secretaris van de Hoor- en adviescommissie
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

INGEKOMEN 13 DEC. 2017

Laren, 12 december 2017

Onderwerp: bezwaar tegen besluit 6 december 2017 op WOB-verzoek
Kenmerk: 1014375/1021524

Geachte Hoor- en adviescommissie,

8 november jongstleden hebben wij een Wob-verzoek ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Op 8 december jongstleden ontvingen wij hun besluit gedateerd 6 december 2017 onder bovengenoemd kenmerk. In dit besluit stelt Gedeputeerde Staten dat de gevraagde documenten, behoudens de reeds openbare documenten, op grond van artikel 11 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) niet openbaar worden gemaakt. Zij voegen hierbij een inventarislijst die vallen "binnen de reikwijdte" van ons verzoek¹. Hun motivering richt zich er op dat de gevraagde documenten niet kunnen worden verstrekt omdat deze zijn opgesteld voor intern beraad en het ambtelijke adviezen betreffen met daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Tegen dit besluit en deze motivering richten wij ons bezwaar. De documenten die vallen onder de nummers 1 tot en met 4 van de inventarislijst, allen kenmerk 305888/1002045, kunnen, naar onze opvatting, niet onder die bepaling van artikel 11 lid 1 vallen.

Het artikel luidt 'In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.' Hier staat dus niet dat de documenten niet kunnen worden verstrekt. Er staat alleen dat persoonlijke beleidsopvattingen niet hoeven te worden geopenbaard. De GS-nota bijvoorbeeld bevat per definitie geen op personen herleidbare beleidsopvattingen. Immers, de nota was rijp voor besluitvorming. Documenten die gereed zijn voor besluitvorming, bevatten geen op personen herleidbare beleidsopvattingen, aangezien ze doorgaans direct na besluitvorming openbaar worden. Dit gaat ook op voor de concept brieven aan de gemeenten Gooi en Vechtstreek (nummer 4 van de inventarislijst). Zelfs al bevatten dergelijke documenten persoonlijke beleidsopvattingen,

---

¹ Omdat de agenda van GS niet openbaar is en tevens niet bekend is gemaakt welke stukken zijn geagendeerd zullen wij ook de agenda en bijbehorende stukken van de vergadering van 7 november 2017 middels een Wob-verzoek separaat opvragen.

hetgeen ze nooit doen, dan is dit nog geen grond ze niet te verstrekken. Lid 2 van het artikel bepaalt dat de persoon kan instemmen, of dat de persoon onherkenbaar kan worden gemaakt, waarna de informatie alsnog kan worden verstrekt. Om deze redenen faalt de redenering van GS.

De Raad van State heeft meermaals bevestigd dat het interne karakter van een document wordt bepaald door het oogmerk waarmee dit is opgesteld. Als de opsteller van het document de bedoeling heeft gehad dat dit zou dienen voor zichzelf of voor het gebruik door anderen binnen de overheid, is het document opgesteld ten behoeve van intern beraad. Het interne karakter van het beraad komt echter te vervallen, wanneer daaraan het karakter van advisering of gestructureerd overleg moet worden toegekend. In dit geval betreft het documentatie ten behoeve van een gestructureerd overleg, namelijk de collegevergadering van Gedeputeerde Staten. Intern beraad kan dus niet worden aangevoerd. Dit knelt des te meer, nu het documentatie betreft die in zijn aard van groot belang is voor de inwoners van de Gooi en Vechtstreek. Goede democratische besluitvorming in zowel de gemeenteraden, als Provinciale Staten en wellicht ook de eerste en tweede kamer, kan slechts plaatsvinden als de onderbouwing van alle overwogen alternatieven openbaar is.

Wij merken nog op dat ambtenaren en de Gedeputeerde bij de documenten onder punt 4 van de inventarislijst ervan uit konden gaan dat van persoonlijke opvattingen of vrijelijke advisering geen sprake meer was nu dit document na besluitvorming direct, 7 november 16.30 uur, openbaar gemaakt zou worden.

Het staat daarmee vast dat met de bestreden afwijzing in strijd wordt gehandeld met de centrale doelstellingen van de Wet Openbaarheid Bestuur, meer bijzonder met de verplichting om besluiten op transparante wijze voor te bereiden, te nemen en te motiveren. Door de weigering alle documenten beschikbaar te stellen, waaruit de alternatieven voor besluitvorming en hun onderbouwing blijken, is immers niet na te gaan welke beleidsafwegingen bij het besluit van 7 november een rol hebben gespeeld, terwijl controlemogelijkheden op die besluitvormingsprocessen nu juist is wat de WOB beoogt. Als boven gesteld is de weigering bovendien onjuist gemotiveerd, omdat van op personen herleidbare opvattingen in het kader van "intern beraad" bij de genoemde stukken geen sprake kan zijn.

Voorts merken wij op dat alle de documenten die "ter besluitvorming" zijn voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten openbaar dienen te zijn, dit betreft dus tenminste de documenten met nummers 1 en 4 van de inventarislijst. Zelfs al zou "intern beraad" al een legitieme grondslag voor weigering van de documenten zijn, dan kan die grondslag uitsluitend van toepassing zijn op de twee documenten onder nummers 2 en 3 van de inventarislijst en niet op de overige – "ter besluitvorming" – voorgelegde documenten.

Wij stellen verder dat de als intern aangemerkte documenten mede moeten bestaan uit feitelijke gegevens, waaronder beleidsanalyses, -alternatieven, de bijbehorende voor- en

nadelen, die niet voor weigering in aanmerking komen. Door artikel 11 WOB te hanteren voor een categorische weigering van die documenten, is volgens ons sprake van strijd met de Wob en de bijzondere verplichtingen die terzake op het college rusten.

Larens Behoud benadrukt dat vanuit het oogpunt van goede democratische besluitvorming, waarvan de WOB een uitwerking is, het inherent relevant is welke alternatieven voor het gepubliceerde besluit zijn overwogen en met welke onderbouwing. Immers het is cruciaal voor de burger de redenering en handelwijze van een overheidsorgaan -als GS- te kunnen blijven volgen, waartoe zij overigens uit het oogpunt van haar verantwoordelijkheid als overheidsorgaan sowieso al is gehouden. Maar vooral in situaties als de onderhavige, waar naar de mening van Larens Behoud het college haar koers ingrijpend en op onnavolgbare wijze plotseling heeft gewijzigd klemt het belang van dit recht op inzage des te meer.

Dat inzicht ontbreekt nu voor Larens Behoud volledig. Sterker, GS lijkt zich achter een algemeen artikel in de wet te verschuilen dat voor de situaties als de onderhavige niet bedoeld is en baat derhalve GS een beroep daarop niet.

Het college heeft afgezien van uitvoering van de beleidsalternatieven die door de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen zijn aangedragen na lang en intensief overleg met de provincie en deskundigen, nadat eerder in een brief² was gesteld dat dit alternatief kans maakte. Er is grond voor het vermoeden dat de gevraagde documenten zouden kunnen aantonen dat de geagendeerde documenten onder 1 tot en met 4 van inventarislijst, motivering bevatten voor instemming met de meervoudige centrumregeling die is aangedragen door Laren, Huizen en Blaricum. Als dat zo is, stond het Gedeputeerde Staten uiteraard vrij anders te besluiten, maar is de informatie in de documenten alsnog relevant. Het genoemde vermoeden baseren wij op eerder gewekte verwachtingen en de uitgestelde bekendmaking³ van dinsdag 7 november 16.30 uur naar woensdag 8 november 13.00 uur. Alleen openbaarmaking kan dit vermoeden bevestigen dan wel ontkrachten.

Ter bevestiging hiervan verwijst Larens Behoud naar de verplichtingen uit jurisprudentie en literatuur. Het college dient te onderzoeken welke delen van de documenten feitelijke gegevens bevatten en dient die gegevens alsnog te verstrekken. Aanvullend dient het te onderzoeken of die documenten niet integraal verstrekt kunnen worden, al dan niet in geanonimiseerde vorm.

Larens Behoud stelt vast dat het college dit onderzoek niet heeft verricht of althans daar geen blijk van heeft gegeven. Het is slecht voorstelbaar dat een besluitrijp stuk persoonlijke beleidsopvattingen bevat, maar het is totaal onmogelijk dat een dergelijk stuk uitsluitend persoonlijke beleidsopvattingen bevat. Door toch te weigeren ook maar iets uit de

² Zie bijlage 3

³ Zie mails van [REDACTED] van dinsdag 7 november om 09.56 (1) en 16.29 (2) en van woensdag 8 november 11.51 uur (3).

documenten te verstrekken, maakt het college duidelijk geen onderzoek te hebben verricht die op grond van jurisprudentie is vereist.

Gezien het zwaarwegend belang voor een zorgvuldig democratisch proces rond de voorgenomen beëindiging van de zelfstandigheid van de gemeente Laren en haar inwoners verzoeken wij de Hoor- en adviescommissie met klem dit bezwaar op de kortst mogelijke termijn te behandelen en Gedeputeerde Staten te adviseren alsnog de documenten onder de nummers 1 tot en met 4 van de inventarislijst aan ons toe te zenden.

In de brief van Gedeputeerde Staten stelt u dat u bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze wenst te behandelen. Dit juichen wij toe maar achten het, gezien het belang van dit verzoek, wel wenselijk dit niet telefonisch te doen. Wel is het mogelijk om telefonisch procesafspraken te maken, hiertoe kunt u contact opnemen met mr. [REDACTED] op nummer [REDACTED]

Wij vernemen graag van u op welke termijn u dit bezwaar in behandeling kunt nemen. Wij hopen dat dit, gezien het belang, spoedig gebeurt.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van de vereniging Larens Behoud,

[REDACTED]

Bijlagen:

1. Wob-verzoek Larens Behoud dd 8 november 2017
2. Besluit op Wob-verzoek dd 6 december 2017
3. Brief GS nav besluitvorming 12 september 2017

LAREN[S]BEHOUD

Gyfrage 1

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Laren, 8 november 2017

Geachte college van Gedeputeerde Staten,

In het kader van de besluitvorming in de ARHI-procedure van de regio Gooi- en Vechtstreek verzoek ik u mij de informatie/documenten te verstrekken die zijn ingebracht in de vergadering van Gedeputeerde Staten van 7 november 2017 ten behoeve van de behandeling van dit onderwerp. Wij doelen hier op de geagendeerde stukken en niet de geamendeerde stukken NA behandeling in de vergadering van 7 november jl.

Met een beroep op de openbaarheid van bestuur zou ik dit stuk graag van u ontvangen. Wij gaan ervanuit dat het stuk geen op personen herleidbare beleidsopvattingen bevat. Wij dringen aan op spoed en ontvangen het stuk graag per omgaande.

Het bovenstaande is een verzoek zoals bedoeld in artikel 6 eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Met verwijzing naar de termijn die is genoemd in artikel 6, eerste lid van de Wob verzoek ik u mij de gevraagde informatie voor woensdag 6 december toe te sturen. Indien u kosten in rekening brengt voor het maken van kopieën e.d. verzoek ik u mij hiervan vooraf op de hoogte te brengen. Dit kan via de volgende contactgegevens waarbij de voorkeur uitgaat voor telefonisch contact: [redacted] n of op nummer [redacted]

Graag ontvang ik een bevestiging van ontvangst, wij sturen dit verzoek ook aangetekend per post op.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van vereniging Larens Behoud,

[redacted]

Provincie Noord-Holland

bylage 2

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

[Redacted]

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[Redacted]

Telefoonnummer

[Redacted] Noord-Holland.nl

Betreft: Wob verzoek GS stukken 7 november 2017 arhi-besluit

Geachte [Redacted]

Verzendingdatum

6 DEC 2017

Kenmerk

10-4375-100-104

Uw kenmerk

Op 8 november 2017 hebben wij uw verzoek om informatie inzake de besluitvorming in de vergadering van Gedeputeerde Staten van 7 november 2017 over de arhi-procedure Gooi en Vechtstreek ontvangen. U heeft eerder een ontvangstbevestiging ontvangen. Wij hebben een inventarisatie gemaakt van alle documenten die vallen binnen de reikwijdte van uw verzoek, deze zijn in bijgevoegde inventarislijst opgenomen. Hierbij treft u onze beslissing omtrent openbaarmaking van deze documenten aan.

Wij hebben alle op de lijst vermelde documenten getoetst aan de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Een aantal documenten betreft in gemeenteraden aangenomen moties en brieven van colleges van B&W en is reeds openbaar. U vindt deze stukken wel vermeld in de inventarislijst, maar omdat ze al openbaar zijn, maken ze geen onderdeel uit van dit besluit.

Er is één brief, die nog niet actief openbaar was gemaakt en die wij openbaar maken. Deze is als zodanig vermeld in de inventarislijst

De overige documenten worden op grond van artikel 11 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) niet openbaar gemaakt. In de inventarislijst is aangegeven om welke documenten het gaat. Hieronder treft u onze motivering aan om deze documenten niet openbaar te maken.

De documenten die wij niet openbaar maken zijn opgesteld voor Intern beraad en zijn ambtelijke adviezen met daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Deze opvattingen moeten vertrouwelijk blijven om te waarborgen dat ambtenaren vrijelijk de mogelijkheid hebben om hun opvattingen te uiten zonder dat zij of de verantwoordelijke bestuurder

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

daarmee naderhand worden geconfronteerd. Ook moeten bestuurders zich in vrijheid en vertrouwelijkheid kunnen laten adviseren door hun ambtenaren zonder dat zij daar naderhand op kunnen worden aangesproken.

Binnen enkele dagen na verzending van dit besluit treft u uw verzoek en deze beslissing (in geanonimiseerde vorm) aan op onze website, www.noord-holland.nl/wob.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit en de openbare documenten nog vragen hebben kunt u contact opnemen met de behandelend ambtenaar.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

J.W. Remkes

Bijlage: Inventarislijst met kenmerk 305888/1021526

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA Haarlem.

Voor meer informatie kunt u de provinciale website bezoeken:

www.noord-holland.nl.

Wij willen bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent.

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Gelijkzeitig met het indienen van een bezwaarschrift kunt u - bij een spoedeisend belang - een voorlopige voorziening vragen bij de Voorzitter van de Rechtbank Noord-Holland.

Inventarislijst behorende bij Wob dossier GS besluit 1014375/1021523 arhi-procedure Gooi en Vechtstreek (kenmerk 1014375/1021526).

	kenmerk	omschrijving	Openbaar ja/nee	vindplaats	Weigeringsgrond Wob
1	305888/1002045	Nota GS 305888/1002045 en bijbehorende toelichtende notitie	nee		Art. 11
2	305888/1002045	Juridische bijlage bij Nota GS	nee		Art. 11
3	305888/1002045	Communicatie bijlage bij Nota GS	nee		Art. 11
4	305888/1002045	Concept brieven aan gemeenten Gooi en Vechtstreek, PS van Noord-Holland, GS van Utrecht en minister van BZK	nee		Art. 11
5	305888/1001438	Brief B&W van Weesp aan GS d.d. 14 september 2017 over "invloed referendum aanvraag op besluit GS in arhi procedure";	ja		
			REEDS OPENBAAR:		
6		Brief B&W's van Blaricum, Laren en Huizen aan GS d.d. 3 oktober 2017 over "arhi-procedure, GR HBL" met bijlagen (Meervoudige centrum regeling samenwerking Huizen, Blaricum en Laren, Toelichting op de Meervoudige centrum regeling samenwerking Huizen, Blaricum en Laren, Processchema).	ja	www.laren.nl www.blaricum.nl www.huizen.nl	
7		Brief B&W van Hilversum aan GS	ja	www.hilversum.nl	

Inventarislijst behorende bij Wob dossier ES besluit: 1014375/1021523 arhi-procedure Gooi en Vechtstreek (kenmerk 1014375/1021523)

		over "provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek";			
7		Motie gemeenteraad Wijdmeren 2 november 2017: "Een sterke gemeente Gooi en Vecht" (aangenomen);	ja	www.wijdmeren.nl	
8		Motie gemeenteraad Wijdmeren 2 november 2017: "Bestuurlijk zelfstandig, ambtelijk fuseren." (aangenomen)	ja	www.wijdmeren.nl	
9		Motie gemeenteraad Wijdmeren 2 november 2017: "Reactie op brief provincie Noord-Holland m.b.t. arhi-procedure" (verworpen);	ja	www.wijdmeren.nl	

Leijdege 3

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

██████████
BEL/BS

Doorkiesnummer ██████████

██████████ noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek

Verzenddatum

Geacht college,

Kenmerk

305888/975816

Hierbij informeren wij u over ons besluit van 12 september 2017 over het in de Gooi en Vechtstreek gevoerde open overleg, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet algemene regels herindeling, en de door diverse gemeenten ingediende zienswijzen.

Uw kenmerk

Wij besloten op 7 februari 2017 om de arhi-procedure te starten met als uitgangspunt om in de Gooi en Vechtstreek te komen tot een bestuursmodel met maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht. Dit is in lijn met het advies van Deloitte en in vervolg op de adviezen "Samenwerking Gooi en Vechtstreek" van Winsemius van april 2013, "Gooi en Vechtstreek: regio met een plus!" van Jansen en Te Grotenhuis van april 2014 en ons op 23 januari 2015 aan de minister van BZK uitgebrachte advies over de bestuurlijke toekomst van de regio.

Wij hebben u daarover bij brief van 8 februari 2017, kenmerk 305888/913347 bericht.

Open overleg

In de fase van open overleg, die liep tot 7 augustus 2017, hebben wij gesproken met de colleges van B&W en met de raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Wij hebben ook met het college van B&W van de Utrechtse gemeente Eemnes gesproken. De vastgestelde verslagen van deze open overleggen zijn op de provinciale website geplaatst. Zie daarvoor https://www.noord-holland.nl/Besluit/Regionale_bestuurskracht/Regio_5/Regio_Gooi_en_Vechtstreek.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Doel van het open overleg was het toelichten van ons voornemen om te komen tot maximaal drie gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht en het verzamelen van reacties, visies, wensen en ideeën vanuit de gemeenten.

In het open overleg hebben wij ook *de ruimte* voor gemeenten om zelfstandig te handelen toegelicht, die er in ons voornemen zit. Deze ruimte betreft de samenstelling van de drie beoogde gemeenten en het tijdspad. Die samenstelling hoeft niet gelijk te zijn aan de in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde combinaties Weesp/Wijdemeren/Hilversum, Huizen/Blaricum/Eemnes/Laren (BEL) en Gooise Meren (Bussum, Mulden en Naarden). Een andere combinatie mag, als die een volwaardig alternatief is en er geen restproblematiek ontstaat.

Wij hebben in ons standpunt van 7 februari 2017 over de aanbevelingen van het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte geen jaar voor bestuurlijke fusie vastgelegd. Gemeenten kunnen besluiten tot fusie op een bepaalde termijn en dit plan aan de bevolking voorleggen en partijen kunnen hun standpunt erover desgewenst inzet van de verkiezingen laten zijn. De termijn, waarop de bestuurlijke fusie plaatsvindt, moet reëel zijn. Het rapport van Deloitte noemt als uiterste termijn voor herindeling 2023.

Opmerkingen n.av. open overleg

Het open overleg en de door gemeenten gegeven reacties en gedane voorstellen geven ons aanleiding tot de volgende opmerkingen over een aantal gemeenten. Wij geven deze opmerkingen graag mee aan alle gemeenten zodat zij daar rekening mee kunnen houden en op kunnen reageren voordat wij op 7 november a.s. een besluit nemen over het vervolg van de arhi-procedure.

Weesp

Wij hebben in onze brief van 8 februari 2017 de gemeente Weesp gecomplimenteerd met het proces dat zij hebben doorlopen in het kader van het bestuurskrachtonderzoek en de toekomstvisie en met de gehaalde planning. De raad van Weesp heeft sindsdien ook een traject vastgesteld om op 9 november 2017 een besluit te nemen over de bestuurlijke toekomst om het lokale bestuurskrachtprobleem op te lossen. De gemeenten Amsterdam en Gooise Meren hebben laten weten dat ze een ambtelijke fusie gevolgd door een bestuurlijke fusie met Weesp reëel achten. Gooise Meren noemt daarbij 2022 als datum voor bestuurlijke fusie. Amsterdam laat de datum aan Weesp. De gemeente Weesp heeft beide gemeenten gevraagd om uiterlijk eind september 2017 een position paper aan te leveren.

Wij hebben met B&W van Weesp en met de raad gesproken over het feit dat wij op 7 november 2017 besluiten over het voortzetten of stoppen van de arhi-procedure en dat de raad van Weesp zijn besluit twee dagen later neemt. Wij hebben om te beginnen aangegeven dat het door de raad vastgestelde traject en de tot nu toe genomen stappen bij ons vertrouwen wekken dat de raad op de vastgestelde datum tot een besluit komt.

Wij hebben met Weesp gedeeld dat wij op de volgende wijze het probleem op willen lossen dat de besluiten van de raad en van ons college volgtijdelijk niet aansluiten.

Als de raad van Weesp op 9 november 2017 besluit met welke gemeente Weesp gaat fuseren (eventueel eerst ambtelijk en later, op afzienbare termijn bestuurlijk) en per wanneer, dan kan de provinciale arhi-procedure voor Weesp worden beëindigd en kan de gemeente Weesp zelf de regie voeren over het fusieproces.

Wij zijn voornemens in ons besluit van 7 november 2017 over de arhi-procedure voor Weesp het voorbehoud te maken dat de raad van Weesp op 9 november 2017 inderdaad het besluit in hierboven genoemde zin neemt, en dat wij, indien de raad dit besluit niet mocht nemen, opnieuw voor Weesp de arhi-procedure zullen starten om tot een bestuurlijke fusie te komen.

Wijdmeren

Er moet een oplossing komen voor het lokale bestuurskrachtprobleem van Wijdmeren. De gemeente Wijdmeren heeft na het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte zelf nog een onderzoek laten doen door Rijnconsult. De conclusies daarvan sluiten aan bij de conclusies van Deloitte.

In het open overleg op 11 mei 2017 gaf de meerderheid van de raad aan de voorkeur te geven aan zelfstandigheid, samenwerking zoeken met andere gemeenten op PIOFACH taken en blijven van een uitvoeringsgemeente. Wij hebben daarop geantwoord dat een dergelijke keuze geen oplossing biedt voor het geconstateerde lokale bestuurskrachtprobleem en dat fusie dan onvermijdelijk zou zijn.

De raad van Wijdmeren besloot op 6 juli 2017 om € 800.000 uit de algemene reserves te voteren om conform het advies van Rijnconsult de organisatie op orde te brengen. De raad heeft geen standpunt bepaald over de door Rijnconsult geschetste toekomstscenario's voor de gemeente.

Wij zien thans de volgende opties voor de gemeente Wijdmeren.

Wijdmeren besluit vóór 7 november 2017 tot een bestuurlijke fusie met in ieder geval Hilversum vóór 2023, en de nieuwe raad besluit vervolgens vóór 1 januari 2019 per wanneer die fusie daadwerkelijk plaatsvindt,. Mocht de nieuwe raad vóór 1 januari 2019 geen fusiedatum bepalen, dan voeren wij de arhi-procedure voor Wijdmeren om tot een fusie te komen.

Als de raad van Wijdmeren kiest voor zelfstandigheid en het zoeken van samenwerking op PIOFACH taken met andere gemeenten, dan biedt dit geen oplossing voor het lokale bestuurskrachtprobleem. Het voortzetten van de provinciale arhi-procedure om het probleem op te lossen ligt dan in de rede.

Blaricum, Huizen en Laren

De raden van Laren, Blaricum en Huizen hebben naar aanleiding van de gevoerde open overleggen een gezamenlijke zienswijze vastgesteld op resp. 28 juni, 4 en 13 juli 2017. Hierin delen zij mee te werken aan een voorstel aan de provincie. De inzet is om als gemeenten zelfstandig te blijven en gezamenlijk een stap te zetten om bij te dragen aan versterking van de regionale bestuurskracht. Kern van het initiatief is het mandateren van wethouders om namens Blaricum, Huizen en Laren te acteren op regionale dossiers. Hiervoor willen de gemeenten een lichte gemeenschappelijke regeling in het leven roepen. De gemeente Eemnes zou desgewenst ook kunnen deelnemen.

De raden spreken ook uit de ambtelijke samenwerking te willen verbreden en versterken om de kwetsbaarheid ook in termen van dienstverlening en bedrijfsvoering te verminderen. De raden van Blaricum en Laren hebben een motie aanvaard, waarin B&W worden verzocht te streven naar één ambtelijke organisatie voor Huizen en de BEL.

De drie gemeenten vragen in hun zienswijze hoe wij aankijken tegen deze initiatieven.

Wij hebben in bestuurlijk overleg op 21 juli 2017 aan de burgemeesters van Blaricum, Eemnes, Huizen en Laren meegedeeld dat een uitgewerkt voorstel (en als het mogelijk is ook de raadsbesluiten) uiterlijk in de eerste week van oktober 2017 beschikbaar moet zijn om betrokken te worden bij onze besluitvorming op 7 november 2017.

Het plan dient aan de volgende voorwaarden te voldoen om als serieus te worden beoordeeld:

Het plan moet geloofwaardig en overtuigend zijn.

Het beoogde model met de lichte gemeenschappelijke regeling zou operationeel moeten zijn in 2018. De gemeenten willen met dit voorstel bijdragen aan het versterken van de regionale bestuurskracht. De regeling zou daarom gepaard moeten gaan met een evaluatie na twee jaar (begin 2021). De evaluatievraag zou dan (globaal) kunnen zijn:

Werkt het model zoals in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd en levert dit een bijdrage aan het versterken van de regionale bestuurskracht?

Verder verwachten wij dat, indien uit de evaluatie blijkt dat het beoogde resultaat uitblijft en het niet komt tot een versterkte regionale bestuurskracht, de gemeenten alsnog besluiten tot een bestuurlijke fusie.

Wij verzoeken u deze brief ook ter kennis te brengen van uw gemeenteraad.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

provinciesecretaris

voorzitter

From: [redacted]@noord-holland.nl>
Date: 19 Jan 2018 13:34:41 +0100
To: "Post" <Post@Noord-Holland.nl>
Subject: FW: reactie inzake ARHI
Attachments: 20180119 brief Provincie.docx

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Namens Info DIV

Tel.: [redacted]

Openingstijden:

Ma. t/m Vr.: 8:30 – 12:00 en 13:00 – 17:00

Meer informatie: Verseon-pagina op Het Plein

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 13:29

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: reactie inzake ARHI

Beste collega's,

Willen jullie deze brief inboeken in Verseon?

Alvast dank!

Met vriendelijke groet.

dhr. [redacted]

senior beleidsadviseur Bestuur – Bestuur en Strategie

[redacted]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

[redacted]@noord-holland.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 06:58

Aan: [redacted]@Noord-Holland.nl>

Onderwerp: reactie inzake ARHI

Geachte [REDACTED]

Graag bieden wij u bijgevoegde brief aan namens een overgrote meerderheid van de gemeenteraden in Huizen, Laren en Blaricum. Hierin geven wij
- in aanvulling op de brief van onze colleges - duidelijk onze visie op de voorgenomen herindeling van onze gemeenten.

Zou u zo vriendelijk willen zijn om de brief te verspreiden aan het college van Gedeputeerde Staten? Tevens een kopie aan de griffier mevrouw [REDACTED]@noord-holland.nl met het verzoek de brief onder de leden van Provinciale Staten te verspreiden.

Deze brief zal ook aan de pers worden gestuurd.

Met hartelijke dank en vriendelijke groet

[REDACTED]

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Huizen, Blaricum, Laren 19 januari 2018

Gemeenschappelijke Regeling Huizen, Blaricum en Laren

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

In uw schrijven van 8 november 2017 spreekt u het voornemen uit om onder andere de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen te fuseren tot één gemeente. Zoals u weet hebben wij, de ondertekenaars van deze brief, grote moeite met uw voornemen.

Huizen, Laren en Blaricum zijn alle drie bestuurskrachtige gemeenten gebleken en hebben een solide financiële basis. Daarnaast hebben zij een bereidheid tot samenwerking op HBL – niveau (en Eemnes) en binnen de regio Gooi- en Vechtstreek uitgesproken.

Huizen, Laren en Blaricum hebben daarnaast duidelijk in de fase van open overleg aangegeven zelfstandig te willen blijven en hiervoor ruim voldoende argumentatie aangeleverd. Argumentatie om zelfstandig te kunnen blijven, maar ook argumentatie die de logica van de vorming van drie gemeenten in de regio betwist. Wij zullen die argumentatie hier niet nogmaals herhalen.

Wij zijn ervan overtuigd dat de democratische betrokkenheid van onze inwoners gebaat bij is bij een bestuur nabij en niet bij een bestuur op afstand, dat gemeenten een logische overlap hebben met hun gemeenschap. Zeker wanneer er geen acute aanleiding is voor het opgeven van die congruentie.

Omdat wij geloven dat de regionale bestuurskracht, zelfs met de recente resultaten van de verbeterde regionale samenwerking, zoals de aankoop van Crailo, afronding MIRT-Amsterdam Oost, de Regionale Samenwerking Agenda, Sociaal Domein en HOV, nog sterker kan, hebben Laren, Blaricum en Huizen een lichte gemeenschappelijke regeling ingebracht. Deze regeling voldoet aan de gestelde voorwaarden van de gedeputeerde en het betreft binnen de wettelijke mogelijkheden het maximaal haalbare. Het is daarnaast een goede mix tussen lokale en regionale belangenbehartiging. Het zou, kortom, de slagkracht van de drie gemeenten in de regio versterken als ware het één gemeente maar dan zonder bestuurlijke fusie. Belangrijker nog: dit voorstel heeft draagvlak. Het nu voorgestelde voorgenomen besluit tot herindeling heeft dat uitdrukkelijk niet.

In uw schrijven van 13 september hebben wij een constructieve houding waargenomen ten opzichte van onze voorgestelde richting, die wij hebben opgesteld tezamen met de onderzoekers van Deloitte, die immers bekend waren met de situatie in het Gooi. Wij zijn dan ook zeer teleurgesteld over de afwijzing van deze regeling en met name de summiere onderbouwing die daarbij is gevoegd. Wij vinden dat deze houding en summiere argumentatie niet blijkt geeft van een daadwerkelijk overleg op gelijk niveau maar eerder van een top-down benadering die wij zeer betreuren. Wij zijn bestuurskrachtige gemeenten die tezamen, in afstemming met de gedeputeerde, een model hebben uitgewerkt om vervolgens te moeten vernemen dat een GR op basis van een nieuw regeerakkoord überhaupt niet tot de mogelijkheden zou behoren. De provincie geeft daarbij blijk elk argument te willen aangrijpen om de door hen, en niemand anders, gewenste fusie door te voeren. In geen van de gemeenteraden van Huizen, Laren of Blaricum bestaat een meerderheid voor fusie. Hetgeen duidelijk naar voren is gekomen in het open overleg. Het verwondert en betreurt ons dan ook zeer dat juist deze variant nu wordt voorgesteld door de provincie.

Aanvullend betreuren wij het dat juist in deze, ook voor ambtenaren, onzekere fase de voorgestelde verregaande samenwerking in de lichte GR nu wordt verlamd door de uitstel van het besluit van

18

Gedeputeerde Staten. Ons voorstel was een operationele GR per februari 2018. Dat is door de voorgenomen besluitvorming van Gedeputeerde Staten helaas tot een halt geroepen.

Omdat u de komende maanden aan de slag zult gaan met een herindelingsontwerp leek het ons goed u nogmaals in heldere bewoordingen ons standpunt over te brengen zodat u bij dit bij de finale overweging van uw besluit kunt betrekken,

Hoogachtend,

- VVD-fractie Huizen : mevrouw J.H. (Jessica) Prins;
- CDA-fractie Huizen: de heer G. (Bert) Rebel;
- Fractie D66 Huizen: de heer P (Paul) Lekkerkerker
- Fractie Dorpsbelangen Huizen: mevrouw M.K. (Marian) Rebel;
- Fractie ChristenUnie Huizen: de heer W. (Wessel) Doorn;
- Fractie Leefbaar Huizen: de heer R.W. (Rik) de Bruijn;
- SGP-fractie Huizen: de heer R.J.C. (Rob) Bource.
- Fractie Hart voor Blaricum: mevrouw C. (Carien) Bölger-Schoenmaker
- Fractie De Blaricumse Partij: mevrouw G.R. (Bea) Kukupessy
- Fractie CDA Blaricum: de heer G.C. (Gerard) Knoop
- Fractie Democratisch Alternatief Blaricum: de heer R. (Rob) Bruintjes
- Lijst van den Broek: de heer R.E. van den Broek
- Fractie Larens Behoud: de heer P.A.M. (Peter) Calis
- VVD Fractie Laren: de heer B.C. (Bart) de Nie
- Fractie Liberaal Laren: mevrouw J (Jacqueline) Timmerman – Hamers
- CDA Laren: mevrouw M.S.M. (Maria) Klingenberg- Klinkhamer
- Fractie PvdA Laren: de heer C.P.P.A. (Chris) Bogaers

From: [REDACTED]
Date: 31 Jan 2018 21:59:50 +0100
To: "Post" <Post@Noord-Holland.nl>
Subject: 20180130_brief_PNH_PMU.docx
Attachments: 20180130_brief_PNH_PMU.docx, ATT00001.txt

Geacht Postadres,

Hierbij een brief voor de Gedeputeerde Staten Noord-Holland.
Deze brief betreft de lopende herindeling in de Gooi & Vechtstreek.
Wilt u zo vriendelijk zijn deze brief door te zenden c.q. te verspreiden?

Met vriendelijke groet, mede namens [REDACTED] D66 Laren,
[REDACTED] D66 Blaricum.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Blaricum, Laren 25 januari 2018

Betreft: Voorgenomen herindeling van de Gooise gemeenten.

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

In uw schrijven van 8 november 2017 spreekt u het voornemen uit om onder andere de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen te fuseren tot één gemeente. Zoals u weet zijn wij daar voorstander van.

Uit deze drie gemeenten heeft u een brief bereikt van een deel van de raadsfracties, zie BIJLAGE 1. Vanwege de strekking van deze brief voelen wij de behoefte om u onze mening op dit onderwerp nader te doen kennen.

De bestaande BEL-samenwerking (Blaricum, Eemnes en Laren), vormgegeven in de BEL Combinatie, is na 10 jaar organisatieontwikkeling nog te kwetsbaar om toekomstbestendig en risicoarm voort te blijven bestaan. De bereidheid tot een daadwerkelijke samenwerking blijkt niet tot voldoende robuustheid en voldoende zekerheid te hebben geleid.

In de fase van open overleg heeft een meerderheid in de raden in de gemeenten Huizen, Laren en Blaricum aangegeven zelfstandig te willen blijven. Als oppositiepartijen lijkt het ons echter van groot belang om uw voorgenomen beleid tot fusie van de gemeenten tot uitvoering te brengen.

Wij zijn ervan overtuigd dat de democratische betrokkenheid van onze inwoners gebaat is bij een wijken- en kernenbeleid naast een krachtig en invloedrijk bestuur. Waardoor de invloed van inwoners, middels participatieve democratie, zowel per wijk en kern als regionaal gestalte kan krijgen.

Omdat wij geloven dat de regionale bestuurskracht, mede door de ontwikkelingen op het gebied van de bereikbaarheid van het Gooi, zowel per eigen als openbaar vervoer, de afronding MIRT-Amsterdam Oost, de Regionale Samenwerkingsagenda, het Sociaal Domein en de HOV 't Gooi, nog sterker moet worden om de regio zowel sociaal, economisch als financieel gezond te houden.

Het zou, kortom, de slagkracht van de drie gemeenten in de regio versterken wanneer ze tot één gemeente samengevoegd zouden worden. Het draagvlak voor de fusie is voor alle politieke en bestuurlijke verantwoordelijken, in aanloop naar de verkiezingen, een belangrijk en geliefd wapen in de strijd om de stem van de kiezer. Angst om kiezers te verliezen op dit beladen onderwerp, speelt een rol bij de bepaling van een standpunt.

Daarom is het van belang dat de inwoners álle argumenten, inclusief de argumenten vóór een herindeling, helder en begrijpelijk vernemen van bestuurders, zowel op lokaal niveau als vanuit de provincie. Het nu voorgenomen besluit tot herindeling behoeft daarom ook nadrukkelijk toelichting via de verschillende media richting de inwoners.

Wij roepen u op om daar op de meest korte termijn uitvoering aan te geven.

Naar aanleiding van een initiatief van de D66 in Blaricum heeft het bestuur van de gemeente een toelichting gepubliceerd op de website van Blaricum (https://www.blaricum.nl/Bestuur/Toekomst_Blaricum/Plannen_provincie_Noord_Holland/Juni_2017_Toelichting_op_herindelingsprocedure_in_regio_Gooi_Vechtstreek). Zie voor de volledige tekst BIJLAGE 2.

Omdat in de gemeenteraden van Huizen, Laren en Blaricum geen meerderheid voor fusie aanwezig is bij de zittende raadsleden, is het uitdragen van de redenen vóór herindeling onmogelijk voor de colleges en diens (PR-)ambtenaren. In Blaricum en Laren zijn de zorgen en knelpunten, genoemd in de verschillende onderzoeksrapporten, door bestuurders op persoonlijke titel beaamd, maar dat kunnen zij door het ingenomen standpunt van de coalitiepartijen niet vrijelijk naar buiten brengen.

Omdat u de komende maanden aan de slag zult gaan met een herindelingsontwerp leek het ons goed u nogmaals in heldere bewoordingen ons standpunt over te brengen zodat u dit bij de finale overweging van uw besluit kunt betrekken.

Hoogachtend,

- Namens de fractie D66 Blaricum: mevrouw C. (Carin) Francken;
- Namens de fractie D66 Laren: de heer N. (Nico) Wegter.

BIJLAGE 1:

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Huizen, Blaricum, Laren 19 januari 2018

Gemeenschappelijke Regeling Huizen, Blaricum en Laren

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

In uw schrijven van 8 november 2017 spreekt u het voornemen uit om onder andere de gemeenten Laren, Blaricum en Huizen te fuseren tot één gemeente. Zoals u weet hebben wij, de ondertekenaars van deze brief, grote moeite met uw voornemen.

Huizen, Laren en Blaricum zijn alle drie bestuurskrachtige gemeenten gebleken en hebben een solide financiële basis. Daarnaast hebben zij een bereidheid tot samenwerking op HBL – niveau (en Eemnes) en binnen de regio Gooi- en Vechtstreek uitgesproken.

Huizen, Laren en Blaricum hebben daarnaast duidelijk in de fase van open overleg aangegeven zelfstandig te willen blijven en hiervoor ruim voldoende argumentatie aangeleverd. Argumentatie om zelfstandig te kunnen blijven, maar ook argumentatie die de logica van de vorming van drie gemeenten in de regio betwist. Wij zullen die argumentatie hier niet nogmaals herhalen.

Wij zijn ervan overtuigd dat de democratische betrokkenheid van onze inwoners gebaat bij is bij een bestuur nabij en niet bij een bestuur op afstand, dat gemeenten een logische overlap hebben met hun gemeenschap. Zeker wanneer er geen acute aanleiding is voor het opgeven van die congruentie.

Omdat wij geloven dat de regionale bestuurskracht, zelfs met de recente resultaten van de verbeterde regionale samenwerking, zoals de aankoop van Crailo, afronding MIRT-Amsterdam Oost, de Regionale Samenwerking Agenda, Sociaal Domein en HOV, nog sterker kan, hebben Laren, Blaricum en Huizen een lichte gemeenschappelijke regeling ingebracht. Deze regeling voldoet aan de gestelde voorwaarden van de gedeputeerde en het betreft binnen de wettelijke mogelijkheden het maximaal haalbare. Het is daarnaast een goede mix tussen lokale en regionale belangenbehartiging. Het zou, kortom, de slagkracht van de drie gemeenten in de regio versterken als ware het één gemeente maar dan zonder bestuurlijke fusie. Belangrijker nog: dit voorstel heeft draagvlak. Het nu voorgestelde voorgenomen besluit tot herindeling heeft dat uitdrukkelijk niet.

In uw schrijven van 13 september hebben wij een constructieve houding waargenomen ten opzichte van onze voorgestelde richting, die wij hebben opgesteld tezamen met de onderzoekers van Deloitte, die immers bekend waren met de situatie in het Gooi. Wij zijn dan ook zeer teleurgesteld over de afwijzing van deze regeling en met name de summiere onderbouwing die daarbij is gevoegd. Wij vinden dat deze houding en summiere argumentatie niet blijkt geeft van een daadwerkelijk overleg op gelijk niveau maar eerder van een top-down benadering die wij zeer betreuren. Wij zijn bestuurskrachtige gemeenten die tezamen, in afstemming met de gedeputeerde, een model hebben uitgewerkt om vervolgens te moeten vernemen dat een GR op basis van een nieuw regeerakkoord überhaupt niet tot de mogelijkheden zou behoren. De provincie geeft daarbij blijk elk argument te willen aangrijpen om de door hen, en niemand anders, gewenste fusie door te voeren. In geen van de gemeenteraden van Huizen, Laren of Blaricum bestaat een meerderheid voor fusie. Hetgeen duidelijk naar voren is gekomen in het open overleg. Het verwondert en betreurt ons dan ook zeer dat juist deze variant nu wordt voorgesteld door de provincie.

Aanvullend betreuren wij het dat juist in deze, ook voor ambtenaren, onzekere fase de voorgestelde verregaande samenwerking in de lichte GR nu wordt verlamd door de uitstel van het besluit van Gedeputeerde Staten. Ons voorstel was een operationele GR per februari 2018. Dat is door de voorgenomen besluitvorming van Gedeputeerde Staten helaas tot een halt geroepen.

Omdat u de komende maanden aan de slag zult gaan met een herindelingsontwerp leek het ons goed u nogmaals in heldere bewoordingen ons standpunt over te brengen zodat u bij dit bij de finale overweging van uw besluit kunt betrekken,

Hoogachtend,

- VVD-fractie Huizen : mevrouw J.H. (Jessica) Prins;
- CDA-fractie Huizen: de heer G. (Bert) Rebel;
- Fractie D66 Huizen: de heer P (Paul) Lekkerkerker
- Fractie Dorpsbelangen Huizen: mevrouw M.K. (Marian) Rebel;
- Fractie ChristenUnie Huizen: de heer W. (Wessel) Doorn;
- Fractie Leefbaar Huizen: de heer R.W. (Rik) de Bruijn;
- SGP-fractie Huizen: de heer R.J.C. (Rob) Bource.
- Fractie Hart voor Blaricum: mevrouw C. (Carien) Bölger-Schoenmaker
- Fractie De Blaricumse Partij: mevrouw G.R. (Bea) Kukupessy
- Fractie CDA Blaricum: de heer G.C. (Gerard) Knoop
- Fractie Democratisch Alternatief Blaricum: de heer R. (Rob) Bruintjes
- Lijst van den Broek: de heer R.E. van den Broek
- Fractie Larens Behoud: de heer P.A.M. (Peter) Calis
- VVD Fractie Laren: de heer B.C. (Bart) de Nie
- Fractie Liberaal Laren: mevrouw J (Jacqueline) Timmerman – Hamers
- CDA Laren: mevrouw M.S.M. (Maria) Klingenberg- Klinkhamer
- Fractie PvdA Laren: de heer C.P.P.A. (Chris) Bogaers

Juni 2017: Toelichting op herindelingsprocedure in regio Gooi & Vechtstreek

Om de plannen van de provincie Noord-Holland vorm te geven zijn Gedeputeerde Staten op 7 februari 2017 een zogeheten Arhi-procedure (Wet Algemene Regels Herindeling) gestart. Maar wat houdt dat nou in?

Start herindelingsprocedure (Wet Arhi)

De provincie Noord-Holland staat een herindeling van de regio Gooi & Vechtstreek voor. Zij streeft ernaar dat er per 2020 tot uiterlijk 2023 nog maximaal 3 gemeenten zijn in de Gooi & Vechtstreek. Deze regio bestaat nu nog uit 7 gemeenten: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren. Het starten van een procedure op grond van artikel 8 van de wet Arhi ([Algemene regels herindeling](#)) is de eerste stap in dit herindelingsproces.

Eemnes ligt weliswaar in de provincie Utrecht, maar is betrokken omdat de gemeente deel uitmaakt van de BEL Combinatie (de ambtelijke samenwerking tussen Blaricum, Eemnes en Laren).

Wat beoogt de provincie met Blaricum?

De toekomst van Blaricum ziet de provincie in een nieuwe gemeente gevormd door Blaricum, Huizen en Laren. Daarmee ontstaat er een gemeente met een inwoneraantal tussen de 60.000-65.000 en een oppervlakte van 51,25 km². Als er na een fusie een nieuwe gemeenteraad ontstaat, zal er 1 raadslid per 2.000 inwoners komen. Blaricumse inwoners hebben nu 1 gemeenteraadslid per 666 inwoners.

Wilt u dit proces volgen?

Houdt u dan onze digitale kanalen ([website](#), [Twitter](#) en [Facebook](#)) in de gaten en de berichten op de gemeentepagina in de [hei & wei](#)

En verder...

- [Waarom kiest de provincie nu voor een herindeling?](#)
- [Hoe ziet het proces eruit en waar staan we nu?](#)
- [Wat is er aan dit herindelingsvoorstel vooraf gegaan?](#)
- [Voor- en nadelen van een herindeling gedestilleerd uit diverse wetenschappelijke onderzoeken](#)

Waarom kiest de provincie nu voor een herindeling?

In 2016 vond een bestuurskrachtonderzoek plaats in de Gooi & Vechtstreek. Hierin werd de lokale bestuurskracht van de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren onderzocht, alsmede de bestuurskracht van de regio als geheel. Het onderzoek is gedaan om inzicht te geven voor te nemen vervolgstappen in de bestuurlijke inrichting van de regio. Het onderzoek is 29 augustus 2016 opgeleverd en openbaar gemaakt. Dit is op 19 september 2016 toegelicht in een bijeenkomst voor de gemeenteraadsleden uit de regio.

Conclusie bestuurskrachtonderzoek

Conclusies van het bestuurskrachtonderzoek zijn onder meer dat de bestuurskracht van Blaricum per saldo voldoende is en de regionale bestuurskracht van de regio onvoldoende. Het rapport van Deloitte schetst dat het bestuurlijk systeem in de Gooi & Vechtstreek een complex, gelaagd, multidimensionaal, druk en kostbaar stelsel is van bestuurlijke instituties in een gebied met veel “samenlevingskracht”. De regionale bestuurskracht in de Gooi & Vechtstreek is slecht, met uitzondering van het sociaal domein. Op het fysieke domein is er in de afgelopen twee jaar veel planvorming, visievorming en onderzoek geweest op onderwerpen als economie, wonen, infrastructuur en regionale samenwerking maar er zijn geen of weinig resultaten behaald. Weesp heeft een eigen onderzoek gedaan, waaruit bleek dat ook de bestuurskracht van Weesp onvoldoende is. De raad van Weesp heeft op 27 oktober 2016 een standpunt bepaald over het eigen bestuurskrachtonderzoek en het onderzoek van Deloitte en heeft een toekomstvisie voor Weesp vastgesteld.

Zienswijzen

Alle gemeenten in de regio en Gedeputeerde Staten van Utrecht hebben in november 2016 hun zienswijze op het bestuurskrachtonderzoek aan GS Noord-Holland gestuurd. Uit de zienswijzen van de gemeenten en het gevoerde overleg daarover bleek dat de gemeenten de bestuurskracht-problemen van Weesp, Wijdmeren en de regio onderkennen, maar zeer verschillend denken over de oplossingen die daarbij horen en over de bestuurlijke toekomst. Verschillende gemeenten verwachten een regierol van de provincie.

Besluit GS

Omdat de provincie het nodig acht om de lokale en regionale bestuurskracht te versterken, zijn zij de herindelingsprocedure gestart. Zij reageren hiermee op de zienswijzen die de gemeenten hebben ingediend op zowel het bestuurskrachtonderzoek Regio Gooi en Vechtstreek, als de toekomstvisie van Weesp, die is gebaseerd op de onderzoeksrapporten ‘Weesp in dialoog’ en ‘Bestuurskracht Weesp’.

Hoe ziet het proces eruit en waar staan we nu?

Tijdens de eerste fase van een herindelingsprocedure voert de provincie een zogeheten 'open overleg' met de colleges en raden van de gemeenten in de regio, alsmede Eemnes. Dat is de fase waar we nu in zitten. Deze fase kan maximaal 6 maanden duren en loopt tot 7 augustus 2017. Na deze fase besluit de provincie of de procedure voor enkele of alle gemeenten wordt voortgezet.

In Blaricum heeft de Gedeputeerde op 31 maart 2017 over de plannen gesproken met het college van B&W en op 9 mei met de gemeenteraad. Het gesprek met de gemeenteraad was openbaar en van beide gesprekken zijn verslagen gemaakt.

- [Verslag raad](#)
- [Verslag college B&W](#)

Tijdens deze periode van open overleg kunnen ook de wensen en ideeën over de meest gewenste herindeling van de gemeenten in de regio aan bod komen. Wanneer die leiden tot gemeenschappelijke opvattingen over de toekomstige indeling, dan is de provincie bereid daarin mee te gaan. Maar wel binnen de randvoorwaarde dat het maximum aantal gemeenten 3 is en er geen zogeheten restproblematiek overblijft. Dit betekent dat er geen gemeenten geïsoleerd/alleen over mogen blijven.

augustus-november 2017

Uiterlijk 3 maanden na afloop van het overleg stelt de provincie een herindelingsontwerp vast en sturen dit naar de gemeenteraden en de minister van Binnenlandse Zaken.

november 2017-februari 2018

Dit ontwerp wordt dan binnen 2 weken voor een periode van 8 weken ter inzage gelegd. Inwoners kunnen in die periode reageren op het ontwerp. Gemeenteraden uiteraard ook, maar die krijgen daarvoor 3 maanden de tijd. De terinzagelegging maken we bekend via hei & wei, website en social media.

februari – juni 2018

Na de periode waarin ieder zijn/haar zienswijze heeft kunnen indienen moeten Gedeputeerde Staten binnen 4 maanden een advies zenden aan de minister van Binnenlandse Zaken over de wijziging van de gemeentelijke indeling.

Juni – oktober 2018

De minister neemt vervolgens binnen 4 maanden daarna een besluit, waarna ook de Tweede Kamer en de Eerste Kamer nog over het voorstel moeten beslissen.

Een eventuele herindeling zal op zijn vroegst plaatsvinden per 1 januari 2020.

Wat is er aan dit herindelingsvoorstel vooraf gegaan?

In de Regio Gooi & Vechtstreek wordt al jaren gesproken over bestuurskrachtversterking en de bestuurlijke indeling van de regio.

Rapport Winsemius

De heer Winsemius heeft in april 2013 in opdracht van de Regio een [adviesrapport](#) over de samenwerking in de regio uitgebracht.

Gedeputeerde Staten hebben in diezelfde periode van de minister van Binnenlandse zaken (BZK) de opdracht gekregen om te adviseren over de bestuurlijke toekomst van Muiden en Weesp op de korte termijn, ingebed in een lange termijn visie voor de hele regio. De provincie is vervolgens een traject gestart om in samenspraak met de regio tot het gevraagde advies te komen. Zij hebben op 5 november 2013 het definitieve advies aan de minister van BZK, inclusief een reactie op de zienswijzen van gemeenten op het conceptadvies, vastgesteld.

Gooise Meren

Op verzoek van de betreffende gemeenten zijn GS op dat moment een herindelingsprocedure gestart om een fusie van Bussum, Muiden en Naarden te realiseren. In dezelfde procedure is ook de grenscorrectie tussen Muiden en Weesp meegenomen. Door de Bloemendalerpolder in zijn geheel bij Weesp onder te brengen wordt de nieuw te bouwen woonwijk een ongedeelde wijk. De nieuwe gemeente Gooise Meren, ontstaan uit een fusie van Bussum, Muiden en Naarden, is op 1 januari 2016 gestart. Op dezelfde datum is de grenscorrectie in de Bloemendalerpolder in werking getreden.

Verkenning 2014

In april 2014 heeft de provincie de Verkenners Jansen en Te Grotenhuis opdracht gegeven een advies uit te brengen over de bestuurlijke toekomst van de regio. Dit advies "[Gooi en Vechtstreek: Regio met een plus!?](#)" bevatte:

- 1st de richting voor bestuurlijke bundeling van gemeenten in 3 blokken (fusie Gooise Meren, Weesp met Wijdemeren en mogelijk Hilversum en Huizen met de BEL Combinatie: Blaricum, Eemnes en Laren);
- 2nd het advies om als regio een inhoudelijke visie te bepalen en
- 3rd het advies om de tussenresultaten van hun adviezen eind 2015 begin 2016 via een bestuurskrachtmeting te beoordelen.

GS hebben de adviezen van de Verkenners grotendeels overgenomen. In januari 2015 hebben GS hun advies over de bestuurlijke toekomst van de Gooi & Vechtstreek op middellange termijn – als aanvulling op het GS advies van 5 november 2013 – aan de minister van BZK gezonden.

Voor- en nadelen van herindeling

Diverse wetenschappelijke onderzoeken zijn bestudeerd om een beeld te krijgen van objectieve en feitelijke voor- en nadelen van een herindeling. Hierna worden de inzichten gedeeld waarbij eerst algemene notities over herindelingen worden weergegeven en daarna de voor- en nadelen van herindelingen op de kracht van het bestuur, de kwaliteit van dienstverlening, de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en de kosten. Aandachtspunt is wel dat de onderzoeken niet altijd een congruent beeld weergeven. Bij het ene onderzoek wordt vooral gekeken naar de efficiencyvoordelen (kosten) van een herindeling en die zijn zeer beperkt. Bij andere onderzoeken wordt gekeken naar meerdere aspecten als de bestuurskracht, de dienstverlening en de ambtelijke organisatie. Die onderzoeken laten een meer genuanceerd beeld zien over voor- en nadelen. Een rode draad is in alle onderzoeken is het belang van een degelijk proces waarin doelen worden gesteld en aandacht is voor wat van belang is voor de inwoners van de nieuwe gemeente: welke kernkwaliteiten van de te fuseren gemeenten moet behouden worden in de nieuwe gemeente?

Algemene notities over herindelingen

- Herindelingen zorgen voor een momentum, die energie vrijmaakt en mogelijkheden geeft om tot veranderingen te komen. Bij aanvang is er veel weerstand, vooral als de initiërende partij een andere overheid is, maar achteraf worden herindelingen vaak positief gewaardeerd.
- Herindelingen realiseren vooral organisatorische ambities en zijn minder gericht op de relatie van gemeente tot gemeenschap. De doelen van herindeling zijn vaak niet scherp geformuleerd. Er zijn vage doelen en de beoogde effecten worden niet vertaald naar een veranderstrategie en aanpak. De veranderstrategie is vaak een black box waar geen consistent en gedeeld beeld over bestaat door betrokken actoren. De focus ligt op het behalen van 'harde resultaten' dat ten koste gaat van 'zachte resultaten' als beoogde effecten van de fusie (identiteit en cultuur).
- Herindelingen dragen bij aan het vergroten van de bestuurskracht, professionaliseren van de organisatie en het verbeteren van de dienstverlening aan de inwoners. De betrokkenheid van en de band met de inwoners verslechtert eerder dan dat deze verbetert, net als de herkenbare identiteit van de gemeente. Dit is vooral aan de orde bij gemeenten waar de lokale identiteit sterk is.
- Herindelingen bieden mogelijkheden om het voorzieningenniveau (bijvoorbeeld buurthuizen, zwembaden, bibliotheek, gemeenteloketten, brandweerkazernes) te herijken naar inwoneroïentatie in plaats van historisch bepaalde gemeentegrenzen. Wel moeten bestuurlijke keuzes en afspraken worden gemaakt over het voorzieningenniveau: verminderen, behouden of verbeteren; meer of betere spreiding. Keuzes die vaak worden overgelaten aan de nieuwe gemeente.
- Herindelingen zijn vaak een stimulans voor kernenbeleid en het faciliteren van democratie van onderop. De gemeente kan 'klein' blijven door in te spelen op de wensen en problemen in de kernen. Niet de gemeente maar de gemeenschap met haar vrijwilligers en maatschappelijke organisaties spelen een grote rol bij het behoud van de cultuur en identiteit. Wel kan de gemeente belangrijke elementen die bepalend zijn voor de cultuur en identiteit als bruidsschat meegeven voor het nieuw te vormen dorpen- en kernenbeleid.
- Herindelingen resulteren niet in hogere of lagere uitgaven in brede zin of per beleidsveld. Schaalvergroting leidt niet tot hogere of lagere uitgaven op sociale diensten, sociale werkvoorziening en afvalinzameling. Schaalvergroting leidt wel tot lagere uitgaven bij belastinginning en de WOZ. Een kanttekening hierbij is dat de doelmatigheidswinst vaak al is gerealiseerd door samenwerking in de voorafgaande jaren voor de fusie.
- Reductie van formatie (vermindering ambtenaren en bestuur) is een instrument als kostenbesparing een doel is. Besparingsmogelijkheden zitten in bedrijfsvoering maar moeten wel worden benoemd: facilitair/huisvesting, personeel & organisatie, communicatie, informatisering en automatisering.

Voor- en nadelen van een herindeling per thema

- [Kracht van het bestuur](#)
- [Kwaliteit van de dienstverlening](#)
- [Kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie](#)
- [Gemeentelijke kosten](#)

Literatuurlijst

- 2011: Veranderstrategie en –aanpak bij gemeentelijke herindelingen, Vrije Universiteit. Maarten Otto
- 2013: Lichte evaluatie gemeentelijke herindelingen, NSOB. M.J.W. van Twist
- 2013: Verdiepingsonderzoek herindelingen Limburg, NSOB, M.J.W. van Twist
- 2014: Herwaardering van herindelingen: een evaluatie van 10 jaar gemeentelijke herindelingen, NSOB. J. Ferket, M. Schulz, M.J.W. van Twist
- 2014: Geen grotere doelmatigheid door herindeling gemeenten, publicatie ESB door COELO. Maarten Allers en Bieuwe Geertsma
- 2014: Gemeentelijke herindelingen: lessen en leerervaringen, Universiteit Twente en BMC Advies. Marcel Boogers en Martijn Mentink
- 2014: Evaluatie Sudwest-Fryslan – Herindeling en Bestuurskracht, PWC en Universiteit van Tilburg. Linze Schaap en Leon van de Dool
-
- 2014: Size and local democracy, University of Twente, Bas Denters.
- 2016: Efficiency bij gemeentelijke herindelingen, Ministerie van BZK/Necker van Naem. Hans Oostendorp
- 2016: Invloed van intergemeentelijke samenwerking op gemeentelijke uitgaven, Rijksuniversiteit Groningen/COELO. J.A. de Greef en M.A. Allers

INGEKOMEN - 8 FEB. 2018

Gemeente

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Laren

Eemnesserweg 19
1251 NA Laren
Tel.: 14 035
Fax: 035 - 751 31 01
info@laren.nl
www.laren.nl

Provincie Noord-Holland
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

86

briefnummer 8043-2017:501268
bijlage(n) --
datum 5 februari 2018
inf. bij Bestuurssecretariaat
afdeling
telefoonnr. XXXXXXXXXX
onderwerp Arhi procedure

Geachte college,

Op 8 november 2017 ontvingen wij uw bovenvermelde brief. Daarop hebben de Gemeenteraad en ons College inmiddels op verschillende momenten gereageerd.

Op basis van de tot dusver beschikbare informatie en inzichten en ook uw brief van 16 januari 2018 waarin u ingaat op de door de Gemeenteraad in zijn vergadering van 9 november gestelde vragen hebben wij een voorlopige, preventieve zienswijze vastgesteld. Immers (pas) na het verschijnen van het door u op te stellen herindelingsontwerp, uiterlijk per 1 september 2018, staat er een termijn open voor het indienen van een formele zienswijze door gemeenten en burgers. Het indienen van zienswijzen nadat besluiten zijn genomen blijkt echter veelal te laat vanuit het gewenste perspectief van gemeenten. Ook gezien de procedure tot nu heeft dit ons gemotiveerd om nu al *preventief en voorlopig* uw College en Provinciale Staten te informeren via deze zienswijze over alle aspecten die moeten ondersteunen dat de door u voorgestelde fusie van de gemeenten Blaricum, Huizen en Laren overbodig en zelfs contraproductief is.

Wij blijven op basis van de bij ons bekende en door U verstrekte gegevens van mening dat de procedure bij herhaling niet zorgvuldig is geweest. Het 'open overleg' als bedoeld in de wet, is geen procedurele 'formaliteit', maar dient juist ter bescherming van de belangen van de betrokken gemeenten. Zodanig dat die belangen een grondige, zichtbare *inhoudelijke* toetsing krijgen. In casu de betrokken gemeenten hebben aantoonbare bestuurskracht en er is geen draagvlak voor een fusie aanwezig. Dit onderstreept te meer de noodzaak van een zorgvuldige toetsing van belangen.

In de aanloop naar de totstandkoming van de Wet Arhi in de jaren '80 van de vorige eeuw werd het open overleg – dat in de wet is voorgeschreven als rechtsbescherming voor de betrokken gemeenten, die tot fusie worden gedwongen en niet 'van onderop' willen fuseren (zie het

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

ESEL

rapport van Minister Plasterk uit 2013) - door de regering voldoende geacht als waarborg voor de bescherming van de belangen van betrokken gemeenten. De rechter moest en mocht zich niet mengen in politieke zaken.

Wij constateren dat, doordat U steeds niet inhoudelijk ingaat op de argumentatie van de gemeente, daarmee feitelijk nalaat te doen wat U op grond van de wet behoort te doen. De norm die dient te worden gehanteerd bij het open overleg is niet gehanteerd, althans de vereiste zorgvuldigheid heeft ontbroken.

De door U gewenste fusie levert tenminste de volgende problemen op die U in onze ogen niet echt in uw beschouwingen betreft, dan wel bagatelliseert. Wij beperken ons hier tot slechts enkele aspecten:

- a. algemene uitkering uit het Gemeentefonds: de drie begrotingen worden niet bij elkaar geteld. Volgens de systematiek van het Gemeentefonds wordt de bijdrage aan de fusiegemeente opnieuw vastgesteld. In ieder geval komen van de *drie* maal standaard uitkering per begrotingsjaar per gemeente van rond de 400 K er *twee* te vervallen. Het staat niet vast of de financiering van de fusiegemeente toereikend zal zijn.
- b. daar komt bij dat de transitievergoeding in verband met de fusie in de daartoe strekkende ministeriële regeling van Bzk, gezien de kosten alleen al van de ontvlechting van de BEL-Combinatie, bij lange na niet toereikend is. Te meer niet als bedacht wordt dat in het begrotingsjaar voorafgaande aan de fusie al aan ieder der fuserende gemeenten een deel van die transitievergoeding wordt uitbetaald. Uw opmerking in uw beantwoording van 16 januari (vraag 8) dat de Provincie niet verantwoordelijk of aansprakelijk is voor de financiële gevolgen omdat een arhi-procedure uitmondt in een wet vinden wij in dit verband onbegrijpelijk. Slechts doordat u het initiatief neemt om te komen tot een herindeling ontstaan die ongewenste financiële gevolgen als het voorstel uiteindelijk wet wordt.
- c. wat betreft de kosten van de gevolgen van de fusie in relatie tot de BEL Combinatie zijn er, gezien art. 41 Arhi, in relatie tot art. 9, lid 2, Wet gemeenschappelijke regelingen meerdere opties. De meeste herindelingswetten geven namelijk aan dat de nieuwe gemeente binnen een half jaar na aanvang van haar bestaan 'maatregelen' moet treffen m.b.t. de verbondenheid aan gemeenschappelijke regelingen. Daarbij worden zo nodig de regelingen zelf en eventuele wettelijke bepalingen opzij gezet. De opmerkingen van de verantwoordelijke Gedeputeerde in dit kader tijdens de behandeling in de commissie Economie, Energie en Bestuur van 27 oktober 2017 dat e.e.a. "wel mee zal vallen" zijn wat ons betreft niet alleen voorbarig, maar bovendien en inhoudelijk bezien niet onderbouwd en onjuist. Dit geldt ook voor de in de commissie gemaakte opmerking dat het rapport Deloitte zegt dat de samenwerking binnen de BEL-gemeenten kwetsbaar is. Dat zegt het rapport echter *nadrukkelijk* niet. Het toont temeer aan dat de aangevoerde argumentatie door de gemeente Laren niet serieus door u is gewogen. Wij zijn ervan overtuigd dat alleen al de afwikkeling van de BEL Combinatie als GR voor een aantal jaren een groot beslag op de liquiditeiten van de nieuwe gemeente zal leggen Wij hebben dit meermalen gemotiveerd aangegeven.

De argumentatie ten aanzien van de verbonden gemeenschappelijke regelingen zoals die u ons voorhoudt in uw reactie van 16 januari 2018 overtuigt dan ook niet.

- d. zoals in algemene zin gememoreerd gaat u in geen van uw reacties echt in op de door ons geformuleerde zienswijze van oktober 2016. Een zienswijze die wij nog steeds integraal steunen en waarbij wij nadrukkelijk en onderbouwd de toegevoegde waarde van de vorming van drie regiogemeenten betwisten.

Wij betreuren het dat het alternatief dat wij – gemotiveerd - hebben gepresenteerd, een lichte GR, met slechts een verwijzing naar een regeerakkoord (dat geen wettelijke status heeft) is afgewezen. Dit klemt temeer omdat u steeds in uw communicatie heeft aangegeven dat u uitgaat van samenvoeging van gemeenten, waarbij in eerste instantie ruimte werd gelaten, waar het de keuze van de betrokken gemeenten betrof, om in welk verband te worden samengevoegd. Wij waren en zijn nog steeds ervan overtuigd dat wij een alternatief bieden waar serieus naar zou moeten worden gekeken. Ondanks dat u er een poging toe doet om dat te weerleggen, herkennen wij ons niet in uw argumentatie. Dit laatste ook omdat na de besluitvorming in uw College op 7 november 2017, ook de raden nog in de gelegenheid moesten zijn hierover hun standpunt te formuleren. Ook die ruimte is door uw besluit, zonder nadere motivering, verlaten, waardoor de communicatie nu nog slechts gaat om het ‘hoe’, niet om het ‘waarom’ van de door u voorgestelde herindeling.

Het bovenstaande heeft ons gesterkt in de opvatting dat van een open overleg nimmer echt sprake is geweest. In een brief naar het ministerie uit 2015 is immers de samenvoeging van Huizen, Laren en Blaricum ook al genoemd. Ondanks gebrek aan draagvlak en urgentie, en in weerwil van een reëel alternatief voor het door Deloitte geconstateerde vraagstuk van *regionale* slagkracht, is een vasthouden aan de door u gewenste herindeling blijkbaar de enige uitkomst van het ‘open’ overleg. In geen van de reacties van U is echt ingegaan op de argumentatie zoals ingebracht door de gemeente Laren. Wij wijzen hier ook expliciet op de reactie op de zienswijze van de gemeente van oktober 2016 en het uitblijven van een inhoudelijke reactie op de in die zienswijze aangevoerde argumentatie.

Het rapport van Deloitte stelt dat de bestuurskracht van Laren op orde is, dat de begroting en de realisatie daarvan sluitend zijn en dat ook regionale vraagstukken (steeds) krachtig(er) worden opgepakt. Een voortdurende discussie over de zelfstandigheid van de gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek legt deze ontwikkeling feitelijk plat. Wij constateren dat de provincie daarmee de ontwikkeling van bestuurskracht van de regio niet faciliteert maar feitelijk voor jaren blokkeert. Met de opgaven waar de regio voor staat een ongewenste ontwikkeling. Voor veel taken is de gemeente inderdaad aangesloten bij gemeenschappelijke regelingen, waarvan de meest nabije de BEL-Combinatie is. Daarover hebben College en Raad dan ook het meest te zeggen, via de geëigende instrumenten als de Programmabegroting. Andere gemeenschappelijke regelingen zoals de Veiligheidsregio hebben een wettelijke basis en staan ‘op afstand’. Dat wordt met een herindeling niet anders.

Wij constateren dat wij in meerdere documenten een heldere argumentatie hebben aangevoerd en dat wij in de correspondentie vanuit de provincie, zowel mondeling als schriftelijk, nauwelijks inhoudelijke beantwoording hebben aangetroffen.

Het is ons kortom nog steeds onduidelijk op basis van welke argumentatie u, tegen de wil van de drie gemeenten, de herindeling van deze drie gemeenten toch door zou willen zetten. In uw aanbiedingsbrief van 16 januari 2018, bij de beantwoording van de raadsvragen, sluit u immers af met dat uitgangspunt. Wij kunnen niet reproduceren hoe elk argument gewogen is, als zo'n weging al heeft plaatsgevonden, en herhalen met klem dat op basis van de ons bekende gegevens er geen sprake is geweest van het door de wet vereiste open overleg.

Wij stellen voor de raadsleden, in overeenstemming met de Grondwet en Kieswet, tenminste te laten zitten voor een periode van vier jaar na de aankomende verkiezingen voor de gemeenteraden. Op die wijze ontstaat voor de nieuw gekozen volksvertegenwoordigers een vorm van rechtszekerheid en helderheid over de termijn waarover hun mandaat zich uitstrekt. Mocht U in de tussentijd, tegen de argumentatie en wens van de drie gemeenten in, toch besluiten tot een herindeling dan biedt dat in ieder geval de kans om het procespad wel goed te bewandelen en de toekomstige raads- en collegeleden die rechtszekerheid te bieden.

Wij vertrouwen graag op een spoedige inhoudelijke reactie op hetgeen hierboven is gesteld en hetgeen in onze eerdere genoemde correspondentie is gesteld. Het is ons op dit moment volstrekt onduidelijk hoe u tot uw voorlopig standpunt komt. Wij verzoeken U dan ook uw standpunt in deze te herzien en naast het doorlopen van een zorgvuldige procedure uit te gaan van gewenste basis voor iedere herindeling en het verkrijgen van voldoende draagvlak. Die zijn in de huidige situatie immers afwezig.

Hoogachtend,
college van burgemeester en wethouders

G. Kolhorn
gemeentesecretaris

mw. drs. R. Kruisinga
burgemeester

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
TELEFOON: + [REDACTED]
MOBIEL: + [REDACTED]
E-MAIL: [REDACTED]

90

De provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

[REDACTED], 19 september 2016

ONZE REF: Wijdemereren 2020
BETREFT: verzoek WOB "Het resultaat telt"
Bestuurskracht onderzoek Regio Gooi en Vechtstreek

Geachte heer, mevrouw,

Voor een juiste inschatting van de waarde van het op 29 augustus 2016 door Deloitte uitgebrachte rapport is het van belang kennis te kunnen nemen van de inhoud van de aan de conclusie ten grondslag gelegde documenten waarop de onderzoekers zich hebben gebaseerd.

Ik verzoek u mij toe te sturen:

1. De door de betrokken gemeenten ingediende antwoorden op de initiële vragenlijsten
2. De verslagen van de in het rapport (bijlage 6) genoemde interviews met de leden van het College van B&W van Wijdemereren
3. Het verslag van het interview met de gemeentesecretaris van Wijdemereren
4. De verslagen van alle in bijlage 6 op pagina 97 genoemde rondetafel gesprekken met sociale, culturele en andere instanties en organisaties.

Namens Wijdemereren2020 zeg ik u bij voorbaat dank,

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

[REDACTED]

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

[REDACTED]
BEL/BS

Doorkiesnummer [REDACTED]
[REDACTED]@noord-holland.nl

1 | 2

Verzenddatum

13 OKT. 2016

Kenmerk
859841/863745

Uw kenmerk

**Betreft: uw verzoek om informatie d.d. 20 september 2016 m.b.t.
het bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek**

Geachte [REDACTED]

Op 20 september 2016 ontvingen wij uw verzoek om informatie in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur.

U heeft ons verzocht om informatie betreffende de aan de conclusie van het rapport "Het resultaat telt" van Deloitte ten grondslag liggende documenten waarop de onderzoekers zich hebben gebaseerd. U verzocht om:

1. De door de betrokken gemeenten ingediende antwoorden op de initiële vragenlijsten.
2. De verslagen van de in het rapport (bijlage 6) genoemde interviews met de leden van het college van B&W van Wijdmeren.
3. Het verslag van het interview met de gemeentesecretaris van Wijdmeren.
4. De verslagen van alle in bijlage 6 op pagina 97 genoemde rondetafelgesprekken met sociale, culturele en andere instanties en organisaties.

Met deze brief ontvangt u onze beslissing op uw verzoek om informatie. Uw verzoek heeft betrekking op het bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek, dat is uitgevoerd door onderzoeksbureau Deloitte in onze opdracht. Wij besluiten de door u

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

verzochte informatie niet openbaar te maken, omdat wij niet beschikken over de antwoorden op vragenlijsten en de gespreksverslagen en ook niet daarover behoren te beschikken. Deloitte heeft de antwoorden op vragenlijsten en de gespreksverslagen nooit aan ons overhandigd. Daartoe bestond ook geen verplichting volgens de opdracht. Deze documenten maken geen deel uit van het onderzoeksrapport en worden ook niet bij onze oordeelsvorming betrokken. Slechts de inhoud van het onderzoeksrapport wordt betrokken bij de oordeelsvorming.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Mocht u naar aanleiding van ons besluit nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon, zoals genoemd bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

waarnemend provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

J.W. Benkes

Rechtsmiddelen

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 123, 2000 MD Haarlem.

Voor meer informatie kunt u de provinciale website bezoeken:

www.noord-holland.nl.

Wij willen bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Gelijktijdig met het indienen van een bezwaarschrift kunt u - bij een spoedeisend belang - een voorlopige voorziening vragen bij de Voorzitter van de Rechtbank Noord-Holland.

[REDACTED]

TELEFOON: [REDACTED]
MOBIEL: [REDACTED]
E-MAIL: [REDACTED]

De provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

94

[REDACTED] 27 februari 2017

ONZE REF: Wijdemeren 2020
BETREFT: verzoek WOB bestuurlijk overleg dd 7 december 2016

Geachte heer, mevrouw,

In een niet gedateerde brief met kenmerk 305888/913347 licht het college van GS van Noord-Holland zijn besluit tot het instellen van een provinciale arhi-procedure Gooi en Vechtstreek toe door onder meer te verwijzen naar het bestuurlijk overleg dat op 7 december 2016 is gevoerd met burgemeesters van de betrokken gemeenten.

Namens Wijdemeren2020 verzoek ik u mij het verslag van dat bestuurlijk overleg toe te sturen.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]
[REDACTED]

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

De heer [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon [REDACTED]

BEL/BS

Telefoonnummer [REDACTED]

[REDACTED]@noord-holland.nl

1 | 1

**Betreft: WOB verzoek d.d. 27 februari 2017 m.b.t. verslag overleg
bestuurskracht Gooi en Vechtstreek**

Verzenddatum

10 MAART 2017

Geachte [REDACTED]

Kenmerk

923181/925641

Op 27 februari 2017 ontvingen wij uw verzoek om informatie in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur.

U heeft ons verzocht om het verslag van het overleg met de burgemeesters van de Gooi en Vechtstreek op 7 december 2016 waarnaar GS in hun brief d.d. 8 februari 2017 met kenmerk 305888/913347 verwijzen.

Wij berichten u dat het verslag reeds openbaar is gemaakt via het gemeentebestuur van Blaricum. Voor de volledigheid treft u het verslag als bijlage aan bij deze brief.

Uw kenmerk

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

Sectormanager Beleid en Strategie
[REDACTED]

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl